

Corona

Pandemie

Deel 57

Anneke Koers

Eerste woorden

Door wetenschappers uitgezocht: deze factoren verhogen en verlagen het risico op corona.

Het is nog steeds niet helemaal duidelijk hoe het kan dat sommige mensen alleen milde klachten ondervinden wanneer zij corona krijgen en anderen er zwaar ziek van worden of zelfs overlijden. Wel is er door wetenschappelijk onderzoek meer duidelijk geworden over welke factoren van belang zijn om het risico op een infectie zowel te verhogen als te verlagen.

30.000 deelnemers onderzocht

Wetenschappelijke website Scientias schrijft over het onderzoek van de Tjech Jaroslav Flegr, die samen met zijn collega's de gegevens van 30.000 deelnemers onderzocht heeft. De deelnemers hebben daarvoor 105 potentiële risico- en beschermende factoren voor COVID-19 voorgeschiedt gekregen. En aangegeven welke daarvan op hen van toepassing zijn. Naast gezondheids- en demografische kenmerken, zijn ook gedragingen erin meegenomen. Zoals het houden van dieren, het slikken van supplementen, roken, alleen wonen en wandelen in de natuur. Ook naar het ziekteverloop is gevraagd. De studie, te vinden op de Engelstalige website academic.oup.com, is als verkennend bedoeld, maar er zijn wel interessante zaken uit naar voren gekomen. Na onderzoek onder de 30.000 deelnemers, is gebleken dat er bepaalde zaken risico verhogend zijn om corona te krijgen en bepaalde zaken juist risico verlagend.

Deze factoren verhogen volgens het onderzoek het risico op corona

Het is gebleken dat mannen, mensen met bloedgroep B en grotere huishoudens een grotere kans hebben om corona op te lopen. Daarnaast zijn er enkele verrassende uitkomsten uit gekomen: actief sporten, frequent zingen en zwemmen in koud water zijn ook belangrijke risicofactoren gebleken. 'Maar het ergste wat je kunt doen, behalve je niet laten vaccineren, is fysiek contact met veel andere mensen,' zegt Flegr er over tegen Scientias.

Deze factoren verlagen volgens het onderzoek het risico op corona

Uit het onderzoek is gebleken dat het dragen van een mondkapje de kans op infectie het meest verkleint. Ook het slikken van vitaminen en supplementen blijkt een belangrijke beschermende factor te zijn. De studie toont aan dat het slikken van vitamine D aanzienlijke bescherming biedt. En ook hier een opmerkelijk resultaat, het drinken van rooibosthee komt ook naar voren als risico verlagend. Flegr over de uitkomst: 'we hadden niet gedacht dat bijvoorbeeld rooibos zo'n sterk effect zou hebben. Het beste wat je kunt doen om jezelf te beschermen tegen corona is jezelf laten vaccineren, een mondkapje dragen, vitamine D slikken en veel rooibosthee drinken.' De uitkomst over de rooibosthee is extra opmerkelijk. Van groene en zwarte thee is bewezen dat ze bioactieve stoffen bevatten, zoals flavonoiden (antioxidanten), dat ze de bloeddruk verlagen en de kans op een beroerte verkleinen. Rooibosthee is geen echte thee en de kruidenthee telt daarom volgens het Voedingscentrum niet mee met de koppen thee die gezondheidsvoordelen opleveren. Het is dus interessant om te onderzoeken waarom rooibosthee het risico op COVID-19 precies verlaagt.

Andere uitkomsten

Overige uitkomsten van het onderzoek die eruit springen, zijn bijvoorbeeld dat mensen met een hoger opleidingsniveau – vooral vrouwen – minder snel en minder ernstig ziek worden. De onderzoekers verklaren dit met het feit dat zij minder vatbaar zijn voor desinformatie en professionele aanbevelingen eerder opvolgen, waardoor zij zichzelf beter beschermen.

Daarnaast is gebleken dat veelvuldig handen wassen slechts een zwak beschermend effect heeft.

Zoals gezegd is het onderzoek een verkenning geweest en zijn sommige uitkomsten nog niet verder verklaard. Flegel heeft andere wetenschappers dan ook opgeroepen om de gegevens meer in detail te analyseren.

Adviezen van thuisarts.nl

Of het slikken van vitamine D beschermend werkt tegen corona zijn de meningen in ons land verdeeld. Op de website van Thuisarts staat dat er geen bewijs is dat het helpt om extra vitaminen te slikken en dat het onbekend is of vitamine D helpt. Artsen kunnen het daarom niet aan- of afraden. Wel worden er adviezen gegeven om de weerstand te verhogen, zodat de kans om corona te krijgen kleiner wordt:

- gezond eten
- elke dag minstens een half uur actief bewegen, bijvoorbeeld een half uur buiten wandelen
- een goede nachtrust
- genoeg ontspanning
- stoppen met roken
- minder alcohol drinken

Ook wordt het belang van ventileren en het dragen van een mondkapje benadrukt.

En de volgende factoren zijn volgens thuisarts.nl de grootste risicofactoren:

- een slechte afweer, bijvoorbeeld na een transplantatie of door een behandeling tegen kanker
- slecht werkende nieren
- diabetes
- ziekten aan hart en bloedvaten, zoals hartfalen, hartkrap, een eerder hartinfarct of problemen met het hartritme
- COPD
- ernstige leverziekte
- ernstig overgewicht, met een BMI (body Mass Index) van hoger dan 40.

Ook wordt ook daar aangegeven dat mannen meer kans hebben dan vrouwen om erg ziek te worden van corona. Bron: Max Vandaag.nl, 9 januari 2023.

GGD: Corona blijft door Amsterdam razen, maar voor uitbraak als in China hoeven we nog niet bang te zijn

De covidpandemie lijkt misschien voltooid verleden tijd voor veel Amsterdammers, maar corona is nog altijd niet de stad uit. Dit blijkt uit gegevens van de GGD Amsterdam. In het nieuws is de laatste dagen te zien dat er op dit moment heftige uitbraken in China zijn, maar

over dit soort toestanden, hoeven we ons volgens de diezelfde GGD nog geen zorgen te maken: 'Het zijn allemaal varianten die we hier al kennen.'

'Iedereen moet naar het toilet, dus we meten de hele stad op die manier', begint Ewout Fanoy van GGD Amsterdam zijn uitleg. 'Corona wordt verspreid via bijvoorbeeld hoesten, maar ook in urine zitten covid-deeltjes. Aan de hand van het rioolwater kunnen we dus achterhalen hoeveel corona er in de stad is.'

Het aantal waar het exact om gaat is niet te zeggen, de GGD test alleen kwetsbare groepen nog via een officiële PCR-test en aan de hand van de riooltesten is enkel een trend te laten zien. 'Maar er zijn vele tienduizenden mensen met corona op dit moment, we zitten op hetzelfde niveau als vorig jaar.'

'Het verschil met vorig jaar is dat het nu de samenleving niet ontwricht', zegt de hoofdarts. Waar er vorig jaar rondom de feestdagen nog risico was dat de ziekenhuizen weer vol zouden lopen, is dat op dit moment niet het geval. 'Steeds meer mensen zijn gevaccineerd en hebben het al eens gehad.' De vaccinatiegraad in de stad ligt iets onder de tachtig procent.

Aan de andere kant van de wereld is in China een grote nieuwe uitbraak bezig. Waar het land net uit lockdown was, liggen de ziekenhuizen inmiddels weer vol. 'De uitbraken die in China spelen komen door virussen die vanuit Europa komen. Wij zijn al blootgesteld aan meer varianten, zij nog niet. Daarom hebben ze er daar nu zo'n last van.'

Voor de coronacrisis had Amsterdam zo'n 151 duizend hotelgasten uit China, laat het onderzoeksbureau van de gemeente weten naar aanleiding van cijfers van het CBS. Dat was zo'n 1,6 procent van alle hotelgasten in de stad. Tijdens de crisis daalde dat naar duizend gasten per maand, maar inmiddels ligt het op maandelijks drie duizend Chinese hotelgasten. De verwachting is dat in de loop van dit jaar en volgend jaar weer terug zal zijn op het oude niveau.

Verschillende landen nemen maatregelen om de Chinese coronabesmettingen niet naar Europa te laten komen, maar Nederland doet dit nog niet. Wel worden er vanaf deze week corona-zelftests uitgedeeld aan reizigers die Schiphol vanuit China binnenkomen. 'Het is belangrijk om die zelftests te blijven doen', zegt Fanoy. 'Er zijn nog steeds kwetsbare groepen voor wie het heel veel effect heeft, daarbij kunnen er altijd nieuwe varianten opspelen waar de huidige vaccinaties misschien niet geschikt tegen zijn.' Bron: NH Nieuws, 3 januari 2023.

China meldt 60.000 coronadoden in een maand tijd, WHO wil meer informatie

In China zijn zeker 60.000 mensen overleden aan de gevolgen van het coronavirus sinds de strenge coronamaatregelen in het land zijn opgeheven begin december. Dat melden de Chinese gezondheidsautoriteiten. Waarnemers zetten vraagtekens bij dit getal.

De WHO heeft er bij de nationale gezondheidscommissie van China op aangedrongen meer details te delen over de huidige coronasituatie in het land. Directeur-generaal van de WHO Tedros Adhanom Ghebreyesus deed dat zaterdag tijdens een gesprek met het hoofd van de commissie, Ma Xiaowei. De WHO beschuldigde China er eerder deze week van expres met veel te lage cijfers naar buiten te komen. China wordt al sinds het begin van de pandemie internationaal bekritiseerd, omdat het systematisch minder coronadoden meldt dan er daadwerkelijk zijn.

De VN-organisatie gaf aan dat China goede eerste stappen had gezet met de cijfers die het land zaterdag bekendmaakte. Beijing meldde dat tussen 8 december 2022 en 12 januari 2023 bijna 60.000 mensen in ziekenhuizen zijn overleden aan de gevolgen van het coronavirus. Dat cijfer ligt een stuk hoger dan de getallen die China eerder communiceerde. Naar verwachting is het werkelijke aantal nog hoger.

Ook ontving de WHO gedetailleerde cijfers over onder meer ziekenhuisopnames in China, de vereiste behandeling van de patiënten en kortdurende zorg. De organisatie maakt daaruit op

dat de recente coronagolf in China hetzelfde patroon volgt als oplevingen van het virus in andere landen. Ook zegt de WHO dat de nieuwe Chinese cijfers erop wijzen dat het aantal coronagevallen, de ziekenhuisopnames en het aantal patiënten dat op de intensive care behandeld moet worden afnemen. Bron: De Volkskrant, 15 januari 2023.

Testen en vaccineren tegen corona nu in ziekenhuis: efficiënter en kostenbesparend

Mensen uit Lelystad die zich willen laten testen op het coronavirus kunnen vanaf maandag terecht in het ziekenhuis Sint Jansdal. De coronatestlocatie aan de Kempenaar is gesloten, omdat minder mensen zich laten testen.

Volgens de GGD is het pand te groot geworden voor het aantal testen dat er afgenomen wordt. De keuze voor het ziekenhuis is een logische, want er wordt daar ook al gevaccineerd tegen het coronavirus. 'Omdat ook het aantal vaccinaties afneemt, kunnen de twee locatie samengevoegd worden. Dat is efficiënter en kostenbesparend', zegt de GGD.

In principe adviseert de GGD mensen met coronasymptomen om een zelftest te doen. Dat is niet voor iedere doelgroep voldoende. Bijvoorbeeld voor zorgmedewerkers, inwoners van een verpleeghuis of mensen die een herstelbewijs nodig hebben. Bron: Omroep Flevoland, 16 januari 2023.

Oud-huisarts: superzelftest, die test op corona en griep, nodig in Nederland

Voorzitter Ted van Essen van de Nederlandse Influenza Stichting pleit voor het gebruik van de 'superzelftest' in Nederland, waarmee mensen kunnen zien of ze corona, griep of het RS-virus onder de leden hebben. In België, Duitsland, Frankrijk en Spanje wordt deze combinatiezelftest al gebruikt.

De zelftest werkt bijna hetzelfde als de coronazelftest, vertelt Van Essen in Goedemorgen Nederland. 'Je doet vier of vijf druppeltjes in een bepaald vakje. Bij deze test heb je drie vakjes, in ieder vakje doe je dezelfde hoeveelheid druppels. Een kwartiertje later zie je of er een streepje verschijnt bij corona, Influenza A of Influenza B of bij het RS-virus.'

Volgens oud-huisarts Van Essen worden de gevaren van griep vaak onderschat. 'We zijn eraan gewend geraakt om zelf op corona te testen. Dat zouden we ook moeten doen voor Influenza. Met griep ga je liever niet op bezoek bij je oma, om te voorkomen dat je haar besmet.'

'Ook wil je niet naar je pasgeboren kleinkind toe als je het RS-virus hebt, want dat kan ook heel gevaarlijk zijn', zegt Van Essen.

De superzelftest is in het buitenland te koop bij apotheken en drogisterijen voor vier tot tien euro. Nederlandse apothekers zeggen dat er nog te weinig vraag naar is, om de zelftest in de schappen te leggen. Volgens Van Essen komt dat door een gebrek aan aandacht. 'Vandaar dat ik deze oproep doe. Als er geen vraag is, komt deze test Nederland niet binnen.'

Van Essen vindt ook dat de overheid vaker zou moeten waarschuwen voor de gevaren van griep. 'Het zou absoluut helpen als ze dat zouden doen.'

Het gebruik van de superzelftest is ook raadzaam voor mensen die werken in de zorg, zegt Van Essen. 'Als je zorgverlener bent en je hebt Influenza of het RS-virus, moet je natuurlijk niet naar je werk gaan. Als je verkouden bent, kan dat vaak wel. Je kunt consequenties verbinden aan de uitslag van de test.'

'Ook gaan er dan minder mensen naar de huisarts, wat de druk op de zorg vermindert.' Bron: WNL, 16 januari 2023.

Druk stijgt in ziekenhuizen vanwege griep, RS-virus én corona: 'De situatie is penibel'

DOETINCHEM/ WINTERSWIJK - De druk stijgt in de ziekenhuizen in de Achterhoek door vele patiënten met griep, het RS-virus of corona.

Steeds minder patiënten met corona opgenomen, ziekenhuizen vol door andere virussen

De instroom van coronapatiënten in de Nederlandse ziekenhuizen is in twee weken tijd meer dan gehalveerd. De afgelopen week werden 301 mensen vanwege coronaklachten opgenomen, tegen 519 een week eerder en 685 in de week daarvoor. Ook in het rioolwater zitten steeds minder virusdeeltjes.

Van de 301 opgenomen coronapatiënten kwamen er 22 op de intensive care terecht, een week eerder waren er nog 37 ic-opnames, blijkt uit cijfers die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu vanmiddag naar buiten bracht. Het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) verwacht dat de komende tijd het aandeel coronapatiënten alleen maar verder zal dalen, zowel op de verpleegafdeling als de intensive care.

Doordat er momenteel veel andere virussen rondgaan is de bezetting in de ziekenhuizen toch erg hoog. De LCPS spreekt zelfs 'een van de hoogste niveaus in het afgelopen jaar'. Alleen in de periode voor kerst was de bezetting hoger. Naast griep gaan ook allerlei andere luchtwegvirussen rond. Laboratoria treffen onder meer het humaan metapneumovirus aan, dat ongeveer dezelfde klachten kan veroorzaken. Ook het RS-virus en het rhinovirus gaan rond.

Het aantal vastgestelde coronabesmettingen daalt verder en verder. In de afgelopen week kregen 2336 mensen na een bezoek aan een teststraat te horen dat ze het coronavirus onder de leden hebben. Dat is het laagste aantal sinds 28 juli 2020, 129 weken geleden.

Vergeleken met vorige week is het aantal positieve tests met ruim 47 procent gedaald. Dat is de snelste afname op weekbasis sinds 24 april. Tussen zondagochtend en maandagochtend registreerde het RIVM slechts 151 bevestigde besmettingen in heel Nederland, oftewel minder dan 1 op elke 100.000 mensen. Dat is het laagste aantal sinds 19 juli 2020.

De cijfers geven geen volledig beeld. Het RIVM registreert alleen de uitslagen van coronatests die in de teststraten van de GGD's zijn uitgevoerd. Daarom gebruikt het instituut ook andere manieren om de verspreiding van het virus in de gaten te houden. Zo kunnen mensen op het platform Infectieradar doorgeven dat hun test positief was. Zelftests worden daarin ook meegenomen, en ook daar is een daling te zien. Van alle deelnemers bleek 0,8 procent besmet, het laagste aandeel sinds begin september. Bron: AD, 17 januari 2023.

• NU

Gezonde kinderen tot elf jaar krijgen vanaf eind februari geen coronavaccin meer

Gezonde kinderen van vijf tot elf jaar kunnen vanaf 23 februari geen coronaprik meer halen. Kinderen met een verhoogd medisch risico krijgen...

Druktemaker Kees van Amstel - Leerlingen na corona nog steeds niet vooruit te branden

Veel leerlingen en studenten zijn na de coronaperiode nog steeds niet vooruit te branden, zegt Kees van Amstel.

Van kinderyoga tot graffitiworkshops: zo worden leerachterstanden door corona weggewerkt

Yoga, een workshop tassen maken of een introductie fotograferen. Kinderen kunnen deze activiteiten kiezen in het naschoolse programma BLOEI. De gemeente Schouwen-Duiveland betaalt het programma met het potje Nationaal Programma Onderwijs (NPO), dat bedoeld is om opgelopen leerachterstanden tijdens corona weg te werken.

Kinderyoga in Dreischor, een van de naschoolse activiteiten. © Omroep Zeeland

Naast gemeenten hebben ook scholen geld gekregen. In Zeeland gaat het om precies te zijn om 37 miljoen euro. Het eerste schooljaar kregen alle 189 Zeeuwse basisscholen 700 euro per leerling, daarna kwam daar nog eens 500 euro bovenop. Dat betekent 1.200 euro extra per leerling.

Een groot deel van dat geld gaat naar de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen. Dat blijkt uit een enquête van Omroep Zeeland. Een voorbeeld daarvan is de kinderyoga in Dreischor. Kinderen leren daar op een speelse manier de beginselen van yoga. 'Ik vind het bewegen fijn.' En: 'Een walvis nadoen, dat vind ik wel leuk', zijn enkele reacties.

Deelname kost 1 euro per keer. Yoga als één van de oplossingen voor achterstanden door de coronapandemie? Wordt geld zo goed besteed? Betrokkenen vinden van wel. André Koster van basisschool De Klimop in Dreischor zegt dat zijn leerlingen letterlijk tot bloei zijn gekomen. 'Hoe mooi is het als je op je eigen school of ergens in de buurt kunt uitproberen wat je leuk vindt? Om zo je talent te ontdekken?'

Verder zegt hij dat er ook veel tijd en energie gestopt wordt in het bijspijkeren van schoolvakken als rekenen en taal in en buiten de klas. 'Soms door de eigen docent, soms door een ander. Er is veel werk verzet.'

Geld is goed besteed, zegt basisschooldirecteur André Koster. © Omroep Zeeland

Maar Koster maakt daarbij wel een kanttekening. 'Die leerachterstand is niet iets dat je snel wegwerkt.' Dat blijkt ook uit een groot internationaal onderzoek. Wereldwijd liepen scholieren tijdens de coronapandemie een derde deel van een leerjaar aan achterstand op. Dat is nog niet ingehaald. In arme landen was de impact van schoolsluitingen het grootst.

Sommige leerlingen hebben een achterstand opgelopen met lezen en schrijven, andere leerlingen meer op het sociaal-emotionele vlak. De scholen mogen er vier jaar over doen om het geld te besteden en zelf weten waaraan ze het geld geven. Als het maar gaat naar het bestrijden van de opgelopen achterstanden.

Over de enquête:

Tien schoolbesturen hebben gereageerd, samen goed voor 114 van de 189 Zeeuwse basisscholen.

- Een ruime meerderheid van de schoolbesturen is tevreden over het budget.
- Vijf grote schoolbesturen zeggen dat ze het lastig vinden om personeel te vinden om alle verbeteringen door te voeren.
- Alle organisaties zijn stellig als het gaat om een nieuwe coronagolf: de scholen moeten open blijven.
- Veel organisaties zeggen dat het jammer is dat het zogenoemde NPO-geld geen structureel geld is. Dus kunnen ze er ook geen structurele problemen mee oplossen.

Koster vindt het ook jammer dat het geld niet structureel is. 'Dan hadden we meer kunnen inzetten op bijvoorbeeld meer personeel in de klas.' Maar hij is een optimistisch man. 'Als wij, de leraren, de lat hoog leggen, wordt het onderwijs ook beter. Omdat je de kinderen dan meer uitdaagt. Ik denk dat we die kant op moeten. Het is én én. Dus én goed onderwijs én oog voor talentontwikkeling.'

Veel andere gemeentes bieden overigens naschoolse activiteiten aan, die lijken op het programma van Schouwen-Duiveland. Zo kunnen kinderen in Veere graffiti- en breakdanceworkshops volgen. Bron: Omroep Zeeland, 10 januari 2023.

Schoolreizen blijven dichterbij huis: 'Voor corona brachten we ze naar het vliegtuig, nu gaan ze met de bus naar Parijs'

Vergeet Rome en Athene. Schoolreizen gaan dit jaar veelal niet verder dan Parijs, Londen en Berlijn. En op wintersport met de klas is al...

Het is nog steeds onduidelijk welk effect de scholensluiting op de verspreiding van het coronavirus had. Dat schrijft de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) woensdag in een rapport.

De tweede scholensluiting, die halverwege december 2020 inging, zorgde voor 'verwarring en frustratie' bij ouders.

De oorzaak daarvan lag bij de onduidelijke communicatie van het kabinet. Het kabinet zei dat de scholensluiting vooral bedoeld was om ouders thuis te laten werken en niet om kinderen te beschermen. Het effect 'op het dempen van de pandemie' is onduidelijk, schrijft de OVV.

Het invoeren van een thuiswerkplicht had volgens de OVV een maatregel kunnen zijn die het kabinet had kunnen nemen. Daar zouden kinderen niet de dupe van zijn.

Vooraf heeft het OMT niet berekend wat het gevolg van de sluiting voor de virusverspreiding zou zijn. Ook na de eerste scholensluiting (maart 2020) zijn geen berekeningen gemaakt.

Daardoor kon in december 2020 geen gebruik worden gemaakt van eventuele berekeningen over de effecten op de verspreiding van het coronavirus.

Een tweede punt over de scholensluitingen dat de OVV aanstipt, is de lering die eruit is getrokken. Die kwam niet voort uit een duidelijke evaluatie, maar diende zichzelf vooral toevallig aan. Bron: NU.nl, 12 oktober 2022.

Leerlingen krijgen boksles tegen opgekropte corona-emoties

De VO-raad ziet ook dat scholen nog steeds worstelen met de vraag hoe ze de schade die tijdens corona is ontstaan kunnen herstellen.

Schoolgaande kinderen hebben tijdens de coronapandemie gemiddeld een derde van een leerjaar vertraging opgelopen. Dat blijkt uit een wereldwijd onderzoek dat maandag is gepubliceerd in Nature Human Behaviour. De achterstand is in veel gevallen nog niet ingehaald.

De achterstanden zijn opgelopen doordat tijdens de coronapandemie veel scholen sloten, docenten uitvielen en kinderen met minder middelen lastiger toegang hadden tot online onderwijs.

Naar schatting kreeg 95 procent van de scholieren wereldwijd te maken met schoolsluitingen. Maar ook toen de scholen weer open gingen, werd het onderwijs geteisterd door hybride onderwijs en quarantaines.

Kinderen uit gezinnen met een lagere sociaaleconomische status liepen meer leerachterstand op dan leeftijdsgenoten die het beter hadden. Dit komt onder meer doordat het onderwijs thuis plaatsvond via videoverbindingen, terwijl niet ieder kind thuis over een laptop beschikte.

Volgens de studie hadden lockdowns een negatief effect op de bewegingsvrijheid van kinderen en op sociale activiteiten. Deze factoren en economische onzekerheden hebben volgens de auteurs waarschijnlijk de grootste gevolgen in gezinnen met een lagere sociaaleconomische status.

De onderzoekers vrezen dat ongelijkheid in het onderwijs is gegroeid door de gevolgen van de pandemie.

Gegevens uit vijftien landen, arme landen ondervetegenwoordigd. De onderzoekers legden gegevens van verschillende studies bij elkaar uit vijftien landen. Het ging om data van basisscholieren en middelbare scholieren in de periode van mei 2020 tot mei 2022.

De meeste gegevens kwamen uit de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Ook zijn er Nederlandse studies geanalyseerd, net als data uit andere Europese landen, Australië, Brazilië, Colombia, Mexico en Zuid-Afrika.

De onderzoekers merken wel op dat er weinig data beschikbaar was uit armere landen. 'Toekomstig onderzoek moet zich richten op dit gat in gegevens, zodat de onderzoeksresultaten zo volledig mogelijk weergegeven kunnen worden.' Bron: NU.nl, 31 januari 2023.

Het is Nieuwjaar in China, terwijl het coronavirus maar doordendert, ik heb al medicijnen naar het dorp gestuurd

Voor het eerst in drie jaar kunnen veel Chinezen met Nieuwjaar weer op familiebezoek in hun geboortedorp. Het coronavirus reist met ze mee – van de stad naar het platteland.

Grote drukte op het Hongqiao-treinstation in Shanghai. Miljoenen Chinezen reizen met Nieuwjaar naar hun familie op het platteland. @ Getty Images

Het ziet weer ouderwets zwart van de mensen op het Hongqiao-treinstation in Shanghai. Wan Yi (25) baant zich met zijn koffer een weg door de menigte. Hij is onderweg naar zijn familie in Wuhu, drie uur per snelle trein. De afgelopen maanden ging hij gehuld in een wit pak voor zijn werk als epidemiologisch preventiemedewerker. Maar nu er geen *dabai's* ('grote witten') meer nodig zijn, kan Wan op familiebezoek. 'Je zult me dit masker tijdens de hele reis niet zien afnemen – ik ben als de dood dat ik het virus onderweg verspreid. Ik ben zelf pas sinds 1 januari hersteld van covid.'

Chinees Nieuwjaar, dat dit weekend valt, is de belangrijkste feestdag van het jaar. Mensen vieren het traditioneel met hun familie en dat leidt stevast tot een enorme volksverhuizing. In totaal worden dit jaar naar schatting 2,1 miljard reizen gemaakt tijdens de veertig dagen rondom het nieuwjaar. Dat is twee keer zoveel als vorig jaar, toen er strikte beperkingen golden vanwege de coronapandemie, maar nog steeds pas 70 procent van het aantal reizen in 2019.

Vorig jaar was het te ingewikkeld om te reizen, en het jaar daarvoor werd het door de overheid nog afgeraden. Veel Chinezen grijpen de kans nu aan om eindelijk weer eens hun familie te

zien. Al is dat soms op een videoscherm, want Wans familie wil hem uit de buurt houden van zijn grootmoeder. 'Ze is al over de zeventig, ze maken zich zorgen over haar gezondheid.'

Het virus lift deze week mee met de reizigers uit de grote steden naar de dorpen landinwaarts, en de gevolgen zijn niet te overzien. De medische voorzieningen zijn op het platteland bij lange na niet zo goed als in de miljoenensteden. Kleine klinieken zonder geschoolde artsen hebben vaak alleen een infuus met zoutoplossing en antibiotica voorhanden (wat niet helpt tegen een virusinfectie) – en zeker geen ic-bedden of beademingsapparatuur. Juist in die plattelandsgebieden wonen de oudere, kwetsbare mensen.

Officieel zijn er nu zestigduizend mensen overleden aan covid. De golf die sinds anderhalve maand over het land spoelt zou zelfs al over haar hoogtepunt heen zijn, meent de Nationale Gezondheidscommissie. Dat baseert ze op het feit dat minder mensen zich bij de eerste hulp en de koortsklinieken melden. Maar die cijfers zijn niet betrouwbaar omdat veel mensen thuisblijven, en dokters worden volgens Reuters zelfs aangespoord om een andere doodsoorzaak op het overlijdenscertificaat te zetten.

Volgens het Britse onderzoeksbureau Airfinity, dat modellen maakt om de golven van de epidemie te voorspellen, is het aantal dodelijke slachtoffers zeker tien keer zo groot – en moet de piek nog komen. De komende dagen zullen er 36 duizend mensen per dag sterven aan covid, berekende Airfinity.

Het zero-covidbeleid mag dan begin december abrupt, ongecontroleerd en volkomen onvoorbereid zijn losgelaten, uitroeien van het virus is nog altijd een politiek doel. 'Zonder volharding geen overwinning', zei president Xi Jinping deze week nog eens in zijn nieuwjaarsboodschap. Het lijkt erop dat de regering de uitbraak hard laat doordenderen om er maar vanaf te zijn. Dan kan China in het nieuwe jaar met een frisse start beginnen.

Een frisse start, daar zijn veel mensen wel aan toe. Leng Xiao Fang (47) reist samen met haar zusje voor het eerst in drie jaar terug naar hun moeder in een dorpje bij Wuhan. De afgelopen jaren eisten de lokale autoriteiten dat iedereen die aankwam, eerst in quarantaine zou gaan, dus de zussen besloten in Shanghai te blijven.

Ondertussen heeft hun moeder Covid-19 gehad zonder het zelf te weten. 'Ze had koorts, diarree en haar lichaam deed pijn. Er waren geen zelftesten of PCR-testen in het dorp, dus ze kon het niet controleren. En ze is niet gevaccineerd vanwege een onderliggende ziekte. We durfden haar niet te vertellen dat het waarschijnlijk covid was. Dat zou haar bang maken', vertelt Leng. Op de drie grote koffers ligt een dik pak met ontsmettingsdoekjes. Leng: 'Ik heb al testen en medicijnen naar het dorp gestuurd'.

De reizigers wordt via de staatsmedia op het hart gedrukt geen 'roddels' te verspreiden over wat ze aantreffen in hun thuisdorp. De nationale waakhond voor internetveiligheid kondigt een campagne aan tegen berichten die 'naargeestige gevoelens' veroorzaken. In de week na de nieuwjaarsvakantie wordt de landelijke piek van het aantal besmettingen verwacht. Maar wanneer de mondaine, mondige familieleden weer terug zijn in de stad, kan de weerslag van die piek op het platteland makkelijker uit het zicht worden gehouden dan de volle atriумы van de ziekenhuizen en de file van lijkwagens voor crematoria in steden zoals Shanghai.

Naar China voor Nieuwjaar

Ook Chinezen in Nederland keren na drie jaar terug voor het Chinees Nieuwjaar. Hoe zien zij de terugkeer naar hun geboorteland, waar de coronapieak pas net over z'n hoogtepunt is?

Meiyi Bao, 37, vanuit Tianjin

'Het is drieënhalf jaar geleden dat ik mijn familie heb gezien. Gelukkig heeft de Nederlandse universiteit, waarop ik lesgeef, een lange wintervakantie. Van eind december tot eind januari ben ik in China.

Sinds mijn komst in China heb ik het coronabeleid zien veranderen: van het laatste beetje zero covid tot de afschaffing van alle maatregelen. Toen we hier kwamen, eind december, waren de maatregelen nog niet afgeschaft. Officieel moesten we vijf dagen in quarantaine. Maar na twee dagen hoorden we al: pak je koffers, jullie mogen eruit.

Mijn ouders kregen anderhalve week voor onze komst corona, dus zorgen dat we het virus overdragen aan mijn familie heb ik niet. Mijn familie is goed hersteld, maar ik hoor van vrienden dat hun grootouders ziek werden en zijn overleden. In de ziekenhuizen en crematoria is het erg druk. Maar je kunt niet zeggen of het door corona komt: er zijn ook andere virussen die rondgaan.

Ik heb veel zin in de festiviteiten en markten die dit weekend van start gaan. Vuurwerk in grote steden is verboden, maar ik vermoed dat sommigen het stiekem nog steeds zullen afsteken. Volgens de Chinese traditie drijft het Chinees Nieuwjaar slechte geesten weg. Dat lijkt me een goede manier om de heropening te vieren.'

Hailati Yeerduosi (33), blijft bewust in Nederland

'Dit jaar ga ik niet naar China. Tijdens het Chinees Nieuwjaar reizen miljoenen mensen op hetzelfde moment door het land. Als ik naar huis reis, kan ik corona oppikken en doorgeven aan de mensen dichtbij me. Met name voor mijn moeder is het oppassen, ze heeft een luchtwegaandoening. Mijn ouders in China zijn wel gevaccineerd, drie keer al, maar hun laatste prik is al acht maanden geleden.

Dat ik het Chinees Nieuwjaar mis, daar ben ik niet rouwig om. Het feest is niet zó speciaal voor mij. Ik maak deel uit van een minderheidsgroep in China. Naast het Chinees Nieuwjaar vieren we als familie ook andere tradities, die even belangrijk voor ons zijn.

Nu wil ik graag in mijn leven in Nederland investeren. Ik heb in september 2022 mijn diploma gehaald en zoek een baan. Dat is voor mijn ouders ook belangrijk: dat ik hier een succesvol leven opbouw. Terug naar China komt later weer.'

Hans Ngo (bijna 40), is in Chengdu

'Zeven maanden ben ik niet in China geweest. Dat valt nog mee in vergelijking met anderen, maar het was zwaar om die tijd mijn vriendin niet te zien. Bijna was ze m'n vriendin niet meer, na die periode van wachten. Nu ik in China ben, doet ons weerzien de relatie goed.

Vrienden in Nederland zijn bezorgd over mijn reis naar China, omdat het virus zich snel heeft verspreid. Maar ik ben gevaccineerd, drie keer met Sinovac en eenmaal met een mRNA-vaccin, dus ik voel me beschermd. Mijn ouders en jongere zus wonen in Chengdu, een grote stad. Zij hebben vier weken geleden corona gehad, dus ik durf ze te bezoeken, ondanks mijn moeders hoge bloeddruk.

Ik heb ook familie opgezocht in het Lezhi-district, een plattelandsgebied. Daar leek de angst voor het virus mee te vallen: mensen dragen er amper maskers, of op hun kin.

Het virus zal nog lang bij ons zijn, maar ik zie dat mensen minder voorzichtig worden. Na drie jaar corona kunnen velen zich het economisch niet meer veroorloven om thuis te blijven: dat geldt voor de taxichauffeur, de bezorgservice, en de restaurantmedewerker. Ook mijn familie komt samen voor het Chinees Nieuwjaar, van zowel mijn vaders- als moederskant. Het wordt een groot diner.'

Interviews Anne Ter Rele.

Bron: Trouw, 20 januari 2023.

'Voorbeeldpremier' Nieuw-Zeeland is bekaf na corona, terreur en vulkaanuitbarsting

Jacinda Ardern, de ooit zeer populaire premier van Nieuw Zeeland en wereldwijd een voorbeeld vanwege haar strijd tegen extremisme en corona,...

Verschillende sterren besmet met corona na Golden Globes: "Bijzonder teleurgesteld"

Toeval of niet. Enkele dagen na de Golden Globes blijkt dat meerdere sterren positief hebben getest op het coronavirus.

Duitse overheid voerde in het geheim overleg met social media over coronaberichten

De Duitse regering heeft in juni 2020 in het geheim overleg gevoerd met Facebook en Google over foute berichtgeving over het coronavirus. De krant Bild bericht dat dit is bevestigd door de huidige regering.

Doel van de top was om informatie die volgens het Duitse ministerie niet deugde uit de media te weren in het belang van de volksgezondheid. Sociale netwerken, waaronder Twitter, verwijderden op grote schaal bijdragen over het coronavirus of de bestrijding daarvan, van onder anderen kritische burgers, kunstenaars en wetenschappers omdat ze vals of 'nepnieuws' zouden zijn.

Ontmoetingen tussen afgevaardigden van bijvoorbeeld het ministerie van Volksgezondheid en hightechbedrijven waren destijds niet ongehoord en evenmin erg geheimzinnig. Maar de ontmoeting van 20 juni 2020 in het ministerie van Binnenlandse Zaken was volgens de krant Bild bijzonder, omdat er in het diepste geheim op hoog niveau geprobeerd werd de vrijheid van meningsuiting te beperken en de regering daarin een belangrijke rol speelde. Onder de deelnemers was een vertrouweling van toenmalig bondskanselier Angela Merkel, regeringswoordvoerder Steffen Seibert en topmensen uit verscheidene ministeries en hightechbedrijven.

Ze hadden het over „de coronapandemie en de verspreiding van desinformatie en valse informatie die in deze context kan worden waargenomen' en wat er tegen gedaan kan worden. De regering wil niets kwijt over wat de geheime top opleverde. De hightechbedrijven in kwestie hebben volgens Bild niet op vragen geantwoord. Bron: De Telegraaf, 25 januari 2023.

China: 7 miljoen infecties per dag tijdens piek corona-uitbraak

In China raakten tijdens de piek van de huidige corona-uitbraak rond 22 december dagelijks meer dan 7 miljoen mensen besmet, meldt het Chinese centrum voor ziektebestrijding en -preventie. De meeste doden vielen volgens de officiële cijfers op 4 januari, toen meer dan 4000 sterfgevallen werden genoteerd.

De cijfers volgen nadat een prominente wetenschapper van de regering afgelopen weekend verklaarde dat zo'n 80 procent van de Chinese bevolking besmet was geraakt. Het land telt 1,4 miljard inwoners. Volgens de regering stierven van halverwege december tot halverwege januari bijna 60.000 mensen met covid-19 in ziekenhuizen.

China nam in december afscheid van zijn zerocovidbeleid, waarna mensen massaal covid-19 kregen. Onder meer ziekenhuizen en crematoria raakten overbelast. De Nationale Gezondheidscommissie zei vorige week dat China voorbij de piek is van coronapatiënten in

koortsklinieken en de eerste hulp van ziekenhuizen. Ook zou het aantal coronapatiënten in kritieke toestand zijn afgenomen.

De Chinese autoriteiten werden deze en vorige maand internationaal bekritiseerd omdat ze nauwelijks tot geen informatie deelden over het aantal coronabesmettingen en -sterfgevallen in het land. Onder meer de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vroeg Beijing om meer details over de coronasituatie. Bron: De Telegraaf, 25 januari 2023.

Plots sterven allerlei Chinese celebrity's en toponderzoekers, maar corona wordt niet genoemd

De plotse dood van een reeks Chinese beroemdheden doet steeds meer Chinezen het zeer lage aantal officiële Covid-19 doden in hun land in twijfel trekken.

Operazangeres Chu Lanlan (39), regisseur Wang Jingguang (54) en acteur Fu Zucheng (82). Allemaal overleden ze afgelopen maand ineens. Corona, vermoeden velen, maar een doodsoorzaak wordt in hun overlijdensberichten niet genoemd. Zo zei de familie van sopraan Chu Lanlan, zingend bij de Beijing Opera, slechts 'zeer verdrietig om haar abrupte vertrek' te zijn. In het geval van Wang Jingguang - in China bekend om films als *Never Look Back* en *Lawless* - meldde zijn vrouw dat hij ziek werd en dat medische interventie geen effect sorteerde.

Ze zijn niet de enige Chinese bekendheden die sinds de opmerkelijke ommezwaai in Pekings corona-beleid plots bezweken. Ook acteur Gong Jintang overleed, wederom zonder dat er oorzaak bekend werd gemaakt. De 83-jarige Jintang was dankzij zijn karakter 'Vader Kang' in de serie *In-Laws*, *Out-Laws* al bijna twintig jaar voor veel Chinese tv-kijkers een goede bekende.

Behalve celebrity's zijn er afgelopen maand ook flink wat prominente wetenschappers en zakenmensen dood gegaan. Zestien wetenschappers van bekende universiteiten en instituten overleden tussen 21 en 26 december. Zakenkrant *Financial Times* berichtte over diverse Chinese business executives die hetzelfde lot trof. Bij slechts één wetenschapper en een zakenman werd corona als oorzaak genoemd.

De dood van zoveel prominente landgenoten leidt daarom bij steeds meer Chinezen tot achterdocht. Op Weibo, het lands grootste sociale medium, speculeren gebruikers er lustig op los. Nadat Peking het door leider Xi Jinping zo lang volgehouden zerocovidbeleid vorige maand ineens radicaal omgegooide liggen ziekenhuizen overal vol met coronapatiënten. Voor mortuaria zou hetzelfde gelden.

Veel Chinezen gaan er vanuit dat de celebrities aan Covid-19 zijn bezweken. Ze trekken de officiële staatscijfers, die over slechts enkele tientallen Chinese corona-doden reppen, in twijfel. Om als covid-dode te tellen hanteert Peking strikte criteria. Cijfers over het dagelijkse aantal nieuwe gevallen worden sinds de beleidsommezwaai bovendien niet meer gedeeld.

De achterdocht bij gewone Chinezen wordt versterkt nu hun eigen overleden familie en vrienden ook een andere doodsoorzaak dan Covid-19 in de officiële overlijdensdocumenten krijgen gezet.

WHO: geen representatief beeld. Gewone ziekten kunnen weliswaar ook tot de dood leiden, zegt een Weibo-gebruiker. 'Maar nu sterven ze allemaal tegelijkertijd.' Een ander reageert onder het bericht waarin Fu Zuchengs zoon Fu Jia de dood van zijn vader bekendmaakt: 'Vrede voor de doden. Deze epidemie is serieus. Meneer Fu Jia moet goed op zichzelf passen.'

Op het overlijdensbericht de 83-jarige acteur Gong Jintang reageren diverse Chinezen met verkapte kritiek. 'Rust zacht, Vader Kang', schrijft iemand. 'Deze golf heeft al zo veel levens van ouderen gekost, laten we ervoor zorgen dat we de ouderen in onze families beschermen.'

Wereldgezondheidsorganisatie WHO stelde woensdag al dat de impact van de Covid-19 epidemie, en met name van het aantal doden, veel ernstiger is dan China wil doen voorkomen. Experts denken dat er dit jaar wel een miljoen Covid-doden kunnen vallen. Mede door het zerocovidbeleid zijn de 1,4 miljard Chinezen relatief slecht beschermd. De Chinese vaccins beschermen bovendien minder goed dan de Westerse, ook hebben relatief weinig Chinezen een booster gehaald. Bron: AD, 5 januari 2023.

Officieel telt China 60.000 coronadoden, maar dat getal is absurd laag

De hevige covid-uitbraak in China heeft sinds december aan 60.000 mensen het leven gekost, zeggen de autoriteiten in Peking. Voor het eerst heeft China het dodental nu fors omhoog bijgesteld. Maar het genoemde getal is 'ongeloofwaardig en nog altijd absurd laag', zegt onze correspondent in China, Roland Smid. 'De crematoria liggen helemaal vol, het aantal mensen dat sterft aan corona zal vele malen hoger liggen.'

Na jaren van keiharde aanpak en lange lockdowns heeft China eind vorig jaar plotseling de teugels laten vieren. Wat volgde was een ongekennde uitbraak van covid, omdat de Chinezen door het eerdere beleid minder immuun zijn, en de vaccinaties niet zo goed werken als bij ons. Maar over hoe heftig covid huishoudt, daarover zeggen de Chinese autoriteiten weinig.

En daarom krijgt Peking veel kritiek, van de wereldgezondheidsorganisatie WHO bijvoorbeeld. Nu is er dus een update; in de ziekenhuizen zijn 60.000 coronadoden geteld, sinds is gestopt met de coronabeperkingen.

China-correspondent Roland Smid zegt erover: 'We voelen aan alles dat dit niet klopt. Maar omdat de autoriteiten alles onder de pet houden, kunnen we ook niet vaststellen hoeveel doden het nou werkelijk zijn. China had het zelf tot nu toe over soms drie doden per dag. Maar het gerenommeerde Brits onderzoeksinstituut Airfinity kwam eerder al tot een schatting van 21.000 doden. Per dag. Met een totaal mogelijk 345.000 doden. Dat is wel wat meer dan 60.000.'

China gebruikte gekoelde containers om de vele coviddoden in te bewaren, tot de uitvaart. © Getty Images

En er zijn meer cijfers, van Chinese instanties zelf. 'De Universiteit van Peking kwam tot de conclusie dat sinds het begin van deze coronagolf 900 miljoen mensen besmet zijn geraakt. Dat is extreem veel, meer dan de helft van de bevolking van anderhalf miljard. De ziekenhuizen liggen vol, crematoria draaien overuren. Dan klopt dat getal dat ze nu noemen natuurlijk van geen kant', zegt Smid.

Bovendien worden nu alleen de sterfgevallen in het ziekenhuis geteld. 'Mensen die thuis overlijden worden niet meegeteld. Maar ook in de ziekenhuizen worden de cijfers laag gehouden. Als bijvoorbeeld iemand binnenkomt met longontsteking, maar ook covid heeft, dan wordt die niet geregistreerd als coronadode. Terwijl dat natuurlijk wel een grote rol speelt', aldus Smid.

De ziekenhuizen in de grote steden werden afgelopen weken overspoeld met covidpatiënten.
© Getty Images

De grote vraag is waarom China zo verkrampt probeert te goochelen met de cijfers. Smid: 'Vanaf het allereerste begin van corona heeft China altijd naar de bevolking gecommuniceerd dat het zeer gevaarlijk was.

Maar sinds alles na hevige protesten werd opengegooid ging het over een andere boeg. 'Gewoon voorzorgsmaatregelen nemen, afstand houden, mondkapjes, dan komt het wel goed', werd er gezegd. Maar die boodschap rijmt natuurlijk niet met een hoog dodental nu.'

Bovendien speelt vertrouwen in de autoriteiten en prestige een rol. 'Toen corona ook in de VS heel groot werd en er onder Trump veel doden vielen, kon Peking zeggen: 'zie je wel, ons systeem is beter, want in Amerika zijn een miljoen doden'. Dat is wat de Chinezen ingepeperd kregen. Als China dan nu opeens ook hele hoge dodentallen gaat publiceren, dan klopt het beeld dat China het beter doet niet meer, en is dat heel slecht voor het eigen imago.'

Ouderen zitten aan een infuus in een druk ziekenhuis in Beijing. @ Getty Images

Het lijkt er in China op dat de eerste piek van deze covidgolf in de grote steden achter de rug is. Maar volgens Smid kan het land de borst nat maken voor veel meer ellende, wacht het Chinees Nieuwjaar komt eraan.

Smid: 'Dan gaan ontzettend veel mensen op reis, naar het platteland. Dat zal daar vermoedelijk een hoop besmettingen veroorzaken. En daar is de gezondheidszorg een stuk minder dan in de steden. Minder ziekenhuizen, minder bedden. Mensen moeten ook nog eens veel verder reizen naar ziekenhuizen. Ze zijn ook armer dus dat gaat moeilijker. Het is potentieel een nog groter drama, dus het is nog zeker niet voorbij voor China.' Bron: RTL Nieuws, 14 januari 2023.

België en Duitsland raden niet-essentiële reizen naar China af

Duitsland, België en ook Luxemburg raden niet-essentiële reizen naar China af. De reden is de piek in corona-infecties en het overbelaste gezondheidssysteem in het land. Dat meldt het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken.

Luxemburg sluit zich aan bij het Duitse advies. Het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken benadrukt de 'ongeziene covidgolf' in China sinds het loslaten van het zerocovidbeleid. 'Omwille van een mogelijke overbezetting van de ziekenhuizen en het risico op gebrek aan urgente medische bijstand dat daaruit volgt, blijven niet-essentiële reizen momenteel afgeraden.'

De Europese Unie heeft de 27 lidstaten afgelopen week sterk aangemoedigd om reizigers uit China voor de vlucht te laten screenen op covid en bij aankomst op Europese bodem eventueel te laten testen. Verschillende landen hebben besloten dat vanaf volgende week een negatieve coronatest nodig is voor reizigers uit China.

In Nederland was tot gisteren alleen een vrijblijvende, gratis zelftest beschikbaar voor reizigers uit China. Vanaf dinsdag moeten ze een negatief testbewijs op corona tonen.

Ook in China zelf zijn de nodige maatregelen van kracht. Morgen heropent het land na langdurige afsluiting zijn grenzen. Reizigers moeten een negatieve PCR-test van maximaal 48 uur overhandigen, maar quarantaine hoeft niet meer.

Beijing dreigde afgelopen week met tegenmaatregelen, toen de testverplichting voor reizigers uit China in andere landen werd ingevoerd. Die testverplichting werd toen in Beijing 'onaanvaardbaar' genoemd. Bron: RTL Nieuws, 7 januari 2023.

China verwerpt reisbeperkingen, overweegt tegenmaatregelen

Steeds meer landen leggen reizigers uit China reisbeperkingen op vanwege de vele coronabesmettingen daar, en dat is tegen het zere been van de Chinese regering.

'De maatregelen missen wetenschappelijke onderbouwing en sommige praktijken zijn onacceptabel', meldt het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat zegt ook tegenmaatregelen te overwegen. Welke dat zijn, is niet duidelijk.

Gezamenlijke Europese aanpak

Onder meer de Verenigde Staten, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Zuid-Korea verplichten reizigers uit China tot het tonen van een negatieve testuitslag. Marokko weert zelfs alle reizigers uit China.

De Europese Unie telt een klein aantal landen met reisbeperkingen voor reizigers uit China. De lidstaten praten morgen over een gezamenlijke aanpak. Frankrijk pleit voor maatregelen in heel de unie, omdat de testverplichting door het vrij verkeer van personen via een ander land omzeild kunnen worden. Nederland verplicht de reizigers niet tot een coronatest, maar gaat ze vanaf donderdag op Schiphol een gratis zelftest aanbieden.

Zelfde coronavarianten

Het ECDC, het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding, adviseert geen aanvullende maatregelen voor reizigers uit China. Dat zei vorig week dat een testverplichting weinig zin heeft, omdat de coronavarianten in China ook in Europa aanwezig zijn. Eurocommissaris Stella Kyriakides (Gezondheid) deed een oproep om vooral in de gaten te houden of nieuwe varianten Europa binnenkomen.

In China raken mensen massaal besmet sinds de ontmanteling van het strenge zerocovidbeleid vorige maand. Omdat nu flink minder wordt getest en de autoriteiten gestopt zijn met het delen van dagelijkse besmettingscijfers, is niet duidelijk hoeveel Chinezen nu besmet zijn. Een toparts in Shanghai zegt dat tot 70 procent van de inwoners van de stad met 25 miljoen inwoners waarschijnlijk besmet is geraakt, aldus staatsmedia.

Ook is onduidelijk hoeveel mensen in China aan Covid-19 zijn overleden. Volgens de Chinese autoriteiten, die onlangs de definitie van coronadoden hebben aangepast, zijn dat er sinds december iets meer dan twintig. Het is echter al weken drukker dan normaal bij crematoria in het land. Bron: RTL Nieuws, 3 januari 2023.

Crematoria in China draaien overuren en ziekenhuizen kunnen de druk niet aan.

Nederland

Te laat voor maatregelen tegen corona uit China: 'Niet meer tegen te houden'

Buitenland

Europese luchthavens boos om verplichte test passagiers uit China

Bron: RTL Nieuws, 3 januari 2023.

Vaccins in overvloed: EU biedt zwaar getroffen China gratis coronavaccins aan

Eurocommissaris voor Gezondheid Stella Kyriakides heeft de Chinese regering hulp aangeboden bij de coronagolf die het land overspoelt. Onderdeel ervan zijn ook de overtollige voorraden aan coronavaccins die EU-landen nog hebben liggen.

Dat zeggen functionarissen van de Europese Commissie tegen de Britse zakenkrant Financial Times.

'Eurocommissaris Kyriakides heeft contact opgenomen met haar Chinese collega's om solidariteit en steun te bieden, inclusief expertise op het gebied van volksgezondheid en

donaties van EU-vaccins die zijn aangepast aan coronavarianten', aldus een van de ambtenaren.

De vaccins moeten China helpen om de massale uitbraak van het coronavirus in te dammen nadat het land is gestopt met zijn zerocovidbeleid.

De regering in Peking moet nog reageren op het aanbod. Tot dusver zeggen de Chinezen te vertrouwen op hun zelf ontwikkelde coronavaccins, Sinovac en Sinopharm. Het zijn vaccins die niet zijn gebaseerd op de nieuwe mRNA-technologie, die uiterst effectief is gebleken in de bestrijding van het virus,

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zegt zich grote zorgen te maken over de situatie in China. Hoewel de vaccinatiegraad op het eerste gezicht hoog is, loopt het land volgens Tedros Adhanom van de WHO achter als het gaat om volledige bescherming van met name 60-plussers.

Vooraf op het Chinese platteland, waar relatief veel ouderen wonen, is een gebrek aan adequate zorg, legt correspondent Roland Smid uit in deze video.

Chinezen zouden volgens de WHO minstens drie doses Sinovac of Sinopharm moeten krijgen om voldoende beschermd te zijn tegen ernstige ziekten. Maar uit WHO-data blijkt dat slechts 40 procent van de Chinese 80-plussers drie doses heeft gekregen. In de EU is 83 procent van de volwassenen volledig gevaccineerd.

Daarbij: Europa heeft vaccins in overvloed. De EU-lidstaten hebben langdurige contracten afgesloten met acht vaccinemakers voor een totaal van 4,2 miljard doses. Daarvan zijn er pas 1,7 miljard geleverd. Om te voorkomen dat vaccins en coronamedicijnen vernietigd moeten worden, gaat Eurocommissaris Kyriakides de komende weken in gesprek met farmaceutische bedrijven om contracten aan te passen.

Ondertussen groeit in China de angst voor corona. Er worden tot een miljoen doden verwacht. Bron: RTL Nieuws, 3 januari 2023.

Vanaf dinsdag toch verplichte coronatest voor reizigers uit China

Reizigers uit China mogen vanaf dinsdag alleen Nederland in met een negatieve coronatest. Ook wordt iedereen per direct gevraagd om een mondkapje te dragen in het vliegtuig van en naar China. Dit heeft minister Kuipers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in een brief aan de Tweede Kamer bekendgemaakt.

Het kabinet vond strengere maatregelen aanvankelijk niet nodig, maar Nederland wil dat alle Europese landen dezelfde aanpak hebben. 'Als alle verschillende landen iets anders doen, zorgt dat voor ontzettend veel verwarring en irritatie', aldus de minister.

Kuipers heeft onder anderen de deskundigen van het Outbreak Management Team (OMT) om advies gevraagd over de kwestie. Volgens hen is er vanuit epidemiologisch oogpunt echter geen reden voor aanvullende maatregelen voor reizigers uit China, zoals epidemiologen deze week al tegen de NOS vertelden.

Zo verwacht het OMT dat een testverplichting voor reizigers uit China niet zal leiden tot minder coronabesmettingen in Nederland. Hetzelfde geldt voor een mondkapjesplicht in het vliegtuig. Ook voor het vroegtijdig opsporen van eventuele nieuwe varianten uit China, volgens Kuipers een van de belangrijkste doelen van de maatregelen, is het vooraf testen van reizigers 'niet effectief gebleken', schrijft het OMT.

'Dit is zeker niet voldoende om de introductie van een nieuwe variant tegen te houden', zegt OMT-lid en viroloog Marion Koopmans in Nieuwsuur. 'Dit is geen maatregel die een groot effect gaat hebben op wat zich uit China verspreidt.'

Dat het kabinet nu toch voor deze maatregelen kiest, is volgens minister Kuipers omdat andere landen dat ook doen. 'We hechten aan het meedoen met het Europese beleid en conformeren ons daaraan.' Bron: NOS, 6 januari 2023.

Verplichte coronatest voor reizigers uit China vervalt morgen

Reizigers uit China hoeven vanaf morgen geen negatieve coronatest meer te tonen om Nederland in te komen. Ook vervalt het advies om een mondkapje te dragen op vluchten van en naar China, schrijft minister Kuipers van Volksgezondheid aan de Tweede Kamer.

De maatregelen tegen reizigers uit China werden begin januari ingesteld vanwege de epidemiologische situatie daar. Het opheffen van het extreem strenge covidbeleid leidde in december tot een enorme toename van het aantal coronabesmettingen in China.

Kuipers stelt dat de situatie in China nu beter is. Daarnaast is de angst dat andere coronavarianten hierheen zouden komen ongegrond gebleken. Volgens de minister zijn 'signalen van nieuwe varianten' uitgebleven.

Overigens was de Nederlandse regering van meet af aan geen grote voorstander van de maatregelen. Kuipers voerde ze destijds toch in om gelijke tred te houden met andere Europese landen. Bron: NOS, 24 februari 2023.

China's corona-uitbraak was begin december al volop gaande

De uitbraak van de Omikron-variant in China was al in volle gang, toen het land op 7 december stopte met het zerocovidbeleid. De vroege verspreiding kan verklaren waarom de epidemie zo snel voorbij was. Er zijn geen noemenswaardige nieuwe varianten gevonden. Bron: De Volkskrant, 9 januari 2023.

Prins Albert van Monaco voor derde keer besmet met corona

Prins Albert van Monaco is voor de derde keer besmet geraakt met het coronavirus. Dat maakte het hof van Monaco dinsdag bekend. De gezondheidstoestand van...

Bron: De Telegraaf, 25 januari 2023.

Oversterfte blijft aanhouden, maar het is nog onduidelijk hoe dat precies komt

Nog altijd overlijden in Nederland meer mensen dan gemiddeld. Mogelijk zijn de gevolgen van corona daar een van de oorzaken van, maar aan de vaccins ligt het niet, zeggen de experts. Ook in juli, augustus en september 2022 was er sprake van zogenoemde oversterfte. Dat meldt statistiebureau CBS woensdag op basis van voorlopige cijfers over doodsoorzaken.

'De sterfte is een beetje van slag', zegt Ruben Van Gaalen van het CBS. 'In het begin van de pandemie liepen de coronapieken min of meer parallel aan de oversterfte. Dat veranderde iets in het laatste deel van 2021 en in heel 2022. De sterftes zijn nu wat meer uitgesmeerd over het jaar.'

De toename van het aantal mensen dat overleed na een val verklaart de aanhoudende oversterfte deels, zegt het CBS. Dat aandeel nam ook in het derde kwartaal toe. Het zijn vooral tachtigplussers die hieraan sterven. Relatief vaak gaat het om mensen met dementie.

Ruim twee derde van alle mensen die in het derde kwartaal van vorig jaar overleden aan COVID-19 was tachtig jaar of ouder. Volgens Van Gaalen was vooral het aandeel negentigplussers relatief groot. Mogelijk hebben zij dankzij de coronaregels een wat langer leven gehad dan ze zouden hebben gehad als die maatregelen er niet waren geweest.

Zo werden de alleroudsten ook minder blootgesteld aan de griep. Ze bleven ook vaker thuis, waardoor de kans op een val kleiner was.

Mensen mogelijk kwetsbaarder na coronabesmetting

In de periode juli tot en met september overleden bijna 40.000 mensen, van wie 1.468 (3,7 procent) aan COVID-19, zegt het CBS. De oversterfte was in aantallen iets groter dan sterfgevallen door COVID-19. Corona verklaart dus niet alles. Mogelijk spelen andere, onbewezen effecten ook een rol, stelt Van Gaalen.

Zo kan corona ook indirect invloed hebben op de oversterfte. 'Denk aan de uitgestelde zorg', zegt Van Gaalen. Hij wijst ook op buitenlandse onderzoeken, die stellen dat mensen na een coronabesmetting een periode kwetsbaarder zijn, vooral ouderen. Dat kan bijvoorbeeld de kans op hartfalen vergroten, zo wees een Amerikaanse studie vorig jaar uit.

Verder wijst de onderzoeker op de twee griepgolven die we vorig jaar hadden: in het voorjaar en in december. Wat het aandeel van de laatste griepgolf in de oversterfte zal zijn, moet nog duidelijk worden. De doodsoorzaken bij sterfgevallen in het laatste kwartaal van 2022 zijn pas over enkele maanden bekend.

De overlijdens zijn in elk geval geen gevolg van de coronaprikken. Van Gaalen benadrukt nog maar eens dat daar geen enkel bewijs voor is. Wereldwijd zijn tientallen miljoenen prikken gezet en uit de onderzoeken naar de effecten daarvan is nooit een verband naar voren gekomen. De vaccinaties werken juist goed tegen overlijden door COVID-19. Ook verhogen ze de kans op sterfte door andere oorzaken niet, meldden het RIVM en het CBS vorig jaar na onderzoek naar oversterfte in opdracht van de Tweede Kamer.

Zo komen de cijfers tot stand

- Sinds het begin van de coronapandemie tot en met september 2022 registreerde het CBS ruim 46.000 mensen die overleden aan COVID-19. Dat zijn er ongeveer twee keer zoveel als de bijna 23.000 gevallen die het RIVM meldde in dezelfde periode.
- Het verschil komt doordat het CBS zich baseert op basis van verklaringen van artsen over doodsoorzaken. Een dokter kan COVID-19 als doodsoorzaak vaststellen, zonder dat dit met een test is bevestigd.
- Het RIVM is afhankelijk van meldingen van de GGD, maar die meldingen zijn niet verplicht. Opgeven van doodsoorzaken door artsen zijn dit wel.

Bron: NU.nl, 25 januari 2023.

In juli, augustus en september 2022 stierven meer mensen aan corona dan in de zomers daarvoor

Voor het gros van Nederland leek de pandemie afgelopen zomer geschiedenis. Toch overleden er in juli, augustus en september meer mensen aan...

Bron: Trouw, 25 januari 2023.

CBS: vorig jaar opnieuw veel oversterfte, met name door griep en covid

Afgelopen jaar overleden opnieuw meer mensen dan verwacht. Belangrijke oorzaken voor de zogenoemde oversterfte waren de griep en corona, blijkt uit nieuwe jaarcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

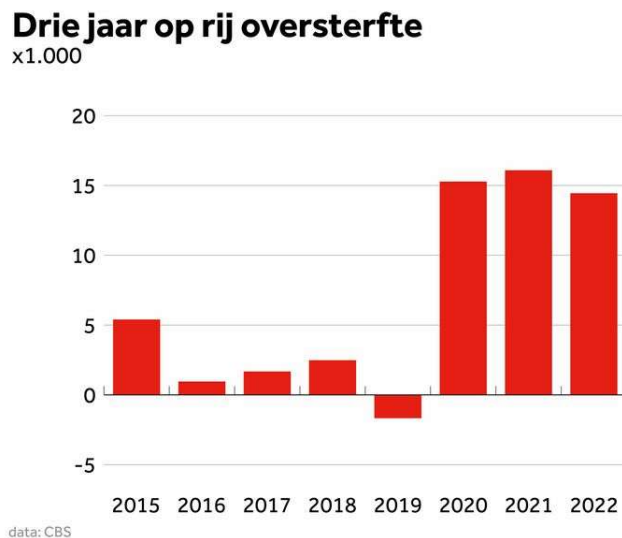
In 2022 overleden ongeveer 170.000 mensen in Nederland. Dat waren zo'n 14.500 sterfgevallen (9 procent) meer dan verwacht. In alle leeftijdsgroepen kwamen meer mensen te overlijden.

De oversterfte was wel iets lager dan in 2020 en 2021, toen Nederland nog volop met covid-19 kampte. Maar er kwamen vorig jaar nog altijd meer mensen te overlijden dan voor de

coronapandemie, zelfs in vergelijking met de jaren 2015 en 2018 waarin een zware griepgolf heerste.

Oversterfte is het verschil tussen het aantal verwachte doden (gemiddeld zo'n 150.000 per jaar) en het aantal mensen dat daadwerkelijk overlijdt.

Gedurende de eerste drie maanden van 2022 was er geen sprake van oversterfte, maar eind maart veranderde dat. Sinds die tijd waren er vrijwel iedere week meer doden dan verwacht, constateert het CBS. Rond die periode begon een griepgolf die ongeveer drie maanden duurde. Sinds half december is er weer sprake van een griepepidemie.

Oversterfte in de jaren 2015-2022

De oversterfte was met 13 procent relatief het hoogst onder mensen jonger dan 50 jaar. Het CBS geeft hiervoor geen verklaring. In absolute zin gaat het overigens om kleine aantallen: 645 meer sterfgevallen dan verwacht, tegenover 13.800 boven de 50 jaar. Mogelijk komt dat door uitgestelde zorg, zorg die werd uitgesteld door de coronapandemie, maar daarover meldt het statistiekbureau niets.

Een groot deel van de sterfgevallen kwam daarnaast voor bij mensen die een vorm van langdurige zorg krijgen, zoals bewoners van verpleeghuizen of zorginstellingen voor gehandicapten.

Het afgelopen jaar steeg de levensverwachting overigens wel iets, naar gemiddeld 80,1 jaar voor mannen en 83,1 jaar voor vrouwen. Door de coronapandemie daalde de levensverwachting de voorgaande jaren met een aantal maanden.

Eerder deze maand werd bekend dat elf teams van het ministerie van Volksgezondheid geld krijgen om onderzoek te doen naar oversterfte tijdens de coronapandemie. De studies moeten bijdragen aan het voorkomen of verminderen van oversterfte bij een volgende pandemie en worden opgezet door de organisatie ZonMw, die innovatie en onderzoek in de zorg financiert.

Verschillende ziekenhuizen, GGD's en onderzoeksbureaus doen onder meer onderzoek naar oversterfte bij kwetsbare groepen zoals mensen met een verstandelijke beperking en mensen met dementie. Ook wordt bekeken welke wijken in steden meer oversterfte hadden dan andere. Bron: NOS, 25 januari 2023.

Veel meer mensen overleden dan verwacht in laatste weken 2022

In de laatste weken van 2022 zijn in Nederland veel meer mensen doodgegaan dan verwacht. Volgens cijfers van het CBS stierven in de laatste vier weken van het jaar 15.819 mensen. Dat

zijn er ruim 3100 meer dan volgens de schattingen te verwachten was, een zogeheten oversterfte van ruim 24,5 procent.

Het hele jaar was de oversterfte hoog. Alleen in de eerste drie maanden van dit jaar was er geen sprake van oversterfte, in alle andere maanden wel.

In geen enkele maand was het cijfer echter zo hoog als in december. Zo overleden in november ongeveer 1400 mensen (10 procent) meer dan verwacht, en in oktober bijna 1800 (16 procent).

Onderzoeker Ruben Van Gaalen van het CBS heeft geen sluitende verklaring voor de hoge oversterfte, omdat het instituut de doodsoorzaken nog niet allemaal binnenkreeg: die informatie loopt vier maanden achter. Wel vermoedt hij dat corona nog steeds een rol speelt: 'In het verleden hebben we door rioolwatermetingen bij flinke pieken ook gezien dat er wel degelijk nog steeds veel mensen aan corona overleden.'

Daarnaast is het aannemelijk dat ook de griep epidemie die in december de kop op stak heeft bijgedragen aan het hoge aantal sterfgevallen. Ook het rhino- en RS-virus gingen in december flink rond, en hebben mogelijk bijgedragen aan de hoge sterfte.

@ ANP

Het RIVM, dat in Nederland cijfers over het verloop van infectieziekten als griep bijhoudt, kan nog niet zeggen of bijvoorbeeld de griep epidemie echt gezorgd heeft voor een hogere sterfte. 'Daar is het nog te vroeg voor', laat een woordvoerder weten. 'Dat kunnen we pas over enkele maanden met zekerheid zeggen.'

Ruben Van Gaalen wijst bij de oversterfte vooral ook naar de indirecte gevolgen van corona. 'Het zou kunnen dat het hebben doorgemaakt van een covid-infectie, ook als die niet heftig was, kwetsbaar maakt', zegt de onderzoeker. 'De indirecte effecten van corona komen steeds meer naar voren in onderzoeken uit het buitenland.'

Ook uitgestelde zorg is een mogelijke oorzaak van de aanhoudende oversterfte, al zijn sterftepieken zoals in december daar niet goed mee te verklaren, omdat die effecten eerder geleidelijk tot uiting komen. Tijdens de coronapandemie is veel zorg vanwege de hoge druk op de ziekenhuizen uitgesteld. Dat zou mee kunnen spelen in de sterftcijfers nu.

Volgens Van Gaalen is het hoe dan ook belangrijk om de oversterfte goed in de gaten te houden. 'Oversterfte is de uiterste consequentie, maar er zit daaronder ook nog mogelijk andere gezondheidsschade, zoals de gevolgen van long covid', zegt hij. 'We zullen nog lang bezig zijn met de effecten op de gezondheid van de pandemie. We hebben zo'n langdurig schadelijk virus nog nooit meegemaakt.' Bron: RTL Nieuws, 13 januari 2023.

Veel meer gescheurde kruisbanden sinds corona in Millse kliniek

Na de coronalockdowns is het aantal patiënten kniebandletsel fors gestegen. Althans, dat vermoedt kliniek ViaSana in Mill. Die zag in 2022 een toename van 60 procent van operaties aan verdraaide knieën en gescheurde kruisbanden: 400 tegen 250 in 2021.

Volgens orthopedisch chirurg Martijn Brinkman van ViaSana is een mogelijke verklaring voor het sportleed dat mensen relatief ongetraind weer contactsporten als voetbal en basketbal zijn gaan doen.

'Mensen hadden weinig getraind en gingen met een slechte conditie het veld op. Daardoor waren ze gevoeliger voor blessures', aldus Brinkman. Bron: DG, 24 januari 2023.

Corona wordt steeds verder naar achtergrond gedrongen, Ommen negatieve uitschieter

Bijna drie jaar nadat in Overijssel de eerste coronabesmetting werd geregistreerd, lijkt het virus toch definitief naar de achtergrond gedrongen te worden. Landelijk kregen de afgelopen twee weken 1749 mensen via de GGD te horen dat ze corona hebben. Dat waren er twee weken geleden nog bijna 4.500. Opvallend: Ommen is één van de vijf gemeenten in Nederland met de meeste meldingen per 100.000 inwoners de afgelopen week.

Op woensdag 4 maart 2020 werd bekend dat de eerste Overijsselaar met corona een inwoner van Borne was. Daar werd destijds in het dorp vrij laconiek op gereageerd. Wat volgde waren twee jaren die gekenmerkt werden door anderhalve meter afstand, testen, zelftesten, quarantaines, overvolle ziekenhuizen, lockdowns en allerlei andere overheidsmaatregelen.

Dat is alweer een tijdje voorbij en het aantal besmettingen, normaal hoog in de winter, neemt juist af. Die conclusie is te trekken uit cijfers van de GGD. Daaruit blijkt dat in het merendeel van de Overijsselse gemeenten nog maar een handjevol coronabesmettingen door de GGD wordt vastgesteld.

In Olst-Wijhe en Dalfsen werden tussen 11 januari en 24 januari zelfs helemaal geen positieve testen meer afgenomen. Uiteraard testen de meeste mensen zelf. Omdat niet iedereen met klachten naar een teststraat gaat, houdt het RIVM de verspreiding van het virus ook bij via het platform Infectieradar.

Het aandeel mensen dat via die weg zegt klachten te hebben die bij corona horen, is afgelopen week verder afgenomen. Net als het aantal positieve uitslagen van een zelftest. Ook in het rioolwater daalde landelijk gezien het aantal virusdeeltjes.

Hoe zit dat in Overijssel? Overijssel volgt het landelijke beeld. In de meeste gemeenten kregen de afgelopen twee weken nog maar een paar inwoners van de GGD te horen dat ze positief getest hadden op corona. In Kampen waren dat er bijvoorbeeld vijf, in Zwartewaterland drie, in Dinkelland vijf, in Staphorst drie en in Borne zes.

Natuurlijk waren er ook gemeenten waar het aantal besmettingen een stukje hoger ligt, maar ook daar blijft het aantal besmettingen beperkt tot enkele tientallen. Enschede spant de kroon met 37 besmettingen. Maar relatief valt het daar best mee; per 100.000 inwoners zijn er 23 coronabesmettingen.

Ommen valt wat dat betreft op in negatieve zin. Hoewel er maar tien besmettingen waren de afgelopen twee weken zijn dat 54,2 positieve uitslagen per 100.000 inwoners. Daarmee hoort

Ommen bij de vijf gemeenten in Nederland met de meeste meldingen per 100.000 inwoners.
Bron: RTV Oost, 24 januari 2023.

 Bollenstreek Omroep

Tijdelijke corona priklocaties in Hollands Midden gaan dicht

Bollenstreek – GGD Hollands Midden stopt na volgende week met de tijdelijke corona priklocaties. De vaste vaccinatielocaties in Alphen aan...

7 uur geleden

 Nieuwkoop

Tijdelijke corona priklocaties in gemeente Nieuwkoop gaan ...

Deze en volgende week kan nog op elf pop-ups in de regio Hollands Midden voor de laatste keer een corona herhaalprik worden gehaald.

5 uur geleden

Alle operaties in het Rode Kruis Ziekenhuis kunnen weer doorgaan: Extra toeloop door corona en andere luchtwegaandoeningen neemt af, doorstroming van patiënten soepeler

Het Rode Kruis Ziekenhuis in Beverwijk kan alle operaties weer gewoon laten doorgaan. De capaciteitsproblemen waarmee het RKZ ongeveer twee weken heeft gekampt, zijn opgelost. Dat komt onder andere doordat er in het Beverwijkse ziekenhuis minder patiënten met corona en andere luchtwegaandoeningen binnenkomen. Ook de doorstroming van RKZ-patiënten naar verzorgings- en verpleeghuizen verloopt weer soepeler, laat een woordvoerder desgevraagd weten. Bron: NH Dagblad, 24 januari 2023.

Corona heeft kankerzorg veel goeds gebracht: was een ongewilde proeftuin

De coronapandemie heeft de Nederlandse kankerzorg veel goede dingen gebracht. Dat zegt onderzoeker Sabine Siesling van het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL) tegen NU.nl. 'Het was een ongewilde proeftuin.'

Toen corona uitbrak in 2020 bleek iedereen plotseling snel te kunnen schakelen. Behandelaars, patiëntenorganisaties, beleidsmakers: allemaal waren ze beschikbaar en flexibel. De lijntjes waren kort. Oncologen verenigden zich in appgroepen. En afspraken met patiënten? Die konden ook digitaal of telefonisch.

Het klinkt niet zo ingewikkeld allemaal, vindt ook Siesling. Maar soms is er een crisis nodig om tot grote veranderingen te komen. In dit geval was het de coronapandemie. Hoe dan ook: de kankerzorg bleek zich snel te kunnen aanpassen.

Een positief effect van de pandemie is bijvoorbeeld het videoconsult. In het eerste coronajaar werd het ziekenhuis gezien als een mogelijke bron van besmetting. Ook het ziekenhuis bezoeken kon lastig zijn met de toen geldende coronaregels. Het kabinet zei dat mensen zo min mogelijk moesten reizen.

Hierdoor is volgens Siesling een fundamentele vraag sneller op tafel gekomen: moeten alle afspraken nog wel in het ziekenhuis plaatsvinden? 'Een deel van de afspraken is digitaal gebleven, afgewisseld met afspraken in het ziekenhuis zelf', zegt ze.

'Zonder de pandemie hadden we dat nooit zo snel kunnen doen'

Tijdens de eerste coronagolf was er in het ziekenhuis minder ruimte op de intensive care voor niet-coronapatiënten. Daardoor waren er minder operaties mogelijk.

Ook dat leverde nieuwe inzichten op. In studieverband kregen sommige patiënten met borstkanker bijvoorbeeld hormoontherapie vóór in plaats van ná een operatie. Die omgekeerde manier van behandelen is veelbelovend en blijft misschien bestaan. 'Zonder de pandemie hadden we dat nooit zo snel kunnen doen', zegt Siesling.

Ook is de manier van werken volgens haar sinds corona een stuk efficiënter. Bijvoorbeeld bij het maken van nieuwe richtlijnen voor behandelingen. 'Daar gingen altijd een aantal maanden overheen.' Opeens bleek dat een stuk sneller en efficiënter te kunnen. Volgens Siesling kwam dat vooral doordat de lijntjes tussen de beroepsgroepen korter waren geworden.

Gemiste kankerdiagnoses ingehaald

- In het eerste jaar van de pandemie zijn zo'n vierduizend kankerdiagnoses gemist. Uit angst voor een coronabesmetting gingen minder mensen met klachten naar de huisarts. Dat betekende ook minder verwijzingen naar een oncoloog. Ook lagen de bevolkingsonderzoeken enkele maanden stil.
- De afgelopen twee jaar is de achterstand van kankerdiagnoses ingehaald. In 2021 en 2022 lag het aantal nieuwe kankerdiagnoses weer in de lijn der verwachting.
- Onderzoekers vreesden dat door de uitstel van diagnoses in 2020 er zich later meer patiënten met uitzaaiingen zouden melden. Dat bleek mee te vallen. Wel lijken er bijvoorbeeld meer mensen met borstkanker in een verder gevorderd stadium te zijn. Onderzoek naar de gevolgen daarvan loopt nog.

'We zitten eigenlijk al in de volgende pandemie'

De communicatie tussen ziekenhuizen onderling is ook beter sinds de pandemie. 'Denk bijvoorbeeld aan het verdelen van patiënten over de ziekenhuizen. Hiervoor bestonden al regionale netwerken en overleggen, maar corona heeft die samenwerking doen toenemen.'

Zo heeft de kankerzorg veel van corona geleerd. En dat is maar goed ook, want de zorg gaat de komende jaren grote uitdagingen tegemoet. Siesling wijst op 'het tekort aan menskracht, de vergrijzing die eraan komt en hoe we dat allemaal gaan financieren. Dat is de volgende pandemie. Eén waar we nu eigenlijk al in zitten.' Bron: NU.nl, 22 januari 2023.

Noord-Koreaanse hoofdstad vijf dagen in lockdown vanwege longziekte

In de Noord-Koreaanse hoofdstad Pyongyang is een vijfdaagse lockdown ingegaan vanwege een 'longziekte'. Dat meldt het Zuid-Koreaanse medium NK News op basis van een bericht van de Noord-Koreaanse overheid. Of het gaat om corona is niet duidelijk.

Vanwege een forse toename van het aantal gevallen met de longziekte moeten inwoners van Pyongyang tot en met zondag thuisblijven. Ook moeten ze meerdere keren per dag hun temperatuur laten meten.

Volgens NK News, dat ontwikkelingen in Noord-Korea monitort, lijkt het erop dat inwoners van de hoofdstad vrezen dat de lockdown langer zal duren en daarom gaan hamsteren. Het is onduidelijk of er ook strenge maatregelen zijn ingesteld voor andere regio's in het land.

Vorig jaar maakte de Noord-Koreaanse overheid voor het eerst melding van coronagevallen, maar stelde in augustus dat het de strijd met het virus had gewonnen. Hoeveel mensen uiteindelijk het virus hebben opgelopen, is nooit bekendgemaakt, onder meer vanwege een gebrek aan voldoende testcapaciteit.

Wel werden er dagelijks cijfers bijgehouden van het aantal mensen met koorts. Uiteindelijk zouden er in totaal bijna 4,8 miljoen meldingen zijn gedaan op een bevolking van zo'n 25

miljoen mensen. Nieuwe gevallen zijn al sinds juli vorig jaar niet meer gemeld. Bron: NOS, 25 januari 2023.

Tijd dringt voor Overijsselse ondernemers die papierwerk coronasteun niet op orde hebben

Ruim 4700 ondernemers in Overijssel en Gelderland-Noord moeten opschieten met hun coronaboekhouding. Anders lopen ze het risico dat ze de financiële overheidssteun, die ze tijdens de achterliggende corona periode tussen 2020 en 2021 hebben ontvangen, terug moeten storten. Het gaat daarbij om aanvragen en berekeningen van de financiële steun die ze in het kader van de NOW-regeling (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) als voorschot hebben ontvangen. De definitieve berekening voor die steun moet uiterlijk 22 februari bij het UWV op de mat liggen.

Ondernemers die zien aankomen dat ze de deadline niet gaan halen, kunnen bij het UWV uitstel aanvragen. Het is wel van belang dat ze dat voor 22 februari van dit jaar te doen.

‘Het is doodzonde als ondernemers subsidie terug moeten storten of niet ontvangen waar ze recht op hebben’, zegt woordvoerder Geralt Lammers van het UWV. ‘We zien ook in vorige aanvraag periodes dat ondernemers door een te late reactie geld misgelopen, het zijn er niet veel, maar het komt zeker voor.’

Omdat te voorkomen start het UWV deze maand via haar website met een uitgebreide informatiecampagne.

Want het gaat om grote geldbedragen die in de corona periode zijn voorgesloten aan ondernemers. In totaal is er ruim 638 miljoen euro verstrekt in de regio's Twente, Zwolle en de Stedendriehoek/Noordwest Veluwe tussen oktober 2020 en september 2021. Van de 8400 ondernemers die er gebruik van hebben gemaakt moet de helft, ruim 4700, nog een definitieve aanvraag indienen.

‘De deadline, voor het indienen komt met nog vier weken te gaan wel heel erg dichtbij’, zegt Lammers. ‘We vinden het belangrijk om hier op te wijzen. Het is zaak dat de ondernemers ermee aan de slag gaan anders moeten we de verstrekte voorschotten terugvorderen en daar zit niemand op te wachten.’

Waarom ondernemers zo laat zijn met het indienen van de definitieve aanvraag is voor het UWV gissen. ‘Ongebruikelijk is het niet’, zegt Lammers. ‘We zien vaker dat de aanvragen voor de definitieve berekening laat binnenkomen. Een mogelijke verklaring is dat ondernemers momenteel veel aan hun hoofd hebben en daardoor achterlopen met de administratie.’

De coronacrisis is weliswaar voorbij, maar er zijn volgens hem ook problemen bijgekomen. ‘Werkgevers kampen met een krappe arbeidsmarkt, hoge inflatie en hoge energieprijzen’, zegt de UWV-woordvoerder. ‘Het gaat om een gecombineerde aanvraag over vier periodes tussen 2020 en 2021 en dat is best ingewikkeld voor ondernemers. Dan dringt de tijd, zeker gezien het feit dat het momenteel topdrukke is bij veel accountants en boekhouders waardoor niet iedereen daar op korte termijn terecht kan.’ Bron: RTV Oost, 25 januari 2023.

De overheid hoeft niet iedere long-covidpatiënt een extra uitkering te geven

Van het kastje naar de muur. Zo voelt het gesteggel over een financiële regeling voor zorgpersoneel dat met langdurige coronaklachten kampt. Want uiteindelijk is altijd de vraag: wie gaat dat betalen? Het antwoord is in dit geval ook lastig te geven.

Ga maar na: de wereld wordt geconfronteerd met een nieuw, onbekend virus, waardoor veel mensen met ernstige ademhalingsklachten in het ziekenhuis belanden. Ook kwetsbare bewoners van verpleeghuizen worden heel ziek. Als zorgmedewerker kun je niet anders dan je

plicht doen, maar de werkgever moet óók zorgen voor een veilige werkomgeving. Aan persoonlijke beschermingsmiddelen is echter een groot tekort, omdat werd gedacht dat het zo'n vaart niet zou lopen. Toch doet de overheid een appél op zorgmedewerkers om vooral aan het werk te blijven. Wie is er dan verantwoordelijk? De werkgever, de overheid, of beide?

De Raad van State adviseerde twee maanden geleden om een regeling op 'brancheniveau' te maken. De overheid zou daar financieel aan kunnen bijdragen, vanwege de noodsituatie in de beginfase van corona. Die overweging zou er zelfs toe kunnen leiden dat de overheid álle kosten voor haar rekening neemt, stelde de Raad van State, maar wel via een vergoeding aan de zorgsector. Zo wordt de aansprakelijkheid van werkgevers - in elk geval in juridische zin - intact gelaten.

Het lijkt er sterk op dat hiermee de juridische munitie is geleverd, waarmee de zorgsector zich uit de netelige kwestie wegdraaide. Toen zorgminister Conny Helder in december een gezamenlijke regeling probeerde af te spreken, nam de zorgsector de benen. Die vindt dat een publieke regeling 'verreweg de voorkeur verdient'.

Door die manoeuvre werd de bewindsvrouw voor het blok gezet. Woensdag liet ze weten dat er een overheidsregeling komt voor zorgpersoneel dat long-covid opliep in de eerste coronafase (maart-juni 2020). De minister kon niet anders: de bewuste groep zorgmedewerkers zit al lang in onzekerheid én vaak in financiële problemen. Haar keuze is bovendien verdedigbaar, omdat het gaat om medewerkers die bij semi-overheidsinstellingen deze ziekte opliepen - doordat het aan een veilige werkomgeving ontbrak.

Met haar aankondiging creëert de minister duidelijkheid voor een specifieke groep zorgmedewerkers, van wie een deel hun baan verloor door long-covid. Maar terecht bakent zij de groep af. Hoe verdrietig het ook is als long-covid je treft, het is niet aan de overheid om elke patiënt extra te betalen bóvenop wat gebruikelijk is bij arbeidsongeschiktheid door andere ziekten. Bron: Nederlands Dagblad, 2 februari 2023.

Staarde kabinet zich blind op coronabestrijding? Hoogoplopende conflicten tussen bewindspersonen

Tweede Kamerleden hekelen de tunnelvisie van het kabinet in de beginfase van de coronacrisis. Ze vinden dat het kabinet zich blind staarde op het OMT.

Dilan Yesilgoz, minister van Justitie en Veiligheid, Mirjam Bikker (Christenunie) en Premier Mark Rutte in de Tweede Kamer tijdens een debat over het eerste deelrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid inzake de coronacrisis. @ ANP / Bart Maat

Zowel Kamerleden als premier Mark Rutte kunnen zich de beginperiode van de pandemie nog helder voor de geest halen, maar dat doen ze wel op een heel andere manier. Waar Rutte

ogenschijnlijk tevreden terugkijkt op de kabinetsaanpak, voelen Kamerleden zich maandenlang buitenspel gezet. Zij konden hun werk in de beginfase van de coronacrisis niet fatsoenlijk doen, menen zij.

Bij het bestrijden van de pandemie, zeker in de eerste fase, miste ChristenUnie-leider Mirjam Bikker een bredere blik dan alleen de medische. Haar voorganger Gert-Jan Segers had er al vrij snel na het uitbreken van de pandemie voor gepleit om ook andere onderdelen te laten meewegen – economische en, vooral, maatschappelijke gevolgen. Maar het duurde ‘lang’, zegt Bikker, voordat daar daadwerkelijk iets mee gebeurde.

De nevenschade van de coronamaatregelen, verdedigde Rutte zich woensdag in de Kamer, werd wel degelijk meegenomen. Daarover ontstonden in het kabinet ‘hoogoplopende conflicten’ tussen bewindspersonen die verantwoordelijk waren voor de coronabestrijding, en hun collega’s die opdraaiden voor de grote economische gevolgen.

De Kamer debatteerde woensdag met onder meer premier Rutte en minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid) over een onderzoeksrapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV). Het onderzoek naar de coronacrisis is opgedeeld in drie delen, waarvan het eerste deel voornamelijk gaat over de voorbereidingen op een pandemie, de maatregelen die aan het begin werden getroffen en de ‘stille ramp’ die zich toen voltrok in verpleeghuizen.

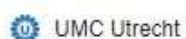
De OVV uitte ook kritiek over de communicatie tussen Kamer en kabinet. Hoe kijkt de premier aan tegen de rol van het parlement in die periode, wil DENK-Kamerlid Farid Azarkan van Rutte weten. Ja, de informatie kwam vaak laat, ziet ook Rutte. Maar hoe het anders had moeten, weet hij niet. Vaak moest het kabinet met minder dan 100 procent van de kennis 100 procent van de besluiten nemen.

Een van de gevolgen daarvan is de gebrekkige aandacht voor de verpleeghuizen in de eerste maanden van de crisis, is in het OVV-rapport te lezen. Op landelijk niveau was er onvoldoende kennis over de bestrijding van zo’n grote virusuitbraak. In verpleeghuizen bleven knelpunten daarom lang onderbelicht en duidelijke richtlijnen voor de aanpak van het virus ontbraken.

Toen het aantal besmettingen in verpleeghuizen sterk steeg, drongen verschillende partijen aan op het verstrekken van beschermingsmiddelen aan personeel in verpleeghuizen, riep Azarkan in herinnering. Maar de aandacht van het kabinet voor de situatie in verpleeghuizen was ondermaats, vindt hij.

Daarop voltrok zich in verpleeghuizen een ‘stille ramp’, hoewel die volgens SP-Kamerlid Maarten Hijink eigenlijk niet zo zou mogen heten. Volgens Hijink is het alleen een stille ramp voor mensen die niet wilden luisteren naar zorgverleners die lang riepen om meer bescherming.

Ook SGP-leider Kees van der Staaij meent dat het beschermen van ouderen in verpleeghuizen niet is gelukt. Volgens hem is het belangrijker om breder te kijken naar kwetsbaren, bijvoorbeeld kinderen en jongeren. Ten onrechte, stelt hij, was er weinig aandacht voor de impact van coronamaatregelen op hun welbevinden, terwijl het met de mentale gezondheid van jongvolwassenen zorgelijk gesteld is. ‘Het is dus zaak voortdurend de vraag te stellen welke mensen het grootste risico lopen en welke aanpak voor hen nodig is.’ Bron: Nederlands Dagblad, 2 februari 2023.

Tuberculosevaccin beschermt niet tegen corona

Bij ouderen die meer dan één aandoening hebben, beschermt het tuberculosevaccin, of BCG-vaccin, niet tegen corona. Dit blijkt uit de...

Waarom corona nog steeds een noodsituatie is

Terwijl het vermoedelijk maanden geleden was dat je een mondkapje droeg, vindt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het nog te vroeg om de coronapandemie niet langer als internationale noodsituatie te bestempelen. In veel landen zijn de coronamaatregelen volkomen verdwenen, maar waarom blijft de WHO van nood spreken? En wanneer stopt dat?

Laten we met het goede nieuws beginnen: corona lijkt in Nederland gestabiliseerd, en dat terwijl het winter is. Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) vergadert er nog eens in de twee weken over, maar eigenlijk is er niets nieuws te melden, zegt een woordvoerder.

Geen nieuws is goed nieuws natuurlijk. We hadden een piek in december, maar de coronathermometer staat alweer een tijdje op de laagste stand van 'in de gaten blijven houden'. De vaccinatiegraad is goed en ook worden tot nu toe geen nieuwe, onbekende varianten van het virus in Nederland aangetroffen, het blijft vooral de mildere Omikron.

Maar de WHO kijkt natuurlijk niet alleen naar Nederland. Marion Koopmans, hoogleraar virologie en adviseur van de Wereldgezondheidsorganisatie, somt zes punten op waarom corona nog steeds een pandemie en internationale noodsituatie is:

1. Er zijn nog veel overlijdens, wereldwijd meer dan 170.000 in de afgelopen twee maanden, weet Koopmans.
2. We leven nog steeds met de onvoorspelbaarheid van het verdere verloop van het virus en het opduiken van nieuwe varianten.
3. Er zijn er steeds meer aanwijzingen dat er complicaties kunnen zijn na een corona-infectie, zoals hart- en vaatziekten. De vraag is nog wat de rol is van milde infecties.
4. Er is steeds minder zicht op het virus doordat steeds minder gegevens worden verzameld waardoor het bijvoorbeeld steeds moeilijker wordt om vast te stellen of een variant tot ernstigere klachten leidt.
5. De langere termijn krijgt te weinig aandacht: hoe zorgen we ervoor dat we zicht houden op het virus en de impact ervan?
6. De toegang tot coronageneesmiddelen en -vaccins is nog altijd heel ongelijk over de wereld verdeeld.

Het Rode Kruis gaat nog een stapje verder, met waarschuwen dat de wereld ondanks drie 'heftige coronajaren' slecht is voorbereid op een nieuwe pandemie. Bron: RTL Nieuws, 31 januari 2023.

WHO vindt coronapandemie nog steeds internationale noodsituatie

In veel landen zijn de coronamaatregelen volkomen verdwenen, maar de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vindt het nog te vroeg om de coronapandemie niet langer als internationale noodsituatie te bestempelen.

Want dat is het nog wel, stelt de organisatie, en verminderde aandacht voor de besmettelijke ziekte kan leiden tot onvoorzichtigheid en opflakkingen van het virus.

Veel besmettingen in China. De WHO boog zich de afgelopen dagen over de vraag of het nog wel nodig is om de coronacrisis te beschouwen als zogenoemde Internationale Noodsituatie in de Publieke Gezondheid (PHEIC). Precies drie jaar geleden gaf de VN-organisatie die status aan de wereldwijde coronacrisis.

In veel landen heeft het normale leven zich intussen hersteld, maar dat geldt niet overal. De laatste maanden worden vooral in China veel nieuwe coronagevallen vastgesteld. Het land waar het virus voor het eerst werd vastgesteld, bleef door zijn zerocovidbeleid lang gespaard van massale besmettingen. Sinds dat beleid in december vorig jaar werd losgelaten, raakten miljoenen mensen besmet met corona.

De WHO stelt dat als de noodstatus binnenkort wel zou worden opgeheven, dat op een voorzichtige en verantwoorde wijze moet gebeuren.

Vanaf 10 januari moeten reizigers uit China een recente, negatieve coronatest laten zien. We vroegen viroloog Marion Koopmans hoe effectief de maatregel is en wat de gevaren van de nieuwe, grote uitbraak in China zijn voor ons.

Intussen waarschuwt het Rode Kruis dat de wereld ondanks drie 'heftige coronajaren' slecht is voorbereid op een nieuwe pandemie. Volgens de hulporganisatie hebben landen geen lessen getrokken en staan ze er daardoor niet beter voor dan in 2019, het jaar voordat corona uitbrak.

Volgens het Rode Kruis moeten overheden klaarstaan om meerdere crises tegelijkertijd het hoofd te bieden. Daarvoor moeten ze investeren in lokale netwerken die snel in actie kunnen komen. Voorts kan ook het terugdringen van ongelijkheid een positief effect hebben. Bron: RTL Nieuws, 30 januari 2023.

Carnavalsoptocht verdwijnt niet zo snel maar corona laat wel sporen na

'Het gaat gemiddeld genomen goed in Brabant met de optochten', zegt Ad Koopman, voorzitter van de Brabantse Carnavals Federatie. 'Dat wil niet zeggen dat er geen optochten met problemen zijn. Maar voor het grootste gedeelte hebben we na twee coronajaren veel zin om dingen weer te laten zien.' Een paar dagen geleden nog gaf Spoordonk aan dat hun optocht wel een stuk kleiner gaat zijn.

Als je het vraagt aan Huub Tas, voorzitter van de Lampegatse optocht, dan gaat het niet best. Normaal rijden er zo'n 20 tot 22 wagens door de straten van Eindhoven. 'Daar vallen er nu vijf tot zeven af', zegt Tas. 'Corona heeft zijn sporen achtergelaten. Ze spenderen liever hun tijd aan andere dingen dan elke avond te bouwen aan een wagen.'

'We maken ons zorgen of deze trend van een afnemend aantal wagens zich voortzet. Je durft er niet aan te denken, maar dan gaan de optochten er echt anders uitzien in de toekomst.'

Ook Berry van de Westerlo van de Houtse Kluppels uit Mierlo-Hout zegt het moeilijk te hebben om zijn optocht te vullen. 'Normaal hebben we 40 tot 45 deelnemers. Op dit moment staat de teller nog maar op dertig wagens en groepen. Ik vrees voor de toekomst het ergste.'

En zo zijn er meer plekken die het moeilijk hebben. In Someren is er dit jaar door gebrek aan animo geen optocht. De optocht in Spoordonk wordt een stuk kleiner en in Kruisland stopte bijna alle bouwclubs. 'Toch zijn dit echt de uitzonderingen', zegt Ad Koopman van de Brabantse Carnavalsfederatie.

En dat blijkt als je het vraagt aan bijvoorbeeld Roosendaal. 'We hebben net zoveel inschrijvingen als voor corona', zegt Jacco van Gastel van Stichting Carnaval Roosendaal. 'Er is één club weggefallen omdat ze geen loods meer hebben, maar daarvoor is een nieuwe club uit Essen in de plaats gekomen.'

Dat soort geluiden hoor je ook uit Standdaarbuiten, Prinsenbeek, Etten-Leur, Schaijk en Hoeven. Hoewel: 'Het was toch lastig', zegt Sjoerd van Vlimmeren van Peejeland (Hoeven). Vooral om de motivatie na corona terug te krijgen. 'We zijn één bouwclub kwijt. Maar die mensen zijn nu verdeeld over de andere zeven clubs.' In Schaijk maken ze zich geen zorgen. 'We weten al zeker dat er twaalf wagens meedoen', zegt Wouter Spijkers. 'Er zijn zelfs twee nieuwe groepen begonnen.'

Dat wil niet zeggen dat er niks aan de hand is. De bouwkosten zijn gestegen en vrijwilligers zijn lastig te vinden. 'Vooral technische mensen die bijvoorbeeld kunnen lassen, dat gaat in de toekomst steeds moeilijker worden', zegt Ad Koopman.

Dat er twee jaar geen jeugdoptochten zijn geweest, is nu ook een probleem. Dat merken ze bijvoorbeeld in Budel. 'We gaan een goede optocht hebben hoor', zegt Harry Staals van Bulder Buk. 'Maar wel iets kleiner. Dat komt onder meer omdat er geen jeugdgroepen zijn die doorgroeien naar de grote optocht.'

‘Als je nu in groep 6 zit heb je nooit echt carnaval gevierd’, zegt Robbert Jansen van de optocht in Prinsenbeek. ‘Je moet er veel tijd en energie in steken om ze aan boord te krijgen. Maar ik denk dat als mensen weer een optocht zien dat het goed komt. Dat ze dan weer mee willen doen.’ Bron: Omroep Brabant, 26 januari 2023.

Ziekenhuizen voorbereid op carnaval, maar niet bezorgd over opleving corona of griep

@ ANP / Marcel Krijgsman

De carnavalsfeesten die in Nederland volgende week worden gehouden, zouden kunnen leiden tot een kleine opleving van het coronavirus of de griep. In een rondgang van het ANP melden ziekenhuizen dat ze zich voorbereiden, maar zich geen grote zorgen maken.

Drie jaar geleden was carnaval een grote brandhaard van corona, dat toen net nieuw in Nederland was. Kort erna begon de eerste golf. Een van de grote carnavalssteden is Venlo. Het ziekenhuis daar, VieCuri, laat weten: „Op basis van gegevens van voorgaande jaren bereiden we ons zo goed mogelijk voor. Zo hebben we draaiboeken klaar liggen.’

Ziekenhuis Elisabeth-TweeSteden (ETZ) in Tilburg, waar drie jaar geleden de eerste coronabesmetting van Nederland werd vastgesteld, maakt zich „geen grote zorgen over de komende carnavalsperiode. We weten van de periode voor corona dat dan het aantal virusinfecties toe zal nemen, dat zal nu niet anders zijn.’ Arts-microbioloog Jean-Luc Murk van het ETZ verwacht niet dat er nu een nieuwe grote coronapiekt komt, „omdat de samenleving daar voldoende immuniteit voor heeft opgebouwd’.

Ziekenhuis Zuyderland, in onder meer Heerlen en Sittard, heeft ook geen zorgen. De feesten kunnen leiden tot meer luchtweginfecties, maar het ziekenhuis verwacht dat die toename kan worden opgevangen „zonder meteen weer andere zorg te moeten afschalen’.

Volgens het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis (CWZ) in Nijmegen kunnen besmettelijke ziekten gemakkelijk rondgaan tijdens carnaval, maar helpt het dat vooral jongeren het feest vieren. „Carnaval is een leuk en belangrijk volksfeest. Als jonge, relatief gezonde mensen een griepje of verkoudheid krijgen is dat niet zo problematisch.’ Het ziekenhuis adviseert mensen die risico lopen bij een corona- of griepbesmetting wel om „drukke plekken zoals carnaval te mijden’.

De carnavalsvierders komen niet alleen uit het zuiden. Elk jaar gaan er ook mensen van boven de rivieren naar plaatsen als Oeteldonk (Den Bosch) of Kielegat (Breda). Maar ook de ziekenhuizen die noordelijker liggen maken zich geen zorgen over terugkeerders. Zo meldt Ikazia in Rotterdam dat mensen in die regio zelf in elk geval niet echt aan carnaval doen. Ook ziekenhuis Antonius (Sneek) meldt: „Er zijn geen aanpassingen in onze organisatie nodig speciaal voor deze periode.’

Andere ziekenhuizen, zoals Tjongerschans in Heerenveen, het Erasmus MC in Rotterdam en Gelderse Vallei in Ede, geven vergelijkbare antwoorden. Dat laatste ziekenhuis is naar eigen zeggen sowieso voorbereid op een toename van het aantal luchtweginfecties in de winter. Bron: Metro nieuws, 11 februari 2023.

Zaterdag voor het laatst testen op corona in Ede

De test- en vaccinatielocatie aan de Achterdoelen in Ede sluit zaterdag 11 februari 2023. De GGD Gelderland-Midden zegt dat dit gebeurt omdat steeds minder mensen besmet raken met corona. Dat betekent ook dat het rustig is op de testlocaties. Mocht corona weer oplaaien dan kunnen gesloten testlocaties, zoals in Ede, weer snel worden geopend.

Wie zich na zaterdag officieel wil laten testen in de regio kan terecht bij de testlocatie aan de President Kennedylaan in Velp. Voor kwetsbare mensen die geen zelftest kunnen doen en niet kunnen reizen naar de testlocatie in Velp, heeft de GGD een mobiele testservice die deze mensen thuis bezoekt.

GGD Gelderland-Midden ziet de sluiting van de testlocaties - niet alleen Ede, maar ook Zevenaar, Voorthuizen en Elst - als een logisch gevolg van de afnemende vraag naar coronatesten. ‘In de meeste gevallen volstaat een zelftest en hoeft men niet meer naar de GGD’, zegt een woordvoerder van de GGD. Bron: DG, 10 februari 2023.

61 miljoen luchtvaartpassagiers in 2022, kwart minder dan voor corona

© CBS / Nikki Van Toorn

In 2022 reisden 61,3 miljoen luchtvaartpassagiers van en naar de vijf nationale luchthavens in Nederland. Dat is ruim 2 keer zoveel als in 2021, maar nog altijd een kwart minder dan in 2019. In het handelsverkeer werd 463 duizend keer gevlogen van of naar de vijf nationale luchthavens in Nederland. Dit is een stijging van 53 procent ten opzichte van 2021, maar een afname van ruim 18 procent ten opzichte van 2019. Dit meldt het CBS op basis van nieuwe cijfers.

Passagiers van en naar de 5 nationale luchthavens. Augustus was met 44,9 duizend vluchten de drukste maand in 2022. In augustus reisden ook de meeste passagiers van en naar Nederland: 6,4 miljoen. Maandag 1 augustus was de drukste dag. In totaal passeerden die dag 221 duizend reizigers een van de terminals van Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport, Maastricht Aachen Airport en Groningen Airport Eelde.

Naast het aantal passagiers nam ook het aantal passagiersvluchten toe. Ook steeg de gemiddelde bezettingsgraad. In 2022 waren er op passagiersvluchten 76 van de 100 vliegtuigstoelen bezet. In 2019 zaten er op elke 100 vliegtuigstoelen 81 passagiers; in 2020 en 2021 was de gemiddelde bezettingsgraad respectievelijk 57 en 58 procent.

Van de 61,3 miljoen passagiers die in 2022 van en naar Nederland vlogen, reisden ruim 74 procent binnen Europa. Het grootste aandeel vormden de passagiers van en naar Spanje (8,4 miljoen) en van en naar het Verenigd Koninkrijk (6,7 miljoen). Samen was dit 24,7 procent van het totaal aantal vervoerde luchtvaartpassagiers. In 2019 was die volgorde nog andersom; toen vlogen de meeste luchtvaartpassagiers (11,3 miljoen) van en naar het Verenigd Koninkrijk en van en naar Spanje (8,7 miljoen). Van de landen buiten Europa is de Verenigde Staten het populairst. In 2020 en 2021 bleven reizigers dichterbij huis en reisden ze hoofdzakelijk binnen Europa.

De meeste passagiers die gebruik maakten van een Nederlandse luchthaven reisden in 2022 tussen Nederland en Barcelona El Prat. In 2019 werd vanuit Nederland het vaakst van en naar London Heathrow gevlogen (1,7 miljoen passagiers).

De hoeveelheid vervoerde vracht door de lucht nam in 2022, in vergelijking met 2021, met bijna 14 procent af tot 1,5 miljoen ton. Zowel op Amsterdam Schiphol Airport als op Maastricht Aachen Airport—de luchthavens waar vracht wordt afgehandeld—werd respectievelijk 13,8 en 15,5 procent minder vracht vervoerd. In 2019 werd er 1,7 miljoen ton vracht door de lucht vervoerd. Bron: CBS, 10 februari 2023.

De coronapandemie heeft de Nederlandse kankerzorg veel goede dingen gebracht. Dat zegt onderzoeker Sabine Siesling van het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL) tegen NU.nl. 'Het was een ongewilde proeftuin.'

Toen corona uitbrak in 2020 bleek iedereen plotseling snel te kunnen schakelen. Behandelaars, patiëntenorganisaties, beleidsmakers: allemaal waren ze beschikbaar en

flexibel. De lijntjes waren kort. Oncologen verenigden zich in appgroepen. En afspraken met patiënten? Die konden ook digitaal of telefonisch.

Het klinkt niet zo ingewikkeld allemaal, vindt ook Siesling. Maar soms is er een crisis nodig om tot grote veranderingen te komen. In dit geval was het de coronapandemie. Hoe dan ook: de kankerzorg bleek zich snel te kunnen aanpassen.

Een positief effect van de pandemie is bijvoorbeeld het videoconsult. In het eerste coronajaar werd het ziekenhuis gezien als een mogelijke bron van besmetting. Ook het ziekenhuis bezoeken kon lastig zijn met de toen geldende coronaregels. Het kabinet zei dat mensen zo min mogelijk moesten reizen.

Hierdoor is volgens Siesling een fundamentele vraag sneller op tafel gekomen: moeten alle afspraken nog wel in het ziekenhuis plaatsvinden? 'Een deel van de afspraken is digitaal gebleven, afgewisseld met afspraken in het ziekenhuis zelf', zegt ze.

'Zonder de pandemie hadden we dat nooit zo snel kunnen doen'

Tijdens de eerste coronagolf was er in het ziekenhuis minder ruimte op de intensive care voor niet-coronapatiënten. Daardoor waren er minder operaties mogelijk.

Ook dat leverde nieuwe inzichten op. In studieverband kregen sommige patiënten met borstkanker bijvoorbeeld hormoontherapie vóór in plaats van ná een operatie. Die omgekeerde manier van behandelen is veelbelovend en blijft misschien bestaan. 'Zonder de pandemie hadden we dat nooit zo snel kunnen doen', zegt Siesling.

Ook is de manier van werken volgens haar sinds corona een stuk efficiënter. Bijvoorbeeld bij het maken van nieuwe richtlijnen voor behandelingen. 'Daar gingen altijd een aantal maanden overheen.' Opeens bleek dat een stuk sneller en efficiënter te kunnen. Volgens Siesling kwam dat vooral doordat de lijntjes tussen de beroepsgroepen korter waren geworden.

Gemiste kankerdiagnoses ingehaald

- In het eerste jaar van de pandemie zijn zo'n vierduizend kankerdiagnoses gemist. Uit angst voor een coronabesmetting gingen minder mensen met klachten naar de huisarts. Dat betekende ook minder verwijzingen naar een oncoloog. Ook lagen de bevolkingsonderzoeken enkele maanden stil.
- De afgelopen twee jaar is de achterstand van kankerdiagnoses ingehaald. In 2021 en 2022 lag het aantal nieuwe kankerdiagnoses weer in de lijn der verwachting.
- Onderzoekers vreesden dat door de uitstel van diagnoses in 2020 er zich later meer patiënten met uitzaaiingen zouden melden. Dat bleek mee te vallen. Wel lijken er bijvoorbeeld meer mensen met borstkanker in een verder gevorderd stadium te zijn. Onderzoek naar de gevolgen daarvan loopt nog.

'We zitten eigenlijk al in de volgende pandemie'

De communicatie tussen ziekenhuizen onderling is ook beter sinds de pandemie. 'Denk bijvoorbeeld aan het verdelen van patiënten over de ziekenhuizen. Hiervoor bestonden al regionale netwerken en overleggen, maar corona heeft die samenwerking doen toenemen.'

Zo heeft de kankerzorg veel van corona geleerd. En dat is maar goed ook, want de zorg gaat de komende jaren grote uitdagingen tegemoet. Siesling wijst op 'het tekort aan menskracht, de vergrijzing die eraan komt en hoe we dat allemaal gaan financieren. Dat is de volgende pandemie. Eén waar we nu eigenlijk al in zitten.' Bron: NU.nl, 22 januari 2023.

Winkelstraten hersteld van corona, dorpen terug naar af

Het corona-effect is verdwenen uit het winkellandschap. Mensen nemen weer meer tijd om te winkelen, vooral in de grote steden. De kleine steden en gemeenten zijn hun luister kwijt.

Vorig jaar konden Belgen eindelijk weer rustig en uitgebreid gaan shoppen. Dat deden ze ook, ziet RetailSonar in zijn jaarlijkse analyse van verkoopdata en bezoekersgedrag. Non-foodwinkels kregen weer meer mensen over de vloer, die er langer hun tijd namen en nog andere winkels in de buurt bezochten. Bron: RetailDetail.be, 9 februari 2023.

Shania Twain onthult dat ze bijna dood ging aan de gevolgen van corona

Het had weinig gescheeld of *Let's Go Girls*-zangeres Shania Twain was er niet meer. In een openhartig interview deelt het icoon dat ze in 2020 bijna was overleden aan de gevolgen van Covid-19.

Iedereen is sterfelijk – zo ook iconen – maar toch is het altijd even slikken als een groot popster of actrice overlijdt. Het had kennelijk weinig gescheeld of we hadden ook om Shania Twain moeten rouwen. De iconische country-zangeres had namelijk tijdens de coronapandemie heftige klachten. Zó heftig, dat ze het maar ternauwernood overleefde.

In een interview met het Britse dagblad *Mirror* vertelt ze over de zware periode. Op de piek van de pandemie woonde ze met haar man Frederic Thiébaud aan het Meer van Genève en daar ging het goed mis. Door het virus had ze steeds meer moeite met ademen. Het werd zelfs zo erg dat ze op een gegeven moment per helikopter naar het ziekenhuis gebracht moest worden.

'Het werd steeds erger en mijn vitale functies verslechterde. Uiteindelijk moest ik worden geëvacueerd. Het leek wel sciencefiction: ik had het gevoel dat ik naar een andere planeet werd vervoerd. Het gebeurde ook allemaal in slowmotion', vertelt ze over dat heftige moment.

De zangeres wilde al eerder opgenomen worden in het ziekenhuis, maar er was geen plek. Net als in de meeste landen waren ook de ziekenhuizen in Zwitserland destijds overvol. 'Mijn man belde dagenlang met ziekenhuizen en artsen, maar nergens was er plek. Dat was voor hem echt een nachtmerrie.'

Het zit de legende wat betreft haar gezondheid niet mee. In 2004 was ze al doodsbang dat ze nooit meer kon zingen na een beet van een teek. Dat resulteerde in de ziekte van Lyme. In 2018 werd ze daarvoor aan haar keel geopereerd.

Gelukkig voor haar – en voor ons – zingt ze nog steeds de sterren van de hemel. Er komt zelfs een nieuw album aan: *Queen of Me*. Mèt een nummer geïnspireerd op deze rottige periode en haar gevecht met corona: 'Het inspireerde me dat ik ondanks alles nog steeds lucht in mijn longen had. Het voelt geweldig om weer te zingen, ik kan niet wachten om weer op het podium te staan.' Bron: Elle, 31 januari 2023.

Criminaliteit weer op gang na corona: meer inbraken in PZ Geel-Laakdal-Meerhout

In 2022 waren er in de politiezone Geel-Laakdal-Meerhout 67 woninginbraken. Er waren ook 54 inbraakpogingen. Samen goed voor een stijging van 23 procent ten opzichte van coronajaar 2021. In vergelijking met 2019, vóór corona, is er een daling van 20 procent.

Zoals in de meeste politiezones is ook in Geel-Laakdal-Meerhout het aantal inbraken vorig jaar fel gestegen. Dat heeft alles te maken met corona, want in 2020 en 2021 waren, door de coronamaatregelen, de mensen veel meer thuis en was de controle groter. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in de zone het aantal inbraken en pogingen met 23 procent gestegen is. In vergelijking met 2019 is er wel een daling van bijna 20 procent.

In 45 procent van de gevallen bleef het bij een inbraakpoging. De daders geraakten dus niet binnen of namen niets mee. Dat betekent dat er meer gelegenheidsdieven op pad waren en minder bendes. Het slaagpercentage is wel afhankelijk van o.a. de omgeving van de woning (afgelegen) de beveiliging van de woning, de professionaliteit van de daders, de aangiftebereidheid bij een inbraakpoging.

De meeste inbraken gebeurden in de maanden januari en december; 14 in januari en 27 in december. In de overige maanden schommelde het aantal inbraken tussen de 2 en 11 per maand. En in bijna 2/3de van de gevallen sloegen de inbrekers toe tussen 8 en 20 uur, met een grote piek tussen 18 en 20 uur. 62 procent van de inbraken werd bovendien tijdens de week gepleegd tegenover 78 procent in 2021.

De inbrekers maakten voornamelijk juwelen (halskettingen, ringen, horloges, armbanden en oorbellen), cash geld multimedia (laptop, tablet) en ook werkgereedschap buit. Straks meer in RTV Vandaag. Bron: RTV, 10 februari 2023.

Hoe bekend eetcafé in Hengelo door corona failliet ging

Een combinatie van een belastingschuld en achterstallige huur heeft eetcafé De Buurman en restaurant De Dragonder in Hengelo de das omgedaan. Het is een direct gevolg van de coronacrisis die de horeca de afgelopen jaren hard trof. Of er de komende tijd in de horecasector meer faillissementen volgen? Curator Gerrit Beekman durft het niet te zeggen. 'We zien het nog niet heel erg vaak.'

In Hengelo en omstreken was het een bekende naam: eetcafé De Buurman. Samen met restaurant De Dragonder zat het in een pand aan de Beursstraat, in het gebouw waar in een ver verleden ook de redactie van RTV Oost gevestigd was. De twee horecagelegenheden hadden dezelfde eigenaar. Volgens curator Beekman zat De Buurman er al rond 2004.

Maar corona heeft sinds de uitbraak begin 2020 menig horecazaak aan het wankelen gebracht. Door steunpakketten van de regering bleef een hausse aan faillissementen in de sector uit. Zo konden ondernemers bijzonder belastinguitstel aanvragen. Niet alleen dat belastinggeld moet terugbetaald worden, maar ook steunpakketten moeten, soms deels, terugbetaald worden als ondernemers hun omzetverlies te hoog ingeschat hebben en dus te veel steun kregen in de coronajaren.

Het pand aan de Beursstraat in Hengelo waarin eetcafé De Buurman en restaurant De Dragonder gevestigd was. © RTV Oost

De eigenaar van De Buurman en de Dragonder had een schuld die haar uiteindelijk de das om deed. Onderdeel van de schuld was ook een flinke huurachterstand bij de eigenaar van het pand. 'De omzet trok niet genoeg aan', aldus curator Beekman.

De curator kan moeilijk beoordelen of de komende weken en maanden meer horecazaken zullen volgen. 'Experts verwachtten het al nadat corona uitbrak, maar toen kwamen de steunpakketten. En ook nu zien we het nog niet heel erg vaak.'

Beekman krijgt pas een duidelijk overzicht van de situatie als het faillissement is uitgesproken. In het geval van dit faillissement ligt er een schuld van drie ton. De curator gaat nu bekijken of er partijen geïnteresseerd zijn in een doorstart. Maar Beekman verwacht niet dat dit eenvoudig is, al was het maar vanwege de hoge energiekosten. 'Misschien kunnen we de inventaris verkopen.' Bron: RTV Oost, 13 februari 2023.

Toerisme is klap van corona te boven: meer bezoekers dan in 2019 en er komen in 2023 nog veel meer aan

Het toerisme in de provincie Gelderland is in 2022 flink gegroeid. Er waren 2,7 procent meer toeristen die minimaal één nachtje Gelderland boekten dan in 2019, het laatste jaar zonder coronarestricties. De verwachting is bovendien dat de groei doorzet in zowel Gelderland als Limburg.

Volgens cijfers van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen verbleven er in een jaar tijd bijna 4,5 miljoen gasten in Gelderse hotels, op campings en in groepsaccommodaties.

Mei was een opvallend drukke maand, met ruim een half miljoen toeristen. In het voorjaar kwamen ook de buitenlandse gasten weer terug naar Gelderland, vooral uit Duitsland en België. In 2021 kwamen er door allerlei reisbeperkingen maar 250.000 buitenlandse toeristen naar Nederland, maar vorig jaar waren dat er alweer 600.000.

Nog drukker in 2023?

Op campings in Gelderland was het in 2022 mede door de buitenlandse gasten zelfs drukker dan in 2020 en 2021, de jaren dat Nederlanders toch massaal in eigen land gingen kamperen in plaats van in het buitenland.

De verwachting is bovendien dat het dit jaar nog drukker wordt in Gelderland. Niet omdat mensen dit jaar niet naar het buitenland gaan, maar omdat ze de provincie verkiezen boven andere plekken in ons land.

‘Toeristen uit binnen- en buitenland kiezen steeds vaker voor streken als Gelderland of Limburg in plaats voor een stad als Amsterdam’, zegt directeur Jos Vranken van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC). ‘Zeventig procent van de vakantieganger zoekt bij het boeken naar rust en ruimte.’

Opvallend: ook na de coronacrisis blijft het druk in de Gelderse natuurgebieden. Het jaar 2022 was niet alleen een druk jaar in de hotel en op de campings, ook in de Gelderse natuur was het druk. Ten opzichte van het jaar 2021, waarin Gelderland massaal de natuur introkken- omdat er verder weinig te doen was- groeide het aantal bezoekers van natuurgebieden nog eens met 21 procent.

De drukte in het bos is al enige tijd voer voor discussie. De provincie Gelderland probeert met recreatiezonering ervoor te zorgen dat de drukte geen negatief effect heeft op planten en dieren.

In het jaarlijkse onderzoek van NBTC naar vakantieplannen in binnen- en buitenland staan Gelderland en Limburg nu bovenaan, gevolgd door de kustgebieden.

Eindelijk goed nieuws voor kampeerboerderijen

De coronacrisis had in Gelderland de grootste impact op de groepsaccommodaties. Grote groepen mochten niet samen zitten en talloze vrienden- en familieweekenden gingen niet door. Afgelopen jaar heeft die branche zich weer helemaal hersteld. Vooral in het voorjaar en najaar zitten de meeste accommodaties vol.

Herre Dijkema, directeur van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen is blij met de cijfers. ‘Dit is goed voor de economie, werkgelegenheid en leefbaarheid in onze regio’s.’ Bron: DG, 13 januari 2023.

Voorbij de kater. Bierbrouwer Heineken heeft de coronajaren achter zich gelaten, en hoe. Vanochtend presenteerde het bedrijf [de jaarcijfers over 2022](#) en die mochten er zijn. Forse groei in de bierproductie (naar 256,9 miljoen hectoliter), dito groei in de omzet (naar 28,7 miljard euro) en een goudgerande winst van maar liefst 4,5 miljard. Daarmee gaat van elke sixpack bier dus één blikje rechtstreeks naar de winst van Heineken.

Heineken verdiende in 2022 een **kleine 14 procent meer** per hectoliter bier vergeleken met een jaar daarvoor, dus nadat alle hogere energie- en graanprijzen daarin verrekend zijn. Grappig genoeg is dat min of meer hetzelfde percentage als **de winstgroei van Ahold Delhaize in het vierde kwartaal**, moederbedrijf van Albert Heijn, Etos en bol.com, dat vanochtend [ook met cijfers kwam](#). Op jaarbasis groeide de winst van Ahold overigens met 3,5 procent, maar dan nog. Het lijkt erop dat deze grootmachten in consumentenland, net als eerder al Unilever, er **meer dan goed in geslaagd** zijn de hogere grondstofprijzen en duurdere energie) af te wentelen op de klanten. Tijd voor een five-pack, wellicht?

Bron: NRC, 15 januari 2023.

Na twee jaar corona storten carnavalisten zich massaal op nieuwe outfits: 'Onze omzet is verdubbeld'

We mogen weer. Na ruim twee door corona gemankeerde jaren staat komend weekeinde niets een ouderwets uitbundige carnavalsviering meer in de weg. Gretiger dan ooit duikt de carnavalsfan dit jaar in de kledingrekken voor de aankoop van een of meerdere kostuums. Bron: DG, 15 januari 2023.

Tweede wintergolf met carnaval, virologen zeggen: wees alert

Wie straks thuiskomt van carnaval of wintersport doet er goed aan om alert te zijn op verkoudheidsklachten. Door de komst van het coronavirus hebben we geleerd dat deze periode kan zorgen voor een ervaring van virussen - van griep tot corona - die nu ook al behoorlijk rondgaan. 'Het zou slim zijn om na carnaval uit te kijken met kwetsbare mensen.'

Gisteren maakte het RIVM bekend dat het coronavirus opeens wat vaker opduikt. Bij 243 mensen leidde de besmetting vorige week tot zulke ernstige gezondheidsklachten dat ze in een ziekenhuis werden opgenomen. Van hen kwamen 18 op een intensive care terecht.

'We zitten ook nog steeds in een griepepidemie', brengt woordvoerder Geert Westerhuis van het RIVM ons in herinnering. Door de rondgaande virussen is er 'een bepaalde druk op de zorg'. 'In dit seizoen gaan altijd al meer virussen rond, met corona is er nog één bijgekomen waar we rekening mee moeten houden.'

Nederlandse deskundigen spreken naar aanleiding van de nieuwste coronacijfers van een 'tweede wintergolf'. Alma Tostmann, epidemioloog van het Radboudumc in Nijmegen, denkt dat die tweede golf zich nu langzaam aandient. 'Ik denk dat preventie voor en ná carnaval gepast is', twitterde ze. Ze denkt dan aan het doen van een zelftest, het dragen van een mondkapje en zorgen voor voldoende ventilatie.

Het RIVM komt echter niet met een aangepast corona-advies, zegt woordvoerder Westerhuis. 'We weten van carnaval dat mensen dicht op elkaar zitten. Dat er veel contacten zijn. Dat zal absoluut een effect hebben op het aantal besmettingen, maar de adviezen blijven hetzelfde: blijf thuis bij klachten, laat je testen en bij positieve test ga in isolatie.'

Tostmann zou het wel 'passend' vinden als de overheid deze week actief aan voorlichting zou doen. Ze wijst erop hoe de Britten dat doen, via de gezondheidsbeveiligingsdienst UKHSA, bijvoorbeeld rond de feestdagen.

Veldepidemioloog Amrish Baidjoe valt Tostmann bij. 'In zo'n winterseizoen zou je de communicatie moeten aanscherpen', zegt hij.

'Aan het begin van de pandemie was communicatie heel belangrijk, zeker toen we nog geen vaccin hebben. Toen kwam het echt op ons gedrag aan. Maar ook nu, in het seizoen waarin virussen het goed doen, is voorlichting nodig. Zo is handen wassen wel heel effectief bij griep. En wat voor alle virussen geldt: heb je klachten: blijf thuis.'

Of dat laatste advies nou echt aankomt bij de carnavalsliefhebbers, daar heeft Baidjoe ook zijn twijfels over. 'Als je giga aan het niezen en hoesten bent, kun je beter niet gaan, maar ik verwacht niet dat carnavalsvierders zullen zeggen: ik sla deze feestweek even over. Al zou dat wel wijs zijn.'

Wat de carnavallers wellicht wel kunnen doen: thuisblijven bij klachten ná carnaval. 'Je weet dat je na carnaval een grotere kans hebt om besmet te zijn', zegt de RIVM-woordvoerder. 'Het is dan sowieso slim om met name uit te kijken bij kwetsbare mensen.'

En doe dan alsjeblieft ook een mondkapje op, zegt Baidjoe. 'Dat blijft in Nederland een pijnpunt. Nederlanders vinden dat onnozel, als je in de landen om ons heen zoals Duitsland of Luxemburg naar de huisarts gaat bijvoorbeeld, heeft iedereen een masker op. Logisch, want de wachtkamer zit vol met zieke en kwetsbare mensen die je niet wil besmetten. In Nederland wil dat maar niet landen.'

Mondkapje op of niet: epidemioloog Tostmann laat weten dat het te verwachten valt dat carnaval voor een ervaring van griep en corona gaat zorgen. 'Ik verwacht dat we dit qua patiënten wel terug gaan zien in het ziekenhuis, maar hoeveel is niet te zeggen. We zullen ook meer ziekmeldingen krijgen.' Bron: RTL Nieuws, 15 februari 2023.

Na twee vaccinaties en drie boosters: krijgen we dit jaar nog een nieuwe prik tegen corona aangeboden?

Krijgen we dit jaar nóg een prik tegen het coronavirus aangeboden? Die vraag stellen velen zich nu het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames weer stijgt. We vragen het aan Joris Moonens van het Agentschap Zorg & Gezondheid en virologen Steven Van Gucht en Marc Van Ranst.

Misschien heb jij het in je omgeving ook wel gemerkt: er lopen weer meer mensen rond met een coronabesmetting. Uit de meest recente cijfers van gezondheidsinstituut Sciensano blijkt dat het aantal besmettingen met 48 procent gestegen is tegenover een week eerder. Ook het aantal ziekenhuisopnames ligt 18 procent hoger dan de week ervoor. In absolute aantallen gaat het om 4.946 nieuwe besmettingen in een week tijd en gemiddeld 67 ziekenhuisopnames per dag.

Veel mensen vragen zich dan ook af of een nieuwe boosterprik zich opdringt. 'Dat staat niet direct gepland voor deze winter of lente', antwoordt Sciensano-viroloog Steven Van Gucht in 'De wereld vandaag' op Radio 1. 'Ik denk dat we eerder moeten denken aan het najaar en dan vooral voor de mensen met het hoogste risico.'

'We zien dat de vaccins nog altijd vrij goed hun werk doen. Er zijn nog altijd mensen die ziek worden, jammer genoeg zijn er ook mensen die in het ziekenhuis belanden of die komen te

overlijden. Maar dat aantal ligt veel lager dan wat we vroeger gezien hebben. De meeste mensen hebben toch nog een vrij goede bescherming op dit moment.'

De meeste mensen hebben toch nog een vrij goede bescherming op dit moment, aldus viroloog Steven Van Gucht (Sciensano).

Van Gucht denkt dus enkel aan een extra boosterprik voor de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Het gaat dan bijvoorbeeld over oudere mensen of mensen met zware onderliggende aandoeningen. 'Ik denk dat dat een mogelijkheid is, maar laat het duidelijk zijn: dat is nog niet beslist. Dit wordt continu opgevolgd, de Hoge Gezondheidsraad zal zich hierover moeten uitspreken.'

Eenzelfde geluid is te horen bij viroloog Marc Van Ranst (KU Leuven). Hij verwacht dat we na de zomer risicogroepen opnieuw zullen vaccineren tegen corona, zoals we nu ook met de griep doen. 'We evolueren naar de situatie van de griep, van een normale seizoensvaccinatie voor risicogroepen zoals vijftigplussers en mensen met onderliggende aandoeningen. De vaccinatie kan bij de huisartsen of bij de apotheek.'

'We gaan ervan uit dat de vaccinatiecentra dit jaar gesloten blijven', stelt ook Joris Moonens van het Agentschap Zorg & Gezondheid. 'De vaccins zijn robuust, de bevolking heeft een zekere immuniteit opgebouwd. Zeg nooit 'nooit', maar we verwachten normaal geen explosieve verspreiding meer onder de bevolking.'

Is corona dan eindelijk een griep geworden? 'Met die uitspraak moeten we voorzichtig zijn', zegt Van Ranst. 'Het zijn twee verschillende virussen, in een verschillende fase van een pandemie. Griep is griep, corona is corona, maar we gaan er wel op dezelfde manier mee omgaan.'

'Wat er in de toekomst ook aankomt, is eventueel een gecombineerd vaccin dat zowel beschermt tegen griep als tegen corona. Op dit moment zijn mRNA-vaccins tegen griep in ontwikkeling. Dat is dezelfde nieuwe én succesvolle technologie die gebruikt is bij de coronavaccins van Pfizer en Moderna. Pfizer zit in de laatste testfase van een mRNA-vaccin tegen griep. Volgend jaar kan dat eventueel op de markt komen, en de volgende stap is dan één prik tegen beide virussen.'

De volgende stap is dan één prik tegen beide virussen, volgens viroloog Marc Van Ranst (KU Leuven).

'Op zich lijkt mij dat wel praktisch', vult Van Gucht aan. 'Want het zijn typisch dezelfde mensen die je tegen griep en corona wil vaccineren. Dan kan zo'n combinatievaccin wel goed zijn. Er zijn verschillende firma's die daarop werken, maar we gaan moeten afwachten hoe goed die vaccins in de praktijk zullen werken.'

In tussentijd blijft het vooral belangrijk om je gedrag aan te passen als je je ziek voelt, benadrukt Van Gucht. 'Wie zich koortsig voelt - of dat nu Covid, griep of een ander virus is - blijft het beste in bed en isoleert zich van andere mensen om hen niet aan te steken. Als je toch naar buiten gaat, draag dan een mondmasker. En wees zeker extra voorzichtig naar kwetsbare personen toe.'

Jezelf testen, blijft aangeraden. 'Het is altijd goed om dat te doen, want het kan een extra sensibilisatie geven. Je gaat dan misschien toch nog wat beter opletten.' Wie besmet is, moet ook nog altijd 7 dagen in isolatie gaan. Die coronamaatregel is - we zouden het bijna vergeten - nog altijd van kracht. Bron: VRT, 15 februari 2023.

Alarmfase 1 corona voorbij: nu moeten we het blijven monitoren

Het blijft belangrijk om het coronavirus in de gaten te houden op nieuwe ziekmakende varianten. Dat zegt OMT-lid en hoogleraar virologie Marion Koopmans tegen RTL Nieuws in reactie op het nieuwe advies van het Outbreak Management Team (OMT) aan het kabinet.

Het OMT doet een aantal adviezen aan het kabinet om het coronavirus ook in de toekomst te blijven monitoren. Bijvoorbeeld door rioolwater te testen en via de huisartsen, zegt Koopmans. 'Verder is belangrijk dat ziekenhuizen hun patiënten goed blijven testen, met name hoe ziek mensen zijn. Ik hoop dat ziekenhuizen daaraan blijven meewerken.'

In het meest recente advies zegt het OMT niet langer als een pandemie te beschouwen. Het virus bevindt zich in de zogeheten endemische fase, wat inhoudt dat het bij het dagelijks leven hoort. Volgens Koopmans blijven Denemarken en Engeland het coronavirus wel nauwlettend in de gaten houden, ook nu alarmfase 1 voorbij is. 'Als zij wat zien, kunnen we in Nederland ook weer kijken of we dezelfde varianten zien. We maken ons daarmee wel wat afhankelijk van deze landen.'

Koopmans zegt nog te hopen dat mensen thuisblijven als ze ziek zijn. 'Je wil de griep niet doorgeven aan mensen met een zwakke gezondheid en dat wil je met corona ook niet. Als mensen echt aan het hoesten zijn, blijven mensen tegenwoordig veel makkelijker thuiswerken. Het zou fijn zijn als dat zo blijft.'

Maatregelen tegen corona moeten zo veel mogelijk gelijk worden gesteld aan 'generieke maatregelen' die al gelden voor andere luchtweginfecties, adviseert het OMT. Zo stelt het OMT in zijn nieuwste advies dat op grote schaal testen niet meer nodig is. Ook de nu geldende adviezen om bij klachten thuis te blijven, een zelftest te doen en bij een positieve test in isolatie te gaan, kunnen wat het OMT betreft worden geschrapt.

Zorgmedewerkers hoeven in principe ook geen mondneusmasker meer te dragen als ze binnen 1,5 meter van een patiënt komen. 'Dat is in de huidige epidemiologische fase over het algemeen niet meer nodig.' Het OMT vertrouwt op gezond verstand van mensen als zij klachten krijgen, zoals nu de meeste mensen met een verkoudheid extra voorzichtig zijn, ook in contacten met anderen. Bron: RTL Nieuws, 23 februari 2023.

 Eindhovens Dagblad
[Hoera, de corona-epidemie is voorbij! Gaan we nu weer hoesten op kantoor?](#)

Bron: Eindhovens Dagblad, 24 februari 2023.

Corona nu een gewone griep? Klopt niet en timing van die boodschap tijdens carnavalsgolf is ongelukkig

Corona kun je nog steeds niet beschouwen als een gewone infectieziekte, zoals de griep. Daarvoor zijn de risico's voor ouderen en kwetsbare mensen nog steeds te groot.

Dat zegt Chantal Rovers, hoogleraar uitbraken van infectieziekten van het Radboudumc in Nijmegen. Donderdag verklaarde Jaap Van Dissel van het Outbreak Management Team (OMT) het coronavirus tot een alledaagse infectie. Daarom kunnen de test- en isolatieadviezen ingevuld worden voor algemene hygiëneregels, luidt het advies aan het kabinet.

'Die timing is niet ideaal', zegt Rovers. 'Net na carnaval en de wintersport, een periode die de afgelopen jaren zorgde voor een sterke toename van het aantal coronabesmettingen. De afgelopen weken nam het aantal al toe. En het is inmiddels lang geleden dat de meest kwetsbaren een herhaalprik hebben gehad.'

De Nijmeegse hoogleraar vindt ook dat je corona en griep nog steeds niet op één hoop kunt gooien. 'Corona zorgt voor meer ziekenhuisopnamen en meer mensen houden na corona langdurige klachten, de zogenoemde long covid. Ook lijkt corona een langer durend en hoger risico op te leveren op hart- en vaatziekten.'

Arts-microbioloog Bert Mulder van het Nijmeegse ziekenhuis CWZ, net als Rovers kritisch volger van het coronabeleid, vindt de timing ook 'ongelukkig' en noemt de vergelijking met griep 'onterecht' omdat corona nog steeds een ziekte is waarvoor voor medici de hoogste aangifteplicht geldt. 'En er is nog steeds te weinig oog voor de groep mensen die zich onveilig voelt, zoals ouderen, kankerpatiënten en andere kwetsbare mensen. Die durven zich nog steeds niet tussen groepen mensen te begeven en voelen zich nu door het loslaten van bepaalde maatregelen nog onveiliger.'

Maar is het loslaten van de coronamaatregelen mogelijk wel goed voor de groepsimmunitet? 'Dat is een illusie', zegt Mulder. 'Het idee dat mensen die de ziekte hebben gehad die niet meer kunnen overdragen, werkt bij ziektes als de mazelen, maar niet bij corona. Dat is duidelijk gebleken in de praktijk.'

Rovers zegt begrip te hebben voor het standpunt van het OMT. 'Het is een lastige kwestie. Maar ik zou meer internationaal optrekken.' Zo zijn de wereldgezondheidsorganisatie WHO en het Europese centrum voor infectieziekten ECDC nog een stuk voorzichtiger.

Bovendien moet vanaf nu veel duidelijker gecommuniceerd worden welke maatregelen je in acht moet nemen bij andere infecties, zoals bij griep, vindt Rovers. Daarvoor gelden ook voorschriften als thuisblijven als je je ziek voelt, hoesten en niezen in de elleboog, regelmatig handen wassen en contact met kwetsbare mensen vermijden. 'Alleen houden veel mensen zich daar nu niet aan bij griep.'

'Een terecht besluit, maar wel drie jaar te laat', reageert Ira Helsloot op het advies van het OMT de speciale coronaregels nu los te laten. De hoogleraar besturen van veiligheid aan de Radboud Universiteit is van begin af aan zeer kritisch geweest op het coronabeleid van het kabinet. Hij vond de speciale maatregelen overbodig.

'Alle berekeningen wereldwijd laten zien dat we in 2020 corona al hadden moeten beschouwen als een gewone infectie', zegt Helsloot. 'En als je griep hebt dan moet je thuis blijven. En als je kwetsbaar bent, dan moet je je zelf beschermen. Het is niet anders. Het coronabeleid heeft schade aangericht, vooral aan jongeren en ook door uitgestelde medische zorg.' Bron: DG, 24 februari 2023.

Nagenieten op maandag: dit zijn de hoogtepunten van het carnavalsweekend

Het carnavalsweekend is in 2023 weer als vanouds losgebarsten. Voor het eerst sinds corona konden alle leutactiviteiten in Brabant weer doorgaan. Met nog twee feestdagen voor de boeg blikken we alvast terug op hoogtepunten. Van festivals, tot optochten en hossen door het centrum.

Zoals ieder jaar wordt de sleutel weer door de burgemeester overgedragen aan Prins Carnaval, die vier dagen lang de scepter zwaait. Daar ging in veel plaatsen een groot spektakel aan vooraf. In Krabbegat (Bergen op Zoom) vaarde de Blauwe Schuit het centrum binnen met Prins Wannes III.

De leutvorst van het Kielegat (Breda) reed op een niet van echt te onderscheiden schimmel de stad binnen tijdens zijn laatste intocht. En duizenden Oeteldonkers verwelkomen weer hun Prins Amadeiro XXVI die traditiegetrouw arriveerde per trein.

Nederland, Den Bosch, intocht Oeteldonk. Foto aankomst Amadeiro op station opgewacht door den Peer © Marc Bolsius

Na de coronapandemie gaan ook bijna overal de optochten weer door. De carnavalszondag was in de meeste gatten, steden en donken weer de datum van handeling. Niet alleen de enorme praalwagens, maar ook de goed uitgedachte acts trokken de aandacht. Zoals in Kaaiendonk (Oosterhout), waar levende tosti-apparaten en koks met pasta langs het publiek paradeerden.

Indrukwekkende wagens waren onder meer te zien in Kruikenstad (Tilburg). Na een verplichte pauze van drie jaar trok een wagen met zeewezens, een plastic soep en Neptunus de meeste aandacht. Maar ook het publiek langs de kant mocht er wezen: zij waren met zulke grote aantallen aanwezig, dat de optocht regelmatig werd opgehouden. Ook in het centrum van Lampegat (Eindhoven) pasten de grote wagens maar net.

Wat na drie jaar ook weer doorging: het hardstylefeest Karneval Festival in Moergestel. Door slecht weer en corona ging het festival in carnavalsstijl al sinds 2020 niet meer door. Ook dit jaar leek er een streep door het feestje te moeten, nadat een abt van de Abdij Koningshoeven (ook wel bekend van het bier La Trappe) het festival bij de rechter tegen wilde houden. Zonder succes.

Op zaterdag en zondag kwamen tienduizenden feestvierders in Moergestel bij elkaar om carnaval op een wat ongebruikelijke manier te vieren. Hardstyle is niet bepaald het repertoire dat uit de speakers van de gemiddelde kroeg knalt tijdens het leutfeest, maar verkleed komen was wél verplicht. Het was weer een feest als vanouds. 'Top sfeer, een gezellig feest en geen incidenten', zei organisator Remko Hermans na de eerste dag.

Tienduizenden jongeren die carnaval en hardstyle weten te combineren vermaken zich dit weekend tijdens Karnaval Festival in Moergestel. © Pix4Profs / Johan Wouters

Er waren afgelopen weekend ook andere feesten die dichterbij de bekende carnavalstradities staan. Zo stond zondag de Grote Markt in het Kielegat weer stampvol met een hossende menigte voor het Hossen op de Markt. En ook op andere plekken barstte het straatcarnaval los. In Oeteldonk moesten sommige straten door grote populariteit zelfs uren worden afgesloten. Mensen staan in de rij om Korte Put- en Snellestraat binnen te komen.

Ook de kindermiddag bleken dit weekend in de smaak te vallen. Zo zaten in alle wijken van Lampegat de buurthuizen vol voor het kindercarnaval. En er is genoeg te beleven: in het Dorpshuis van Acht leerden de jongste carnavalsvierders luchtgitaar spelen en dansen met de juiste 'moves'. Bron: BD, 20 februari 2023.

Tweede coronawintergolf dient zich aan: doe een zelftest na carnaval

Het aantal coronabesmettingen in Nederland loopt weer op. Dat valt op te maken uit cijfers over de ziekenhuisopnames en rioolwaterdeeltjes. Volgens epidemioloog Alma Tostmann van het Radboud UMC dient de tweede wintergolf zich langzaam aan.

Carnaval, dat op 16 februari van start gaat, zou opnieuw een katalysator kunnen zijn voor de verdere verspreiding van het coronavirus. Hoogleraar uitbraken van infectieziekten Chantal Rovers drukt mensen daarom op het hart om bij klachten thuis te blijven. Ook is het volgens haar verstandig om na de wintersport of carnaval een zelftest te doen.

Na een piek eind december nam het aantal besmettingen de afgelopen weken juist af. Ook de oversterfte, die de afgelopen maanden opmerkelijk vaak gelijke tred houdt met de coronapieken, verdween in de tweede helft van januari als sneeuw voor de zon. Bron: BNN/VARA, 14 februari 2023.

Carnaval geeft stijgende coronacijfers een zet: virus krijgt extra kans

Keelpijn en loopneuzen vieren hoogtijdagen direct na carnaval. Veel feestgangers hebben er last van. En misschien van meer. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verwacht dat carnaval een extra boost heeft gegeven aan de verspreiding van het coronavirus dat toch al aan een opmars bezig was.

Erg verrassend is dat niet, vindt een woordvoerder van het RIVM. 'We weten dat je besmet kunt raken van nauw contact. En we weten ook dat er geen anderhalve meter afstand wordt gehouden in de kroeg met carnaval', zegt hij met een knipoog. 'Het virus krijgt zo extra kans.'

Het is nog aan de vroege kant om dat ook echt terug te zien in de cijfers. Het coronavirus heeft een incubatietijd van een aantal dagen. Hierdoor kunnen mensen zelfs vrij laat na carnaval nog ziek worden.

'Bovendien test de GGD niet meer. Mensen doen meestal gewoon thuis een zelftest', zegt de RIVM-woordvoerder. Volgens hem hebben de GGD en het RIVM hierdoor minder zicht op de exacte cijfers.

Volgens het Outbreak Management Team (OMT) is dat grootschalig testen nu ook niet meer nodig. Het virus hoort nu eenmaal bij het dagelijks leven, aldus het OMT.

Dinsdag komt het RIVM met nieuwe cijfers. Die zullen uitwijzen of de besmettingscijfers inderdaad zijn gestegen in de provincies waar flink carnaval is gevierd. Het RIVM adviseert iedereen die carnaval heeft gevierd, om eerst een zelftest te doen voordat ze opa of oma bezoeken of naar hun werk gaan. Bron: Omroep Brabant, 23 februari 2023.

Vastgestelde coronabesmettingen lopen op, ook meer ziekenhuisopnames

Het aantal vastgestelde coronabesmettingen loopt verder op. In de afgelopen week zijn 3805 positieve tests geregistreerd, het hoogste aantal in zes weken tijd. Vergeleken met vorige week steeg het aantal nieuwe gevallen met 31 procent. In drie weken tijd is het niveau verdubbeld.

Een verklaring voor de stijging geeft het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) niet. Het instituut registreerde tussen maandagochtend en dinsdagochtend 990 bevestigde besmettingen, het hoogste dagcijfer sinds 3 januari.

Met name onder ouderen stijgt het aantal vastgestelde gevallen. De meeste positief geteste mensen zijn tussen 75 en 89 jaar oud, maar die groep wordt ook eerder en vaker getest dan anderen omdat ze bij besmetting meer risico lopen.

De cijfers geven geen volledig beeld. Het RIVM registreert alleen de uitslagen van coronatests die zijn uitgevoerd bij de testlocaties van de GGD'en. Om beter zicht op de verspreiding van het virus te hebben, kijkt het instituut ook naar andere bronnen. Zo kunnen mensen via het platform Infectieradar doorgeven of ze corona-achtige klachten hebben en of hun zelftest positief was, en ook die cijfers laten zien dat het aantal besmettingen toeneemt. Het percentage zelf geregistreerde positieve tests staat op het hoogste niveau sinds de jaarwisseling. Ook zijn in het rioolwater steeds meer virusdeeltjes te vinden.

Ook het aantal ziekenhuisopnames stijgt. In de afgelopen week zijn 316 mensen vanwege hun coronaklachten opgenomen, het hoogste aantal sinds begin januari.

Volgens het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) behandelen ziekenhuizen momenteel 522 mensen die het coronavirus onder de leden hebben. Vooral op de verpleegafdelingen stijgt de bezetting. In de afgelopen zeven werkdagen zijn gemiddeld bijna 95 nieuwe coronapatiënten per dag opgenomen. Dit is de hoogste instroom sinds 17 januari.

De meeste positief geteste mensen hebben virusversie BQ.1 onder de leden, maar dit kan veranderen. Het RIVM houdt er rekening mee dat een andere versie, XBB, 'mogelijk zeer binnenkort dominant wordt'. XBB combineert de eigenschappen van een paar virusvarianten, het wordt daarom een recombinant genoemd. Bron: WNL, 21 februari 2023.

Alle maatregelen overboord: dit zijn de lessen van 3 jaar corona

'Het kan over twee weken weer gebeuren.' OMT-lid en microbioloog Marc Bonten is duidelijk: we hebben met z'n allen nog weinig gedaan om een nieuwe pandemie te voorkomen. Na het OMT-advies van gisteren lijken de laatste maatregelen wat covid-19 betreft overboord gegooid. Wat zijn de lessen van drie jaar corona?

Klinkt als een brede vraag, en dat is het ook. Daarom breken we het antwoord op in vier delen. Want op sommige gebieden hebben zeker wel iets geleerd, of zijn we daar nog mee bezig. Op andere gebieden is dat minder het geval. We spreken OMT-lid Marc Bonten en ic-baas Peter de Jager uit Den Bosch.

1. Voorkomen is beter dan genezen

Het mooiste zou natuurlijk zijn als we een dergelijke periode nooit meer mee hoeven te maken. Het stomme is dat een pandemie van deze grootte ook voorspeld is, zegt medisch microbioloog Bonten, lid van het Outbreak Management Team. 'Begin deze eeuw hadden we Sars, maar dat verspreidde zich in tegenstelling tot covid-19 alleen mét symptomen.'

Sars ging daardoor niet de hele wereld over, maar na die periode werd aangenomen dat er ook een variant ging komen die dat wel zou doen. 'We hadden alleen gedacht dat dat het vogelgriepvirus zou worden. Corona is er eigenlijk tussendoor gefietst.'

Deze pandemie was dus geen verrassing, maar het kan zomaar weer gebeuren, zegt Bonten. Hij stelt dat met de huidige concentraties van dieren, die zo dicht op elkaar leven, er vele verschillende muterende virussen kunnen ontstaan. 'Daar hebben wij als Nederland ook een grote rol in. Bij ons leven ook veel dieren dicht op elkaar. Je moet de economische voordelen opwegen tegen het risico voor de volksgezondheid. Dat hebben we tot nu toe niet gedaan.'

2. Besluitvorming in de zorg

De ziekenhuizen werden tijdens de eerste golf van coronabesmettingen overvallen door enorme aantallen opnames. Met flinke krachtingspanningen werd een zogenoemde 'code zwart' voorkomen. Dat is de situatie waarin zorgbehoevende mensen geen plek in het ziekenhuis

kunnen krijgen, en er keuzes gemaakt moeten worden wie er wél een plek krijgt en wie - met mogelijk fatale gevolgen - niet naar binnen mag.

Zover kwam het niet. En daar is ic-hoofd Peter de Jager van het Jeroen Bosch-ziekenhuis in Den Bosch trots op. 'Hoe we tijdens de eerste en tweede golf alles konden organiseren was echt bijzonder.'

Er zouden best wat dingen zijn in de werkwijze tijdens corona die De Jager zou willen behouden voor de toekomst. Bijvoorbeeld over besluitvorming in het ziekenhuis. 'Professionals, verpleegkundigen en dokters waren in de lead. Als je die mensen de zaken laat regelen, dan kom je een heel eind. Dat was echt een belangrijke les', zegt De Jager. Maar hij is er bang voor: 'We dreigen nu toch weer terug te vallen naar het volgen van regeltjes.'

Dat de coronamaatregelen zijn verdwenen, betekent niet dat er niemand meer last heeft van de ziekte. Mariska bijvoorbeeld heeft al drie jaar post-covid, net als vele anderen. We spraken haar in december vorig jaar. 'Ik leef binnen vier muren', aldus Mariska.

3. Massaal testen

Wat in het begin van corona niet goed ging, was de teststructuur. Pas vanaf 1 juni kon er op grote schaal worden getest, daarvoor was er simpelweg geen plek voor al die zieke mensen om vast te stellen of ze corona hadden. Onhandig en gevaarlijk, want zo gingen er toch veel besmette mensen de straat op.

OMT-lid Bonten zegt dat we in die tijd grote fabrieken nodig hadden om alle testen te verwerken, terwijl we werkten met kleine specialistische laboratoria. 'We moesten duizenden testen op een dag kunnen doen. Dat hadden we niet.'

Maar dat kwam wel razendsnel op gang. Iedereen herinnert zich de lange rijen voor testcentra, de mondkapjes en de - op een gegeven moment - snelle uitslagen in je mail.

'In Nederland vinden we dat diagnostiek zinvol moet zijn', zegt Bonten. Niet zomaar op alles testen dus, zonder dat je klachten hebt. We gaan immers ook niet allemaal elk halfjaar naar de dokter. 'Dat is efficiënt en een goed systeem zonder pandemie, maar stond haaks op wat we in die periode nodig hadden.'

We hebben tijdens corona in ieder geval geleerd hoe dat testsysteem zo snel mogelijk op te tuigen. Bonten: 'Maar we moeten er goed over nadenken hoe we daar in de toekomst mee om willen gaan.'

4. Vaccins enorm effectief

Drie pittige jaren corona liggen inmiddels achter ons. In die jaren stierven in ons land duizenden mensen aan het virus. Pijnlijk en zwaar, maar het had vele malen erger kunnen zijn als er niet in hoog tempo vaccins waren ontwikkeld tegen dat virus. Als er dus één ding is waar beide mannen trots op zijn, is het dat wel.

'Dat ging echt heel erg goed. Die vaccins waren ook nog eens enorm effectief. Daardoor was er een stuk minder sterfte', zegt Bonten. En ook De Jager benadrukt dat de vaccinaties ons gered hebben. 'Dat is zo bijzonder. We zien sinds een jaar amper nog ernstig zieke covid-patiënten op de ic. Ongelooflijk, want iets meer dan een jaar geleden zaten we nog in lockdown. Iedereen is vergeten hoe heftig dat was, er is echt heel veel gebeurd.'

Bonten geeft aan 'enorm trots te zijn op de wetenschap'. Zonder vaccins hadden we alleen via besmetting uiteindelijk immuniteit kunnen bereiken. 'Maar ook behandelingen, medicijnen en therapieën zijn in hoog tempo ontwikkeld. dat is echt knap.' Bron: RTL Nieuws, 24 februari 2023.

OMT: testen op corona niet meer nodig, ziekte hoort erbij

Als het aan het Outbreak Management Team (OMT) ligt, hoeft er niet grootschalig meer getest te worden op het coronavirus. Het OMT adviseert om de GGD-teststraten verder af te schalen. Ook het advies om een zelftest te doen bij luchtwegklachten mag vervallen. Het kabinet moet de knoop nog doorhakken, maar de verwachting is dat het OMT-advies wordt overgenomen.

In het nieuwste advies van het OMT aan het kabinet staat dat Nederland wat betreft de Omikron-variant (en subvarianten) van het coronavirus in de zogenoemde endemische fase zit. Dat betekent dat het virus sluimerend in de samenleving aanwezig is. Van een pandemie is geen sprake meer.

De GGD-teststraten kunnen volgens het OMT grotendeels verdwijnen, maar de GGD moet wel opnieuw kunnen opschalen als dat nodig is. Bijvoorbeeld als er een nieuwe variant opduikt die grote groepen mensen ernstig ziek maakt, zich snel verspreidt of niet wordt gedetecteerd door zelftesten.

Het verstrekken van gratis zelftesten aan scholen en aan andere groepen, zoals mensen met een minimuminkomen en mantelzorgers, is volgens het OMT niet langer nodig.

Ook de andere maatregelen tegen het coronavirus kunnen volgens het OMT worden aangepast. Voor corona kunnen de 'generieke adviezen' gelden die ook van toepassing zijn op andere luchtweginfecties. Dat zijn de algemene adviezen over handen wassen, niezen in de elleboog en thuisblijven als je ziek bent.

Vooralsnog geldt het advies om bij een positieve coronatest vijf dagen in isolatie te gaan. Dat advies mag wat het OMT betreft komen te vervallen.

Zorgmedewerkers hoeven in principe geen mondneusmasker meer te dragen als ze binnen 1,5 meter van een patiënt komen, stelt het OMT. Toch kan dat wel verstandig zijn voor zorgmedewerkers en mantelzorgers als ze met patiënten werken die ernstig ziek kunnen worden van corona of een andere luchtweginfectie. Bron: NOS, 24 februari 2023.

Testen en thuisblijven bij corona niet langer nodig, adviseert OMT

Het Outbreak Management Team (OMT) adviseert het kabinet om het advies om in isolatie te gaan bij een positieve coronatest los te laten. Ook het thuisblijven bij klachten en het doen van een zelftest kunnen volgens de belangrijkste adviseur van het kabinet op het gebied van corona, los worden gelaten.

Corona is volgens het OMT geen pandemie meer, maar bevindt zich in de zogeheten endemische fase, wat inhoudt dat het virus bij het dagelijks leven hoort.

Maatregelen tegen corona moeten zo veel mogelijk gelijk worden gesteld aan 'generieke maatregelen' die als gelden voor andere luchtweginfecties, adviseert het OMT.

Zorgmedewerkers hoeven in principe ook geen mondneusmasker meer te dragen als ze binnen 1,5 meter van een patiënt komen. 'Dat is in de huidige epidemiologische fase over het algemeen niet meer nodig', aldus het OMT.

Minister van Volksgezondheid Ernst Kuipers moet nog een besluit nemen maar in het verleden nam het kabinet de adviezen van het OMT meestal over.

Een jaar geleden adviseerde het OMT nog om de isolatieduur van met corona besmette personen te verkorten van zeven naar vijf dagen. Toen moest de persoon wel minimaal 24 uur klachtenvrij zijn.

Na die isolatieperiode moest nog wel de daaropvolgende vijf dagen lang een medisch mondkapje worden gedragen. Bron: RTL Nieuws, 24 februari 2023.

Besmet met corona, maar toch gewoon naar je werk, went snel

Besmet met corona naar je werk. Het voelt misschien een beetje onwennig, maar als het aan het OMT ligt dan moet het gewoon kunnen. Het adviesorgaan raadt het kabinet aan om alle coronamaatregelen los te laten, en het coronavirus voortaan niet anders te behandelen dan de griep. Maar is het geaccepteerd om straks met corona naar je werk te gaan?

Volgens het OMT is corona geen pandemie meer. Het virus is nu endemisch, en dat betekent dat het bij het dagelijkse leven hoort. We hebben genoeg immuniteit opgebouwd, waardoor het virus geen grote schade meer aanricht.

Als we inderdaad alle maatregelen loslaten, betekent het dat zorgmedewerkers geen mondkapje meer op hoeven, je geen zelftest meer hoeft te doen bij klachten en je niet in quarantaine hoeft bij een besmetting. Je mag dus overal naartoe als je corona hebt. Ook naar je werk.

Dat kan best even wennen zijn, denkt gedragspsycholoog Dirkje van der Ven. 'Per persoon zal verschillen hoe erover gedacht wordt. Sommige mensen hadden de regels al een beetje losgelaten. Door de eerdere versoepelingen konden ze naar zichzelf verantwoorden dat dat oké was.'

Voor anderen zal in het begin nog lastig zijn. 'De afgelopen jaren is er zo ingeprent dat het virus een gevaar is voor de samenleving. We hebben er juist alles aan gedaan om elkaar niet ziek te maken.'

Toch zal het wennen aan 'het nieuwe normaal' snel gaan, vermoedt arbeidspycholoog Flores van Emmerik. 'Mensen hebben het vermogen om snel te kunnen wennen aan zo'n nieuwe werkelijkheid', vertelt hij aan Editie NL. 'Het onderwerp corona zal als gespreksonderwerp steeds meer naar de achtergrond verdwijnen.'

Dat gebeurt nu al steeds meer, ziet hij. 'Er zijn beroepsgroepen waar het woord corona al niet meer in de vocabulaire voorkomt. Allang test niet iedereen zich meer bij klachten. We zijn er nu al 75 procent aan gewend dat er soms mensen op werk zijn die dat niet doen. Het zal niet lang duren voordat dat 100 procent is. Dan zal het geen thema meer zijn', denkt Van Emmerik.

Toch denkt hij dat we meer blijven thuiswerken bij klachten dan we voor de coronacrisis deden. 'We zijn ons meer bewust van het feit dat we elkaar kunnen aansteken: of dat nu met corona of met griep is. Dus ik denk dat we bij klachten, voor welk virus dan ook, alsnog sneller thuisblijven.' Bron: RTL Nieuws, 24 februari 2023.

Steeds meer Nederlanders keren terug van wintersport met serieus knieletsel. Na twee coronajaren met weinig inspanning is het risico op blessures erg groot. Specialisten waarschuwen dat ook ervaren wintersporters er verstandig aan doen de inspanning weer rustig op te bouwen.

Het spreekuur van orthopedisch chirurg Martijn Brinkman in de Viasana-kliniek in het Brabantse Mill zit al wekenlang helemaal vol. Dat kan de kniearts niet los zien van het feit dat mensen na twee jaar coronamaatregelen weer 'gewoon' op wintersport kunnen.

'We zien die lijn van knieblessures steeds verder doorlopen. Er is een grote piek geweest van knieletsel tijdens de kerstvakantie. Dat komt doordat mensen na twee jaar weer volop en vooral ongetraind zijn gaan skiën.'

Ook de dagen van Reinoud Brouwer van het Martini Ziekenhuis in Groningen zijn gevuld met het opereren van kapotte knieën. De eerste opleving zagen de artsen toen sporten in groepsverband weer mocht. Vooral op het voetbalveld zakten mensen toen door de knieën.

'Maar dat is inmiddels weer op een normaal niveau. Nu komt het vooral door wintersport. Het is puur het gevolg van het feit dat mensen na een tijdje inactiviteit weer meer gaan doen', zegt Brouwer.

'Als je een tijdje niks gedaan hebt, heb je het grootste risico op blessures. Skiën is een extreem voorbeeld, want je doet het een hele tijd niet, en opeens ga je weer. In het voetbal kan je nog wat opbouwen met training, maar bij wintersport is daar minder sprake van.'

De chirurgen zien patiënten in alle soorten en maten, maar twee groepen steken er sinds het einde van de coronamaatregelen boven uit: fanatieke jongeren en oudere vrouwen.

Brouwer vertelt over twee Nederlandse mannen die deze winter skiessen gaven in Oostenrijk. 'Ze zijn allebei begin twintig, fit en hebben veel ervaring. Maar ook zij hadden ruim twee jaar niet geskied. Ze waren allebei binnen een paar weken terug met knieletsel. Het overkomt dus zelfs mensen met genoeg ervaring om leraar te zijn.'

Brinkman ziet vaak wat oudere vrouwen op de behandelbank langskomen. 'Iets te ongetraind, iets te overmoedig', omschrijft hij ze. 'Sommigen moesten achter hun kinderen aan skiën, en maakten dan een onverwachte, foute beweging.'

Vrouwen hebben sowieso een grotere kans op knieletsel, vooral in de week voor ze ongesteld worden. Meisjes die dat voor het eerst meemaken, hebben het grootste risico. Dat komt doordat hun lichaam ook verandert op manieren die ze soms niet doorhebben, zoals hun skelet en manier van lopen.

Piek wintersportblessures rond voorjaarsvakantie, Beide artsen verwachten de komende tijd nog een hoop nieuwe kniepatiënten te zien. De regio's Noord en Midden zijn afgelopen weekend begonnen aan de voorjaarsvakantie. De regio Zuid is er sinds maandag van terug. De voorjaarsvakantie is een populaire periode voor wintersport, wat ook traditioneel een piek aan blessures betekent.

Brinkman denkt dat het vanaf komende week 'weer gescheurde kruisbanden gaat regenen'. De eerste piek rond de kerstvakantie werd verder gestuwd door door matige sneeuwval, met smalle pistes en dus meer onverwachte bewegingen tot gevolg. 'Maar ook toen was de plotselinge belasting de voornaamste reden', zegt Brinkman. Daarom verwacht de specialist in de drukke voorjaarsvakantie opnieuw een piek, ook al is de sneeuw nu wel goed.

Ook Brouwer verwacht de komende tijd de nodige belletjes. 'De meeste ongelukken gebeuren op de eerste of laatste dag van de wintersportvakantie. Op de eerste dag missen mensen nog de controle en het gevoel. De laatste dag worden mensen juist overmoedig.'

Volgens Brouwer vergeten mensen vaak dat juist kruisbandblessures meestal zonder contact veroorzaakt worden. 'Bij het skiën gebeurt het als je langzaam draait en je ski niet uitgaat,

waardoor je 'vast' blijft staan. Dat kan iedereen overkomen, zeker als je na een langere tijd weer op ski's staat.'

Beide artsen raden daarom ook ervaren wintersporters aan rustig op te bouwen. 'Niet meteen de zwarte piste af. Als de spieren in je benen niet goed getraind zijn, is de kans groot dat dat fout gaat', zegt Brouwer. Brinkman vult aan: 'Ga weer een keer naar een indoor skibaan, of op zo'n tapijt. Bouw je spieren en conditie op, voordat je weer de sneeuw in gaat.' Bron: NU.nl, 27 februari 2023.

De GGD's stoppen vrijdag met het testen op corona. Mensen met klachten konden sinds juni 2020 bij de gezondheidsdienst terecht voor een test, maar na vandaag dus niet meer.

Op 10 maart schrapte het kabinet per direct alle coronaregels. Minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid) besloot toen ook dat grootschalig testen op het virus niet meer nodig is, omdat het geen toegevoegde waarde meer heeft.

Volgens het OMT heeft corona in ons land een endemische fase bereikt. De ziekte kan nu op dezelfde manier worden behandeld als bijvoorbeeld griep.

Wie na vrijdag nog een PCR-test wil laten afnemen, bijvoorbeeld voor een reis naar het buitenland, moet naar een commercieel testbedrijf.

De GGD's nemen in Tiel symbolisch afscheid van de coronatest, door er een 'laatste test' af te nemen. Aan het einde van de dag sluiten alle testlocaties.

De controles van het rioolwater blijven wel doorgaan, en ook het aantal ziekenhuisopnames wordt nog in de gaten gehouden. Op die manier kunnen ziekmakendere en besmettelijkere varianten van het coronavirus worden opgespoord.

De vaccinatielocaties van de GGD blijven wel geopend, hoewel er in het voorjaar van 2023 geen nieuwe prikronde tegen corona komt. Mensen die een groter medisch risico lopen en een verwijzing van een medisch specialist hebben, kunnen nog wel een extra herhaalprik laten zetten.

Mensen van twaalf jaar of ouder die nog helemaal geen coronavaccinatie of herhaalprik hebben gehaald, kunnen ook nog steeds naar de GGD.

Vrijdag komt er dus een einde aan het coronatijdperk, waarin we te maken kregen met maatregelen, protesten en lockdowns. Daar hebben we veel van geleerd.

Toch zullen GGD's zich nooit helemaal kunnen voorbereiden op een volgende pandemie, zegt landelijk testcoördinator Moniek Pieters. 'Maar we zijn er wel meer klaar voor dan drie jaar geleden.'

'Nadat we eerst bij mensen thuis langs gingen om te testen, kwamen we er snel achter dat het testen op grotere schaal moest gebeuren. Vanaf juni 2020 kon iedereen met klachten zich laten testen op corona bij de GGD. Op de eerste dag kregen we al 320.000 telefoontjes van mensen die een afspraak wilden maken.'

Er was veel kritiek op de testoperatie. De wachttijden waren lang en ook de uitslag liet dagen op zich wachten. Of dat in het geval van een nieuwe pandemie direct beter zou gaan, kan Pieters niet zeggen. 'Je weet nooit wat er komt. Stel dat iedereen een volgende keer bloed moet laten prikken voor een test.'

Het heeft nu dus weinig zin om een voorraad testmateriaal achter te houden. Bron: NU.nl, 17 maart 2023.

Nog één testlocatie voor corona open in Amsterdam

Een coronatest halen bij de GGD kan alleen nog in Paviljoen Zuid bij de RAI. De GGD laat weten dat het Paviljoen Buikslotermeerplein gaat sluiten. Op die laatste locatie wordt er nog wel gevaccineerd.

Vaccineren kan nog op meer plekken in de stad: Plaza Stadsdeelkantoor, Coronabalie Ru Paré (beide Nieuw-West) en de locatie bij de RAI. Daarnaast is er nog een vaccinatielocatie aan de Bovenkerkweg in Amstelveen.

Van de testlocaties werd de afgelopen maanden al een stuk minder gebruikgemaakt. Eind februari adviseerde het Outbreak Management Team (OMT) om GGD-teststraten verder af te schalen. Corona heeft in Nederland een zogenoemde 'endemische fase' bereikt, wat betekent dat het nu min of meer gezien wordt als een griepvirus.

Mensen die zich willen laten testen, kunnen er ook thuis één laten afnemen door een mobiel testteam van de GGD. Bron: AT5, 6 maart 2023.

We hebben in Nederland nog altijd te maken met ervaringen van het coronavirus, maar die vormen geen bedreiging voor de volksgezondheid. De nieuwste coronacijfers ondersteunen dinsdag de conclusies van het Outbreak Management Team (OMT). Dat stelde vorige week dat corona nu een alledaagse infectie is en adviseerde ook de laatste coronaregels te schrappen. Het coronavirus zet de zorg en de samenleving niet meer onder grote druk, zegt RIVM-topman Tjalling Leenstra tegen NU.nl.

De laatste weken neemt het aantal coronabesmettingen langzaam maar zeker toe. Dat blijkt uit de toename van het aantal positieve tests, ziekenhuisopnames en virusdeeltjes in het rioolwater. Maar omdat corona vorige week de endemische fase bereikte, wordt het nu op dezelfde manier behandeld als een griepvirus.

‘Endemisch betekent niet dat het weg is. Maar er is een hoge afweer onder de bevolking, die beschermt tegen ernstige ziekte en voorkomt dat het virus veel rondgaat’, legt Leenstra uit. Hij volgde afgelopen juni Aura Timen op als hoofd landelijke coördinatie infectieziektebestrijding bij het RIVM.

‘We hebben sinds de zomer drie golven gezien, waaronder in oktober en december. Het virus ging toen behoorlijk rond, maar er werden steeds minder mensen ernstig ziek. De gevolgen van de rondgang van het virus nemen dus af. Het zit qua ziektebeeld nu in de buurt van griep of andere luchtweginfecties.’

Het RIVM blijft corona wel met extra aandacht volgen, omdat het nog niet zeker is dat het zich als andere luchtwegvirussen blijft gedragen. ‘Het is nog steeds een relatief nieuw virus. Van griep weten we wanneer we de jaarlijkse piek kunnen verwachten. Bij corona hebben we nog geen duidelijk seizoenspatroon, het gaat nog op en neer. In totaal komen er nog steeds meer mensen door in het ziekenhuis terecht dan door normale griep.’

Kans op ziekmakendere varianten neemt steeds verder af. Een voorbeeld van de onberekenbaarheid van corona is dat er een nieuwe variant kan ontstaan die mensen zeker maakt. Maar de kans erop wordt wel steeds kleiner naarmate er meer tijd verstrijkt.

‘We verwachten niet dat er nog een nieuwe variant opkomt die zich opeens anders gedraagt en problemen veroorzaakt. Maar dat weet je achteraf pas zeker, en dat kan nog wel een paar jaar duren. Daarom ligt in het laatste OMT-advies ook de nadruk op het belang van surveillance’, zegt Leenstra.

Naar verwachting zal de XBB-variant van het virus snel dominant worden in Nederland. Het RIVM ziet nu vooral recombinanten, subvarianten die eigenlijk een combinatie zijn van eerdere subvarianten. De kans dat een nieuwe variant opeens ziekmakender is dan zijn voorgangers, is dus heel klein. Of zoals Leenstra het omschrijft: ‘Het moet wel een heel bijzondere variant zijn om de opgebouwde afweer te omzeilen en tot problemen te leiden.’

Leenstra benadrukt wel dat het dan gaat om het algemene beeld. ‘Bij het overgrote deel van de mensen is er hooguit sprake van een mild ziektebeeld. Maar er zijn nog steeds groepen kwetsbare mensen die een verhoogd risico hebben. Mensen boven de zeventig, met een onderliggende aandoening of speciale medicatie, zijn gevoeliger voor een luchtwegvirus en kunnen er nog veel last van hebben.’

De allereerste coronagolf in Nederland, in maart 2020, was mede het gevolg van carnaval dat jaar. Het zou een symbolisch einde zijn als de carnavalsgolf drie jaar later de laatste golf zou zijn. Het is alleen nog te vroeg om dat te zeggen.

‘We hebben nog geen compleet beeld van het carnavalsweekend, dat weten we volgende week pas’, zegt Leenstra. Toch verwacht het RIVM wel een carnavalspiek. ‘Corona is een besmettelijke ziekte. Hoe meer contact je hebt, hoe meer risico op verspreiding. De allereerste golf kwam ook na carnaval.’

De topman van het RIVM wijst erop dat de drukte van carnaval ook voor de verspreiding van andere virussen kan zorgen. 'Er geldt nog steeds een algemeen advies om bij klachten thuis te blijven. Het OMT adviseert maatregelen die specifiek voor corona waren te verbreden naar alle luchtweginfecties. Want ook daar kan je nog steeds ziek van worden.' Bron: NU.nl, 28 februari 2023.

Het aantal coronapatiënten in de ziekenhuizen is maandag opgelopen tot 907. Dat is het hoogste niveau sinds 19 oktober vorig jaar. Het overgrote deel van de patiënten ligt op een verpleegafdeling, maar nu is ook op de intensive care een flinke toename te zien.

Dat komt naar voren uit de cijfers van het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). Sinds vrijdag steeg het aantal opgenomen patiënten netto met 139.

Het is vooral druk op de verpleegafdelingen. Binnen een maand tijd is het aantal coronapatiënten daar van ongeveer 300 naar 859 gestegen. Dit zou in de komende weken kunnen stijgen naar ruim boven de duizend, heeft het LCPS uitgerekend.

De situatie op de intensive cares voor mensen met COVID-19 was lange tijd stabiel, maar ook daar is nu een flinke toename te zien. In twee weken tijd is het aantal patiënten daar van ongeveer twintig naar bijna vijftig gestegen. Dat is meer dan verwacht. Het LCPS ging er vorige week nog van uit dat de ic's half maart bijna veertig mensen met corona zouden herbergen.

In de afgelopen dag zijn 191 nieuwe coronapatiënten in een ziekenhuis beland. Dat is de hoogste instroom sinds half oktober. In de afgelopen zeven werkdagen zijn gemiddeld 156 coronapatiënten per dag opgenomen. Dat is 50 procent meer dan in de zeven werkdagen ervoor.

Het LCPS maakt in de cijfers geen onderscheid tussen mensen die zijn opgenomen als direct gevolg van hun coronabesmetting, en mensen die andere gezondheidsklachten hadden en toevallig ook besmet bleken. Het RIVM maakt dat onderscheid wel en ziet dat er daadwerkelijk meer mensen vanwege de coronabesmetting worden opgenomen. Bron: NU.nl, 6 maart 2023.

Forse stijging van aantal coronapatiënten in ziekenhuizen

Het aantal coronapatiënten in de ziekenhuizen is maandag opgelopen tot 907. Dat is het hoogste niveau sinds 19 oktober vorig jaar, komt naar voren uit de cijfers van het Landelijk

Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). Sinds vrijdag steeg het aantal opgenomen patiënten netto met 139.

Die stijging is niet meteen te wijten aan de festiviteiten rond carnaval van twee weken geleden of meegebracht door Nederlanders die op wintersport zijn geweest. 'We hebben al een tijdje te maken met een stijging van de cijfers', vertelt woordvoerder Geert Westerhuis van het RIVM. 'Dat zien we in het rioolwater en op de infectieradar.'

Begin februari begon het aantal coronapatiënten in de ziekenhuizen op te lopen. 'Je raakt eerst besmet en krijgt daarna pas ernstige klachten, waardoor je in het ziekenhuis zou kunnen belanden. Het is dus al langer aan een opmars bezig dan wanneer bijvoorbeeld carnaval plaatsvond', aldus Westerhuis. 'We zien de cijfers in heel Nederland toenemen, niet alleen in carnavalsgebieden.'

Het is vooral druk op de verpleegafdelingen. Binnen een maand tijd is het aantal coronapatiënten daar gestegen van ongeveer 300 naar 859. Dit zou in de komende weken kunnen stijgen tot ruim boven de duizend, heeft het LCPS uitgerekend.

De situatie op de intensive cares wat betreft mensen met corona was lange tijd stabiel, maar ook daar is nu een flinke toename te zien. In twee weken tijd is het aantal patiënten daar gestegen van ongeveer twintig naar bijna vijftig. Dat is meer dan verwacht. Het LCPS ging er vorige week nog vanuit dat de ic's half maart bijna veertig mensen met corona zouden herbergen.

In de afgelopen dag zijn 191 mensen nieuw in een ziekenhuis beland met een coronabesmetting. Dat is de hoogste instroom sinds half oktober. In de afgelopen zeven werkdagen zijn gemiddeld 156 coronapatiënten per dag opgenomen. Dat is 50 procent meer dan in de zeven werkdagen ervoor.

De stijging is volgens Westerberg niet verrassend, maar een oorzaak is moeilijk aan te wijzen. 'Daar is het nog te vroeg voor.'

Exact een jaar geleden lagen 1211 mensen met corona in het ziekenhuis. Dat steeg nog door naar 1933 eind maart, voordat het weer flink daalde. Het hoogtepunt was eind maart 2020, ruim een maand nadat de eerste coronabesmetting in Nederland werd geconstateerd. Er lagen toen meer dan 3500 mensen in het ziekenhuis die positief waren getest op Covid-19.

Destijds greep een nieuwe coronavariant om zich heen. 'Dat zien we ook nu weer. De zogenoemde xpb-variant is inmiddels dominant', aldus Westerhuis, die benadrukt dat het ook het seizoen van de luchtweginfecties is. Ook de griep is nog altijd een epidemie.

Twee weken geleden verklaarde het Outbreak Management Team het coronavirus tot een alledaagse infectie. Daarom konden de test- en isolatieadviezen ingeruild worden voor algemene hygiëneregels vonden de experts, die zelf repten van 'een mijlpaal'.

Bijna 98 procent van de Nederlanders heeft inmiddels immuniteit opgebouwd (na besmetting en/of infectie), zo blijkt uit onderzoek. En het beruchte reproductiegetal (de r-waarde) was een paar weken geleden om en nabij de 1. De situatie is uiterst overzichtelijk, concludeerde het OMT.

Bijna 98 procent van de Nederlanders heeft inmiddels immuniteit opgebouwd (na besmetting en/of infectie). Het LCPS maakt in de cijfers geen onderscheid tussen mensen die zijn opgenomen als direct gevolg van hun coronabesmetting, en mensen die andere gezondheidsklachten hadden en toevallig ook besmet bleken. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft dat onderscheid wel en ziet dat er daadwerkelijk meer mensen vanwege de coronabesmetting worden opgenomen. De meeste mensen die positief testen op het virus zijn 80 jaar of ouder, en ouderen lopen bij besmetting meer risico. Bron: AD, 6 maart 2023.

Waar blijft de tsunami aan hartpatiënten door corona?

Na corona schiet het risico op allerlei hart- en vaataandoeningen omhoog, bevestigt een hele trits nieuwe onderzoeken. Maar als het probleem zo groot is: waarom liggen de cardiologieafdelingen in de ziekenhuizen dan nog niet vol? Bron: De Volkskrant, 2 maart 2023.

Drie op de vijf kerken kampen na coronacrisis met leegloop.

Vooral jongere kerkganger blijft weg

De meeste kerken schatten dat de kerkgang tot een kwart is teruggelopen door de coronapandemie. Dat blijkt uit een onderzoek van het Nederlands Dagblad, waaraan 750 kerken meewerkten.

Bron: Nederlands Dagblad, 10 maart 2023.

Coronapatiënten zijn tevreden over informatie over coronavaccinatie

De meeste mensen die corona hebben gehad vinden de geboden informatie over al dan niet vaccineren toereikend en laten zich vaccineren

Over het algemeen zijn mensen die corona hebben gehad, positief over de informatie die zij, eenmaal hersteld, kregen of zochten over COVID-19-vaccins. Een meerderheid vindt dat er voldoende informatie voorhanden was om een gedegen beslissing te kunnen nemen over vaccineren tegen COVID-19. Van de ondervraagden is het overgrote deel ten minste één keer gevaccineerd, voor of na hun coronabesmetting. Dit blijkt uit onderzoek van het Nivel met het Nivel Corona Cohort. Het onderzoek verscheen onlangs in het wetenschappelijke blad Health Expectations.

De mensen in het Nivel Corona Cohort hebben allemaal COVID-19 gehad en nemen deel aan onderzoeksprojecten naar het beloop, de ernst en de korte- en langetermijneffecten van COVID-19. Onder deze deelnemers zijn vrouwen, mensen van middelbare leeftijd en mensen met een hogere opleiding oververtegenwoordigd. Door de inzet van deze selecte groep gelden de resultaten waarschijnlijk niet voor de gehele Nederlandse bevolking. Jongeren en lager opgeleiden denken mogelijk anders over de ontvangen informatie. In dit onderzoek werd gevraagd hoe mensen in het Nivel Corona Cohort aan hun informatie over het vaccineren tegen COVID-19 kwamen en wat zij van die informatie vonden. De meeste deelnemers lieten

zich vaccineren: 96% had ten minste één COVID-19-vaccinatie en 89% kreeg een COVID-19-vaccin nadat ze corona hadden gehad.

De meerderheid (79%) van de deelnemers aan het Nivel Corona Cohort vond de informatie over vaccins altijd of vaak correct. Twee derde (64%) gaf aan dat de informatie vaak of altijd volledig was. Wel vond twee derde van de respondenten (67%) de informatie wel eens tegenstrijdig. De meeste mensen ervaren de informatie niet als misleidend (85%).

Ongeveer twee derde van de respondenten (67%) vindt dat de verstrekte of gezochte informatie over de COVID-19-vaccins in het algemeen op hen van toepassing is. Negen van de tien mensen (89%) vindt dat de informatie voldoende is om een beslissing te kunnen nemen over het al dan niet vaccineren. Als mensen de informatie niet toereikend vonden, dan wilden ze bijvoorbeeld meer eerlijkheid en transparantie op basis van feiten en onderzoek. Ook wilden ze in dat geval dat de mogelijke nadelen beter belicht werden.

Acht op de tien deelnemers zochten informatie over vaccins via de website van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Daarnaast zochten respondenten informatie op internet via verschillende zoekmachines (56%), of kregen dit via familie en vrienden (35%), via zorgverleners (27%), sociale media (26%) en thuisarts.nl (22%).

Dit onderzoek is uitgevoerd onder deelnemers aan het Nivel Corona Cohort. Zij zijn door hun huisarts geselecteerd bij 18 huisartsenpraktijken die deelnemen aan Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn omdat ze een COVID-19-infectie hebben gehad. Hun ervaringen zijn verzameld met vier online vragenlijsten. In dit onderzoek gebruikten we gegevens uit de eerste twee vragenlijsten. Deze zijn voor de meeste mensen afgenomen vlak na het oplopen van het coronavirus en drie maanden later. De gegevens van in totaal 314 mensen zijn gebruikt. Bron: Nivel, 6 maart 2023.

Uitgelekte corona-appjes Britse minister: volk moest bang gemaakt worden

Het officiële onderzoek naar het coronabeleid van de Britse regering is nauwelijks van start gegaan, of de kritiek op dat beleid is al...

Bron: De Telegraaf, 6 maart 2023.

De FBI zegt dat het coronavirus zeer waarschijnlijk is ontstaan in een Chinees laboratorium. Volgens directeur Christopher Wray is de pandemie begonnen nadat het virus was ontsnapt uit een onderzoeksfaciliteit in de Chinese stad Wuhan.

‘De FBI is al langere tijd van mening dat de pandemie waarschijnlijk is begonnen met een mogelijk incident bij een laboratorium in Wuhan’, zei Wray in gesprek met FOX News. ‘We hebben het dan over een mogelijk lek bij een onderzoeksinstituut van de Chinese regering.’

Wray voegde daaraan toe dat het onderzoek naar de oorsprong van het coronavirus nog loopt en dat hij geen verdere details kon delen.

The Wall Street Journal meldde maandag dat het Amerikaanse ministerie van Energie in een geheim rapport de conclusie trekt dat het virus zeer waarschijnlijk uit een Chinees laboratorium komt. Het departement schrijft in het rapport wel dat er ‘weinig bewijs’ voor die conclusie is.

De overtuigingen van Wray worden niet gedeeld door andere inlichtingendiensten en wetenschappelijke instanties. Volgens de meeste inlichtingendiensten is het scenario dat het virus is overgesprongen van dieren - waarschijnlijk vleermuizen - naar mensen de meest waarschijnlijke verklaring. Onder meer de CIA heeft nog geen standpunt ingenomen over de mogelijke herkomst van het virus.

Persvoorlichter John Kirby van het Witte Huis benadrukte maandag dat de verschillende inlichtingendiensten het niet eens zijn over de oorsprong van het virus. ‘Er is nog geen definitieve conclusie. Het gaat hier nog steeds om mogelijke verklaringen. Wat de president wil, zijn feiten.’

Geen bewijs dat coronavirus in laboratorium ontstond. Wray is sinds 2017 de directeur van de FBI. Hij werd aangesteld door toenmalig president Donald Trump. Die claimde tijdens zijn presidentschap meerdere keren dat het coronavirus ontstond in een Chinees laboratorium. Trump noemde corona onder meer ‘het Chinese virus’, maar leverde nooit bewijs voor zijn bewering.

Begin 2020 - vlak voor het begin van de wereldwijde pandemie - stelden wetenschappers al dat er geen enkel bewijs is dat het virus ‘geen natuurlijke oorsprong’ heeft. Dat deden ze in een gezamenlijke verklaring in het medische tijdschrift The Lancet.

De WHO concludeerde in maart 2021 dat de coronapandemie ontstond nadat het virus op een markt in Wuhan van een vleermuis was overgesprongen naar de mens. Mogelijk zaten daar nog andere dieren tussen. De onderzoekers noemden de mogelijkheid dat het virus uit een laboratorium was gelekt ‘extreem onwaarschijnlijk’.

Het onderzoek van de WHO kreeg de nodige kritiek. De wereldgezondheid-organisatie zou niet kritisch genoeg hebben gekeken naar de mogelijke rol van China. Ze doet nog altijd verder onderzoek naar de oorsprong van het virus.

China heeft altijd ontkend dat het virus ontstond in een laboratorium in Wuhan. Het land werkt sinds de start van de coronapandemie niet of nauwelijks mee aan onafhankelijk onderzoek naar de oorsprong van het virus. Zo kregen onderzoekers maar gedeeltelijk toegang tot de markt in Wuhan waar het virus werd ontdekt. Bron: NU.nl, 1 maart 2023.

Nieuwe data rond oorsprong corona wijzen opnieuw naar Chinese markt: ook wasbeerhonden leken virus te dragen

Ook wasbeerhonden waren begin 2020 dragers van het coronavirus. Dat meldt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) op basis van opnieuw opgedoken data uit januari 2020. Toen werden de data verzameld door Chinese wetenschappers op een dierenmarkt in Wuhan. Die data werden verwijderd, maar zijn nu dus opnieuw opgedoken.

De data geven geen definitief antwoord op waar het coronavirus nu precies ontstond, maar lijken wel opnieuw te wijzen op een besmetting die van dier op mens ging, zo laat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) weten.

Wasbeerhonden worden op illegale markten vaak verhandeld voor hun pels 2004 @ AFP

Al in januari 2020 werden op een zogenaamde *wet market*, een soort illegale dierenmarkt, in de Chinese stad Wuhan data verzameld. Toen wetenschappers zich vragen stelden bij de inhoud, werden de gegevens snel weer weggehaald.

Tot Chinese wetenschappers de data onlangs toch op de genetische databank GISAID zetten. Daar werden ze als per toeval ontdekt door een Franse bioloog die de internationale wetenschapsgemeenschap inlichtte.

De stalen lijken te bevestigen wat tot nu toe ook al geweten was: het coronavirus ging wellicht eerst bij dieren rond en werd zo op een markt in Wuhan overgedragen op de mens.

Nadat eerder al sporen werden gevonden bij vleermuizen, konden de wetenschappers virusdeeltjes ook linken aan verhandelde wasbeerhonden. Dat is een hondachtige die sterk lijkt op een wasbeer.

Een theorie is dat het zoogdier het virus overkreeg van vleermuizen en daarna de mens besmette. Eerder werd ook al gekeken naar schubdieren als tussenschakel.

Ondanks de data blijft China al drie jaar lang ontkennen dat het virus bij hen ontstond. De Chinese overheid heeft het nog altijd over een 'buitenlandse' oorsprong. Volgens sommigen ontsnapte het virus dan weer uit een laboratorium, al ontbreekt daar concreet bewijs voor. Bron: VRT Nieuws, 18 maart 2023.

Ook hoofd FBI denkt nu: corona is ontsnapt uit laboratorium in China

Steeds meer Amerikaanse officials raken ervan overtuigd dat corona in Wuhan is verspreid nadat het per ongeluk uit een laboratorium ontsnapte. Ook de FBI staat nu achter deze theorie, zegt directeur Christopher Wray in een interview met *Fox News*. China zou onderzoek naar de herkomst hebben gedwarsboomd.

Maart 2020: de markt in Wuhan waar Covid-19 zou zijn ontstaan is volledig afgezet. © AFP

Dit weekend stelde ook het Amerikaanse ministerie van Energie al vast dat Covid-19 waarschijnlijk is losgebroken uit een onderzoekslab. Het gaat om het Instituut voor Virologie in Wuhan, dat door de Chinese staat wordt gecontroleerd. FBI-directeur Wray zegt dat naar zijn idee de Chinese autoriteiten hebben geprobeerd onderzoek naar de herkomst te dwarsbomen of verdoezelen.

De diensten hebben geen nieuwe informatie, maar het is voor het eerst dat hun standpunt over de herkomst met de buitenwereld wordt gedeeld.

Dat is politieke retoriek, die zit een zorgvuldige waarheidsvinding in de weg, aldus viroloog Marion Koopmans.

Volgens de officiële lezing is Covid-19 hoogstwaarschijnlijk ontstaan op een dierenmarkt in Wuhan. Dat was de conclusie van internationale onderzoekers, onder wie viroloog Marion Koopmans, vorig jaar na een bezoek aan China. Daar zouden mensen besmet zijn geraakt met het virus, dat eerst nog in een vleermuis of ander dier zat. De eerste acht mensen bij wie het virus werd vastgesteld, werkten op de markt. Daarna verspreidde het virus zich in een kring rond diezelfde plek.

Viroloog Koopmans houdt vast aan de uitkomst van het onderzoek waar ze destijds aan meewerkte, en ook andere Amerikaanse overheidsdiensten ondersteunen de theorie dat corona een natuurlijk oorzaak heeft. Er is dus niet één Amerikaans standpunt.

‘Dat is politieke retoriek, die zit een zorgvuldige waarheidsvinding in de weg’, stelt Koopmans. Ze wijst erop dat de data waarin zij en haar collega’s vaststellen dat er een natuurlijke oorzaak is, voor iedereen toegankelijk zijn. ‘De inlichtingen-data zijn dat niet. Daardoor is een gefundeerde afweging niet mogelijk.’

China ontkent ook na de uitspraken van Wray dat een lek in het lab oorzaak is van de pandemie. Het ministerie van Buitenlandse Zaken noemt het ‘politisering’, en beschuldigt Amerikaanse officials van het zwartmaken van China. ‘We dringen er bij de VS op aan wetenschap en feiten te respecteren.’ China zelf zegt ‘open en transparant’ naar de oorsprong

van het virus te hebben gezocht. Maar onderzoekers gaven vorig jaar al aan dat volgens hen bewijs hier en daar 'onvolledig of ontoegankelijk' was. Bron: AD, 1 maart 2023.

Coronaherstel

De Chinese economie is het jaar goed begonnen. In het eerste kwartaal van het jaar kwam de economische groei van het land uit op 4.5 procent. Flink meer dan de 4 procent die analisten hadden verwacht. Vorig jaar groeide het bruto binnenlandse product 'slechts' met 3 procent. Dat de economie weer tempo aan het maken is, komt doordat het land niet meer naar het rigoureuze lockdown-middel grijpt bij elk uitbraak van Covid-19. Sinds president Xi in december dat besluit nam, geven consumenten meer geld uit en durven bedrijven weer te investeren.

Toch is het Chinese statistiekbureau nog voorzichtig over de vooruitzichten. Een deel van het herstel van het bbp vloeit voort uit de lockdowns van een jaar geleden: consumptie groeit al snel hard als de vergelijking wordt gemaakt met periode dat consumenten binnen moesten zitten, zoals vorig jaar nog het geval was. De Chinese regering streeft officieel naar een groei van 5 procent over geheel 2023. De vraag is of dat gehaald wordt, gezien de onzekerheid over de consumptie en vooral de krakende vastgoedsector van het land. Of zoals het statistiekbureau het zegt: 'De fundamenten van het economische herstel zijn nog niet solide.' Bron: NRC, 18 april 2023.

Opnieuw discussie in de VS over 'laboratorium-theorie' rondom corona

Een theorie die nooit helemaal weg is geweest: dat corona is gecreëerd in een laboratorium in het Chinese Wuhan. Die kans is aanwezig, concluderen twee Amerikaanse ministeries in geheime documenten. Maar andere overheidsinstanties twijfelen erover. Bron: EenVandaag, 28 februari 2023.

Deze vrouwen vechten nog elke dag tegen de onzichtbare gevolgen van corona: 'Ik ben een ander persoon geworden'

Het hoofdstuk corona is nog niet afgesloten voor Jantine, Mijke, Laura en Marjolein. Het virus heeft hun leven overhoop gehaald.

Bron: AD, 5 maart 2023.

Artsen nemen langdurige klachten na corona lang niet altijd serieus: 'Veel verdriet en leed door onbegrip'

Dat artsen langdurige klachten na corona lang niet altijd serieus nemen, veroorzaakt onnodig verdriet en leed.

Bron: De Gelderlander, 5 maart 2023.

Corona blijft de grootste tegenstander van Djokovic

Tennisser Novak Djokovic is zonder vaccinatiebewijs niet welkom in de VS. President Biden maakt geen uitzondering voor hem.

Novak Djokovic heeft opnieuw te maken met een tegenstander tegen wie hij simpelweg niet bestand is. Dit keer is het coronabeleid van de Amerikaanse overheid er verantwoordelijk voor dat de nummer één van de wereld ontbreekt op de toernooien van Indian Wells en Miami. Want Djokovic is alleen welkom als hij een vaccinatiebewijs tegen het coronavirus kan tonen.

En dat weigert de Serviër te doen. Djokovic onthoudt zich van commentaar. „Er zijn geen evenementen gepland”, staat er op zijn officiële website onder het kopje ‘schema’.

Zo is de bijna onverslaanbaar geachte Djokovic door de wereldwijde pandemie toch kwetsbaar geworden. De 35-jarige tennisser koesterde lang de hoop dat er in de Verenigde Staten een uitzondering voor hem zou worden gemaakt voor de regels die nog tot 11 mei gelden voor buitenlandse bezoekers. Het gaat Djokovic vooral om het principe dat mensen in zijn ogen een vrije keus moeten hebben om zich wel of niet te laten vaccineren. Twee Amerikaanse senatoren uit Florida verzochten president Joe Biden een uitzondering voor Djokovic te maken. De Amerikaanse leider was er niet gevoelig voor. Djokovic trok zich daarop op zondag terug voor het toernooi dat woensdag begint en dat hij vijf keer won. De Georgiër Nikoloz Basilasjvili schoof na de afmelding door naar het hoofdtoernooi.

Het is niet voor het eerst dat Djokovic door zijn weigering om een vaccinatiebewijs te tonen, wordt buitengesloten. Hij was vorig jaar niet welkom op de Australian Open en de US Open en miste eveneens de hardcourttournooien van Indian Wells en Miami. Mede daardoor verloor hij zijn koppositie op de wereldranglijst in 2022 aan de Rus Daniil Medvedev en later aan de Spanjaard Carlos Alcaraz. Djokovic herstelde zijn heerschappij dit jaar met zijn tiende zege op de Australian Open waar hij nu wel mocht uitkomen.

Djokovic kwam na ruim een maand rust afgelopen week in Dubai voor het eerst weer in actie. Dat deed hij voor de 378ste week in zijn carrière als nummer één van de wereld. Een nieuw record, het oude was met 377 weken in handen van de Duitse Steffi Graf. Djokovic wist het toernooi van Dubai niet te winnen. Hij leed zijn eerste nederlaag van het jaar in de halve finale tegen Medvedev, die het evenement na winst in de finale tegen zijn landgenoot Andrei Roeblev op zijn naam schreef. Beide Russen komen deze week wél uit in het zuiden van Californië. Zij zijn mogelijk deze zomer op Wimbledon niet welkom vanwege de oorlog in Oekraïne.

De Amerikaanse tennisbond koesterde eind vorige week nog de hoop dat Djokovic zou kunnen spelen in Indian Wells. Oud-tennisser John McEnroe noemde het onvermogen van Djokovic om te kunnen spelen „absurd”. Toernooirecteur Tommy Haas, voormalig nummer twee van de wereld, voelt zich machteloos. „De situatie van Novak is frustrerend voor ons”, stelde de Duitser in *The New York Times*. „We willen de beste tennisser ter wereld hier hebben. Novak schreef me dat hij er graag bij wilde zijn. Dus dan heb je zoiets van, ‘oké, laten we proberen dit mogelijk te maken’. Maar dat hebben we helaas niet in eigen hand.”

Djokovic is niet de enige publiekstrekker die dit jaar in Indian Wells ontbreekt. De Spanjaard Rafael Nadal, net als Djokovic 22 grandslamwinnaar, is nog altijd niet voldoende hersteld van een beenblessure waar hij sinds de Australian Open mee kampt. Daarnaast is het onzeker hoe het is met de fitheid van Alcaraz, die zich vorige week geblesseerd met een hamstringblessure terugtrok voor het toernooi in het Mexicaanse Acapulco. Door dezelfde kwetsuur miste de Spaanse nummer twee van de wereld begin dit jaar de Australian Open. Dat kostte hem zijn koppositie van de ranglijst.

Djokovic zal zich waarschijnlijk nu vooral gaan richten op het toernooi van Roland Garros, dat eind mei plaatsvindt. Op het gravel van Parijs zal Nadal naar verwachting zijn grootste tegenstander zijn in zijn jacht naar een recordaantal van 23 grandslamtitels bij de mannen. In Frankrijk gelden geen beperkende coronaregels voor tennisers. Bron: NRC, 6 maart 2023.

a Accountant.nl

Werkgevers benaderen corona voortaan als bedrijfsrisico

Dit zegt een woordvoerder van de werkgeversverenigingen VNO-NCW en MKB-Nederland in een reactie op het nieuwe corona-advies van het OMT.

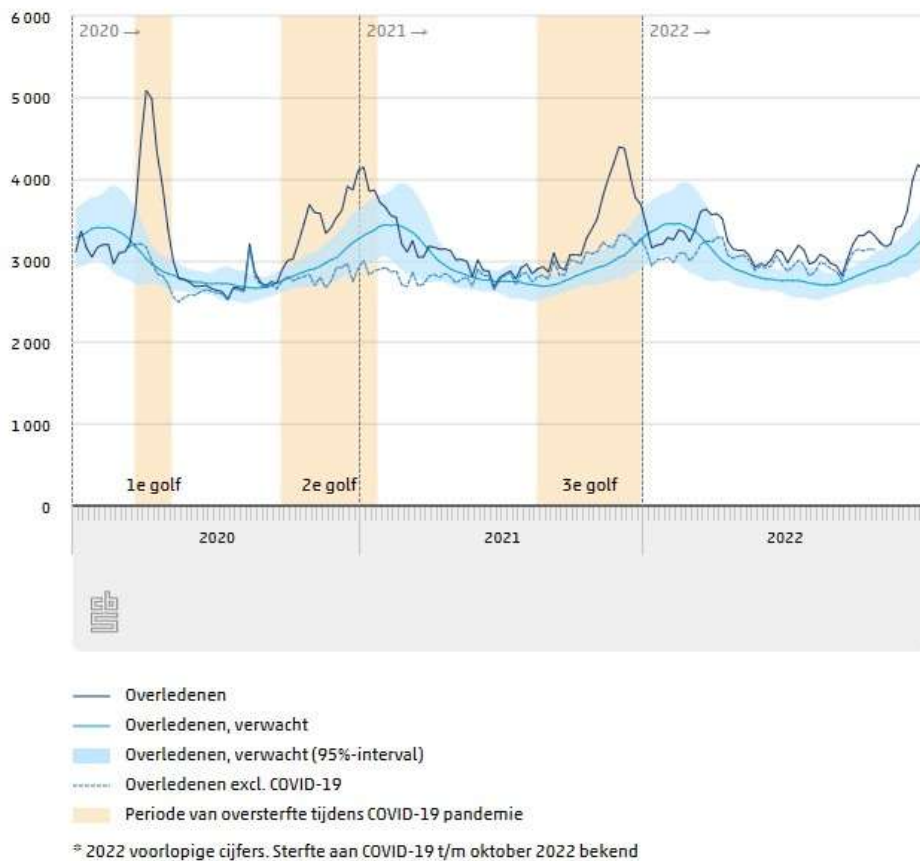

Bron: Accountant, 1 maart 2023.

Drie jaar corona in cijfers

Drie jaar geleden, op 27 februari 2020, werd de eerste Nederlandse coronabesmetting vastgesteld. Wat deed de pandemie met Nederland? Het CBS zag naast uitzonderlijke perioden van oversterfte, tal van andere uitschieters in de statistieken. Zo rapporteerden meer mensen psychische klachten, remde de bevolkingsgroei tijdelijk af en werd er minder getrouwd. Het CBS zet een paar opvallende pieken en dalen op een rij.

Overledenen per week*

Al snel na de komst van corona in Nederland steeg het aantal overledenen tot ver boven de verwachte sterfte. Ook tijdens de tweede golf in najaar en winter van 2020/'21 was er oversterfte, evenals een jaar later tijdens de derde golf. Uit de doodsoorzakenstatistiek blijkt dat de oversterfte grotendeels samenvalt met de COVID-19-sterfte, maar in de derde golf was er meer oversterfte dan sterfte aan COVID-19. De oversterfte hield aan in 2022 en was opnieuw hoger dan de COVID-19-sterfte (t/m oktober bekend). In 2020 tot en met oktober 2022 overleden 47 076 mensen aan COVID-19.

Bevolkingsgroei halveerde, vooral door minder immigranten. De coronapandemie remde de bevolkingsgroei in het eerste jaar. In 2020 halveerde de bevolkingsgroei ten opzichte van 2019. Er overleden meer mensen dan er kinderen geboren werden, en de groei door buitenlandse migratie kwam net na de invoering van de coronamaatregelen vrijwel tot stilstand. Door reisbeperkingen daalde het aantal immigranten dat in 2020 naar Nederland kwam naar bijna 221 duizend, 58 duizend minder dan een jaar eerder.

In 2021 was de bevolkingsgroei weer op het oude niveau. In dat jaar was er een geboortegolfje en werden er 10 duizend meer kinderen geboren dan in 2020. Dit was echter van korte duur want in 2022 werden er weer minder baby's geboren. Dat zorgde, gecombineerd met

aanhoudend hogere sterfte, voor een negatieve natuurlijke aanwas (geboorte min sterfte) in 2022. Vanaf maart 2022 nam de immigratie sterk toe, vooral vanwege de oorlog in Oekraïne. Ook zonder migratie van en naar Oekraïne kwam het migratiesaldo hoger uit dan in 2021. Vooral uit Syrië, Turkije en India kwamen er meer mensen bij.

Meer mensen met psychische klachten, vooral jongeren. Eind 2020 en in 2021 rapporteerden meer mensen psychische klachten dan in voorgaande jaren. Vooral de mentale gezondheid van jongeren ging tijdens de coronacrisis achteruit. Ongeveer 18 procent van de 12- tot 25-jarigen rapporteerde in 2021 psychische klachten. Voor het uitbreken van de pandemie was dat nog 11 procent. Dit blijkt uit de Gezondheidsenquête van het CBS.

Bijna de helft van de 12-tot 25-jarigen zei dat de coronacrisis hun leven in het algemeen (heel) negatief heeft beïnvloed. 43 procent ervoer zowel een negatieve als positieve invloed. Dat blijkt uit het onderzoek Belevingen 2021. Jongeren misten door de coronacrisis vooral het buitenshuis leuke dingen doen en afspreken met familie of vrienden. Ook ervoeren jongeren vaker dan voor de coronacrisis school- of studiestress.

Minder beweging, meer tijd achter beeldscherm. Een derde van de Nederlanders van 12 jaar of ouder gaf eind 2020 aan door de coronamaatregelen minder te zijn gaan sporten en bewegen, 15 procent juist meer. De coronacrisis had vooral impact op de lichaamsbeweging van jongvolwassenen van 18 tot 25 jaar: 45 procent van hen was minder gaan sporten en bewegen. Onder thuiswerkers waren er grote verschuivingen te zien: enerzijds was er een grote groep die minder ging bewegen (38 procent) en anderzijds was er een aanzienlijke groep die juist meer ging bewegen (23 procent). De tijd die buiten werk of school om achter een beeldscherm werd besteed is met 41 procent flink toegenomen.

Daarnaast gaf 20 procent van de Nederlanders van 12 jaar of ouder aan meer ongezonde snacks en tussendoortjes te zijn gaan eten door de coronamaatregelen, 10 procent deed dat juist minder. Vooral jongeren en jongvolwassenen snackten meer (31 procent).

In coronatijd zijn minder huwelijken gesloten. Zowel in 2020 als in 2021 trouwden er minder mensen dan in 2019. De eerste lockdown leidde tot een plotselinge daling. De tweede lockdown viel in de winter, een seizoen waarin altijd minder getrouwd wordt. Ook daarna bleef het aantal huwelijkssluitingen nog achter, door (onzekerheid over) nieuwe perioden van coronamaatregelen. Ook het aantal partnerschapssluitingen daalde tijdens de eerste lockdown, en werd daarna iets hoger dan in eerdere jaren. De maatregelen hebben er mogelijk toe geleid dat een deel van de stellen voor een partnerschap koos in plaats van een huwelijk.

De geregistreerde criminaliteit daalde tijdens lockdowns. Dit gebeurde tijdens de eerste lockdown in maart 2020, na het afroepen van de tweede lockdown halverwege oktober 2020, en nog een keer tegen het einde van 2021. Die dips zijn mogelijk deels te danken aan lege winkelstraten en meer thuiswerkende mensen tijdens de lockdowns. Dit zorgde voor een afname van woninginbraken, zakkenrollerij, en winkeldiefstal. In 2022 nam het aantal registraties van zakkenrollerij en winkeldiefstal weer toe.

Door de reisbeperkingen brachten Nederlanders in 2020 met 81 miljoen dagen ruim 3 keer zo weinig vakantiedagen in het buitenland door als een jaar eerder. In 2021 was dat weer iets hoger (117 miljoen). Meer Nederlanders boekten een overnachting in toeristenaccommodaties (zoals hotels of huisjes) in eigen land, en buitenlanders juist minder. In 2022 boekten toeristen een recordaantal overnachtingen in Nederland, vooral door een toename van buitenlandse gasten.

Het aantal vliegtuigpassagiers op luchthavens van nationaal belang was in 2020 en 2021 ook lager dan het jaar ervoor. In die jaren bleven reizigers dichterbij huis en reisden ze hoofdzakelijk binnen Europa. In 2022 reisden 2 keer zoveel mensen met het vliegtuig van en naar de vijf nationale luchthavens in Nederland, maar nog altijd een kwart minder dan in het jaar voor de coronacrisis. Bron: CBS, 24 februari 2023.

Zorgsector in België wil zo snel mogelijk af van mondkmasker: het wordt stilaan tijd om laatste coronamaatregelen op te heffen

Het dragen van mondkmaskers in ziekenhuizen is zowat de laatste harde coronamaatregel die nog van tel is. Het is bijna een gewoonte, maar de sector zelf hoopt dat ook deze verplichting binnenkort de schuif in mag. 'Het wordt stilaan tijd om de laatste maatregelen op te heffen', zegt Frank Vermassen, hoofdarts van het UZ Gent.

Voor personeel, patiënten en bezoekers is er al bijna drie jaar geen ontsnappen aan. Sinds 4 mei 2020 is het dragen van een mondkmasker verplicht in ziekenhuizen. Welke arts je consulteert of welke afdeling je bezoekt, maakt geen verschil. Van de materniteit tot de longafdeling, overal worden nog steeds mondkmaskers gedragen.

Toch wordt de maatregel geen blijvertje. Meer zelfs. Langzamerhand zijn ziekenhuizen de mondkmaskers liever kwijt dan rijk. De logica raakt zoek, zegt Margot Cloet van koepelorganisatie Zorgnet-Icuro. 'Bij een bezoek aan je opa in een woonzorgcentrum hoeft het niet, maar ga je een tante opzoeken in het ziekenhuis, dan moet het wel. Bezoekers snappen dat hoe langer hoe minder.'

De maatregel wordt steeds moeilijker afdwingbaar, bevestigt hoofdarts Frank Vermassen. Maar het is meer dan dat. 'De maskers hinderen de communicatie tussen arts en patiënt', zegt hij. Gelaatsuitdrukkingen gaan verloren. Belangrijke uitleg wordt verkeerd begrepen. 'We zijn drie jaar na het instellen van de eerste lockdown. Het wordt stilaan tijd om de laatste maatregelen op te heffen.' Stilaan. Nu is het nog te vroeg. De tiende coronagolf piekt en er is nog steeds een griep epidemie gaande. 'Hopelijk gaan de virussen binnen een aantal weken in zomerreces. Dan worden mondkmaskers in algemene zin overbodig.'

Wanneer moet je nog een mondkmasker dragen?

- Verplicht vanaf 12 jaar in ziekenhuizen
- Verplicht bij thuisbezoeken zorgverlener als afstand van 1,5 meter niet bewaard kan worden
- Verplicht voor de huisarts, sterk aanbevolen voor de patiënt
- Sterk aanbevolen in rusthuizen, bij de tandarts, de kinesist als afstand van 1,5 meter niet bewaard kan worden
- Sterk aanbevolen voor volwassenen en kinderen vanaf 6 jaar met symptomen, onder meer op openbaar vervoer. Wie besmet is met het coronavirus moet na minstens 7 dagen isolatie nog drie dagen mondkmasker dragen op drukke plaatsen

In het UZ Brussel liggen momenteel 35 covidpatiënten. Dat is niet niks, maar het valt niet te vergelijken met de eerste golven. 'Het virus is besmettelijker geworden, maar minder ziekmakend', zegt topman Marc Noppen. Met de opgebouwde immuniteit zit het snor. Van zijn personeel is quasi iedereen gevaccineerd. 'En iedereen is minstens een keer besmet geraakt. Een versoepeling moet weldra kunnen. Het is niet aangenaam continu zo rond te lopen.'

Voor alle duidelijkheid, mondkmaskers worden niet helemaal overbodig. Bij contacten met risicopatiënten, bijvoorbeeld kanker- en transplantatiepatiënten, blijven ze belangrijk, verduidelijkt Noppen. 'Medewerkers met lichte klachten kunnen ze soms ook beter dragen dan thuis te blijven.' Die aanbeveling geldt voor iedereen die met een verkoudheid gaat werken, winkelen of het openbaar vervoer neemt.

De ziekenhuizen krijgen bijval uit de eerste lijn. Voor huisartsen zijn mondkmaskers verplicht en in veel praktijken geldt de maatregel ook voor patiënten. 'We mogen niet in maskermoeheid vervallen. De maatregel moet proportioneel worden ingezet', zegt Jeroen van den Brandt van huisartsenvereniging Domus Medica. Volgens hem is er behoefte aan een duurzaam mondkmaskerbeleid in functie van infectiedruk. Vermassen is het daarmee eens. 'Een

verplichting is nuttig als er veel virus rondgaat. Dat hoeft niet corona te zijn. De voorbije maanden hebben we meer last gehad van griep.'

De mondkemperplicht in de zorg zal alleszins deel uitmaken van het winterplan waar eind deze maand de politiek zich over buigt. In december adviseerden de experts van de SSC, de opvolger van de GEMS, al om de corona-aanpak te laten vervellen tot een algemeen winterplan dat kan worden ingeschakeld bij veel viruscirculatie. Over mondkemers zei viroloog Steven Van Gucht (Sciensano) eerder dat het geen zin heeft ze een heel jaar te verplichten. 'Maar bij een hoge infectiedruk is het wel een zinvolle maatregel.' Bron: Het Nieuwsblad, 10 maart 2023.

Terwijl ouderen op balkon moesten wachten, roofde Alisa N. hun hele huis leeg

Midden in de coronacrisis staat Alisa N. bij ouderen op de stoep om hun woningen 'te ontsmetten'. Omdat het spul dat ze gebruikt op de longen zou slaan, moeten bewoners op hun balkon of in de tuin wachten. Terwijl ze dat doen rooft de 34-jarige N. hun woning leeg.

N. slaat zeker tien keer toe bij ouderen tussen de 79 en 99 jaar oud. Enkele slachtoffers zijn ten tijde van de rechtszaak - ruim een jaar later - zelfs al overleden. De vrouw steelt geld, pinpassen, sieraden en zelfs een ridderorde, zegt het OM. Vervolgens geeft ze het geld uit bij winkels als ICI Paris, Louis Vuitton en Gucci.

De diefstallen hebben veel invloed op de slachtoffers: 'Toen ik zag dat mijn gouden trouwring weg was, wist ik niet dat ik over zoveel scheldwoorden beschik.' Een 90-jarig slachtoffer is aanwezig bij de zitting: 'Goud krijg je, dat koop je niet. Ook mijn emoties zijn gestolen. Net als een gouden choker die mijn eerste man voor mij kocht. Ze heeft geen idee wat ze iemand aandoet.'

Namens AD Groene Hart is rechtbankverslaggever Stijn Tielemans aanwezig bij de zaak: 'Alisa N. vertelt eigenlijk weinig tijdens de zaak. Ook nadat de slachtoffers vertellen over wat het voor hen betekende, zegt ze daar weinig over.' Bron: GD, 20 maart 2023.

Hoe de coronapandemie de jonge generatie heeft ontworcht: 'Ze zijn het ondergeschoven kindje'

Op school, op straat, thuis en op de studentenvereniging, overal is het merkbaar: de coronapandemie bemoeilijkt het leven van jongeren nog steeds. 'Veel vaker stellen zij de vraag: "Wat is mijn leven nog waard?"'

Corona-lockdowns dreunen nog na in het onderwijs: scholieren maken vaker ruzie en luisteren slechter

Sinds de coronapandemie vertonen middelbare scholieren meer gedragsproblemen, maken ze eerder ruzie en zoeken ze vaker de grenzen op. "Ze staan niet aan", klagen docenten.'

Bron: ND, 20 maart 2023.

In België komt een nieuwe coronabarometer voor mondmaskers in de zorg

De ministers van Volksgezondheid beslissen woensdag over de mondmaskerplicht in de zorg. En net zoals in het verleden willen ze met een barometersysteem werken. Drie niveaus zouden bepalen hoe vaak het masker op moet. Starten doen we normaal gezien op niveau twee.

De tijd van grote corona-overlegcomités ligt al even achter ons. Toch overleggen de gezondheidsministers van ons land nog geregeld over de viruscirculatie en de minieme maatregelen die nog gelden. Vandaag om 10 uur staat er een interministeriële conferentie op de agenda waar beslist wordt over de mondmaskerplicht in de zorg. De zorgsector zelf vroeg twee weken geleden om die maatregel op te heffen. Een pleidooi waar Vlaams minister van Welzijn Hilde Crevits (CD&V) zich in kon vinden.

Maar het coronavirus is nog niet helemaal weg. Dus hebben de ministers, op voorzet van corona-experten, een gefaseerd plan uitgedokterd. Een nieuw soort coronabarometer op basis van de viruscirculatie moet bepalen waar en wanneer het mondmasker nog op moet in de zorgsector. De barometer – al willen de ministers hem niet zo noemen – zou bestaan uit drie niveaus en houdt rekening met de circulatie van alle virussen, dus niet enkel corona. Bij veel viruscirculatie geldt er een mondmaskerplicht, bij heel weinig circulatie mogen de maskers in de meeste gevallen af.

Op dit moment gaat ons land door een tiende coronagolf(je). En dus zouden we starten op een tussenniveau. Daar moeten artsen geen mondmasker meer dragen in meetings bijvoorbeeld, maar wel nog in het contact met patiënten. 'De eerste prioriteit moet zijn de patiënten te beschermen', zegt viroloog Steven Van Gucht. 'Ik verwacht wel dat de coronacijfers binnenkort opnieuw zullen zakken, zeker met de lente die eraan komt. Dan kunnen de maskers zeker af. De mensen in de zorg zullen blij zijn.' Bron: Het Nieuwsblad, 23 maart 2023.

Kinderen en jongeren bellen sinds corona meer met Kindertelefoon. En vaker met emotionele problemen

Het aantal kinderen en jongeren dat de Kindertelefoon belt met emotionele problemen, neemt toe. De hulplijn voerde het afgelopen jaar ruim 40 procent meer gesprekken over dit thema dan vóór de coronacrisis.

Bron: ND, 21 maart 2023.

Taco en Lou kregen in coronatijd een boete omdat zij met hun ouders gezamenlijk voor de deur van hun huis een gebakje aten.

AD.NL

Geld voor gebakjesboete naar de Voedselbank, een van de beroemdste prenten van het land is geseponneerd

Bron: AD, 24 april 2023.

3 min leestijd

Studie: corona heeft Nederland €65 mrd aan bbp gekost

De economie is door een V-vormig herstel terug op het oude groeipad, maar de dip van de coronajaren is niet goedgeemaakt.

Bron: FD, 25 maart 2023.

Zo rustig dat je speld hoort vallen: GGD's schroeven aantal coronaprikplekken drastisch terug

Soms kun je er een speld horen vallen. Het is niet druk meer in de nog overgebleven priklocaties voor een coronavaccinatie in het Groene Hart. De GGD regio's Utrecht en Hollands Midden schalen nog verder af. Er zijn nu ook minder telefoonlijnen beschikbaar.

Door heel Nederland worden de Covid-19-vaccinatielocaties nog maar in beperkte mate bezocht en is het aantal telefoongesprekken over corona afgenomen. Deze trend is voor de Utrechtse GGD en die van Hollands Midden genoeg reden de coronamaatregelen verder te beperken.

Het betekent dat in de Utrechtse regio het aantal vaste en mobiele priklocaties verder wordt teruggeschoefd. Ook wordt het mes gezet in het aantal beschikbare telefoonlijnen bij de GGD regio Utrecht.

De GGD's krijgen het een stuk rustiger, althans wat betreft de coronamaatregelen. Onlangs heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bepaald dat er landelijk geen voorjaarsronde voor coronavaccinaties meer georganiseerd hoeft te worden.

Door het lage aantal bezoekers en het feit dat er geen voorjaarsvaccinatie is, schaaft GGD regio Utrecht zijn vaccinatielocaties verder af per 26 mei. Na deze datum blijven twee vaste vaccinatielocaties in de regio Utrecht enkele dagen per week geopend. 'Voor kwetsbare, niet-mobiele doelgroepen blijven we klaarstaan om thuis te vaccineren met onze mobiele teams', laat de dienst weten.

De laatste dagen waarop nog een prik gehaald kan worden, zijn dinsdag 16 mei in Mijdrecht en Wijk bij Duurstede, woensdag 24 mei in Veenendaal, Woerden en Zeist en donderdag 29 juni in het Informatiepunt Nieuwegein.

'Wij hebben als GGD nog steeds de opdracht om ook na 30 juni klaar te staan voor een eventuele najaarsronde', stelt de dienst. De twee gemeenten waar een priklocatie blijft, zijn Amersfoort en Utrecht. 'Voor onze vaste vaccinatielocatie in Utrecht (Overste den Oudenlaan) zoeken we op dit moment een nieuwe plek. Hier is de laatste vaccinatiedag op vrijdag 26 mei.'

Het aantal telefoontjes naar de GGD neemt steeds meer af. Vanaf deze week blijft daarom alleen het algemene telefoonnummer van het klantcontactcentrum (030-6086086) in de lucht voor het stellen van vragen over corona.

Alle overige coronanummers worden afgesloten en tot en met de laatste dag van dit jaar voorzien van een meldtekst waarmee de inwoners en de professionals worden doorverwezen naar het algemene nummer van het contactcentrum.

'Er komt inderdaad geen voorjaarscampagne en er hoeft landelijk nog maar een capaciteit van tienduizend coronaprikken per week beschikbaar te zijn', licht een woordvoerder van GGD Hollands Midden toe. 'Onze priklocaties zijn daardoor minder lang geopend. Maar omdat we vanaf begin vorige maand de priklocaties voor corona en HPV (voor jongvolwassenen van 19 tot 27 jaar) hebben samengevoegd, zijn er nu feitelijk meer priklocaties dan voorheen waar je in onze regio een coronaprik kunt halen.'

GGD Hollands Midden heeft nog drie vaste priklocaties over en wel in Alphen, Gouda en Leiden. Deze locaties blijven in ieder geval tot en met juni open voor iedereen van 12 jaar of ouder die nog niet is gevaccineerd tegen corona of de basisserie nog niet heeft afgerond. De basisserie bestaat uit één of twee prikken. De herhaalprik is beschikbaar voor iedereen van 12 jaar of ouder die na 18 september 2022 nog geen herhaalprik heeft gehad. Het is niet nodig om vooraf een afspraak voor een vaccinatie te maken.

Een HPV-vaccinatie is alleen beschikbaar voor jongvolwassenen geboren tussen 1 januari 1996 en 31 december 2003 die nog niet (volledig) zijn gevaccineerd. Bron: AD, 2 mei 2023.

Nieuwe covid-variant verspreidt zich snel, maar lijkt niet extra ziekmakend

Een nieuwe coronavariant verspreidt zich snel over de wereld. Variant XBB 1.16 veroorzaakt een stijging van het aantal infecties, maar leidt vooralsnog niet tot meer ernstig zieken. Wel zijn er zorgen over de mogelijke toename van mensen met post-covid, zegt viroloog Marion Koopmans.

De variant, die ook wel arcturus wordt genoemd, is vooral in India en de VS aan een opmars bezig, maar is ook al in Nederland gevonden.

Antistoffen opgewekt door vaccinaties beschermen minder goed tegen infectie met XBB1.16, waardoor deze variant zich snel verspreidt. Dat is reden tot waakzaamheid, maar het leidt vooralsnog niet tot extra maatregelen.

Volgens RIVM-woordvoerder Harald Wychgel is de nieuwe variant in Nederland nog niet in het rioolwater gevonden, maar wel incidenteel bij patiënten in ziekenhuizen. 'De vraag is nu of de variant zich verder verspreidt. Dat houden we in de gaten', zegt de woordvoerder.

Viroloog Marion Koopmans zegt tegen RTL Nieuws dat er vaker besmettelijke varianten opduiken. 'We zien steeds opeenvolgende varianten, die allemaal worden gezien als subvarianten van Omikron', zegt Koopmans. 'Deze varianten volgen elkaar in snel tempo op. Dat komt doordat de immuniteit tegen infecties niet erg beklijft, omdat de virussen steeds veranderen.'

De nieuwe variant past in dat patroon. 'Dit is er weer een in de serie varianten', aldus Koopmans. 'Wat we weten is dat ook deze variant net weer wat meer ontsnapt aan antistoffen die mensen hebben door vaccinatie, infectie of een combinatie van die twee. Daardoor heeft deze variant een voordeel ten opzichte van andere.'

Ook de RIVM-woordvoerder spreekt van 'een van vele varianten'. Feit is wel dat deze variant ook door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) goed in de gaten wordt gehouden. In een rapport schreef de WHO twee weken geleden al dat XBB1.16 niet direct een bedreiging is voor de volksgezondheid, maar wel kan zorgen voor een piek in het aantal besmettingen.

Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat mensen door de nieuwe variant zieker worden dan voorheen. 'Met alles wat tot nu bekend is, lijkt dat geen gevolgen te hebben voor de ernst van de klachten', aldus Koopmans.

Wel spreekt de viroloog haar zorgen uit over de mogelijke toename van het aantal patiënten met post-covid. 'Met het oog op post-covid is er zeker reden tot zorg, daar zit op dit moment de grootste onzekerheid.'

Bij post-covid, ook wel long covid genoemd, blijven patiënten langdurig last houden van coronaklachten. Hoe post-covid precies ontstaat is nog onduidelijk, daar wordt volop onderzoek naar gedaan. Ook mogelijke behandelingen worden nog onderzocht.

De nieuwe virusvariant is geen reden om extra maatregelen te nemen. Een Britse wetenschapper suggereerde enkele dagen geleden dat Britten in het ov weer mondkapjes zouden moeten dragen. Daartoe ziet het RIVM geen aanleiding.

'Als je zelf de kans op een infectie wilt verminderen, kun je een mondkapje dragen. Maar dat advies geldt niet populatiebreed. Het virus gaat niet meer weg', legt Koopmans uit. 'Er zijn steeds nieuwe golfjes. Die leiden wel tot een toename van het aantal besmettingen, maar dat is niet zo dramatisch. Het blijft wel belangrijk om heel goed te monitoren of daar geen verandering in komt, en om het voorkomen van post-covid beter te onderzoeken.'

Over het algemeen stemmen de coronacijfers de afgelopen tijd niet tot zorgen. 'We zien dat het aantal mensen met corona-achtige klachten afneemt,' zegt de woordvoerder van het RIVM.

Uit de laatste weekcijfers van het RIVM blijkt dat het aantal virusdeeltjes in het rioolwater bij de laatste meting is gedaald ten opzichte van de week ervoor. In de week die liep tot 23 april

werden 9 mensen met covid opgenomen op de ic, de week daarvoor waren dat er 10. Bron: RTL Nieuws, 3 mei 2023.

o NU

Leven van oorlogsveteraan en corona-icoon Tom Moore wordt verfilmd

In 2020 liep de Britse coronaheld Tom Moore op 99-jarige leeftijd honderd rondjes om zijn huis om geld op te halen voor de Britse...

Bron: NU.nl, 20 mei 2023.

Mondkapje terug? In Engeland zijn er zorgen over nieuwe coronavariant arcturus

Wetenschappers in het Verenigd Koninkrijk raden mensen daar aan om in het openbaar vervoer weer een mondkapje te dragen. Thailand is een nieuwe boostercampagne tegen corona gestart. De reden: een besmettelijkere variant van het coronavirus, die ook wel arcturus wordt genoemd.

De variant is in Nederland ook al opgedoken, vertelt Chantal Rovers, hoogleraar uitbraken van infectieziekten van het Radboud-umc in Nijmegen over de variant die wordt aangeduid als XBB.1.16. 'Met name in India komt deze variant veel voor, en in de VS is deze duidelijk aan het toenemen.'

Wereldgezondheidsorganisatie WHO heeft landen gevraagd extra te letten op wat deze nieuwe variant van het virus veroorzaakt aan klachten. Genoemd wordt dat het vaker zou zorgen voor 'rode ogen', de ziekte conjunctivitis waarbij de ogen ontstoken raken. Ook hogere koorts en dan bij eerdere varianten wordt genoemd als een van de symptomen van de variant.

'Je hoort dat dit vaker wordt benoemd', zegt Rovers, maar wetenschappelijk bewijs dat koorts en conjunctivitis meer voorkomt bij de nieuwe variant is er nog niet. 'Het zijn ook geen nieuwe symptomen, deze kwamen ook bij eerdere varianten al voor.'

Tot nu toe lijkt er ook geen grotere stijging van het aantal ziekenhuisopnames of sterfgevallen in landen waar arcturus al vaker voorkomt, in vergelijking met eerdere varianten. Ook is er nog geen bewijs dat mensen ernstiger ziek worden van de variant die al in tientallen landen is opgedoken. Wel heeft het nieuwe virus een hoge besmettelijkheidsgraad.

Wetenschappers in Engeland hebben bij monde van viroloog Stephen Griffin mensen al wel opgeroepen om weer mondkapjes in het openbaar vervoer te gaan dragen. Griffin is viroloog aan de universiteit van Leeds en voorzitter van Independent Sage, een groep onafhankelijke wetenschappers die adviezen geeft aan de Britse regering met betrekking tot corona. Hij pleit er ook voor dat mensen die het virus hebben weer in isolatie gaan.

Volgens arts-microbioloog Bert Mulder van het Nijmeegse ziekenhuis CWZ is het 'niet onverstandig' dat de Engelsen weer mondkapjes gaan dragen. 'Weliswaar komen er nauwelijks meer mensen met corona op de intensive care terecht, het grootste probleem is nu long covid geworden.'

Veel mensen die corona hebben gehad, houden langdurig klachten, zoals ernstige algehele malaise na inspanning. Volgens Mulder is de gevoeligheid van arcturus voor vaccins kleiner en de besmettelijkheid groter dan die van eerdere varianten en daardoor de kans om corona te krijgen groter.

Weliswaar lijkt de kans om long covid te krijgen bij de nieuwere coronavarianten kleiner, maar dat wil niet zeggen dat minder mensen het krijgen. 'Omdat er veel en veel meer mensen besmet raken.'

Rovers stelt dat het dragen van mondkapjes zeker effectief kan zijn en aan te raden is als iemand een grote kans heeft om ernstig ziek te worden na een luchtweginfectie, en voor mensen met klachten die contact hebben met mensen met een kwetsbare gezondheid. 'Maar dat is ook zo als er andere luchtweginfecties rondgaan.'

En dus niet nu specifiek harder nodig voor de nieuwe variant. Het draagvlak voor mondkapjes is in Nederland helaas klein, stelt ze. De nieuwe variant zorgt in Nederland nog niet voor meer ziekenhuisopnames.

Waar in Engeland geluiden opgaan om mensen opnieuw te booster, is Mulder van het CWZ daar niet meteen voorstander van. 'Dan moet je eerst de vaccins goed aanpassen aan de nieuwe variant.'

Hij heeft zijn hoop gevestigd op de mogelijke komst van neussprayvaccins: 'Die werken beter om het overdragen van het virus tegen te gaan.'

Volgens het RIVM worden bij testen van het rioolwater meerdere andere varianten gevonden, maar nog geen XBB.1.16. Wel is in de monsters die ziekenhuizen afnamen de nieuwe virusvariant gevonden.

Het coronavirus wordt in dat rioolwater steeds minder aangetroffen en ook neemt het aantal mensen corona-achtige klachten af. Bron: RTL Nieuws, 3 mei 2023.

Chinese burgerjournalist die corona-uitbraak filmde vrijgelaten uit gevangenis

Klokkenluider De Chinese burgerjournalist Fang Bin legde het begin van de corona-uitbraak vast in Wuhan. Het leverde hem drie jaar gevangenisstraf op.

Fang Bin, een van de burgerjournalisten die in de Chinese stad Wuhan het begin van de corona-uitbraak vastlegde, is zondag vrijgelaten uit de gevangenis. Dat meldde de BBC dinsdag op basis van anonieme bronnen. Persbureau AP kondigde zondag op basis van twee bronnen ook al de vrijlating aan. Fang verdween in het voorjaar van 2020 en zou in het geheim tot drie jaar gevangenisstraf zijn veroordeeld.

„Zoveel doden’, zegt Fang op 1 februari 2020 terwijl hij filmend rond een ziekenhuis loopt. Hij kijkt in een bus: „Hier liggen drie lijkzakken.’ In een andere video spoort hij zijn kijkers aan de waarheid te verspreiden. „Deze Wuhan-griep is zowel een natuurramp als een door mensen veroorzaakt probleem.’

Andere Chinese burgerjournalisten verdwenen in dezelfde periode, zoals Chen Qiushi en Li Zehua, die volgens de BBC na een paar maanden weer opdoken. Zhang Zhan, die vanuit Shanghai naar Wuhan reisde om de uitbraak vast te leggen, zit nog steeds vast. Mensenrechtenorganisatie Amnesty heeft aangedrongen op haar vrijlating, en zelf protesteerde ze tegen haar gevangenschap met een hongerstaking Bron: NRC, 3 mei 2023.

Man die lijkzakken filmde in Wuhan na drie jaar vrijgelaten

Fang Bin filmde begin 2020 hoe lijkzakken werden opgestapeld voor een ziekenhuis. In die tijd was er nog weinig bekend over corona.

Bron: NOS, 2 mei 2023.

RTL Nieuws

China laat burgerjournalist Wuhan die over corona schreef na drie jaar vrij

De burgerjournalist Fang Bin, die begin 2020 verslag deed van de corona-uitbraak in de Chinese stad Wuhan, heeft na drie jaar gevangenschap...

Bron: RTL Nieuws, 2 mei 2023.

Gezondheidsorganisatie WHO beschouwt de coronapandemie niet meer als een wereldwijde noodsituatie. De organisatie kondigde het hoogste alarmniveau drie jaar geleden af, maar die fase komt nu ten einde. Dankzij de vaccins kan de corona-uitbraak onder controle gehouden worden.

WHO-experts beoordelen iedere drie maanden de noodtoestand en de epidemiologische situatie, waarna zij advies uitbrengen aan topman Tedros Adhanom Ghebreyesus. Hij heeft het laatste woord over het afschalen van het alarmniveau en maakte het besluit vrijdag op een persconferentie bekend.

In januari besloot de WHO corona nog als een internationale noodsituatie te blijven beschouwen. Toen benadrukte de organisatie dat het alarmniveau op een voorzichtige en verantwoorde wijze aangepast moet worden.

Tedros ziet de afschaffing als iets om te vieren, maar ook als een moment voor bezinning. 'COVID-19 heeft littekens in onze wereld achtergelaten en blijft die achterlaten. Die littekens moeten ons eraan blijven herinneren dat nieuwe virussen kunnen opduiken met alle verwoestende gevolgen van dien.'

De Europese Commissie is blij 'na 38 maanden' weer vooruit te kunnen kijken. 'Maar COVID-19 is als mondiaal gevaar voor de gezondheid niet voorbij', waarschuwt verantwoordelijk Eurocommissaris Stella Kyriakides. Het inenten van kwetsbare mensen gaat daarom door. Ook moet het virus in de gaten worden gehouden en moet de wereld zich voorbereiden op nieuwe soortgelijke bedreigingen.

Nog onduidelijk hoeveel mensen zijn omgekomen door pandemie. Tedros stelt dat de coronapandemie 'minstens twintig miljoen levens' heeft geëist. Dat is bijna drie keer zoveel als het officiële cijfer. Volgens data van de Johns Hopkins University, die de pandemie monitorde,

zijn bijna zeven miljoen sterfgevallen als gevolg van corona geregistreerd. In Nederland gaat het om zo'n 8,7 miljoen besmettingen en bijna 24.000 doden.

De WHO schatte eerder dat door de pandemie wereldwijd zo'n vijftien miljoen mensen meer overleden dan zonder de corona-uitbraak het geval was geweest. Dat getal bracht de organisatie medio vorig jaar naar buiten en beslaat de periode van begin 2020 tot eind 2021.

Het cijfer is gebaseerd op mensen die door COVID-19 kwamen te overlijden en mensen die zijn gestorven door de negatieve effecten van de pandemie op de gezondheidszorg en andere delen van de maatschappij. De WHO houdt rekening met een marge: het werkelijke aantal ligt ergens tussen de 13,3 miljoen tot 16,6 miljoen overledenen.

Tijdens de piek van de coronapandemie in januari 2021 stierven per week wereldwijd meer dan 100.000 mensen met COVID-19. In de afgelopen week ging het om zo'n 3.500 sterfgevallen. Bron: NU.nl, 5 mei 2023.

V Volkskrant

Corona is een griepje, alleen in het wielrennen kan het je je loopbaan kosten

Remco Evenepoel werd zondagavond door zijn ploegarts op corona getest en jawel, hij was positief. Positief heeft in het wielrennen een hele...

Bron: De Volkskrant, 16 mei 2023.

In plaats daarvan werden niet te verhelpen bacteriële longinfecties – weliswaar gefaciliteerd door COVID-19 – veel ernstig zieke coronapatiënten uiteindelijk fataal. Dat stellen Amerikaanse onderzoekers.

Ernstig zieke coronapatiënten die op de IC aan de beademing werden gelegd, kregen opvallend vaak te maken met een bacteriële longinfectie. En uiteindelijk was die infectie, wanneer deze niet verholpen kon worden, in veel gevallen ook de reden dat deze coronapatiënten kwamen te overlijden. Sterker nog: mogelijk hebben bacteriële infecties onder ernstig zieke coronapatiënten nog veel meer levens geëist dan het coronavirus zelf. Tot die conclusie komen Amerikaanse onderzoekers in het Journal of Clinical Investigation.

Ze baseren zich op een analyse van 585 patiënten die vanwege ernstige ademhalingsproblemen op de IC aan de beademing werden gelegd. 190 van deze patiënten hadden COVID-19. Gedurende het verblijf van deze patiënten op de IC was vanzelfsprekend een schat aan informatie verzameld over hun gezondheidstoestand en hoe die door de tijd heen (ten goede of ten slechte) veranderde. De onderzoekers lieten een *machine learning*-algoritme op al die data los om een beter beeld te krijgen van het ziekteverloop van de patiënten en grip te krijgen op wat daarin bepalend was geweest voor een goede of juist verkeerde afloop.

Uit het onderzoek blijkt allereerst dat ernstig zieke coronapatiënten die aan de beademing liggen, opvallend vatbaar zijn voor een 'secundaire bacteriële longinfectie'. Elke patiënt die aan beademingsapparatuur ligt, loopt kans op een secundaire bacteriële longontsteking of

een door de beademingsapparatuur ingegeven longontsteking,' legt onderzoeker Benjamin Singer uit aan *Scientias.nl*. 'Deze kan gedurende het mechanisch beademen van de patiënt ontstaan, doordat de methoden die de longen normaal gebruiken om zich te beschermen (zoals bijvoorbeeld hoesten) niet benut kunnen worden en de beademingsbuis bacteriën bovendien vrij gemakkelijk toegang geeft tot de longen. Wat wij (tijdens het onderzoek, red.) zagen was dat patiënten met een door SARS-CoV-2 ingegeven longontsteking een twee keer grotere kans hadden om een secundaire bacteriële longontsteking te ontwikkelen dan patiënten die door andere oorzaken een longontsteking hadden ontwikkeld en aan de beademing lagen, maar wel net zo ziek waren als deze coronapatiënten.'

Dat patiënten die gevelt zijn door een virus soms komen te overlijden door toedoen van een secundaire bacteriële infectie is op zichzelf niets nieuws, zo benadrukt Singer. 'Secundaire bacteriële longontstekingen worden al sinds de griepandemie van 1918 gezien als een mogelijke doodsoorzaak onder patiënten met een door een virus veroorzaakte longontsteking. Maar het heeft ons wel verbaasd hoe veelvuldig door beademingsapparatuur ingegeven longontstekingen onder patiënten met COVID-19 voorkwamen – meer dan twee keer vaker dan onder IC-patiënten die door toedoen van andere ziekteverwekkers net zo ziek waren. Daarnaast verbaasde het ons ook om te zien hoe sterk de associatie was tussen een niet te genezen secundaire bacteriële infectie en de dood.'

In andere woorden: in veel gevallen bleek een niet te verhelpen secundaire bacteriële infectie aan het overlijden van coronapatiënten op de IC ten grondslag te liggen. 'Zij die genezen werden van hun secundaire longontsteking, hadden een grotere kans om te overleven, terwijl degenen bij wie de secundaire longontsteking niet kon worden verholpen een grotere kans hadden om te sterven.' En uiteindelijk zijn op de IC dan ook mogelijk meer coronapatiënten aan een niet te verhelpen secundaire bacteriële infectie overleden dan aan corona zelf. 'Onze data suggereren dat de sterfte door toedoen van het virus relatief laag was, maar dat andere dingen die tijdens het verblijf op de IC gebeurden, zoals het ontstaan van een secundaire bacteriële longontsteking, dat compenseerden.'

Daarbij moet natuurlijk wel worden opgemerkt dat hoewel deze ernstig zieke coronapatiënten niet aan corona overleden, het virus ze wel indirect fataal werd. Zonder corona waren ze immers niet op de IC beland en aan de beademing gelegd en hadden ze dus ook geen secundaire longontsteking ontwikkeld. 'Dat is belangrijk,' beaamt Singer. 'Deze fataal afgelopen secundaire longontstekingen ontstonden allemaal doordat patiënten ernstig ziek waren door COVID-19.' Het onderzoek doet dan ook niets af aan de sterftcijfers door corona of het gevaar van een corona-infectie. Het geeft alleen meer inzicht in de impact die SARS-CoV-2 direct en indirect op ernstig zieke patiënten had.

Daarbij rekent de studie *en passant* ook af met het idee dat veel ernstig zieke COVID-19-patiënten langdurig op de IC vertoefden of zelfs kwamen te overlijden door toedoen van een cytokinestorm. 'De term 'cytokinestorm' verwijst naar een overweldigende ontsteking die leidt tot het uitvallen van organen, zoals de longen, nieren en hersenen,' legt Singer uit. 'Als de cytokinestorm aan het langdurige verblijf van coronapatiënten (op de IC, red.) ten grondslag zou liggen, zou je verwachten dat we bij onze patiënten vaak zouden zien dat gaandeweg meerdere organen het begeven. Maar dat zagen we niet (...) In plaats daarvan zagen we dat patiënten met COVID-19 geneigd zijn om langdurig met ademhalingsproblemen te kampen en daarom langdurig op de IC vertoeven.' En dat is uiteindelijk ook de reden dat ze zo vatbaar zijn voor een secundaire bacteriële infectie, zo betogen de onderzoekers. 'Het relatief lange verblijf van coronapatiënten (op de IC, red.) is voornamelijk te wijten aan langdurige ademhalingsproblemen en dat brengt een grotere kans op een met beademingsapparatuur geassocieerde longontsteking met zich mee.'

Niet de cytokinestorm, maar een niet te verhelpen secundaire bacteriële infectie lijkt dus een belangrijke drijvende kracht achter het overlijden van ernstig zieke en op de IC opgenomen coronapatiënten. En met die voorzichtige conclusie op zak pleit Singer voor vervolgonderzoek. Onder meer naar de meest effectieve manieren om een door beademingsapparatuur ingegeven

infectie te voorkomen, diagnosticeren en behandelen. Daarbij zijn overigens niet alleen ernstige zieke coronapatiënten gebaat, maar ook mensen die om andere redenen op de IC belanden en tijdelijk afhankelijk zijn van beademingsapparatuur. Bron: Scientias, 18 mei 2023.

Rookverbod, corona en een veranderende uitgaanscultuur worden veel cafés fataal

Eerst het rookverbod, toen de coronacrisis en dan ook nog een veranderde uitgaanscultuur. Dat is voor cafés te veel van het slechte.

Bron: Trouw, 20 mei 2023.

Hoe krijg je jongeren na corona weer aan het sporten? Met een strandsfeertje en lekkere muziek

Nog lang niet iedereen die voor corona aan het sporten was, heeft de draad weer opgepakt. Vooral jongeren vinden de weg niet terug naar de sportclub. Handbalvereniging DSS in Heemskerk zoekt de oplossing in hippe beach-evenementen. Bron: De Volkskrant, 20 mei 2023.

Vooral jonge mensen hebben na corona het water ontdekt: 'Dringend behoefte aan wat ruimte en vrijheid'

Ook nu we weer hutjemutje mogen zitten, zijn we nog lang niet uitgekeken op watersporten. Suppen of met een sloepje varen is ongekend...

Bron: AD, 21 mei 2023.

Corona op werkvloer ver weg: 'Blij dat we weer kunnen kuchen en hoesten'

Weet u nog? Tijdens de coronapandemie was het absoluut not done om snotterend en hoestend op het werk te verschijnen. Maar hoe zit het met de 'hoest-etiquette' nu alle maatregelen zijn afgeschaft? Gewoon verkouden naar het werk?

Hij werd er niet goed van. In plaats van horecaondernemer werd Johan de Vos zo'n beetje scheidsrechter. 'Je moest continu opletten of mensen anderhalve meter afstand hielden, of ze niet ziek waren, of ze wel de goede QR-code hadden, noem maar op', aldus de ondernemer uit Breda.

En dan nog het personeel, als je al genoeg mensen had, was de kans dat iemand binnen de kortste keren weer in quarantaine moest erg hoog. 'En daarna volgde er weer iemand, en weer iemand.'

Dus, of De Vos het een probleem vindt als er nu een medewerker loopt te kuchen? 'Nee, we zijn weer een beetje terug naar het oude regime, zeg maar.' Als iemand het zelf niet prettig vindt om te werken is dat een ander verhaal, maar over het algemeen wil zijn personeel juist zo veel mogelijk aan de bak. Het zijn vooral jonge mensen en zij hebben door corona al genoeg stilgezeten, zegt De Vos. 'En ach, je bent weleens verkouden, dat hoort erbij.'

Volgens zelfstandig hr-adviseur Ilse Campignon verschilt de 'hoest-etiquette' per bedrijf. 'Ik heb meerdere opdrachtgevers en over het algemeen kun je zeggen dat ze bij overheden en gemeenten wat keuriger zijn. Als het kan, werkt men thuis om anderen niet te besmetten',

vertelt Campignon. 'Bij commerciële bedrijven moet er gewoon geld binnenkomen.' Zij zullen niet gauw iemand met een snotneus naar huis sturen als dat niet handig is.

Toch zijn de meeste organisaties weer overgegaan tot de orde van de pre-coronadag. 'Ik had bijvoorbeeld ook verwacht dat er veel meer online gewerkt zou worden, maar nu zie ik toch weer dat veel mensen naar Brussel of Parijs gaan voor een meeting.'

Ruim twee jaar lang was 'gezondheid' hét onderwerp van gesprek op de werkvloer - wat waren nou de symptomen, wie was er ziek, wie zat in quarantaine? - tegenwoordig kraait er geen haan naar. 'Men is gewoon blij dat het voorbij is, en door', aldus Campignon.

'Men is gewoon blij dat het voorbij is, en door.' Ook Jurriaan Penders, bedrijfsarts en directeur medische zaken bij HumanCapitalCare (net als ArboNed onderdeel van HumanTotalCare) zegt dat van een 'snotneusprotocol' geen sprake meer is. 'In die zin is er niet veel veranderd ten opzichte van vóór corona', zegt hij. 'Thuiswerken is alleen wel makkelijker geworden, we hebben een meer hybride samenleving gekregen.'

Dat betekent dat mensen die zich eerder misschien hadden ziekgemeld, nu alsnog thuis doorwerken. 'Dat heeft alleen geen effect op het verzuimpercentage. Sterker nog, dat percentage is historisch hoog.' In het laatste kwartaal van 2022 lag het percentage op 5.6 procent net zo hoog als in recordjaar 2000.

De krapte op de arbeidsmarkt kan een rol spelen bij het verzuim. 'Daardoor wordt de werkdruk hoger, want er is niemand om jou te vervangen, en dus nemen mensen minder de tijd om te herstellen na ziekte', vertelt Penders. 'Dan zie je dat mensen op een gegeven moment alsnog onderuit gaan. Ze kunnen niet langer voldoen aan de verwachtingen die er liggen.' Vooral in de zorg is het verzuim hoog, met 8 procent in 2022.

Penders vermoedt dat het hoge verzuim ook te maken heeft met post-covid. 'Daar hebben meer mensen last van dan wij ons nu realiseren. Wat dat betreft is de pandemie nog niet klaar.'

Voor de Brabantse horecaondernemer Johan de Vos is het wel degelijk klaar. 'De laatste keer dat ik iemand over corona hoorde was vorig jaar met carnaval', zegt hij. 'Ik ben heel blij dat we weer kunnen kuchen en hoesten, zonder dat de hele kroeg je aankijkt alsof je een moord hebt gepleegd.' Bron: RTL Nieuws, 15 mei 2023.

 NRC

Vooraf jongeren en lageropgeleiden sporten minder sinds corona

Volksgesondheid: Corona zorgde voor een dip in de sportdeelname die nog steeds doorwerkt, zo blijkt uit een studie in opdracht NOC-NSF.

Bron: NRC, 15 mei 2023.

Bijna 337 miljoen levensjaren verloren in begintijd corona

Door de uitbraak van het coronavirus zijn 336,8 miljoen levensjaren verloren gegaan in 2020 en 2021, de eerste twee jaren van de pandemie. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van de Verenigde Naties heeft dat aantal berekend en noemt de uitkomst verbijsterend.

Sommige overleden patiënten hadden al een zwakke gezondheid en zouden zonder corona waarschijnlijk ook op korte termijn zijn overleden. Maar er zijn ook mensen gestorven door een coronabesmetting terwijl ze zonder die ziekte waarschijnlijk nog jaren in goede gezondheid voor de boeg hadden gehad.

Het officiële dodental van het virus staat op ongeveer 6,9 miljoen. Ongeveer 43 procent daarvan woonde in Noord-, Midden- of Zuid-Amerika. Een op de drie coronadoden kwam uit Europa. Het werkelijke aantal doden was waarschijnlijk hoger.

Volgens de WHO zijn er door corona 14,9 miljoen mensen meer overleden dan kon worden verwacht. Dat betekent dat elke 'extra' dode gemiddeld 22 jaar te vroeg stierf. Het virus verkortte de levens van miljoenen mensen op een abrupte en tragische manier, aldus de VN-organisatie. Bron: Dagblad van het Noorden, 19 mei 2023.

BNR Nieuwsradio

Zwartrijden in ov door dak sinds corona

Het GVB in Amsterdam zegt dat het aantal reizigers zonder kaartje vorig jaar met 50 procent is toegenomen.

Bron: BNR, 20 mei 2023.

Geheime biolabs in Oekraïne? Complotdenkers herkauwen Russische propaganda

Het Amerikaanse Pentagon zou in het geheim biolabs gebouwd hebben in Oekraïne om de Russische bevolking uit te roeien met dodelijke ziektes, en daarom is Poetin Oekraïne binnengevallen. Het heilige geloof van QAnon-aanhangers in deze theorie wordt door het Kremlin ingezet om de oorlog te rechtvaardigen. VRT NWS, Pointer en Knack zochten uit hoe westerse complotdenkers zich onbewust voor het karretje van het Kremlin lieten spannen.

Terwijl Russische tanks Oekraïne binnenrollen, gaat op 24 februari een post viraal van Twittergebruiker WarClandestine, aanhanger van extreemrechtse complotbeweging QAnon. 'Holy shit!', begint hij zijn post. 'Ik denk dat ik iets op het spoor ben over #Oekraïne.' WarClandestine, echte naam Jacob Creech, plaatst een kaart van Oekraïne met allerlei getekende stipjes: geheime biolabs, gefinancierd door het Amerikaanse ministerie van Defensie. 'Eerst dacht ik, nee joh. Toen ging ik verder zoeken.'

In de laboratoria zouden volgens WarClandestine 'de meest gevaarlijke virussen in de wereld' worden gecreëerd, met als doel om Rusland aan te vallen. Hij verwijst daarbij naar de getekende stippenkaart met vermeende biolabs en naar eerdere berichten waarin Poetin Amerika beschuldigt van het creëren van biologische wapens. 'Weten jullie wat dit betekent?!', vraagt hij zijn lezers. Stiekem is dit volgens hem dé achterliggende reden waarom Poetin Oekraïne aanvalt met raketten. 'Hij gaat zeker weten achter de vermeende biowapens aan.'

Al vrij snel wordt het verhaal opgepikt door *InfoWars*, het populaire complotprogramma van Alex Jones. Het bericht oogst meer dan 121 duizend Facebook-interacties en gaat in rap tempo de wereld over.

Twee dagen later duikt exact hetzelfde amateuristische kaartje van WarClandestine's tweet op in Russische staatsmedia. Amerika bouwt laboratoria voor biologische wapens aan de grenzen van Rusland, is het bericht. En de 'speciale operatie' valt volgens de Russen heel toevallig gelijk met de 'geplande lancering van Amerikaans biolabs in Oekraïne'.

Net als WarClandestine en de staatsmedia gebruikt Rusland de biolabs-theorie om de invasie te rechtvaardigen. Op 6 maart tweet het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken dat de regering in Kiev probeerde bewijs te vernietigen van 'het militair-biologisch programma', gefinancierd door het Pentagon. In de dagen hierna laat het Kremlin het onderwerp niet los: er wordt een strafzaak opgetuigd, Rusland stapt naar de Verenigde Naties, en een Defensievertegenwoordiger claimt dat Amerika vogels inzet om vanuit de biolabs dodelijke ziektes naar Rusland te verspreiden. 'Dergelijke experimenten met gevaarlijke ziektes kunnen

leiden tot op etniciteit gebaseerde pandemieën', tweet de Russische ambassade in Zuid-Afrika eind maart.

Begin juni organiseert Rusland een conferentie over Amerikaanse labs in Oekraïne. De Nederlandse blogger Sonja van den Ende wordt door het Kremlin ingezet om te vertellen dat de laboratoria verantwoordelijk zijn voor de verspreiding van covid-19 en apenpokken. 'Onze politieke leiders financieren de biologische laboratoria in Oekraïne. Heel Europa is betrokken bij deze bio-terroristische oorlog tegen Rusland', houdt ze de zaal voor. Haar toespraak wordt later op Twitter gedeeld door de Russische ambassade in Nederland.

De verhalen bereiken ook Nederland. Alternatieve media en blogs met duizenden lezers zoals Nefornews, Blcbx.tv, Ella Ster, Café Weltschmerz en Dagelijkse Standaard nemen het narratief over. Ook de Tweede Kamer is niet immuun: Forum voor Democratie fractievoorzitter Thierry Baudet tweet verschillende keren over de Amerikaanse biolabs in Oekraïne. Na de gemeenteraadsverkiezingen sprak Baudet in maart over grote ontwikkelingen die om aandacht vragen, zoals 'biolabs in Oekraïne' en 'wat dat te maken heeft met corona'.

Wopke Hoekstra (CDA) uitte als minister van Buitenlandse Zaken zijn zorgen over de biolabs-theorie die Rusland heeft verspreid. Hij was bang dat het land het verhaal zou gebruiken om zelf biologische wapens in te zetten in Oekraïne. 'Ik vind dat je in ieder geval rekening moet houden met de aanmerkelijke kans dat dit type geluiden is bedoeld om later bepaalde acties te rechtvaardigen', zei hij.

Al sinds zeker 2014 injecteert Rusland het internet met verhalen over Amerikaanse laboratoria aan haar grenzen. Kort na de annexatie van de Krim duiken de eerste berichten over geheime laboratoria op. 'We kunnen alleen maar hopen dat het niet een nieuwe testlocatie wordt voor de ontwikkeling van nieuwe type wapens', schreef Ukraina.ru, onderdeel van staatsmediabedrijf Russia Today.

In 2017 wordt het verhaal van militaire dreiging opgevoerd. Russische staatsmedia noemen Oekraïne een 'biologische bom'. Bij deze berichtgeving verschijnen voor het eerst kaarten van Oekraïne met de veronderstelde militaire biolabs.

De geruchten houden zo lang aan dat de veiligheidsdienst van Oekraïne en de Amerikaanse ambassade zich in 2020 onafhankelijk van elkaar genoodzaakt zien om verklaringen naar buiten te brengen. 'Nepnieuws' over 'militaire laboratoria in Oekraïne' verspreidt zich snel via sociale media, waarschuwde de veiligheidsdienst.

Er zijn wel degelijk medische labs in Oekraïne mede gefinancierd door Amerika. Maar die zijn bedoeld voor het vroegtijdig opsporen van gevaarlijke ziekten en het ontwikkelen van vaccins, en zijn niet militair van aard. Ook zijn ze niet geheim. 'Deze Russische desinformatie is totale onzin en het is niet de eerste keer dat Rusland valse claims maakt tegen een ander land', zegt het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken in maart van 2022.

De tweet van WarClandestine bouwt voort op de geruchten die Rusland sinds 2014 verspreidt over zogenaamde Amerikaanse biolabs. Nieuw is dat hij de oorlog in Oekraïne eraan koppelt en het als dé reden voor de invasie presenteert.

Telegram is een populaire communicatie-app onder QAnon- en andere complotgroepen, waarop veel desinformatie tussen verschillende groepen rondgestuurd wordt. Om uit te zoeken hoe de biolabs-claim van WarClandestine zo populair werd en in Nederland voet aan de grond kreeg, analyseerden we meer dan 300 Nederlandse en Vlaamse Telegramkanalen en 2,5 miljoen berichten.

WarClandestine ging eind februari viral, en zijn claims werden snel onder mede-QAnon'ers verspreid, ook op Telegram. In de analyse is te zien dat hiervoor het onderwerp biolabs vrijwel niet besproken werd in de onderzochte groepen, maar dat vanaf eind februari een duidelijke piek waarneembaar is. Die piek is steil en hoog, maar houdt maar kort aan. Het onderwerp

krijgt echter een enorme boost op het moment dat Rusland begin maart het onderwerp claimt en zelf berichten begint te verspreiden over de vermeende Amerikaanse biolabs in Oekraïne.

Doordat Rusland meegaat in het verhaal dat de invasie bedoeld was om bedreigende biolabs tegen te gaan, worden complotdenkers op Telegram in hun opvattingen gesterkt. Zo ontstaat een wisselwerking: hoewel het gesprek over biolabs in februari door een QAnon-gebruiker werd aangezwengeld, lopen de verdere pieken juist gelijk met Russische berichtgeving. Zo linkt Rusland begin april de Amerikaanse presidentsfamilie Biden aan de Oekraïense laboratoria. En eind mei brengt Rusland zogenaamd bewijs naar buiten dat het Pentagon militaire labs helpt bouwen. Rond beide periodes ontstaan opnieuw pieken in het aantal berichten over biolabs op Telegram.

In de Nederlandstalige Telegramgroepen blijken vooral een paar Nederlanders erg actief in het delen van de verhalen over Amerikaanse biolabs in Oekraïne. Veruit de meeste berichten worden verspreid in Steven's Real News Corner, het Telegramkanaal van de Limburgse QAnon-aanhanger en dirigent Steven Walker. Gerrit Brendel, Curaçaoënaar en UFO-spotter, deelt de meeste kanalen met biolab-berichten, blijkt uit onze analyse. En QAnon-aanhanger Janneke Snippe is auteur van de meest gedeelde berichten.

De berichten van Nederlandse complotdenkers vinden ook hun weg naar Vlaanderen. In de Belgische Telegramkanalen 'Wakkere Belgen', 'België is wakker' en 'Brecht Zegt', het Telegramkanaal van de Belg Brecht Aernaert, beginnen vanaf 24 februari berichten binnen te stromen over de Oekraïense biolabs. Vanaf maart zien we dat heel wat berichten in de Vlaamse groepen over de biolabs afkomstig zijn van Nederlandse Telegramkanalen, zoals 'Het Hiernamaals', het kanaal van Gerrit Brendel.

Er is duidelijk een wisselwerking zichtbaar tussen QAnon-groepen en de Russische staat, zegt Jelle van Buuren, docent veiligheidsstudies aan de Universiteit van Leiden en gespecialiseerd in complotdenken. De theorie over biolabs wordt in QAnon-kanalen geopperd, gaat via uiterst rechtse mediakanalen mainstream, wordt vervolgens vermeld in Russische staatsmedia en dat wordt weer door QAnon-aanhangers opgepakt. 'Uiteraard kan in zo'n feedbackloop elke actor op elk moment iets nieuws inbrengen of aanzwengelen', zegt hij. 'Door de voortdurende herhaling en het steeds meer als onomstotelijk vaststaand bewijs presenteren van de complotverhalen, wordt een nieuwe werkelijkheid gecreëerd.'

Zo ontstaat er een complotecologie die fungeert als 'een soort deeltjesversneller' tussen buitenlandse staatspropaganda en wat uiteindelijk via mainstream media de westerse samenleving en politiek binnendringt. 'Hierdoor verdwijnt ook het onderscheid tussen wat nu buitenlandse propaganda of desinformatie is, wat een binnenlands complotverhaal is, [en] wat ooit het 'origineel' was en wat aangevuld of doorgezet is.'

In de analyse van de berichten over biolabs in Oekraïne, zien we hoe QAnon-aanhangers oude Russische propaganda tegenkomen over de ontwikkeling van Amerikaanse biowapens aan de grenzen van Rusland. Dit halen ze naar het heden en verspreiden het als verklaring voor de oorlog in Oekraïne.

De Russische overheid en staatsmedia zetten hun geloof in de theorie dankbaar in en presenteren het als rechtvaardiging voor de invasie. Waarna zowel QAnon-groepen als alternatieve media op Telegram en daarbuiten zich gesterkt voelen om hun theorie verder te verspreiden, waaronder in Nederlandstalige kanalen. Zo weet Rusland skeptische westerlingen voor het karretje te spannen en de publieke opinie over de oorlog in Oekraïne te bespelen. Bron: KRO/NCRV, 16 juli 2023.

VS erkent betrokkenheid bij 46 biolabs in Ukrajine voor vreedzame doeleinden

Het Pentagon gaf donderdag toe dat de Amerikaanse regering de afgelopen twintig jaar betrokken was bij 46 biologische onderzoeksfaciliteiten in Oekraïne, maar alleen voor 'vreedzame doeleinden'. Rusland en China nemen geen genoegen met deze uitleg.

In een document, getiteld '[Fact Sheet on WMD Threat Reduction Efforts](#)', onthult het Amerikaanse ministerie van Defensie voor het eerst het specifieke aantal faciliteiten dat de VS in Oekraïne heeft gesteund. Daarnaast bevat het een opsomming van wat het land bereikt zouden hebben aan het verminderen van nucleaire, chemische en biologische wapens in landen die vroeger onderdeel waren van de Sovjet-Unie.

Het Pentagon beweert dat de faciliteiten deel uitmaakten van een vreedzaam volksgezondheidsproject en niet gericht waren op de ontwikkeling van biologische wapens. Het stelt dat de VS heeft 'samengewerkt om de biologische veiligheid, beveiliging en de surveillance van ziektes te verbeteren in Oekraïne', door steun te verlenen aan '46 vreedzame Oekraïense laboratoria, gezondheidsfaciliteiten en locaties voor ziektediagnose gedurende de laatste twee decennia.' Het Pentagon benadrukt dat het werk van deze biolabs 'vaak werd uitgevoerd in samenwerking met organisaties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en de Wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE)'.

Het bestaan van biologische onderzoeksfaciliteiten werd op 8 maart al [erkend](#) door Victoria Nuland, onderminister van Defensie. Twee dagen later haastte toenmalig Witte Huis-persvoorlichtster Jen Psaki zich om de Russische beschuldigingen van Amerikaanse betrokkenheid bij de ontwikkeling van biologische wapens in Oekraïne af te doen als '[belachelijk](#)'.

De VS beticht Rusland en China in het document van het 'verspreiden van desinformatie en het zaaien van wantrouwen' over zijn inspanningen om de wereld te ontdoen van massavernietigingswapens.

Reacties Rusland en China

Volgens Irina Yarovaya, vice-voorzitter van de Russische Doema, probeert de VS een biologisch wapenprogramma te verbergen achter een vreedzame facade. "De informatie van het Pentagon laat er geen twijfel over bestaan dat het hier gaat om het wereldwijde militaire biologische project van de VS," zei ze. Ze is ervan overtuigd dat het Pentagon – zich verschuilend achter de claim dat het gaat om geheime informatie – 'een militair biologisch inlichtingennetwerk en militair biologische testterreinen heeft gecreëerd'.

De Chinese regering eist dat de VS volledige en gedetailleerde informatie verstrekt over de activiteiten van de Amerikaanse militaire laboratoria in Oekraïne, **vertelde** de woordvoerder van het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken Zhao Lijian op een persconferentie. "Wij doen nogmaals een beroep op de VS om volledige en gedetailleerde uitleg te geven over de activiteiten die zij in Oekraïne hebben uitgevoerd, en niet over de activiteiten die van Oekraïense zijde zijn uitgevoerd," zei hij. "Ook dringen wij er nogmaals bij de VS op aan hun bezwaren tegen de totstandkoming van een verificatieprotocol te laten vallen."

Russische beschuldigingen

In maart **presenteerde** het Russische leger documenten waaruit zou blijken dat Oekraïne belangstelling had voor het gebruik van drones om biologische wapens mee te verspreiden die in door de VS gefinancierde biolabs zijn ontwikkeld. Tijdens dezelfde presentatie werden namen bekendgemaakt van Amerikaanse functionarissen die betrokken zouden zijn geweest bij de biolabs. Ook werd de rol die Hunter Biden in het programma gespeeld zou hebben belicht.

Een van de belangrijkste bewijsstukken was een brief van het Oekraïense bedrijf Motor Sich aan de Turkse dronefabrikant Baykar Makina – maker van de Bayraktar TB2 en Akinci drones –, gedateerd 15 december 2021. De Oekraïeners vroegen in deze brief specifiek of de drones 20 liter aan aerosolen konden vervoeren tot een bereik van 300 kilometer. Daarmee zouden ze binnen het bereik van een fors aantal grote Russische steden en bijna geheel Wit-Rusland komen. "We hebben het over de ontwikkeling door het Oekraïense regime van technische middelen voor de levering en het gebruik van biologische wapens, met de mogelijkheid om deze tegen de Russische Federatie te gebruiken," aldus luitenant-generaal Igor Kirillov, commandant van de Russische Nucleaire, Biologische en Chemische Beschermingstroepen.

Ook China verspreidt geruchten over Amerikaanse biolabs in Oekraïne, de valse informatie uit Rusland wordt herhaald in China

Een vrouw snijdt groenten in een restaurant in Hongkong terwijl op tv de Russische president Poetin spreekt over de invasie in Oekraïne. @ AFP

Niet alleen Rusland, ook China verspreidt ongefundeerde verhalen over Amerikaanse biolabs in Oekraïne. Dat zeggen drie wetenschappers die eerder deze week het Europees Parlement toespraken. 'Reageer op de geruchten.' Bron: Trouw, 16 maart 2022.

Corona komt uit een Chinees lab, zeggen de VS. Wat klopt er van die beschuldiging?

Een voorzichtige, maar opvallende conclusie van het Amerikaanse energieministerie: het coronavirus komt niet van een dierenmarkt, maar is per abuis ontstaan in een lab. Wetenschappers hebben hun twijfels. Bron: Trouw, 28 februari 2023.

China en Rusland: virus kwam uit Oekraïne, nieuwe studie: nee, uit een lab in Wuhan

De CCP gebruikt Russische verhalen over Amerikanen die virussen creëren in Oekraïne om te antwoorden op nieuwe gezaghebbende beweringen dat het COVID-19 virus in een Chinees lab is gemaakt.

In de afgelopen 48 uur heeft een lawine van Russische en Chinese propaganda de sociale media en sommige elektronische en gedrukte media getroffen waar medereizigers, zo niet nuttige idioten, werken namens Poetin en Xi Jinping. De propaganda herhaalt obsessief dat Russische troepen bewijzen hebben gevonden dat er in Oekraïne laboratoria zijn die door het Amerikaanse leger worden gecontroleerd en dodelijke virussen produceren.

China heeft deze bewering onmiddellijk op het hoogste niveau, via zijn ministerie van Buitenlandse Zaken, naar buiten gebracht. De woordvoerder hield zich afzijdig van de

bewering dat het COVID-19 virus door de Amerikanen in Oekraïne is gemaakt, maar suggereerde opnieuw dat het mogelijk in het laboratorium van Fort Detrick in Maryland is geproduceerd. Sociale media-accounts die met de CCP verbonden zijn, zijn niet zo terughoudend, en beschuldigen de VS er openlijk van het COVID-19 virus in Oekraïne te hebben gecreëerd.

Er is een voorgeschiedenis van deze campagne die sommigen buiten Italië misschien hebben gemist. Op 7 maart publiceerde een volledige pagina van Italië 's meest gezaghebbende krant, *Corriere della Sera*, een interview met Giorgio Palù, een professor in virologie en microbiologie aan de Universiteit van Padua en de voorzitter van AIFA, Italië 's Nationale Farmaceutische Autoriteit.

Palù, die ook de voormalige voorzitter is van de Europese Vereniging voor Virologie, legde uit dat een zeer technisch artikel over nieuwe ontdekkingen over het COVID-19 virus, waarvan hij medeauteur is en dat zojuist is gepubliceerd in het tijdschrift *Frontiers in Virology*, in feite betekent dat de theorie dat het virus in een Chinees laboratorium is ontstaan, nu sterk is versterkt. Palù beweerde zelfs dat de mogelijkheid dat de kenmerken van het virus zich op natuurlijke wijze hebben ontwikkeld 'één op een triljoen' is.

Natuurlijk, als wetenschapper, riep Palù op tot verder onderzoek in China om de theorie te bevestigen, en andere wetenschappers waren het niet met hem eens. De '*Corriere della Sera*' legde echter in niet-academische bewoordingen uit wat er zojuist gebeurd was en schreef dat 'het idee dat het virus door een ongeluk uit een laboratorium [in Wuhan, zoals het artikel later vermeldt] ontsnapt was, nu meer solide geworden is'.

Misschien niet toevallig vielen op dezelfde dag verschillende Chinese woordvoerders zowel de studie aan die mede was geschreven door de voorzitter van de Italiaanse Nationale Farmaceutische Autoriteit als de Russische beweringen over de Oekraïense laboratoria onderschreven. De campagne in China was zelfs zo goed georganiseerd dat in een paar uur tijd 'COVID-19 en Oekraïense laboratoria' opdook als het belangrijkste onderwerp in de Chinese sociale media Weibo en WeChat.

Wat is er waar van de door de VS gesteunde laboratoria in Oekraïne? Bijna niets. In 2005 sloten de Verenigde Staten een overeenkomst met Oekraïne om de modernisering van zijn systeem voor ziektepreventie en -bestrijding te ondersteunen, naar het model van het Amerikaanse Center for Disease Control and Prevention (CDCP) dat we allemaal hebben leren kennen tijdens de COVID-19-pandemie. De laboratoria die zich bezighouden met onderzoek naar en preventie van ziekten worden beheerd door het Oekraïense Ministerie van Volksgezondheid, niet door de Verenigde Staten en zeker niet door het Amerikaanse leger.

De Russische en Chinese bewering dat het om militaire faciliteiten van de VS zou gaan en dat zij zich zouden bezighouden met de voorbereiding van biologische wapens, is door *France Presse* en andere kwaliteitsmedia als nepnieuws bestempeld.

Wat helaas waar is, is dat Rusland enkele van deze centra, die een cruciale rol speelden in de strijd tegen COVID-19 in Oekraïne, heeft gebombardeerd, net zoals het ziekenhuizen en andere gezondheidsfaciliteiten. Bron: Boeddistisch Dagblad, 11 maart 2022.

Wereldgezondheidsorganisatie woedend op gewetenloos China vanwege achterhouden data oorsprong coronapandemie

'Onvergeeflijk', 'gewetenloos', 'om razend van te worden'. In die bewoordingen heeft de hoofdwetenschapper van de Wereldgezondheidsorganisatie, Maria Van Kerkhove, uitgehaald naar China. Dat blijkt sinds 2020 data onder de pet te hebben gehouden die het coronavirus in verband brengen met coronagevoelige dieren zoals wasbeerhonden. Bron: De Volkskrant, 18 maart 2023.

De wereldgezondheidsorganisatie WHO heeft het onderzoek naar de oorsprong van het coronavirus gestaakt. Het onderzoek liep vast na wederzijdse beschuldigingen van de Chinese en de Amerikaanse overheid, vertellen onderzoekers aan het wetenschappelijke tijdschrift *Nature*.

WHO-epidemioloog Maria Van Kerkhove vertelt in *Nature* hoe de politiek over de hele wereld de voortgang van het onderzoek belemmerde. Zo beweerde de toenmalige Amerikaanse president Donald Trump aan het begin van de coronapandemie dat het virus uit een Chinees laboratorium kwam.

China wees juist weer naar de Verenigde Staten. 'Onder die druk moest dit onderzoek plaatsvinden', vertelt viroloog Marion Koopmans aan het ANP. Zij ging in de eerste fase van het onderzoek mee naar Wuhan.

Het onderzoeksteam publiceerde in 2021 over de eerste fase van het onderzoek naar de oorsprong van het coronavirus. Daarin schetsten de onderzoekers vier scenario's. Het aannemelijkste scenario is dat het virus zich verspreidde van vleermuizen op mensen, misschien met nog een ander dier ertussen.

De tweede fase van het onderzoek moest vaststellen wat er precies is gebeurd. Maar twee jaar later heeft de WHO dat plan opgegeven.

Inmiddels is te veel tijd verstreken om sommige gegevens nog te verzamelen die nodig zijn voor het vaststellen van de oorsprong van het virus. 'Ik vind de vraag 'wat is er nou precies gebeurd?' nog steeds heel valide', zegt Koopmans. 'Maar ik denk niet dat we daar nu ooit nog achter gaan komen.'

Het ging aan meerdere kanten fout, ziet Koopmans. 'Je kunt zeggen dat China transparanter had moeten zijn, maar ook de WHO heeft het niet altijd handig gespeeld.' Voor het onderzoek is een basis van vertrouwen nodig, stelt de viroloog. 'Dus dan werkt het niet als daar wederzijdse beschuldigingen bovenop liggen.'

Koopmans merkte al langer dat het onderzoek naar de oorsprong van het virus werd tegengewerkt. 'Bij het eerste rapport klonk er al kritiek over wat er allemaal zou missen, terwijl nog niemand het rapport had ingezien.' Bron: NU.nl, 14 februari 2023.

De WHO gaat wel verder met het onderzoek naar de oorsprong van het coronavirus. Topman Tedros Adhanom Ghebreyesus spreekt een artikel in het wetenschappelijke tijdschrift *Nature* tegen. Daarin werd gemeld dat de wereldgezondheidsorganisatie de studie had gestaakt.

Wel bevestigt hij dat het onderzoek wordt gehinderd door de minimale bijdrage van China. 'Zeven weken geleden heb ik nog een brief gestuurd naar een topfunctionaris in China met de vraag om medewerking', zei Tedros woensdag. 'Neem van mij aan dat we blijven aandringen tot we antwoorden krijgen.'

In het dinsdag gepubliceerde artikel van *Nature* vertelden wetenschappers hoe het onderzoek vastliep na wederzijdse beschuldigingen van de Chinese en Amerikaanse overheid. WHO-epidemioloog Maria Van Kerkhove verklaarde in het blad dat politici overal ter wereld 'de vooruitgang van het onderzoek belemmerden'.

Het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken reageerde eerder boos op verhalen dat het gegevens had achtergehouden en benadrukte dat het land 'informatie en updates over het traceren van de oorzaak' aan de WHO had overhandigd.

Virus sprong waarschijnlijk over van vleermuizen op mensen. De toenmalige Amerikaanse president Donald Trump beweerde vroeg in de coronapandemie dat het virus afkomstig was uit een Chinees laboratorium. China wees juist met de beschuldigende vinger naar de Verenigde Staten.

Het WHO-onderzoeksteam publiceerde in 2021 een rapport over de eerste fase van het onderzoek naar de oorsprong van het coronavirus. Daarin werden vier mogelijke scenario's geschetst. Het aannemelijkste scenario is dat het virus oversprong van vleermuizen op mensen, mogelijk met nog een ander dier ertussen.

De tweede fase van het onderzoek moest vaststellen wat er precies is gebeurd. Volgens *Nature* had de WHO dat plan opgegeven. Bron: NU.nl, 16 februari 2023.

De voetbalbond predikte loonmatiging tijdens corona, maar de salarissen stegen

Coronasteun weerhield voetbalclubs niet hun spelers meer te betalen. Salarissen stegen gemiddeld met 17%.

Voetbalclubs zouden gaan snijden in de salarissen om de coronatijd door te komen en ze kregen meer dan €100 mln aan overheidssteun om die periode te overbruggen. Nu blijkt dat de voetballers de afgelopen jaren niet minder, maar juist meer zijn gaan verdienen. Mkb-redacteur Frits Conijn vertelt dat vooral de grote clubs meer zijn gaan uitgeven aan spelerssalarissen.

De nieuwe vermogenstaks zorgt ervoor dat start-ups problemen gaan krijgen met hun financiering. Althans dat zegt belangenorganisatie Techleap. Belastingredacteur Laurens Berentsen legt uit dat Techleap pleit voor fiscale vrijstellingen.

Door de coronasteun voor KLM zijn duizenden banen behouden gebleven en bleef Schiphol een overstaphub. Bovendien werd de steun sneller dan verwacht terugbetaald. Toch houden zowel de politiek als KLM er een bittere nasmaak aan over. Algemeen verslaggever Pieter Couwenbergh legt uit dat er niet vooraf is vastgelegd wat er gebeurt als het bedrijf afspraken niet nakomt. Bron: FD, 13 juni 2023.

Nederlandse CoronaCheck-app kan vanaf 1 juli geen nieuwe QR-codes meer aanmaken

De Nederlandse corona-app CoronaCheck kan vanaf 1 juli geen nieuwe digitale coronabewijzen meer aanmaken. Op die datum stopt de Europese regelgeving die dat mogelijk maakt. Bestaande coronabewijzen kunnen nog tot 1 juli volgend jaar worden gebruikt.

De Nederlandse Rijksoverheid schrijft dat het vanaf 1 juli dit jaar niet meer mogelijk is nieuwe coronavaccinatie- of testbewijzen in CoronaCheck, de app waarin Nederlanders kunnen bewijzen te zijn gevaccineerd tegen covid-19 of daar negatief op getest zijn. Op die datum loopt de Europese verordening af waarmee het Europese Digitale Coronacertificaat kan worden aangemaakt. Met het aflopen van die verordening heeft de overheid besloten niet door te gaan met een eigen vorm van vaccinatiebewijs.

De vaccinatie- of negatiefetestbewijzen hebben een houdbaarheidsdatum van een jaar. Tweakers schreef in 2021 hoe dat werkt. Bewijzen die eerder zijn opgehaald worden nog wel in de app getoond zolang ze geldig zijn. Wie op 30 juni van dit jaar nog een laatste keer een certificaat vernieuwd, kan dat nog tot 30 juni 2024 in de app laten zien. Als een certificaat verloopt, kan de app niet meer worden gebruikt. De app zelf blijft nog tot eind 2023 in de Play en de App Store staan, maar verdwijnt daar daarna uit.

De overheid zegt dat een vaccinatiestatus alsnog kan worden opgehaald via de website van het RIVM of via een GGD of andere instantie die een vaccin plaatst. De RIVM geeft overigens geen vaccinatiebewijzen uit, maar alleen een statusoverzicht. Ook het gele boekje geldt in de meeste landen als geldig vaccinatiebewijs. Er is nog een handvol landen ter wereld dat een vaccinatiebewijs vraagt, waaronder Bolivia.

Met de stap komt het einde van de corona-app opnieuw een stap dichterbij. In Nederland was de app met de veelbesproken QR-code al sinds begin vorig jaar al praktisch uitgefaseerd, maar voor sommige landen bleef de een vaccinatie- of herstellbewijs nog wel geldig. Dat was tot vrij kort geleden nog het geval in de Verenigde Staten. Inmiddels is dat niet meer het geval en de Nederlandse overheid zegt ook zelf dat de app niet meer nodig is voor virusbestrijding. 'De inzet van het Digitale Coronacertificaat (DCC) draagt in deze fase nauwelijks meer bij aan de bescherming van de volksgezondheid. Weinig landen vragen nog om een coronabewijs en de verwachting is dat dit de komende tijd verder afneemt.' Bron: Tweakers.net, 13 juni 2023.

Reiziger kan geannuleerde coronavlucht niet verhalen op KLM

KLM draait niet op voor de vlieggkosten van een man uit Valkenswaard; door corona werd zijn reis naar New York geannuleerd. De organisator van zijn pakketreis is verantwoordelijk voor de terugbetaling, in dit geval het failliete D-Reizen. Dit bepaalt de kantonrechter Eindhoven. KLM voldeed aan haar verplichtingen.

De man boekte in januari 2020 via D-Reizen onder andere twee vliegtickets voor een vlucht met KLM. De man zou in mei van dat jaar van Amsterdam naar New York en terug vliegen. Ook huurde hij via de reisorganisatie een auto voor de duur van zijn verblijf. Door de coronapandemie en het inreisverbod voor de Verenigde Staten werden de vluchten geannuleerd.

De man eiste van D-Reizen de kosten terug die hij maakte voor het reispakket. Hij kreeg daarbij de keuze tussen terugbetaling met een voucher of geld en koos voor dat laatste. Nog voor de terugbetaling was afgehandeld, ging D-Reizen echter failliet. De man wendde zich vervolgens tevergeefs tot de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR). Zij keren alleen voucherbedragen uit geven ze volgens de man aan. Ook een bemiddelaar, Airtraider, wees het verzoek van de man tot terugbetaling af. Vervolgens wendde de man zich in september 2021 tot KLM. Ook hier kreeg hij nul op het rekest. Daarop stapte hij naar de rechter. De man eiste een bedrag van 1.254,79 euro terug van KLM voor de vliegtickets.

De rechtbank stelt vast dat D-Reizen de organisator was van de pakketreis: met deze reisorganisatie sloot de man ook een contract. De organisator is volgens de wet aansprakelijk, hieronder valt ook de terugbetaling van de ticketprijzen. Bij pakketreizen worden de belangen van de reiziger daarnaast gewaarborgd via een garantiestelsel. Dit houdt in dat de organisator maatregelen moet treffen om ervoor te zorgen dat de reiziger geen financiële risico's loopt, ook niet bij een faillissement zoals in dit geval. D-Reizen was aangesloten bij de SGR. De man deed in eerste instantie ook een beroep op de SGR-garantie, maar dit werd afgewezen. Het

had op zijn weg gelegen die beslissing aan te vechten. In plaats daarvan wendde hij zich tot Airtrade en daarna tot KLM.

Deze vliegmaatschappij sloot geen contract af met de man, dat deed D-Reizen. KLM betaalde de ticketkosten op verzoek van D-Reizen ook al terug aan de reisorganisatie, zodat zij de reizigers konden terugbetalen. De man heeft geen recht op geld van KLM. Daarom wordt zijn vordering door de rechtbank afgewezen. Bron: de Rechtspraak, 4 mei 2023.

<https://www.trouw.nl/economie> :

Zonder staatssteun was de KLM al zo'n tien keer failliet ...

25 jan 2022 — Staat de KLM op instorten, dan schiet de overheid te hulp. Dat gebeurde tijdens de coronacrisis, precies zoals al vele malen eerder, ...

Veelgestelde vragen over financiële steun aan KLM

Tijdens de coronacrisis heeft het kabinet extra financiële steun uitgetrokken voor KLM. Het steunpakket bestaat uit leningen: € 1 miljard komt direct van de overheid en € 2,4 miljard van banken. De Rijksoverheid staat voor 90 procent garant voor de lening van banken. KLM moet de leningen binnen 5,5 jaar aflossen. Een deel van de leningen is al afgelost.

Waarom is de Nederlandse Rijksoverheid aandeelhouder van Air France-KLM?

De Rijksoverheid wil inspraak over de beslissingen over KLM. Deze zijn weer belangrijk voor Schiphol. En dus voor de Nederlandse economie. Nederland en Frankrijk zijn allebei aandeelhouder van Air France-KLM. KLM is een dochterbedrijf van de holding Air France-KLM.

Waarom wil Nederland in 2022 opnieuw aandelen kopen in Air France-KLM?

Air France-KLM is van plan om nieuwe aandelen uit te geven. Hiermee wil het bedrijf weer financieel gezond worden. De vliegtuigmaatschappij heeft tijdens de coronacrisis veel schulden opgebouwd. Met de aandelenuitgifte kan het bedrijf de financiële positie van de holding versterken en een deel van de schulden afbetalen.

Het kabinet heeft gezegd dat ze bereid is om mee te doen met de aankoop van aandelen. Het parlement heeft de aandelenaankoop op 1 juni 2022 goedgekeurd. Hiermee houdt de Nederlandse staat 9,3 procent van de aandelen in handen. De verwachting is dat dit ongeveer € 220 miljoen kost.

Zo heeft de overheid invloed op belangrijke onderwerpen zoals duurzaamheid en de hub-functie van Schiphol. Als Nederland niet mee zou doen met de aandelenuitgifte zou het belang zakken tot iets meer dan 2 procent.

Waarom bood de overheid KLM in 2020 financiële steun?

Samen met luchthaven Schiphol is KLM een belangrijke drijver van de Nederlandse economie. KLM is hard geraakt door de coronacrisis. Als gevolg van de reisbeperkingen stond een groot deel van de vliegtuigen aan de grond. Hierdoor zijn de inkomsten tijdelijk weggevallen terwijl kosten zoals financiering van de vloot en loonkosten gewoon doorliepen.

Waarom is KLM belangrijk voor de Nederlandse economie?

Nederland is internationaal georiënteerd en heeft een open economie. Er wordt veel handel gedreven met het buitenland. Voor Nederland is de verbondenheid met de rest van de wereld via Schiphol daarom erg belangrijk. Direct en indirect zorgt luchthaven Schiphol en het netwerk van internationale bestemmingen van KLM voor duizenden banen. Dat netwerk maakt het bovendien voor buitenlandse bedrijven financieel interessant om zich in Nederland te vestigen.

Welke afspraken heeft de overheid gemaakt met KLM in 2020?

In ruil voor de financiële steun heeft de overheid voorwaarden gesteld aan KLM. Als de leningen volledig zijn afbetaald vervallen de voorwaarden.

Waarom krijgt KLM steun die andere bedrijven niet krijgen?

- Medewerkers die meer verdienen moeten ook meer salaris inleveren. Zodat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.
- Zolang KLM financiële steun krijgt, worden er geen bonussen en dividend uitgekeerd.
- KLM houdt de kwaliteit van het netwerk vanaf Schiphol op peil.
- KLM vermindert het aantal nachtvluchten van 32.000 naar 25.000.
- KLM vermindert de CO₂-uitstoot met 50% per passagierskilometer in 2030.
- Vanaf 2030 is 14% van de brandstof van KLM duurzaam.

KLM is zeker niet het enige bedrijf dat het moeilijk heeft vanwege de coronacrisis. De overheid heeft miljarden uitgetrokken om zoveel mogelijk banen te behouden. En om alle bedrijven in Nederland met verschillende regelingen te helpen om het hoofd boven water te houden.

Waarom is KLM geen staatsbedrijf?

Omdat niet alle aandelen van de Nederlandse staat zijn. De Nederlandse staat bezit 9,3% van de aandelen in de holding van Air France-KLM en 5 procent in KLM.

Bij een aantal bedrijven heeft de overheid een belang, soms een heel groot belang. Dit zijn staatsdeelnemingen, overheidsbedrijven waarbij er een publiek belang is. Uiteindelijk moet Air France-KLM concurrerend blijven in de luchtvaart en daarbij is een staatsbedrijf niet de beste formule.

Waarom gaat KLM niet verder zonder Air France?

De beste mogelijkheden en kansen voor KLM liggen in de combinatie Air France-KLM. KLM heeft de afgelopen jaren ook veel voordeel van de combinatie gehad. Het heeft kunnen groeien en is van een verliesgevend bedrijf naar een winstgevende onderneming gegaan. Bron: Rijksoverheid, 26 juni 2020.

Hotels Van der Valk eisen €120 miljoen extra coronasteun

Een groot deel van de Van der Valk-hotels wil meer staatssteun afdwingen als schadevergoeding voor de verplichte sluiting tijdens de pandemie. Dinsdag stonden tientallen bv's van de familie bij de rechter om een hogere tegemoetkoming voor de vaste lasten (TVL) te eisen. Volgens de staat kan Van der Valk bij juridische winst dik 120 miljoen euro extra steun ontvangen.

De kwestie draait om de vraag of Van der Valk moet worden gezien als één concern met een aantal dochters, of als een groep zelfstandige ondernemingen. Van der Valk wijst erop dat het 'historisch vergroeid' is, maar bestaat uit aparte delen, gerund door verschillende takken van de familie. Bron: MT/Sprout, 14 juni 2023.

Onderzoek: neuspeuteraar vaker besmet met coronavirus

Voor het eerst hebben onderzoekers aanwijzingen gevonden dat het coronavirus zich wel degelijk ook via handen en vingers kan verspreiden. Zorgmedewerkers die regelmatig in hun neus peuteren, blijken tijdens de beginfase van de coronacrisis haast drie keer zo vaak corona te hebben gekregen. Bron: De Volkskrant, 21 augustus 2023.

Schiphol heeft in juli iets meer dan zes miljoen reizigers verwerkt. Het was voor het eerst sinds oktober 2019 dat het maandelijkse aantal reizigers boven de zes miljoen uitkwam. Wel zijn het er nog beduidend minder dan in juli 2019.

Toen kwamen er 6,7 miljoen reizigers op Schiphol. Het aantal van vorige maand bleef daar bijna 11 procent bij achter. Dat meldt luchthavenbeheerder Royal Schiphol Group dinsdag.

Wel was het aantal reizigers vorige maand 16 procent groter dan een jaar eerder. Ook waren er 14 procent meer vluchten dan een jaar eerder.

Vorige zomer had Schiphol te maken met grote problemen door een personeelstekort. Hierdoor ontstonden lange wachtrijen en moesten vliegmaatschappijen vluchten schrappen. Van zo'n situatie is nu geen sprake.

Voor 3,9 miljoen reizigers was Schiphol vorige maand het begin- of eindpunt van hun vliegreis. Voor de 2,1 miljoen anderen was de luchthaven een tussenstop. De overstappers worden overigens dubbel geteld. In werkelijkheid waren er ongeveer 1 miljoen reizigers die een overstap maakten op Schiphol.

Ondanks de hitte waren Zuid-Europese landen in trek bij het Schiphol-publiek. Spanje was de populairste bestemming, terwijl er ook veel reizigers naar Griekenland, Turkije en Italië vlogen. Buiten Zuid-Europa waren het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten in trek. Bron: NU.nl, 22 augustus 2023.

In juli voor het eerst na corona 6 miljoen reizigers op Schiphol

Luchthaven Schiphol heeft in juli voor het eerst sinds 2019 in één maand meer dan 6 miljoen reizigers verwelkomd. Sinds het opheffen van de reisbeperkingen die tijdens de coronapandemie golden groeide het internationale vliegverkeer weer hard. Zo reisden vorige maand dubbel zoveel mensen via Schiphol dan in juli 2021, toen nog veel coronabeperkingen van kracht waren.

Schiphol meldt dat vorige maand iets meer dan 6 miljoen reizigers op de luchthaven bij Amsterdam arriveerden, vertrokken of overstapten. Dat waren er 16 procent meer dan in dezelfde maand vorig jaar. Het aantal vluchten steeg met 14 procent tot bijna 41.000.

Juli is traditiegetrouw een van de topmaanden voor Schiphol, vanwege de vakanties. Spanje was de populairste bestemming voor reizigers op de luchthaven. Daarna volgen het Verenigd Koninkrijk en Griekenland.

Vorig jaar kampte Schiphol nog met problemen bij het in goede banen leiden van de grote drukte. Personeelstekorten bij onder andere de beveiligingscontrole zorgden voor lange wachtrijen, waardoor reizigers soms hun vlucht misten. Die moeilijkheden maakten volgens reisorganisaties ook kleinere Duitse vliegvelden populairder voor Nederlanders uit het oosten van het land.

Airport Weeze, vlak over de grens bij Venray, meldt nu dat sinds de jaarwisseling 1 miljoen passagiers van en naar het vliegveld vlogen. Dat zijn er evenveel als in heel 2022. 'Het brede en redelijk geprijsde vluchtaanbod in combinatie met de voordelen van een overzichtelijke, regionale luchthaven wordt steeds beter ontvangen door onze internationale gasten', stelt topman Sebastian Papst. Bron: WNL, 22 augustus 2023.

Theaters in de regio merken niets meer van de corona-dip: kaartverkoop loopt als een malle

De theaters in de regio boeken mooie cijfers in de voorverkoop van voorstellingen. Vlak voor het begin van het seizoen is de teneur overall: we zijn er weer. Mimik en de Deventer Schouwburg, het Hoftheater in Raalte, Schouwburg Lochem en theater Hanzehof & Buitensociëteit in Zutphen zien het zonnig in. Bron: De Stentor, 20 augustus 2023.

Theaters in de regio merken niets meer van de corona-dip: kaartverkoop loopt als een malle

De theaters in de regio boeken mooie cijfers in de voorverkoop van voorstellingen. Vlak voor het begin van het seizoen is de teneur overall:...

Bron: AD, 20 augustus 2023.

Jongeren wantrouwen de overheid steeds meer. De argwaan nam toe tijdens de coronapandemie, maar is daarna niet verdwenen.

Deze conclusies zijn gebaseerd op gesprekken met 38 jeugdprofessionals, zoals jongerenwerkers, en vragenlijsten die 84 jongerenwerkers hebben ingevuld.

Het wantrouwen onder jongeren is de afgelopen jaren veranderd, constateren onderzoekers van het Nederlands Jeugdinstituut en de jeugdwerkers. In het verleden was polarisatie meestal 'horizontaal'. Dit betekent dat er wantrouwen en onderbuikgevoelens jegens andere groepen in de samenleving bestonden.

Maar tegenwoordig is de argwaan onder jongeren vooral 'verticaal', blijkt uit het onderzoek. Dit betekent dat burgers de overheid of grote instituties in de samenleving wantrouwen.

De jeugdprofessionals dachten dat dit wantrouwen na de coronapandemie weer zou verdwijnen, maar dat gebeurt niet. Zo verenigden groepen jongeren die ideologisch ver uit elkaar stonden zich tijdens de avondklokken tegen de gezamenlijke 'vijand': de overheid.

Jongeren zien overheid als veroorzaker van problemen. Volgens de jeugdprofessionals hebben jongeren geen vertrouwen meer in de overheid en voelen zij geen verbinding met de overheid. Jongeren voelen zich ook niet gehoord en zijn daardoor minder geneigd te gaan stemmen. Volgens de jeugdprofessionals wordt de kloof tussen jongeren en politiek steeds groter.

Veel jongeren zien de overheid als een belangrijke veroorzaker van de problemen die zij ervaren. Zij hebben weinig geloof in de toekomst en dat geldt zeker voor jongeren die in aanraking komen met jeugdwerkers.

De toename van armoede in Nederland, wachtlijsten voor hulpverlening en jeugdzorg, de woningcrisis en het toeslagenschandaal worden ook genoemd als oorzaken van het wantrouwen.

Sommige jongeren vinden bovendien dat de overheid met twee maten meet: liegende politici worden niet gestraft, terwijl lokale handhavers jongeren juist bovengemiddeld hard aanpakken.

Ook hebben jongeren het gevoel dat protesterende boeren anders worden behandeld dan andere demonstranten, zoals klimaatactivisten.

Het Nederlands Jeugdinstituut heeft het onderzoek in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken uitgevoerd. Bron: NU.nl, 14 augustus 2023.

Marijn Devalck moet levensstijl aanpassen: "Ik was een gewoontedrinker geworden. Corona deed daar geen deugd aan"

Tournee generale!" Uit de mond van Marijn Devalck (72), alias Balthazar Boma, klinken de woorden iconisch, maar in het echt is de 'F.C. De...

1 dag geleden

Jordy (32) uit Heerlen heeft zeldzame bijwerkingen na coronavaccinatie en woont nu noodgedwongen weer bij zijn

...

Geen besmetting, maar toch long-covid-klachten. Het overkomt Jordy (32) uit Heerlen. Uiteten, werken en zelfs autorijden gaat niet meer.

2 dagen geleden

Naweeën corona: 258 West-Brabantse bedrijven hebben nog schuld openstaan van 18,8 miljoen

Ondanks herhaalde oproepen van het UWV hebben 258 bedrijven in West-Brabant geen enkele verantwoording afgelegd voor de overheidssteun die ze tijdens corona kregen. Het bedrag dat deze bedrijven tijdens de pandemie ontvingen bedroeg 18,8 miljoen euro. In het slechtste geval moet alles worden terugbetaald. Bron: BN De Stem, 10 augustus 2023.

Busbedrijven moeten regelmatig nee verkopen: nu na corona ook loodzware tijd

Veel vraag, maar weinig aanbod. Touringcarbedrijven kunnen het vele werk amper aan. Bij AMZ in Borssele moeten ze met pijn in het hart met enige regelmaat klanten teleurstellen. 'Met veel schuiven en puzzelen, vinden we meestal wel een gaatje, maar nee verkopen komt helaas voor', zegt planner Bart Mijsbergen terwijl de telefoon rinkelt.

Touringcarbedrijf AMZ in Borssele is niet de enige die moeite heeft om aan de groeiende vraag naar busreizen te voldoen. 'Er zijn dagen dat in heel Zeeland echt alle bussen bezet zijn', vertelt Mijsbergen. Ook in andere regio's is het druk. 'We krijgen regelmatig aanvragen van ver. Voor een rit tussen Amsterdam en Volendam bijvoorbeeld. Ja, dat doen we niet, de bussen houden we liever hier voor onze vaste klanten.'

Directeur Ries Spruit legt uit dat het tekort aan bussen het gevolg is van de coronajaren. 'Voor corona hadden we 55 bussen, nu 36', zegt hij. 'Normaal kopen we elk jaar vijf of meer bussen. In de coronajaren hebben we dat niet gedaan en hebben we wel bussen opgeruimd. Dus we zijn teruggegaan in aantal.'

'Dat gaan we nu weer opbouwen', vertelt hij. Maar snel gaat dat niet. Het duurt een half jaar voordat een nieuwe bus is geleverd. En nu heeft zijn vaste fabriek ook nog een productiestop afgeroepen. Hij moet op zoek naar een andere leverancier.

Niet alle busbedrijven hebben te weinig bussen. Touringcarbedrijf De Baar in Wemeldinge laat weten in de coronajaren wel in nieuwe bussen te hebben geïnvesteerd. Zij kunnen de draad ouderwets oppakken, maar ook zij merken dat de vraag in het algemeen groter is dan het aanbod.

Op de planning van busbedrijf AMZ is het al een jaar topdrukte. © Omroep Zeeland

Terwijl de telefoon alweer rinkelt - weer een klant die met spoed een bus nodig heeft - vertelt Bart Mijnsbergen dat het al een jaar zo druk is. 'Je merkt echt dat de scholen met een inhaalslag bezig zijn, er zijn veel aanvragen voor schoolreizen'. Ook het toerisme trekt aan. 'Internationale busreizen nemen steeds meer toe', vertelt directeur Spuit. Was het vorig jaar nog rustig, dit jaar zijn er alweer veel meer toeristische reizen binnen Europa. Dat zal nog verder toenemen. De Aziatische en Amerikaanse toeristen worden volgend jaar weer verwacht.

Het is elke dag alle hens aan dek om de puzzel tussen vraag en beschikbare bussen te leggen. 'De coronajaren waren loodzwaar', zegt Ries Spuit, 'maar nu we in de drukte weer gaan uitbreiden, is dat ook loodzwaar.' Af en toe springt hij zelf voor korte ritten ook achter het stuur om de planning sluitend te krijgen. Bron: Omroep Zeeland, 18 augustus 2023.

Sinds corona blijven Chinese toeristen weg uit Amsterdam: wat is er aan de hand?

Er zijn fors minder Chinese toeristen in de stad dan normaal. En dat valt niet alleen op in het straatbeeld. Ondernemers merken het, tot hun...

4 dagen geleden

Luchthaven Münster/Osnabrück ziet aantal Nederlanders toenemen: 'meer dan voor corona'

GREVEN - Het aantal Nederlandse reizigers dat voor luchthaven Münster/Osnabrück kiest groeit in rap tempo. "Het zijn er inmiddels een stuk...

3 dagen geleden

Luchthaven Dubai doet het beter dan voor corona

Trends houdt in deze livefeed de vinger aan de pols van de belangrijkste economische en bedrijfsindicatoren.

4 uur geleden

Hoogste aantal virusdeeltjes sinds mei, nieuwe variant corona komt op

Na een rustige zomer lijkt het aantal besmettingen met het coronavirus langzaam weer toe te nemen. In het rioolwater is het hoogste aantal virusdeeltjes sinds half mei aangetroffen. Daarnaast belanden ook wat meer mensen vanwege coronaklachten in een ziekenhuis. Een nieuwe subvariant van het virus is in opkomst.

Toch benadrukt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) dat het nog altijd om kleine aantallen gaat. 'Wat we de laatste maand zien, is een toename, maar het niveau is nog steeds heel erg laag. Het stijgt nu van heel erg laag naar iets minder heel erg laag', zegt Susan van den Hof, hoofd van het Centrum voor Epidemiologie en Surveillance van Infectieziekten van het RIVM.

Wat de lichte toename veroorzaakt, is niet duidelijk. Mogelijk speelt de zomervakantie een rol. 'Vakantie helpt altijd met verspreiding van virussen', aldus Van den Hof.

Het aantal virusdeeltjes in het riool stijgt sneller dan het aantal ziekenhuisopnames. Dat wijst erop dat de meeste mensen thuis kunnen uitzielen en niet of nauwelijks klachten krijgen door het coronavirus. 'We verwachten dat er ook in het najaar meer verspreiding zal zijn. We zullen ook een golfje zien van het aantal ernstig zieken, maar niet zo hoog als in de jaren van de pandemie.'

Dat komt doordat vrijwel iedereen corona heeft gehad, gevaccineerd is tegen het virus, of allebei. Mensen zijn goed beschermd. Daarom verwacht Van den Hof dat coronamaatregelen niet nodig zijn en dat de zorg waarschijnlijk ook niet overbelast zal raken.

De nieuwe variant die nu rondgaat, heet EG.5. Dit is een veranderde versie van XBB, die de laatste tijd dominant was. Door die verandering kan EG.5 de afweer van mensen waarschijnlijk net iets beter omzeilen, en daardoor kan hij zich sneller en gemakkelijker verspreiden.

Er zijn geen aanwijzingen dat mensen zieker worden door deze nieuw subvariant dan door andere virusvarianten. Het coronavaccin dat komend najaar wordt gebruikt voor de herhaalprikken, is speciaal ontwikkeld voor de XBB-varianten. Daar valt EG.5 ook onder. Bron: RTL Nieuws, 15 augustus 2023.

Voor het eerst sinds uitbraak virus geen coronapatiënten meer op ic

Op alle intensive care afdelingen in Nederland is geen enkele coronapatiënt meer te vinden. Dat is voor het eerst sinds het uitbreken van het virus in februari 2020.

In de afgelopen 24 uur hebben de laatste twee coronapatiënten de ic verlaten. Het is niet duidelijk of dat is omdat zij zijn opgeknapt of doordat ze zijn overleden.

Het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) benadrukt dat het gaat om een momentopname. De cijfers worden namelijk maar één keer per dag vastgesteld. Het is dus mogelijk dat er net weer iemand naar de intensive care is gebracht met corona.

Ook betekent de momentopname niet dat er in de toekomst niet weer coronapatiënten op de ic komen te liggen. De instroom op de verpleegafdelingen neemt de laatste weken weer iets toe. Dat heeft waarschijnlijk te maken met de opkomst van de nieuwe subvariant van het coronavirus.

Begin deze maand lagen ongeveer veertig coronapatiënten op een verpleegafdeling, inmiddels zijn het er ruim zeventig.

De verspreiding van het coronavirus wordt in de gaten gehouden door het aantal virusdeeltjes in het rioolwater te meten. Daar is de laatste weken ook een toename te zien, wat erop kan wijzen dat meer mensen besmet zijn met het virus. Of dat ook daadwerkelijk zo is, is niet zeker, omdat het grootschalige testprogramma is gestopt.

Tijdens de piek van de pandemie, bij de eerste golf in april 2020, lagen meer dan 1400 coronapatiënten op de ic. De reguliere zorg lag toen helemaal stil. Bron: RTL Nieuws, 18 augustus 2023.

KNVB legde sinds corona voor tonnen boetes op aan voetbalclubs

De NOS heeft op een rij gezet welke clubs een boete kregen voor wangedrag van de supporters. PSV betaalde het meest, maar PEC Zwolle werd...

2 weken geleden

Studenten in Twente kampen met naweeën van corona: initiatief is zoek, wel zelfoverschatting en opportunisme

Twentse scholen halen alles uit de kast om achterstanden door corona bij studenten weg te nemen. Op die manier moeten motivatieproblemen,...

3 weken geleden

NS blijft verlieslatend, niet alle reizigers keerden terug na corona

Spoorvervoerder NS schreef in de eerste helft van dit jaar weliswaar zwarte cijfers, maar het reizigersvervoer in Nederland is nog steeds verlieslatend. Het bedrijf wist niet voldoende vervoersbewijzen te verkopen om alle kosten te dekken. De aantallen treinreizigers in Nederland zijn nog altijd niet terug op het niveau van voor corona. Vooral doordeweeks reizen veel minder mensen met de trein.

Mede door vergoedingen vanuit de overheid boekte de Nederlandse Spoorwegen een nettowinst van 38 miljoen euro. Het rijden van treinen in Nederland, de hoofdtaak van het bedrijf, is nog steeds verlieslatend.

Dat blijkt uit de vandaag door de NS gepresenteerde halfjaarcijfers. Volgens NS nemen op een gemiddelde werkdag momenteel ongeveer 1,1 miljoen mensen de trein. Voor de pandemie ging het nog om 1,3 miljoen reizigers.

'De spoorsector opereert in een moeilijke periode met veranderend reisgedrag', verklaart president-directeur Wouter Koolmees. 'Nederland reist weer vaker met de trein, maar we hebben nog altijd fors minder reizigers dan voor corona. Dit zien we ook terug in onze financiële prestaties.'

NS zag in de eerste jaarhelft wel financieel herstel vergeleken met een jaar terug. Het zogeheten operationeel verlies werd teruggedrongen van een min van 225 miljoen euro naar 26 miljoen euro verlies.

Volgens het bedrijf is dit echter 'nog steeds onvoldoende voor een financieel gezond NS'. De komende jaren blijven volgens de onderneming daarom 'financieel uitdagend'.

Afgelopen halfjaar stonden voor NS onder meer in het teken van het werven en opleiden van nieuwe werknemers. Zo trok het bedrijf 466 nieuwe hoofdconducteurs en 287 machinisten aan.

'Een deel van de nieuwe collega's is al aan het werk op de trein, het andere deel volgt momenteel de opleiding', aldus de NS. Inclusief 760 nieuwe werknemers voor de winkels op de stations heeft het bedrijf 2.761 vacatures ingevuld. Bij NS werken zo'n 19.000 mensen in Nederland. Bron: RTL Nieuws, 10 augustus 2023.

Einde compensatiemaatregelen corona vanaf 6 juli

De afgelopen drie jaar hadden we te maken met de directe en indirecte gevolgen van de coronacrisis.

1 maand geleden

Celstraffen voor grootschalige fraude met corona-gerelateerde artikelen

De rechtbank Oost-Brabant heeft 7 verdachten veroordeeld voor onder meer oplichting, witwassen en onterecht incasseren van overheidsmiddelen.

1 maand geleden

De Amerikaanse geheime diensten hebben ondanks uitgebreid onderzoek geen bewijs kunnen vinden dat het coronavirus uit een laboratorium in de Chinese stad Wuhan zou komen. Dat meldt The Guardian op basis van een rapport van de diensten.

Het rapport is vrijgegeven door het bureau van de baas van de National Intelligence (ODNI). Het kan nog steeds niet met zekerheid worden gezegd dat het virus níet uit een laboratorium kwam. Maar tegelijkertijd is er ook geen enkel bewijs gevonden dat deze theorie wel onderbouwt.

Het bureau beklemtoont dat er 'uitgebreid onderzoek' is verricht bij het Wuhan Institute of Virology. Zeker in de VS leidt de oorsprong van het virus tot een verhit politiek debat.

Politici hebben er bij de geheime diensten op aangedrongen dat zij meer informatie moeten vrijgeven over hun bevindingen. Maar de diensten wijzen er op hun beurt op dat zij nog steeds niet alle informatie hebben, omdat China niet goed meewerkt met het onderzoek.

FBI claimde eerder dat virus wel uit lab kwam. De Amerikaanse president Joe Biden tekende in maart een wet waarmee hij het voor de geheime diensten gemakkelijker maakt om informatie vrij te geven over het onderzoek naar de oorsprong van het virus.

De baas van de FBI stelde in maart nog dat het 'zeer waarschijnlijk' was dat het coronavirus zou zijn ontstaan in een Chinees laboratorium. Maar hij voegde daar direct aan toe dat het onderzoek nog liep en dat hij verder geen details kon delen. De FBI was de enige geheime Amerikaanse dienst die deze stelling publiekelijk verdedigde.

Volgens de meeste inlichtingendiensten is het scenario dat het virus is overgesprongen van dieren - waarschijnlijk vleermuizen - naar mensen de waarschijnlijkste verklaring.

WHO zegt al langer: het komt van een vleermuis. FBI-baas Christopher Wray is aangesteld door toenmalig president Donald Trump. Die claimde tijdens zijn presidentschap meerdere keren dat het coronavirus ontstond in een Chinees laboratorium. Trump noemde corona onder meer 'het Chinese virus', maar leverde nooit bewijs voor zijn bewering.

Wereldgezondheidsorganisatie WHO concludeerde in maart 2021 dat de coronapandemie ontstond nadat het virus op een markt in Wuhan van een vleermuis was overgesprongen naar de mens. Mogelijk zaten daar nog andere dieren tussen.

De onderzoekers noemden de mogelijkheid dat het virus uit een laboratorium was gelect 'extreem onwaarschijnlijk'. China heeft altijd ontkend dat het virus ontstond in een laboratorium in Wuhan. Bron: NU.nl, 26 juni 2023.

De lokale autoriteiten van Xian willen dat de Chinese stad in de toekomst in lockdown gaat tijdens griepgolven. Inwoners van de miljoenenstad zien dat totaal niet zitten vanwege hun slechte ervaringen met de strenge lockdowns in coronatijd, schrijft BBC News.

Het stadsbestuur publiceerde woensdag een nieuw actieplan voor tijdens crisissituaties. Daarin staat onder meer dat Xian scholen en andere gebouwen mag sluiten in het geval van een griepuitbraak. In het ergste geval zou een lockdown moeten gelden voor de hele stad, die zo'n dertien miljoen inwoners telt.

Het aantal griepgevallen in China neemt momenteel sterk toe. Dat gebeurt net nu het land zware coronagolven achter zich lijkt te laten.

Door het zeer strenge beleid van de overheid gingen veel Chinese steden meerdere keren in een lange lockdown tijdens de coronapandemie. In Xian mochten inwoners eind 2021 een maand lang helemaal niet buiten komen, zelfs niet om eten of andere levensmiddelen te kopen.

De inwoners van de stad zijn woedend om het vooruitzicht dat ze ook bij griepgolven te maken krijgen met strenge lockdowns. Op het Chinese sociale medium Weibo wordt massaal geprotesteerd tegen de plannen van het stadsbestuur. Veel inwoners vinden die veel te zwaar en overdreven.

Volgens critici ging het dagelijkse leven in de stad tijdens eerdere griepgolven ook gewoon door. Het stadsbestuur wordt ervan beschuldigd dat het 'verslaafd aan controle' en te

paniekerig is. De autoriteiten hebben nog niet gereageerd op de kritiek op hun plan. Bron: NU.nl, 10 maart 2023.

Ineenstorting van vraag naar vaccins tegen corona doet Pfizer pijn

De Amerikaanse farmaceut Pfizer, onder meer bekend van zijn coronaprikken, heeft een tegenvallend financieel kwartaal gedraaid.

3 weken geleden

Dit najaar nieuwe vaccinatieronde tegen corona voor risicogroepen en zorgmedewerkers

In het najaar van 2023 komt er een nieuwe vaccinatieronde tegen het coronavirus voor mensen die een hoger risico lopen om ernstig ziek te worden van corona. Met de coronaprik wordt hun bescherming tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname weer op peil gebracht.

Ook de zorgmedewerkers met direct patiëntencontact komen in aanmerking voor een vaccinatie. Dat schrijft minister Kuipers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Tweede Kamer naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad om dit najaar te starten met een structureel vaccinatieprogramma tegen corona.

De minister van VWS vraagt het RIVM en GGD GHOR Nederland om voorbereidingen te treffen om de vaccinatieronde dit najaar uit te kunnen voeren. Afhankelijk van de leveringen van de vaccins en de benodigde voorbereidingstijd bij de GGD'en, wil het ministerie van VWS in oktober te starten met de eerste prikken. Mocht in de komende weken blijken dat de nieuwe vaccins niet op tijd beschikbaar zijn, dan wordt het OMT-Vaccinaties om aanvullend advies gevraagd over welk vaccin in te zetten.

Wie krijgt de prik?

- Mensen van 60 jaar en ouder, volwassenen en kinderen uit medische hoogrisicogroepen (bijvoorbeeld mensen met een afweerstoornis) en volwassenen uit medische risicogroepen die jaarlijks een uitnodiging krijgen voor de grieprik.
- Zorgmedewerkers die direct contact hebben met patiënten krijgen de mogelijkheid een coronaprik te halen.
- Voor zwangere vrouwen is de coronaprik het hele jaar beschikbaar. Zij krijgen de vaccinatie aangeboden in de 22e week van hun zwangerschap.

Een coronaprik voor de algemene bevolking is niet nodig omdat onder de bevolking jonger dan 60 jaar sprake is van een hoge mate van bescherming. Dit komt door de combinatie van een doorgemaakte besmetting en/of vaccinatie en omdat de kans dat zij ernstig ziek worden relatief klein is. Wel is er, zoals de Gezondheidsraad ook adviseert, in individuele gevallen de mogelijkheid om een herhaalvaccinatie te krijgen voor personen buiten de gespecificeerde doelgroepen, bijvoorbeeld voor mensen met een kwetsbaar gezinslid.

We zijn betrokken bij de ontwikkeling van de toeleiding van zorgmedewerkers om de vaccinatieroute te versimpelen. Na de zomer wordt de route bekend gemaakt en we houden u via de gebruikelijke kanalen op de hoogte. Bron: Branchevereniging Kleinschalige Zorg, 6 juli 2023.

Wekelijkse update coronavirus SARS-CoV-2: 20 september 2023

Verspreiding van het virus en opnames

In week 37 (11 – 17 september) daalde het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes in het rioolwater licht met 9% ten opzichte van de voorgaande week. Afgelopen week stabiliseerde het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten in Infectieradar vergeleken met de week ervoor (beide weken 3,0%). Het dagelijks gemiddeld aantal ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg met 16%.

Sinds juli zien we in het algemeen een stijgende trend in het aantal virusdeeltjes in het rioolwater, het deel van Infectieradar deelnemers met COVID-19-achtige klachten of een positieve testuitslag en het aantal ziekenhuisopnames.

Virusvarianten

Zowel in het rioolwater als in de kiemsurveillance worden veel verschillende XBB varianten gevonden, waaronder XBB.1.5, XBB.1.9, EG.5 en XBB.1.16.

EG.5, een XBB.1.9 subvariant die recent door de WHO (World Health Organization) aangemerkt is als 'Variant of Interest', was in week 36 de meest aangetroffen variant in het rioolwater en is ook de meest voorkomende variant in de kiemsurveillance. BA.2.86, een BA.2 subvariant die de afgelopen weken op meerdere plekken in de wereld is gemeld, is inmiddels enkele malen aangetroffen in de kiemsurveillance en ook op meerdere locaties in het rioolwater. Deze variant toont veel genetische verschillen ten opzichte van de andere varianten die nu circuleren en wordt daarom wereldwijd nauwlettend gevolgd. Er zijn nu geen aanwijzingen dat deze (sub)varianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten.

Rioolwatermetingen	Week 37	Week 36
Gemiddeld aantal virusdeeltjes (x 100 miljard per 100.000 inwoners) ¹	426	466
Aantal meetlocaties waarop het gemiddelde is gebaseerd ²	291/311	303/311
Aantal aangesloten inwoners ³	15.797.057	17.136.728
Infectieradar per kalenderweek	Week 37	Week 36
Het deel van Infectieradar deelnemers met COVID-19 achtige klachten ⁴	3,0%	3,0%
Het deel van Infectieradar deelnemers met een positieve corona testuitslag ⁵	0,8%	0,8%

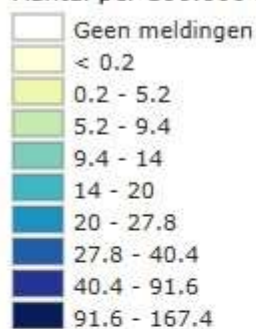
Ziekenhuisopnames per kalenderweek ⁶	Week 36	Week 36
Gemiddeld aantal nieuwe ziekenhuisopnames per dag op verpleegafdelingen van patiënten met SARS-CoV-2 (bron: LCPS)	47	41
Gemiddelde bedbezetting per dag op verpleegafdelingen door patiënten met SARS-CoV-2	201	139
Gemiddelde bedbezetting per dag op de IC door patiënten met SARS-CoV-2 (bron: LCPS)	17	6

Ziekenhuisopname ▼

Nieuwe in het ziekenhuis opgenomen patiënten met COVID-19

Per gemeente van 2023-sep-11 t/m 2023-sep-17

Aantal per 100.000 inwoners

— GGD-regio's

Bron: RIVM, 20 september 2023.

Coronavirus wint opnieuw terrein in aantal landen, waaronder Duitsland en Frankrijk

Het Europese Centrum voor Ziektepreventie en -controle (ECDC) waarschuwt voor een stijging in het aantal coronabesmettingen de komende weken. De epidemie dijt alvast weer uit in verschillende landen, waaronder Frankrijk en Duitsland. Maar ook in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, India en Japan wint het virus terug aan kracht. Het ECDC is echter van mening dat de epidemie niet de proporties zal aannemen van de vorige coronagolven.

In Frankrijk is het aantal opnames wegens een vermoedelijke coronabesmetting op speed met 31 procent toegenomen in de week tussen 31 juli en 6 augustus. Met 920 coronagevallen ligt het cijfer echter nog merkkelijk lager dan de 4.000 wekelijkse gevallen in de winter van 2022.

In Duitsland is het aantal coronagevallen dan weer al een maand aan het stijgen. Al blijft het totale cijfer voorlopig eerder laag.

Mogelijk is EG.5, ook wel Eris genoemd, verantwoordelijk voor de opstoot. Het is een subvariant van de Omikronvariant, die zich makkelijker lijkt te verspreiden en beter lijkt te ontsnappen aan het immuunsysteem. Daarnaast wijzen experts ook op de verlaagde immuniteit en de massabijskomsten tijdens de zomer.

Ook voor België wijst expert Pierre Van Damme in de pers op een toegenomen risico. Bron: De Specialist, 17 augustus 2023.

Najaarsronde coronaprik start op 2 oktober

Zoals aangekondigd door demissionair minister Kuijpers van VWS start op 2 oktober de najaarsronde voor de coronaprik. De GGD'en staan aan de lat voor de uitvoering hiervan. In dit bericht lichten we de praktische gang van zaken toe.

De najaarsronde is bedoeld voor mensen die een hoger risico lopen om ernstig ziek te worden door corona. Dat wil zeggen: 60-plussers, volwassenen die een griepvaccinatie krijgen, medisch hoog risicogroepen en zwangeren. Ook zorgmedewerkers met direct patiënt- en/of cliëntcontact mogen een coronaprik halen. Mensen die niet tot de doelgroep behoren, maar vanwege een kwetsbaar gezinslid of op advies van een behandelend arts, toch een coronaprik willen halen, mogen ook een afspraak maken. Sowieso geldt dat mensen in de eerste weken van de najaarsronde alleen op afspraak terecht kunnen bij de GGD-priklocaties in het land.

Coronaprik hele jaar door beschikbaar voor zwangeren en medische hoog risicogroepen
Voor zwangeren en mensen uit medisch hoog risicogroepen die door een arts worden doorverwezen (bijvoorbeeld mensen met een niet goed werkend afweersysteem) is de coronaprik het hele jaar door beschikbaar.

Vanaf 19 september worden de doelgroepen uitgenodigd om de coronaprik te halen. Anders dan bij vorige coronaprikrondes ontvangt niet iedereen die een coronaprik mag halen, hierover een brief. Alleen mensen van 60 jaar of ouder ontvangen vanaf 19 september een uitnodigingsbrief van het RIVM. Andere doelgroepen worden onder andere via de media uitgenodigd om zelf een afspraak te maken bij de GGD.

Zelf afspraak maken via planjeprik.nl vanaf 16 oktober
De overige doelgroepen (zoals mensen van 18-59 jaar die ook een griepvaccinatie mogen halen, medisch hoog risicogroepen, zorgmedewerkers en zwangeren) krijgen géén persoonlijke uitnodigingsbrief, maar kunnen vanaf 16 oktober zelf een afspraak maken bij de GGD. Dat kan eenvoudig en 24 uur per dag met DigiD via planjeprik.nl. Mensen zonder DigiD kunnen

vanaf dan van maandag tot en met vrijdag tussen 09.00 en 17.00 uur bellen met 0800-7070 om een afspraak te maken.

Prikken op afspraak kan tot eind december 2023
Het is voor alle genoemde doelgroepen tot eind december 2023 mogelijk om de coronaprik op afspraak te halen. Alleen voor zwangeren en mensen uit medisch hoog risicogroepen is de coronaprik zoals gezegd het hele jaar door beschikbaar.

Prikken zonder afspraak later dit jaar bekend
Later dit najaar kunnen mensen uit bovengenoemde doelgroepen ook zónder afspraak naar de priklocaties van de GGD'en komen. Wanneer en waar dat kan, is dan te zien op prikkenzonderafpraak.nl.

Coronaprik najaarsronde van 2022 loopt tot en met 15 september 2023
Iedereen die tot de doelgroepen van de najaarsronde in 2022 behoort, kan nog tot en met 15 september een afspraak voor deze coronaprik bij de GGD maken. De laatste prikken uit de najaarsronde 2022 worden – alléén op afspraak – op 30 september gezet. Men krijgt dan nog het huidige vaccin. Vanaf de start van de nieuwe najaarsronde op 2 oktober aanstaande, wordt er geprikt met het meest actueel beschikbare vaccin dat is aangepast op nu circulerende coronavarianten. Bron: GGD/GHOR, 13 september 2023.

Amerikaanse onderzoekers zeggen een monitor te hebben ontwikkeld waarmee in vijf minuten het coronavirus in de lucht in een binnenruimte zou kunnen worden opgespoord. De uitvinding werd gedaan door onderzoekers van de Washington University in Saint Louis.

Op de site van de universiteit staat de monitor omschreven als 'goedkoop middel' om de lucht in ziekenhuizen en andere zorginstellingen, op scholen en op allerlei andere openbaar toegankelijke plekken doorlopend te controleren.

Het vaststellen van het coronavirus is een begin, zo stelt een van de onderzoekers. Het plan is dat de lucht straks ook kan worden onderzocht op andere eventuele boosdoeners, zoals streptokokken, het rhinovirus en veroorzakers van griep.

'Als je met honderd mensen in een zaal zit, wil je niet vijf dagen later weten of je ziek zou kunnen zijn of niet. Het idee van dit apparaat is dat je in realtime, of elke vijf minuten, kunt weten of er een levend virus in de lucht is', laten de onderzoekers weten.

Het relatief kleine apparaat werkt met onder meer een biosensor en een apparaatje om luchtmonsters te nemen. Hoe het systeem op de markt kan worden gebracht, moet nog worden uitgezocht. Bron: NU.nl, 10 juli 2023.

Naar schatting gebruikten we in Nederland 1 miljard mondkapjes tussen maart 2020 en maart 2022. De productie en verwerking hiervan veroorzaakte ongeveer 47 kiloton aan broeikasgassen, becijferde het RIVM. Dat is 'evenveel als de jaarlijkse uitstoot van ruim 19.000 personenauto's'.

Om die miljard mondkapjes te maken, was zeker 6,6 miljoen kilo plastic, karton, metalen en textiel nodig. Daarnaast kostte het 840.000 kubieke meter water. Zo veel water gebruiken 18.000 huishoudens in een jaar, benadrukt het RIVM.

Ook schat het instituut dat er zo'n 60.000 kilo aan mondkapjes als zwerfafval in het milieu terecht kwam.

Vanwege deze uitkomsten adviseert het RIVM beleidsmakers om bij de bestrijding van een volgende pandemie meer rekening te houden met de gevolgen van mondkapjes voor het milieu.

Toch had het nog erger gekund. Als iedereen het advies om hun mondkapje continu te vervangen had opgevolgd, dan was het milieu nog slechter af geweest.

Tegelijkertijd had de pandemie een positief effect op de luchtkwaliteit en de uitstoot van broeikasgassen, doordat veel mensen thuiswerkten. Daardoor was de CO₂-uitstoot in 2020 dertien procent minder dan in 2019. Na de pandemie nam de uitstoot weer toe.

Het RIVM onderzocht ook de impact van herbruikbare katoenen mondkapjes. Als mensen alleen dat soort mondkapjes zouden dragen, zou de productie van de stof twee keer zo veel water kosten. Tegelijkertijd zou het grondstofverbruik 40 procent lager kunnen zijn. Ook zou een kwart minder broeikasgassen worden uitgestoten.

Daarom concludeert het RIVM dat we zoveel mogelijk herbruikbare exemplaren moeten gebruiken. In de zorg zijn wegwerpkapjes nog wel de logischere keuze. Bron: NU.nl, 5 juli 2023.

Huisartsen zien meer mensen met geheugenproblemen dan drie jaar eerder. Het aantal huisartsenbezoeken hiervoor was in het eerste kwartaal van dit jaar 24 procent hoger dan in de eerste drie maanden van 2020. Mogelijk zijn de problemen een langdurig effect van het coronavirus.

Zo kan een coronabesmetting geheugen- en concentratieproblemen op de langere termijn veroorzaken. Dat stellen gezondheidsinstanties als de GGD's, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en gezondheidsinstituut Nivel.

Daarnaast denken onderzoekers dat coronamaatregelen een mogelijke oorzaak zijn. Door de lockdowns raakten we tijdelijk een deel van onze structuur en sociale contacten kwijt. Daardoor gingen mensen met beginnende geheugenproblemen sneller achteruit dan vóór de coronapandemie, beschreven onderzoekers van Amsterdam UMC eerder.

45- tot 74-jarigen gaan 40 procent meer naar de huisarts met problemen op het gebied van geheugen en concentratie dan begin 2020. Daarmee is de stijging in die groep het sterkst.

In absolute zin gaan 75-plussers het vaakst naar de huisarts met deze klachten. In die groep was de stijging wel lager: 18 procent. Onder relatief jonge mensen (25 tot 44 jaar) bedroeg de toename 31 procent. Bron: NU.nl, 31 mei 2023.

Helft van patiënten kan langer dan jaar niet werken door postcovidsyndroom

Omikronvariant corona zorgt voor minder langdurige klachten dan voorganger

Bron: NU.nl, 10 mei 2023.

Minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid) is tegen een landelijke registratie van mensen met postcovid. De bewindsman acht dat moeilijk omdat er niet duidelijk is hoeveel mensen echt last hebben van langdurige klachten na een coronabesmetting.

Kuipers vindt registratie lastig omdat er geen heldere definitie is van postcovid, zei hij in de Tweede Kamer. Verder wees hij erop dat het registreren erg lang gaat duren. Het gaat volgens Kuipers om 'enkele honderdduizenden' mensen. Verder zou het bulk van dit werk op het bordje van huisartsen komen. Die hebben het al erg druk, zei Kuipers.

Het postcovidsyndroom stond tot voor kort bekend als langdurige covid of long covid. Op advies van de Gezondheidsraad is de naam veranderd en spreken we nu van het postcovidsyndroom als het gaat om aanhoudende klachten na corona. *Post* betekent 'na' in het Latijn. De klachten komen namelijk ná corona.

'Ik denk dat we het niet nodig hebben', zei Kuipers over een landelijke registratie. Als een medische beroepsgroep met een patiëntenorganisatie zelf de registratie wil opzetten, zal de minister dat niet in de weg zitten. Die manier van registreren is eerder bij andere ziektes wel eens gebeurd.

Volgens de minister krijgt volgens onderzoek één op de acht mensen die besmet raken met het coronavirus, te maken met langdurige klachten. Het kan dan gaan om zaken als smaakverlies en spierpijn, maar ook om veel ernstigere gevolgen. De klachten verdwijnen bij een deel van de mensen ook weer na een bepaalde tijd.

Het Maatschappelijk Impact Team (MIT) ziet juist veel waarde in een volledige registratie van mensen met postcovid. Het speciale team adviseert het kabinet over de gevolgen van corona voor de maatschappij en economie. Daarmee zijn ze anders dan het Outbreak Management Team (OMT), dat adviseert wat medisch gezien nodig is om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

Voorzitter Jolande Sap van het MIT zei dinsdag in de Kamer dat registratie belangrijk zou zijn voor allerlei organisaties die met de gevolgen van postcovid te maken krijgen, zoals verzekeraars. Ook zou het voor patiënten een belangrijke vorm van erkenning zijn als ze beter in beeld komen.

Veel Kamerleden maken zich druk over de zorg voor patiënten met postcovid, omdat speciale poliklinieken de deuren sluiten. 'Is de klinische zorg nog toereikend?', vroeg Nico Drost

(ChristenUnie). Volgens Kuipers sluiten de poli's omdat ze niet meer nodig zijn. Patiënten met postcovid blijven welkom in ziekenhuizen, maar niet meer in specifieke poliklinieken. Bron: NU.nl, 10 mei 2023.

De Staat wordt voor de rechter gesleept vanwege een grote roof van privégegevens uit de computersystemen van de GGD's. Het doel van de rechtszaak is een schadevergoeding. Stichting ICAM, de partij achter de massaclaim, overhandigt dinsdag dagvaardingen aan 35 overheidsinstanties.

Het gaat om onder meer het ministerie van Volksgezondheid, koepelorganisatie GGD GHOR Nederland, GGD's, veiligheidsregio's en de gemeenten Amsterdam en Rotterdam.

Begin 2021 kwam naar buiten dat GGD-medewerkers hadden gehandeld in privégegevens van mensen die zich hadden laten testen op het coronavirus.

De data zijn uit de GGD-systemen gehaald en verkocht op ondergrondse marktplaatsen. De hoofdverdachten zijn daarvoor veroordeeld.

Volgens de dagvaarding zijn deze medewerkers niet goed gescreend, hadden ze toegang tot veel meer gegevens dan nodig en is niet goed bijgehouden wie welke data bekeek.

Stichting ICAM zegt dat er in totaal 6,5 miljoen mensen de dupe van de gegevensdiefstal kunnen zijn geworden. Bij de meesten is het niet duidelijk of hun gegevens daadwerkelijk zijn gestolen, maar had dit wel kunnen gebeuren. Voor hen eist de stichting 500 euro schadevergoeding per persoon.

Volgens de GGD's is zeker dat de gegevens van ongeveer 1.250 mensen zijn geroofd. Zij zouden daar een schadevergoeding van 1.500 euro voor moeten krijgen, vindt Stichting ICAM. Als de eis volledig wordt toegewezen, zou de totale schadevergoeding uitkomen op zo'n 3 miljard euro.

133.619 mensen hebben zich bij de claim aangesloten. Die is gericht tegen het ministerie van Volksgezondheid, omdat het departement 'verantwoordelijk is voor het ontwerp van de IT-systemen die de GGD's gebruiken'. Bij een overleg vorig jaar bood het ministerie een bedrag van 500 euro voor de 1.250 bevestigde gedupeerden aan, maar niets voor de anderen. Dat aanbod vond Stichting ICAM te mager.

Stichting wil meer openheid bij de overheid. De dagvaarding telt zo'n 220 kantjes en daar zitten ongeveer duizend bladzijden aan bijlages aan vast. De schadeclaim draait volgens

Stichting ICAM niet alleen om geld. De stichting wil met de rechtszaak de overheid - die rapporten zou achterhouden - dwingen tot meer openheid. 'Hoe zit het nou eigenlijk? Wat is de impact van het datalek geweest? Welke maatregelen zijn er genomen? Wat moet verbeterd worden?', vraagt een woordvoerder zich hardop af.

Bovendien zegt de stichting te willen voorkomen dat het nog een keer fout gaat. 'Het is belangrijk de overheid bij de les te houden. Normale bedrijven krijgen een dikke boete. Als ik zoiets doe, ben ik morgen failliet. Maar bij de overheid zelf gebeurt niets. Een schadevergoeding is een financiële prikkel om het beter te doen', zegt een woordvoerder.

Stichting ICAM verwacht dat de rechtszaak door alle tussenstappen nog zeker tot 2026 kan duren. De kosten van het proces worden voorgeschieden door het bedrijf Liesker Procesfinanciering uit Breda. Bron: NU.nl, 28 maart 2023.

De zogenoemde A-status van het coronavirus komt te vervallen. Dat heeft het kabinet vrijdag besloten. Vanwege de A-status van het virus konden verregaande maatregelen worden opgelegd en moesten besmettingen worden gemeld.

Het kabinet volgt met de afschaffing van de status een advies van het RIVM.

Maatregelen die door de classificatie van het virus mogelijk waren, zijn gedwongen isolatie of thuisisolatie, gedwongen onderzoek, gedwongen quarantaine (inclusief medisch toezicht) en een verbod van beroepsuitoefening. Ziektes als polio, MERS, pokken en SARS hebben nog een A-status.

Vanwege de status van het coronavirus moesten positieve testen door artsen en laboratoria worden doorgegeven aan gemeentelijke gezondheidsdiensten. Ook werden de GGD's door de A-status op een andere manier door gefinancierd.

Begin maart werden de laatste coronamaatregelen al losgelaten door het kabinet. Mensen hoefden zich vanaf dat moment niet meer te testen op het coronavirus. Ook de isolatieplicht bij een positieve test verviel. De Wereldgezondheidsorganisatie oordeelde op 5 mei dat het coronavirus geen wereldwijde noodsituatie meer is.

Monitoring van het virus gaat ondanks het afschaffen van de status wel door. 'Ook zonder A-status van COVID-19 blijft het belangrijk de ontwikkeling van het virus en de druk op de zorg te volgen. Zo kan op tijd actie worden ondernomen bij een mogelijke nieuwe opleving en/of

het onverhoopt ontstaan van nieuwe varianten', zo staat in het persbericht van de regering. Dat gebeurt onder meer door rioolwatersurveillance. Bron: NU.nl, 16 juni 2023.

Nederland gaat de coronacrisis herdenken met een rondreizende, 'levende' expositie van beeldmateriaal en verhalen. Daarmee gaat er een streep door de nationale coronaherdenking, die in 2022 niet doorging vanwege het coronavirus.

In maart 2022 werd een speciaal comité opgericht die zich zou buigen over de vraag of en hoe de coronacrisis herdacht moest worden. Het comité kreeg de naam Stilstaan bij corona, de naam die de herdenkingsperiode zou krijgen.

Onderdeel van die herdenkingsperiode zou een nationale herdenking worden. Die zou eerst plaatsvinden in september 2022, maar ging niet door vanwege een nieuwe golf van het coronavirus.

Het comité komt nu met het advies een expositie op te zetten. Daarin komen verhalen uit elke provincie en het Caribisch deel van het Koninkrijk aan bod.

Als het aan het comité ligt, duurt een bezoek aan de expositie ongeveer een uur. Bezoekers leggen dan een route af door onder meer een minibioscoop en langs fotozuilen. Daar worden ze met behulp van beeld en geluid ondergedompeld in 'de heftigheid van de coronacrisis', zo is te lezen in het advies. Daarna is er ruimte om na te praten.

Staatssecretaris Maarten van Oijen (Volksgezondheid) zegt dat advies over te willen nemen. Hij wil nog wel laten onderzoeken hoe de voorstelling er precies uit moet komen te zien. De geplande opening van de expositie is op 29 september in het provinciehuis van Noord-Brabant in Den Bosch. Bron: NU.nl, 27 juni 2023.

Het wantrouwen in de overheid is bij een op de vijf Nederlanders gegroeid tijdens de coronaperiode. Dat kwam doordat deze mensen twijfelden aan het nut van de coronamaatregelen en doordat zij het gevoel hadden dat de overheid en media hen niet serieus namen.

Deze mensen werden niet van de ene op de andere dag wantrouwend, blijkt uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Maar de uitsluiting die zij voelden, versterkte het wantrouwen.

ME treedt op tegen betogers verboden coronademonstratie in Amsterdam

Het SCP adviseert de overheid daarom nieuwsgierig te zijn naar de argumenten van mensen die een sterk afwijkende mening hebben. Volgens het planbureau liggen er vaak begrijpelijke vragen en zorgen aan ten grondslag.

Tijdens de coronacrisis stelde het kabinet stevige maatregelen in om het coronavirus te bestrijden, waaronder mondkapjes, testen voor toegang en lockdowns. Bij een deel van de Nederlandse bevolking ontstond scepsis over de informatie die de overheid over corona en de maatregelen verstrekke.

Ongeveer 3 procent van de Nederlanders gelooft zelfs dat het coronabeleid niet door de Nederlandse overheid, maar door internationale organisaties is gemaakt.

Onderzoekers van het SCP voerden een enquête uit onder ruim 2.800 mensen. Ook analyseerden ze de berichtgeving van sociale media en vier grote dagbladen. Daarnaast spraken ze met mensen die sceptisch waren over hun wantrouwen in de overheid tijdens de coronacrisis.

Uit de SCP-enquête blijkt dat zo'n 20 procent van de Nederlanders op drie of meer van de negen vragen een coronasceptisch antwoord gaf. De scepsis ging bijvoorbeeld over de werking van de vaccinaties, de reden van de coronamaatregelen of wie er over het coronabeleid gaat.

Opvallend is dat aan het begin van de coronacrisis het gemiddelde vertrouwen in alle instituties juist steeg, tot ongekennde hoogte zelfs.

Volgens de onderzoekers scharen mensen zich tijdens een crisis van buitenaf, zoals een milieuramp of in dit geval een pandemie, zich vaak achter hun leiders. In de politiek en de samenleving leek in eerste instantie weinig discussie te bestaan over de maatregelen die het kabinet nam om de verspreiding van corona te voorkomen.

Mensen met coronasceptische opvattingen verschillen niet in hun psychische gezondheid, mediagebruik of ervaringen met corona van mensen zonder coronasceptische opvattingen. Het is een diverse groep met uiteenlopende opvattingen. De mensen in die groep hebben bovenal gemeen dat ze weinig vertrouwen in de overheid hebben.

Het SCP stelt met klem dat 'juist bij thema's waarbij de overheid besluiten neemt waarbij mensen twijfelen aan de informatie' het belangrijk is om nieuwsgierig te zijn naar mensen met een afwijkende visie. De inzichten uit het SCP-onderzoek kunnen daarmee ook relevant zijn voor andere thema's, zoals maatregelen rond het klimaat en stikstof. Bron: NU.nl, 23 juni 2023.

De Tweede Kamer debatteert donderdag een groot deel van de dag over de kabinetsaanpak van de coronacrisis. Naar verwachting wordt het een pittig debat, omdat een deel van de Kamer fel tegen een aantal coronamaatregelen was.

De aanleiding voor het debat is het tweede onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). Op de agenda staan onder andere de mondkapjesplicht, avondklok en de sluiting van scholen.

De Kamer was eerder al kritisch over de keuze om de scholen te sluiten op 14 december 2020. De OVV sluit zich daar na zijn onderzoek bij aan.

Volgens de raad zorgde dit besluit voor verwarring en frustratie bij scholen en ouders. Het doel van de sluiting leek vooral om het aantal contacten en reisbewegingen van ouders te verminderen in plaats van de bescherming van kinderen, stelt de OVV.

De scholensluiting raakte leerlingen hard. Sommige kinderen liepen leerachterstanden op. Ook kregen leerlingen te maken met mentale problemen.

Daarnaast vindt een groot deel van de Kamer het nog steeds onbegrijpelijk dat het kabinet de effectiviteit van de coronamaatregelen nooit goed heeft geëvalueerd. De OVV steunt de Kamer daarin.

De onderzoekers vinden dat het kabinet omstreden coronamaatregelen, zoals de avondklok en mondkapjesplicht, beter had moeten onderbouwen. Zo is de invoering van een avondklok volgens de OVV 'een maatregel die diep ingrijpt op grondrechten doordat het de bewegingsvrijheid van mensen beperkt.'

De raad onderzocht ook de vaccinatiestrategie en de aankoop van vaccins. De vaccinatieplannen die het kabinet in januari 2021 had, waren in de ogen van de OVV niet flexibel genoeg.

Zo ging het kabinet er volgens de onderzoekers te lang van uit dat het vaccin van AstraZeneca als eerste klaar zou zijn. Dat zorgde voor vertraging toen andere vaccins eerder konden worden ingezet.

Op 1 februari dit jaar debatteerde de Kamer al over het eerste rapport van de OVV. Dat ging over de eerste maanden van de coronapandemie. Bron: NU.nl, 15 juni 2023.

Ook nu houdt Rutte vol dat avondklok tijdens coronapandemie noodzakelijk was

Premier Mark Rutte is er nog steeds van overtuigd dat de avondklok in de winter van 2021 noodzakelijk was. Al is nog altijd niet duidelijk welk effect de maatregel op het aantal coronabesmettingen had.

‘We stonden met onze rug tegen de muur’, zei Rutte donderdag tijdens het Kamerdebat over het tweede onderzoek naar de coronacrisis. ‘We hadden geen of weinig alternatieven met hetzelfde effect.’

De premier verdedigde zijn keuze om burgers te verbieden na 21.00 uur het huis te verlaten. Nederland zat toen al in een lockdown en je mocht thuis niet meer dan twee mensen tegelijk ontvangen. Daar kwam de avondklok dus nog bij. ‘Ingrijpend, maar noodzakelijk’, zei de premier daar vandaag over.

Bovendien zorgde een nieuwe virusvariant er destijds voor dat het aantal besmettingen sneller opliep.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) heeft de coronacrisis onderzocht. Inmiddels zijn twee lijvige rapporten gepubliceerd. Het derde en laatste rapport verschijnt dit jaar.

In het tweede rapport wordt onder andere de avondklok onder de loep genomen. Ook de scholensluiting en de mondkapjesplicht komen aan bod.

Deze coronamaatregelen hebben volgens de OVV gemeen dat nog steeds niet duidelijk is of ze het virus hebben helpen terugdringen. Juist de veronderstelde effectiviteit van de avondklok was voor het kabinet een belangrijke reden om de maatregel op 23 januari 2021 in te voeren.

In de Kamer werd die maatregel gesteund door de coalitie (VVD, D66, CDA, CU) en oppositiepartijen PvdA, GroenLinks, SP en 50PLUS.

Het aantal besmettingen zou met 8 tot 13 procent afnemen, beloofde het kabinet. Deze verwachting was gebaseerd op onder meer ervaringen uit het buitenland, maar het is nog onduidelijk of die percentages kloppen. ‘Het daarvoor benodigde onderzoek is tot op heden (september 2022) niet uitgevoerd’, schrijft de OVV.

In de winter van 2021 mochten er vanwege de avondklok na 21.00 uur geen mensen op straat zijn, uitzonderingen daargelaten. Die maatregel leidde tot lege straten, zoals hier in Den Haag. @ Getty Images

De eerste aanbeveling uit het rapport is dan ook om de coronamaatregelen zo spoedig mogelijk afzonderlijk te evalueren.

Maar dat is complex, zei Rutte donderdag in het debat. 'Je kunt niet zeggen: bereken het reproductiegetal van de avondklok.' Maar omdat een meerderheid van de Kamer hier toch op aandrong, wordt er alsnog een poging gedaan. 'We zullen iets presenteren dat hier goed zal vallen', beloofde de premier.

Dat is alleen rijkelijk laat, vinden sommige partijen. Ruttess stellige overtuiging dat de avondklok ook met de kennis van nu een goed idee was, zorgde voor wrevel bij de oppositie.

'Verbijsterend dat de premier blijft bij een oud en achterhaald verhaal', zei PVV-Kamerlid Fleur Agema. 'Het effect was minder dan die 8 tot 13 procent. Mensen zijn voor niets 95 dagen achter de voordeur opgesloten.' Agema is ervan overtuigd dat Rutte geen onderzoek wil.

Ook SGP-leider Kees van der Staaij ziet weinig lerend vermogen bij Rutte. Hij hoorde dezelfde argumenten van de premier als tijdens de coronacrisis, terwijl er nu een dik onderzoeksrapport ligt. 'Wat doet die evaluatie met de overwegingen van de minister-president?'

Er was en is veel onzekerheid rond de werking van de avondklok, zei Van der Staaij. Hij citeerde daarbij een van de conclusies uit het OVV-rapport: 'De verwachte effecten van de avondklok worden daardoor veel stelliger gepresenteerd dan de onderbouwing rechtvaardigt.'

Lisa Westerveld van GroenLinks deed nog een laatste poging om iets van Ruttess stelligheid weg te nemen. 'Kan de premier afstappen van die stelligheid en wat leren van de aanbevelingen van de OVV?'

Rutte. 'Ik wil van alles leren. Maar als je me vraagt: zou je de avondklok nu weer invoeren? Dan is mijn antwoord ja.' Bron: NU.nl, 15 juni 2023.

Op woensdag 28 april 2021 kwam er na ruim drie maanden een einde aan de avondklok. Wat een strenge, maar kortstondige maatregel had moeten zijn, groeide uit tot een van de meest omstreden en chaotische beslissingen die het kabinet nam in de strijd tegen het coronavirus.

In september 2020 bracht het Outbreak Management Team (OMT) in het overleg met het kabinet al de mogelijkheid van een avondklok ter sprake. Het OMT wilde de aanrollende tweede golf daarmee zo vroeg mogelijk breken, maar het kabinet bleef terughoudend.

'Het is een maatregel die je liever niet neemt, maar de alternatieven zijn soms nog erger', zei premier Mark Rutte op 12 januari nog over de avondklok, tijdens een van de vele coronapersconferenties.

Anderhalve week later kwam de avondklok er alsnog: vanaf 23 januari mochten Nederlanders tussen 21.00 uur en 4.30 uur niet zonder geldige reden op straat zijn. Daarmee kreeg Nederland voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog te maken met een avondklok.

Het idee van de avondklok stuitte voor de invoering al op felle weerstand in de Tweede Kamer én onder de bevolking. Een meerderheid van de Tweede Kamer stemde uiteindelijk in met de avondklok, maar burgers bleven protesteren.

De eerste avonden na de invoering braken er op meerdere plekken in Nederland rellen uit. Daarbij werd de net ingestelde avondklok door mensen genegeerd, terwijl er vernielingen en geweld tegen politiemensen plaatsvonden.

Zo werd op Urk een teststraat in brand gestoken, terwijl in onder meer Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Tilburg, Eindhoven en Enschede grote protesten werden georganiseerd. In sommige steden moest de Mobiele Eenheid (ME) meerdere avonden ingezet worden.

Het kabinet en het OMT hielden echter vol dat het hard nodig bleef. RIVM-directeur Jaap Van Dissel schatte dat de avondklok voor zo'n 10 procent minder besmettingen zorgde.

@ Getty Images - Avondklokrellen in Nederland: Politie bekogeld met vuurwerk en stenen

Naast maatschappelijke tegenstand ondervond de avondklok ook juridisch verweer. Protestgroep Viruswaarheid spande een zaak aan tegen de Staat en werd op dinsdag 16 februari onverwacht in het gelijk gesteld door de rechter, die oordeelde dat de avondklok per direct moest worden opgeheven.

Omdat de Staat dezelfde dag nog in hoger beroep ging, werd besloten om de avondklok in de tussentijd te handhaven, om een jojo-effect te voorkomen. Het gerechtshof in Den Haag oordeelde tien dagen later dat er wel degelijk een juiste juridische onderbouwing was voor de avondklok, die dus in stand bleef.

Tegenstanders bleven aandragen dat een avondklok niet nodig was omdat de besmettingscijfers inmiddels onder controle leken. Het OMT wees op de preventieparadox: het is moeilijk te schatten hoeveel besmettingen er waren geweest zonder de avondklok.

Wel werd de roep om de avondklok af te schaffen elke week luider. Rutte stelde tijdens persconferenties en debatten meerdere malen dat ook het kabinet er zo snel mogelijk vanaf wilde, maar dat de voordelen nog opwogen tegen de nadelen.

videostill - Viruswaarheid tegen de Staat: zo verliep de avondklokzaak.

Tot frustratie van Kamerleden bleef bij elke nieuwe coronapersconferentie aangekondigd worden dat de avondklok, die aanvankelijk voor twee weken bedoeld was, zou worden verlengd.

Rutte werd loze beloftes verweten, nadat hij had gezegd dat het schrappen van de maatregel 'bovenop de stapel' lag, maar dat toch steeds uitstelde, terwijl er wel andere versoepelingen werden doorgevoerd. Het antwoord van de premier liet weinig te raden: 'De avondklok kan er niet af. Punt.'

Groot was de verbazing toen het kabinet eind maart aankondigde dat de avondklok vanaf 31 maart zou 'meebewegen' met de zomertijd en een uur later zou beginnen.

Rutte stelde dat de avondklok zo minder effect zou hebben, hoewel dat niet precies in cijfers was uit te drukken, maar dat er ook rekening gehouden moest worden met de handhaafbaarheid.

Begin april lekte uit dat het kabinet de coronamaatregelen op 21 april wilde verruimen, zoals het openen van de terrassen en de afschaffing van de avondklok.

Rutte stelde tijdens de daaropvolgende persconferentie echter dat 21 april niet haalbaar bleek voor die versoepelingen en was duidelijk geïrriteerd dat de datum voortijdig was uitgelekt.

De premier bevestigde wel dat er werd gekeken naar 28 april als datum waarop onder meer de avondklok af zou lopen, wat een week later werd bevestigd. Daarmee kwam er na ruim drie maanden een definitief einde aan de avondklok. Bron: NU.nl, 28 april 2021.

De Tweede Kamer stelt de parlementaire enquête naar de aanpak van de coronacrisis uit. Alleen PVV, Forum voor Democratie, Groep Van Haga en de Fractie Den Haan willen nu Kamerleden afvaardigen, meldt Kamervoorzitter Vera Bergkamp in een brief.

De andere partijen in de Tweede Kamer willen het derde deelonderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) afwachten voordat ze besluiten over hun deelname.

De parlementaire enquête richt zich op de rol van het kabinet, het parlement en andere betrokken instanties bij de corona-aanpak en is een aanvulling op het OVV-onderzoek. De enquête duurt naar verwachting drie jaar. Dat betekent dat tussendoor nog Tweede Kamerverkiezingen plaatsvinden. Dat leidt tot een grote werkdruk.

Als onderdeel van de parlementaire enquête zouden hoofdrolspelers als premier Mark Rutte en voormalig minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge openbaar onder ede worden verhoord. Die verhoren moeten volgens de commissie die de enquête voorbereidt in de periode van februari tot en met september 2025 plaatsvinden. Nu is onduidelijk of deze planning wordt gehaald.

In de afgelopen maanden lekte uit dat er onvrede was over de voorbereidingscommissie, onder meer vanwege de deelname van FVD en Groep Van Haga. Leden van die partijen ontkenden de ernst van het coronavirus en zagen het soms zelfs als een complot. Bron: NU.nl, 27 juni 2023.

De parlementaire enquête over de aanpak van de coronapandemie gaat naar verwachting drie jaar duren. Tijdens het onderzoek worden hoofdrolspelers als premier Mark Rutte en oud-minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge in het openbaar gehoord.

In een voorstel van de commissie die de enquête voorbereidt staat dat de verhoren kunnen plaatsvinden van februari tot en met september 2025. Begin 2026 kan er dan een rapport met conclusies en aanbevelingen liggen.

Het Presidium wil het voorstel overnemen, schrijft het dagelijks bestuur van de Tweede Kamer in een brief. De Kamer zelf moet zich er nog over buigen.

De parlementaire enquête moet inzicht bieden in hoe belangrijke besluiten in de aanpak van het coronavirus tot stand kwamen. Ook moeten er 'lessen worden getrokken', zodat Nederland beter is voorbereid op een eventuele volgende gezondheidscrisis.

De commissie wijst erop dat vanaf begin 2020 in een zeer hoog tempo maatregelen werden getroffen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. 'Gedurende de crisis is er daardoor in verschillende fases weinig gelegenheid geweest voor politiek en maatschappelijk debat, reflectie, consultaties, belangenafwegingen en evaluaties, die buiten crisistijd meer gangbaar zijn.'

Dat geldt met name voor de rol van de volksvertegenwoordiging zelf. 'Aan een grondige, breedgedragen terugblik door de Tweede Kamer op deze periode en op haar eigen rolinvulling heeft het tot nu toe ontbroken.' De commissie vindt het belangrijk dat dit alsnog gebeurt, ook gezien de grote maatschappelijke gevolgen van de lockdowns waarin het openbare leven vrijwel tot stilstand kwam. Bron: NU.nl, 25 mei 2021.

De Eerste Kamer heeft ingestemd met de pandemiewet van minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid). Dat betekent dat het kabinet weer een juridische grondslag heeft om maatregelen in te voeren bij een dreigende pandemie, zoals corona.

Het kabinet kan met de wet weer maatregelen verplichten, zoals het dragen van mondkapjes, om een pandemie te bestrijden. Ruim een jaar lang had het kabinet deze juridische grondslag niet.

De meerderheid van de Kamer stemde tijdens het tweedaagse debat vorige week al in met de aanpassing van de Wet publieke gezondheid (Wpg), zoals de pandemiewet officieel heet.

De wet is met 49 stemmen voor en 24 stemmen tegen aangenomen. De coalitiepartijen stemden voor. Ook GroenLinks, PvdA en SP stonden achter deze wet. Onder de tegenstemmers bevonden zich PVV, de Fractie-Nanninga, Partij voor de Dieren en SGP.

Zowel voor- als tegenstanders hadden moeite met de noodbevoegdheid die minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) krijgt door de aanpassing van deze wet. Hiermee kan de minister ook maatregelen nemen als het invoeren van de avondklok of het sluiten van scholen.

Nadat de ministerraad met zo'n noodmaatregel heeft ingestemd, kan de Tweede Kamer de invoering ervan alsnog blokkeren. De Eerste Kamer heeft dat blokkeerrecht niet.

De noodmaatregel vervalt acht weken na het instellen ervan, en kan telkens met acht weken worden verlengd. Maar daarvoor moet de Tweede Kamer wel toestemming geven. Bron: NU.nl, 23 mei 2021.

Gezondheidsorganisatie WHO beschouwt de coronapandemie niet meer als een wereldwijde noodsituatie. De organisatie kondigde het hoogste alarmniveau drie jaar geleden af, maar die fase komt nu ten einde. Dankzij de vaccins kan de corona-uitbraak onder controle gehouden worden.

WHO-experts beoordelen iedere drie maanden de noodtoestand en de epidemiologische situatie, waarna zij advies uitbrengen aan topman Tedros Adhanom Ghebreyesus. Hij heeft het laatste woord over het afschalen van het alarmniveau en maakte het besluit vrijdag op een persconferentie bekend.

In januari besloot de WHO corona nog als een internationale noodsituatie te blijven beschouwen. Toen benadrukte de organisatie dat het alarmniveau op een voorzichtige en verantwoorde wijze aangepast moet worden.

Laatste groepen krijgen herhaalprik: dit is aangepast aan het coronavaccin

Tedros ziet de afschaffing als iets om te vieren, maar ook als een moment voor bezinning. 'COVID-19 heeft littekens in onze wereld achtergelaten en blijft die achterlaten. Die littekens

moeten ons eraan blijven herinneren dat nieuwe virussen kunnen opduiken met alle verwoestende gevolgen van dien.'

De Europese Commissie is blij na 38 maanden weer vooruit te kunnen kijken. 'Maar COVID-19 is als mondiaal gevaar voor de gezondheid niet voorbij', waarschuwt verantwoordelijk Eurocommissaris Stella Kyriakides. Het inenten van kwetsbare mensen gaat daarom door. Ook moet het virus in de gaten worden gehouden en moet de wereld zich voorbereiden op nieuwe soortgelijke bedreigingen.

Nog onduidelijk hoeveel mensen zijn omgekomen door pandemie. Tedros stelt dat de coronapandemie 'minstens twintig miljoen levens' heeft geëist. Dat is bijna drie keer zoveel als het officiële cijfer. Volgens data van de Johns Hopkins University, die de pandemie monitorde, zijn bijna zeven miljoen sterfgevallen als gevolg van corona geregistreerd. In Nederland gaat het om zo'n 8,7 miljoen besmettingen en bijna 24.000 doden.

De WHO schatte eerder dat door de pandemie wereldwijd zo'n vijftien miljoen mensen meer overleden dan zonder de corona-uitbraak het geval was geweest. Dat getal bracht de organisatie medio vorig jaar naar buiten en beslaat de periode van begin 2020 tot eind 2021.

Het cijfer is gebaseerd op mensen die door COVID-19 kwamen te overlijden en mensen die zijn gestorven door de negatieve effecten van de pandemie op de gezondheidszorg en andere delen van de maatschappij. De WHO houdt rekening met een marge: het werkelijke aantal ligt ergens tussen de 13,3 miljoen tot 16,6 miljoen overledenen.

Tijdens de piek van de coronapandemie in januari 2021 stierven per week wereldwijd meer dan 100.000 mensen met COVID-19. In de afgelopen week ging het om zo'n 3.500 sterfgevallen. Bron: NU.nl, 5 mei 2021.

Noord-Koreaanse burgers die sinds het begin van de coronapandemie in het buitenland verblijven, mogen eindelijk terugkeren naar huis. Het geïsoleerde Noord-Korea versoepelt het strenge grensbeleid vanwege de wereldwijd versoepelde pandemische situatie, meldt staatspersbureau KCNA zondag.

Mensen die naar Noord-Korea willen terugkeren, moeten bij aankomst nog wel zeven dagen in quarantaine.

Enkele dagen eerder landde voor het eerst sinds de lockdown in 2020 een vliegtuig uit Pyongyang in Peking. Het was niet gelijk duidelijk wie in het vliegtuig zat, maar volgens westerse reisorganisaties haalde het toestel Noord-Koreanen op die sinds het begin van de pandemie vastzaten in China.

Noord-Korea is politiek en economisch gesloten, al helemaal sinds de corona-uitbraak. De afgelopen tijd heeft het land de coronabeperkingen iets versoepeld. Treinverkeer en scheepvaart worden geleidelijk aan toegelaten, meldt persbureau *Reuters*.

Veel buitenlandse ambassades in hoofdstad Pyongyang moesten sluiten, omdat ze hun personeel door de strenge coronaregels niet meer konden laten rouleren of voorzien van benodigdheden. Bron: NU.nl, 27 augustus 2023.

Vanaf 12 mei ben je ook zonder coronaprik weer welkom in de VS

Zuid-Afrika schrapt overtredingen van coronaregels van strafblad

Het Zuid-Afrikaanse parlement heeft ingestemd met een wet waarmee overtredingen van coronaregels worden geschrapt van iemands strafblad. De wijziging wordt breed omarmd in het land, waar een van de strengste pakketten coronamaatregelen gold, schrijft BBC News.

In Zuid-Afrika zijn in coronatijd meer dan 340.000 mensen veroordeeld voor het overtreden van de coronaregels. Het gaat om mensen die bijvoorbeeld geen mondkapje droegen als dat moest of de avondklok negeerden.

De mensen die schuld hebben bekend en een boete hebben betaald, zijn met een aantekening op hun strafblad blijven zitten. Zo'n aantekening leidt tot problemen bij het zoeken naar een baan. En dat vergroot de ongelijkheid in het land, zeiden critici. Zo waren er ook mensen die zich niet aan de avondklok hielden om hun baan te behouden en niet zozeer omdat ze tegen de coronaregels waren.

Met de nieuwe wet kunnen deze mensen met een schone lei beginnen. De wet moet nog worden goedgekeurd door de senaat en worden ondertekend door de president. Maar er wordt niet aan getwijfeld dat de wet er gaat komen.

Zuid-Afrika hief in april 2022 de laatste coronamaatregelen op. Bron: NU.nl, 17 september 2023.

De regering van Nieuw-Zeeland schrapte dinsdag de laatste coronamaatregelen die het land nog kende. Er waren niet veel landen in de wereld waar de coronarestricties strenger waren dan in Nieuw-Zeeland.

Vanaf dinsdag hoeven mensen in ziekenhuizen en verzorgingshuizen geen mondkapjes meer te dragen. Ook is het niet meer nodig om na een coronabesmetting zeven dagen in isolatie te gaan.

‘De coronacijfers zullen blijven schommelen’, zegt minister van Volksgezondheid Ayesha Verrall. ‘Maar de pieken van de afgelopen twee jaar hebben we niet meer. En een groot deel van de bevolking heeft inmiddels immuniteit opgebouwd.’

Nieuw-Zeeland schrapte begin dit jaar al de meeste coronamaatregelen. De meeste burgers waren toen gevaccineerd en een piek in de ziekenhuisopnames in de winter bleef uit.

De besmettingscijfers in Nieuw-Zeeland behoorden tot de laagste ter wereld, net als het aantal mensen dat stierf aan de gevolgen van een coronabesmetting. Toch was er binnen het land veel kritiek op de strikte maatregelen. Lockdowns duurden langer dan in de meeste landen, scholen waren maandenlang gesloten en het aantal reizigers dat het land in mocht, was zeer beperkt. Bron: NU.nl, 14 augustus 2023.

De Amerikaanse geheime diensten hebben ondanks uitgebreid onderzoek geen bewijs kunnen vinden dat het coronavirus uit een laboratorium in de Chinese stad Wuhan zou komen. Dat meldt The Guardian op basis van een rapport van de diensten.

Het rapport is vrijgegeven door het bureau van de baas van de National Intelligence (ODNI). Het kan nog steeds niet met zekerheid worden gezegd dat het virus níét uit een laboratorium kwam. Maar tegelijkertijd is er ook geen enkel bewijs gevonden dat deze theorie wel onderbouwt.

Het bureau beklemtoont dat er uitgebreid onderzoek is verricht bij het Wuhan Institute of Virology. Zeker in de VS leidt de oorsprong van het virus tot een verhit politiek debat.

Politici hebben er bij de geheime diensten op aangedrongen dat zij meer informatie moeten vrijgeven over hun bevindingen. Maar de diensten wijzen er op hun beurt op dat zij nog steeds niet alle informatie hebben, omdat China niet goed meewerkt met het onderzoek.

De Amerikaanse president Joe Biden tekende in maart een wet waarmee hij het voor de geheime diensten gemakkelijker maakt om informatie vrij te geven over het onderzoek naar de oorsprong van het virus.

De baas van de FBI stelde in maart nog dat het 'zeer waarschijnlijk' was dat het coronavirus zou zijn ontstaan in een Chinees laboratorium. Maar hij voegde daar direct aan toe dat het onderzoek nog liep en dat hij verder geen details kon delen. De FBI was de enige geheime Amerikaanse dienst die deze stelling publiekelijk verdedigde.

Volgens de meeste inlichtingendiensten is het scenario dat het virus is overgesprongen van dieren - waarschijnlijk vleermuizen - naar mensen de waarschijnlijkste verklaring.

FBI-baas Christopher Wray is aangesteld door toenmalig president Donald Trump. Die claimde tijdens zijn presidentschap meerdere keren dat het coronavirus ontstond in een Chinees laboratorium. Trump noemde corona onder meer 'het Chinese virus', maar leverde nooit bewijs voor zijn bewering.

Wereldgezondheidsorganisatie WHO concludeerde in maart 2021 dat de coronapandemie ontstond nadat het virus op een markt in Wuhan van een vleermuis was overgesprongen naar de mens. Mogelijk zaten daar nog andere dieren tussen.

De onderzoekers noemden de mogelijkheid dat het virus uit een laboratorium was geëkt 'extreem onwaarschijnlijk'. China heeft altijd ontkend dat het virus ontstond in een laboratorium in Wuhan. Bron: NU.nl, 26 juni 2023.

Na enkele jaren van zorgen over het aantal plekken op de intensive cares van ziekenhuizen zijn diezelfde ic's nu zeldzaam rustig. Dat schrijft de Volkskrant donderdag. De relatieve rust past in de trend van de jaren vóór de coronapandemie.

De ic-plekken in Nederlandse ziekenhuizen zijn op het moment voor zo'n 60 procent bezet, zegt voorzitter Iwan van der Horst van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care tegen *de Volkskrant*. Volgens hem is een bedbezetting van 80 tot 85 procent ideaal, omdat je het dan 'niet te druk en niet te rustig' hebt.

Er zijn nog geen exacte cijfers over de drukte op ic's. Maar volgens Hans van der Hoeven, hoofd van de intensive care van het Radboud-umc in Nijmegen, is de trend is wel dat we het nog nooit zo rustig hebben gehad.

De relatieve rust past in een trend die al voor de coronaperiode zichtbaar was. In 2016 lagen er jaarlijks nog zo'n 85.000 patiënten op de intensive care, maar dat is inmiddels gedaald naar zo'n 65.000 patiënten.

Van der Horst wijst naar de coronaperiode om die daling te verklaren. Toen zijn veel mensen met een kwetsbare gezondheid overleden. 'Zonder covid hadden die nu mogelijk op de ic gelegen', zegt hij tegen *de Volkskrant*.

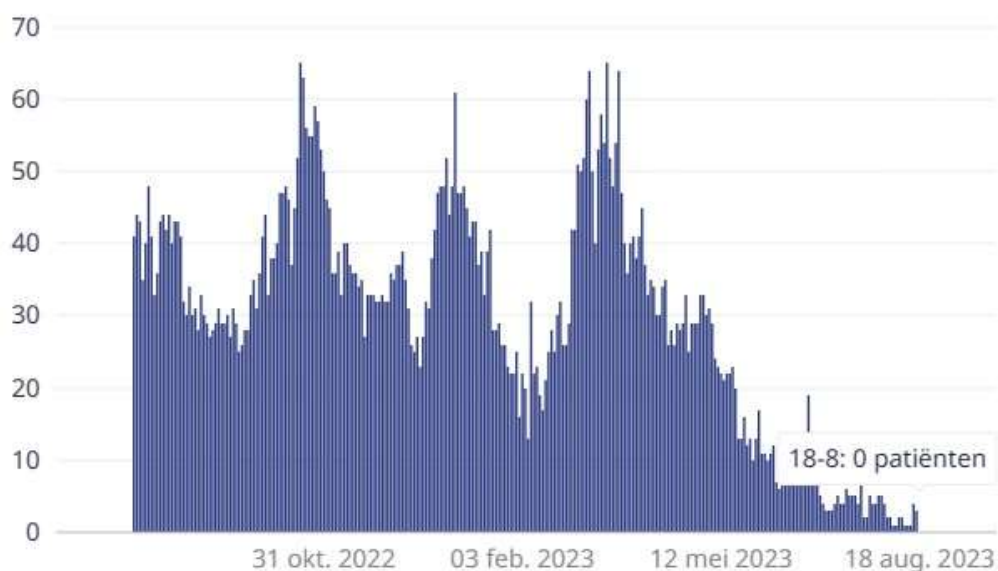
Verder speelt volgens Van der Hoeven mee dat zowel artsen als patiënten door de coronaperiode een 'realistischer beeld' hebben van ic-zorg. Hierdoor kiezen patiënten minder gauw voor een bed op de ic. Bron: NU.nl, 7 september 2023.

Voor het eerst sinds het coronavirus in februari 2020 opdook in Nederland ligt er niemand meer met corona op de intensive care. In de afgelopen dag hebben de laatste twee coronapatiënten de ic verlaten.

Het is onduidelijk of de twee laatste coronapatiënten de ic verlieten, omdat ze zijn opgeknapt of omdat ze zijn overleden. Dat laat het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) weten.

Aantal patiënten dat afgelopen jaar met Covid-19 op een Nederlandse intensive care lag | In 2020 en '21 waren deze aantallen een stuk hoger. Op het hoogtepunt (april 2020) lagen meer dan 1400 coronapatiënten op een IC.

Gemaakt met LocalFocus

Bron: [LCPS](#)

Het LCPS benadrukt dat de cijfers één keer per dag worden vastgesteld. Het gaat dus om een momentopname. Daardoor kan het dat er op dit moment net weer iemand van een

verpleegafdeling naar een intensive care is verplaatst. Het cijfer zegt ook niets over de toekomst.

Zo neemt het aantal coronapatiënten op de verpleegafdelingen de laatste weken weer iets toe. Dat komt waarschijnlijk door de opkomst van een nieuwe subvariant van het coronavirus.

Begin deze maand lagen ongeveer veertig coronapatiënten op een verpleegafdeling. Inmiddels is dat aantal gestegen naar ruim zeventig.

Uit rioolmetingen blijkt dat het aantal virusdeeltjes in het water toeneemt. Dit kan erop wijzen dat meer mensen besmet zijn met het coronavirus. Het is onzeker of dat echt zo is, omdat het grootschalige testprogramma is gestopt.

Het aantal virusdeeltjes in het riool stijgt sneller dan het aantal ziekenhuisopnames. Dat zou kunnen betekenen dat de meeste mensen thuis uitzielen en niet of nauwelijks klachten krijgen waarvoor ze naar het ziekenhuis moeten.

Het gaat nog altijd om kleine aantallen, benadrukte het RIVM dinsdag. 'De laatste maand zien we een toename, maar het niveau is nog steeds heel erg laag', zei Susan van den Hof, hoofd van het Centrum voor Epidemiologie en Surveillance van Infectieziekten. 'Het stijgt nu van heel erg laag naar iets minder heel erg laag.'

Het is onduidelijk waardoor de lichte toename wordt veroorzaakt. Volgens Van den Hof zou het kunnen dat de zomervakantie een rol speelt. 'Vakantie helpt altijd met verspreiding van virussen.' Bron: NU.nl, 18 augustus 2023.

Britse premier plande militaire operatie in Nederland

De voormalig Britse premier Boris Johnson heeft zijn veiligheidsdiensten in 2021 gevraagd om plannen te maken om een militaire operatie uit te voeren in Nederland. Dat melden diplomatieke bronnen tegenover de Britse tabloid Daily Mail. De operatie zou als doel hebben om vijf miljoen coronavaccins te stelen uit een fabriek in Leiden.

De Britten waren destijds boos dat de miljoenen vaccins die de Britten hadden besteld bij AstraZeneca niet aan hen werden geleverd, maar aan de Europese Unie. Johnson zou zo 'woedend' zijn geweest dat hij zijn veiligheidsdiensten opdracht gaf om een 'militaire operatie' te onderzoeken om de vaccins uit Leiden te halen. Het plan werd echter afgewezen door diplomaten, omdat het de relaties met andere landen zou schaden en de levering van vaccins uit de EU zou kunnen vertragen.

Een bron vertelt tegenover de Britse tabloid: 'Johnson gaf ambtenaren de opdracht om alle reactiemogelijkheden te bekijken. Dat hield ook in dat de veiligheidsdiensten moesten bekijken of er mogelijkheden waren om de vaccins fysiek uit Nederland te halen en hierheen te brengen.' Volgens een andere bron had Johnson het gevoel gekregen dat hij voor 'Britse levens aan het vechten' was. 'Op een gegeven moment vroeg hij of er militaire opties waren om deze vaccins gewoon te halen.'

Overheidsonderzoek naar coronacrisis. De bron benadrukt echter dat voor hem niet duidelijk was 'hoe ver het plan' werd uitgewerkt. 'Maar op dat moment waren de acties van de EU zo agressief dat het niet zo'n vreemd idee leek.' Een woordvoerder van Johnson is door de Daily Mail gevraagd om een reactie, maar ging inhoudelijk niet op het punt in. Wel moet Johnson deze week openlijk inzicht geven over zijn besluiten tijdens de coronacrisis tijdens een publiek verhoor. Daar wordt onderzoek gedaan naar het handelen van de Britse overheid tijdens de pandemie.

De voormalig Britse premier Boris Johnson heeft zijn veiligheidsdiensten in 2021 gevraagd om plannen te maken om een militaire operatie uit te voeren in Nederland. Dat melden diplomatieke bronnen tegenover de Britse tabloid Daily Mail. De operatie zou als doel hebben om vijf miljoen coronavaccins te stelen uit een fabriek in Leiden. @ Sergei Chuzavrov/AFP/ANP

Uit dat onderzoek kwamen al meerdere opzienbarende uitspraken van Johnson naar buiten. Zo stelde hij dat mensen Covid-19 moesten krijgen om zo 'langer te leven' en geloofde hij er niks van dat de zorg overbelast werd door de pandemie. Er wordt verwacht dat Johnson deze week zijn excuses gaat aanbieden voor de overheidsaanpak van de pandemie. Bron: BNR, 4 december 2023.

Meer virusdeeltjes in rioolwater, gaat corona weer oplaaien?

Het gemiddeld aantal coronavirusdeeltjes in het rioolwater steeg tussen 7 en 13 augustus met 58 procent. Hoe komt dat en gaat het virus weer oplaaien nu we richting het najaar gaan?

De stijging is niet gek in deze periode van het jaar, legt Susan van den Hof, epidemioloog bij het RIVM uit. 'Mensen zijn op vakantie geweest, naar festivals, komen veel anderen tegen en gaan daarna weer naar school of werk.' Hierdoor verspreidt het virus zich makkelijker. 'Dus het is niet heel onverwacht.' Bovendien gaat het nog steeds om een laag aantal coronavirusdeeltjes, zegt Van den Hof. 'Heel de zomer is het maar weinig geweest, we zitten zelfs op het allerlaagste niveau sinds jaren.'

Maar helemaal weg gaat corona niet, zegt Van den Hof. 'Naast griep en alle andere luchtwegvirussen hoort het erbij.' De kans is wel heel groot dat ook het coronavirus een 'gewoon' luchtwegvirus wordt, denkt het RIVM. 'Maar we zijn nog niet zo ver om dat met zekerheid te kunnen zeggen. Je weet maar nooit wat er gebeurt en of er bijvoorbeeld een hele rare variant komt, al wordt die kans wel steeds kleiner.'

Daarom blijft het RIVM corona monitoren, bijvoorbeeld met de metingen in het rioolwater. 'Eerder keken we veel naar teststraten, maar die zijn er niet meer.' Verder houdt het RIVM bijvoorbeeld ook bij hoeveel mensen er met corona in het ziekenhuis worden opgenomen en hoeveel er overlijden. Ook is er een groep vrijwilligers die iedere week doorgeeft of ze klachten hebben. 'Die gegevens leggen we allemaal bij elkaar en dan bekijken of we of het met elkaar overeen komt.'

De epidemioloog kan nu al zeggen dat het virus zich straks in het najaar weer makkelijker verspreidt. 'We hebben deze zomer geen piek gehad zoals de afgelopen jaren. Dus het is voor de meeste mensen langer geleden dat ze hun laatste infectie of vaccinatie hebben gehad. Dat betekent dat er een iets grotere kans is om weer besmet te worden.'

Wel verloopt het coronavirus over het algemeen milder. 'Dat komt omdat mensen afweer hebben opgebouwd door vaccinatie, besmettingen of allebei, en door de variant die nu rond gaat.' Dat is een subvariant van Omikron, die minder ziekmakend is dan eerdere varianten. Van den Hof: 'De kans dat je nu ernstig ziek wordt is een stuk kleiner dan toen het virus helemaal nieuw was en niemand nog beschermd was.'

Wel zijn er nog steeds mensen die een grotere kans lopen op ernstige klachten, benadrukt de epidemioloog. 'Diegenen adviseren we om in het najaar een vaccinatie te halen.' De nieuw vaccinatieronde van de GGD start in oktober. 60-plussers en mensen die onderliggende ziektes hebben kunnen de prik halen. Van den Hof: 'Dat zijn de mensen die ook voor de griep prik in aanmerking komen. Helaas zijn het nu nog twee aparte prikken, maar het zou goed kunnen dat het in de toekomst één vaccinatie wordt.' Bron: RTV Utrecht, 24 augustus 2023.

We moeten ons nu snel en goed voorbereiden op dit najaar

Het lijkt alsof de coronapandemie voorbij is. Alleen zijn we helaas nog niet van corona af, waarschuwt Marc Kaptein, medisch directeur van Pfizer. 'Het gaat goed, daardoor zijn we achterover gaan zitten. Maar we moeten nu hard aan de slag om ons voor te bereiden op dit najaar. Wat er gaat gebeuren, is koffiedikkijken. Daarom moet je nu zorgen dat alles op orde is: de testcapaciteit, dat je de zorg kunt opschalen en dat er voldoende vaccins en geneesmiddelen zijn. Dat is nog lang niet allemaal geregeld.'

Het ministerie van VWS heeft in een lange termijnstrategie voor COVID-19 vier scenario's geschetst over wat er komende herfst kan gebeuren.

Vier scenario's

Het gunstigste is het verkoudheidsscenario, legt Marc Kaptein uit. 'Dan leidt het coronavirus op termijn alleen tot milde verkoudheidsklachten.'

Een tweede scenario is dat van de 'griep-plus', waarbij opnieuw een 'infectiegolf' ontstaat. 'Dit kan tot een grotere druk op de zorg leiden, zeker als zo'n uitbraak samenvalt met een échte griepgolf'.

Het derde is het 'continue strijd scenario'. 'Dan duikt periodiek een nieuwe, besmettelijke variant op die onze opgebouwde immuniteit kan omzeilen. Dat kan leiden tot een forsere druk op de zorg', benadrukt hij.

En als vierde is er het 'worst case scenario' waarbij een besmettelijkere én ernstige variant opduikt, die voor ernstige ziekte en overlijden kan zorgen, vooral bij ouderen en mensen met een verzwakt immuunsysteem.

De kans dat zo'n ernstig scenario zich voltrekt, is klein. 'Een virus muteert continu waarbij de variant die het virus een 'voordeel' biedt dominant wordt. Vaak wordt een virus daarbij steeds minder ziekmakend. Uiteindelijk zal ook dit coronavirus eindigen als een gewoon verkoudheidsvirus, net zoals andere coronavirussen.' Toch is het belangrijk dat 'we' ons op alle vier de scenario's voorbereiden. 'Het is koffiedikkijken wat er gebeurt. Je weet niet of het virus snel minder ziekmakend wordt, of dat er misschien toch eerst nog een besmettelijke of ziekmakende variant opduikt. Daarom is het zo belangrijk dat je met alle scenario's rekening houdt.' Het is prima dat alle coronamaatregelen nu zijn afgebouwd. De druk op de zorg neemt af en ook het aantal besmettingen lijkt te dalen.

Ook hebben we door alle vaccinaties, boosterprikken en Omikron-besmettingen een aardige afweer opgebouwd. 'We staan er nu best goed voor. Maar je kunt er alleen niet vanuit gaan dat dit zo blijft. Het is nodig dat de overheid nu hard aan de slag gaat om Nederland voor te bereiden op het komende najaar.'

Pandemische paraatheid houdt onder andere in dat we ons voorbereiden op elk van de vier scenario's. Dat gebeurt nog onvoldoende, meent hij. Het ministerie van VWS heeft in haar beleidsagenda en lange-termijn-aanpak-COVID-19 aangekondigd dat het 'rond de zomer met een plan komt voor de herfst'. 'Dat is te laat, zo vrezen wij.'

De medisch directeur vindt dat er zo snel mogelijk moet worden gezorgd voor 'paraatheid'. 'Dat betekent dat je je voorbereidt op één van de vier scenario's en daar ook gepaste maatregelen voor treft.'

Die lopen uiteen van hygiënemaatregelen, het flexibel maken van de zorg tot de mogelijkheid om snel het aantal IC-bedden op te schalen. 'Zodat je de impact van een toekomstige pandemie op mensen, de gezondheidszorg en de maatschappij in zijn geheel minimaliseert.'

Ook is het van groot belang dat Nederland voldoende vaccins en geneesmiddelen op voorraad heeft om besmetting en ernstige ziekte te kunnen voorkomen.

'Bij een nieuwe variant zijn we als maatschappij buitengewoon kwetsbaar gebleken'. 'Als er een besmettelijkere, misschien zelfs gevaarlijkere, virusvariant ontstaat waarvoor we minder of niet immuun zijn, dan moet het messenger-RNA in ons vaccin worden aangepast', legt hij uit. 'Zodat ons immuunsysteem opnieuw wordt getraind op dat gemuteerde virus.'

Het ontwikkelen, maken en distribueren van een aangepast mRNA-vaccin duurt honderd dagen. 'In die tussenliggende periode zijn we als maatschappij buitengewoon kwetsbaar. En dan is het belangrijk dat je een goede behandeling hebt voor mensen die kwetsbaar zijn, besmet raken en ernstig ziek kunnen worden.'

Die behandeling was er al in de vorm van dexamethason en remdesivir. Kortgeleden zijn daar antivirale middelen en monoklonale antilichamen bijgekomen. En wat dat betreft lijkt Nederland opnieuw niet bij de Europese kopgroep te behoren. 'De overheid heeft lang niet genoeg voorraad aan geneesmiddelen geregeld om die cruciale honderd dagen door te komen.'

Je moet de antivirale middelen en monoklonale antilichamen zien als een verzekeringspolis, vervolgt hij. 'Niemand weet welk scenario ons wacht, maar je moet het risico wel incalculeren. Als er straks een nieuwe uitbraak komt, is dat vooral riskant voor ouderen en kwetsbaren. Als we hen niet afdoende kunnen behandelen tegen ernstige COVID-19 ziekte kunnen we weer een lockdown krijgen.' De kosten daarvan zijn vele malen hoger dan de aanschaf van die geneesmiddelen. 'En dan heb ik het nog niet eens over de impact van ziekte en sterfte op individuele mensen en de zorg in het algemeen die je had kunnen voorkomen.'

Volgens Marc Kaptein heeft Nederland een ingewikkelde zorgstructuur met allerlei adviesraden en commissies. 'Dat zorgt ervoor dat het beslisproces langzaam verloopt, omdat er telkens heel veel mensen moeten meebeslissen.'

Daardoor ging Nederland laat aan de mondkapjes, werd de testcapaciteit langzaam opgeschaald en startte het vaccineren en booster trager dan in andere landen. 'Nu wordt er weer gewacht. Laten we leren van het verleden en het ditmaal anders doen.'

Wat de overheid nu het beste kan doen? 'De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft hier ook al een rapport² over geschreven', stelt hij. 'Eén van de aanbevelingen die zij doen, is dat je als overheid niet alleen een visie ontwikkelt. Maar dat je ook een leidende rol neemt en bepaalt wat er gebeurt en wie dat gaat doen.'

'We zijn een groot geneesmiddelenbedrijf, maar we zijn ook heel wendbaar'. Dat betekent in de ogen van Marc Kaptein dat, hoewel de eindverantwoordelijkheid bij de minister van Volksgezondheid

blijft, er 'één persoon met een duidelijk mandaat verantwoordelijkheid moet krijgen voor de uitvoering'.

Zijn eigen bedrijf heeft sinds het begin van de coronapandemie een transformatie ondergaan. 'Pfizer is een groot geneesmiddelenbedrijf, maar we zijn ook heel wendbaar gebleken. We hebben binnen negen maanden een vaccin ontwikkeld en kwamen binnen twee jaar met een antiviraal middel', zegt hij. 'We zijn op elk scenario voorbereid en kunnen - indien nodig en goedgekeurd - snel een geüpdatet vaccin klaar hebben. En samen met andere geneesmiddelenbedrijven zorgen we in de tussenliggende periode ook voor voldoende geneesmiddelen. Dat zijn lessen, over het belang van snelheid en hoe je die bereikt, die we kunnen delen met de overheid. Met als einddoel dat we goed voorbereid het najaar ingaan.' Bron: Pfizer, 30 augustus 2023.

Corona in 2023: hoe zit het nu met testen en thuisblijven?

De tijd van de avondklok, mondkapjes en lockdowns lijkt ver achter ons te liggen. Het coronavirus speelde vanaf begin 2020 een grote rol in onze samenleving. Om verspreiding tegen te gaan stelde het RIVM allerlei regels op. Corona is inmiddels naar de achtergrond, maar nog niet helemaal weg. Hoe zit het nu met testen en thuisblijven? Wij zetten alles voor je op een rijtje.

Eerst is het belangrijk om goed te begrijpen hoe groot het coronavirus momenteel is. Het RIVM meldde recentelijk dat er iets meer covid-deeltjes in het riool gevonden waren dan in de periode daarvoor. De nadruk ligt hier op méér deeltjes dan daarvoor, maar niet véél. Het is nog altijd het laagste niveau in jaren volgens het RIVM. Maar helemaal weg is corona dus zeker niet. Er gaat bijvoorbeeld nu weer een nieuwe subvariant van de coronavariant Omikron rond. Deze heet EG.5.

Wat moet ik doen bij klachten? De website van het RIVM geeft nog steeds advies wanneer je klachten hebt die passen bij corona. Denk aan een loopneus, hoesten, niezen en koorts. Het RIVM raadt aan om bij besmetting thuis uit te zieken omdat luchtwegvirussen makkelijk verspreid worden. Dat geldt niet alleen voor corona, maar ook voor andere luchtwegvirussen zoals de griep.

Een aantal andere adviezen klinkt bekend: goed en vaak je handen wassen en ventileren. Wat betreft mondkapjes geeft het RIVM geen advies.

Moet ik me nog laten testen? Sinds maart dit jaar is het niet meer verplicht om te testen als je klachten hebt, maar dat mag wel. Testen bij de GGD kan niet meer. Je kan je wel laten testen bij een commerciële partij, maar dan moet je de test zelf betalen. Ook is het aantal commerciële testers enorm afgenomen.

Een andere optie is de zelftest, die je kunt kopen bij een drogist of supermarkt. Houd er wel rekening mee dat sommige zelftesten een houdbaarheidsdatum hebben, dus check of die test in je la nog wel bruikbaar is.

En hoe het met de betrouwbaarheid van de testen zit? 'De zelftesten die je in Nederland kan kopen zijn zo ontwikkeld dat ze ook testen op de huidige varianten. In Nederland is vooral een variant van Omikron dominant en de zelftesten kunnen die variant ook vaststellen,' legt een woordvoerder van het RIVM uit. 'Ze zijn in de meeste gevallen, als je klachten hebt, betrouwbaar om vast te stellen of je besmet bent of niet.'

Positief getest! Moet ik dan in isolatie? Quarantaine of isolatie is niet verplicht. Maar zegt het RIVM: 'Bij klachten of een positieve uitslag raden we wel aan om thuis te blijven en afstand te houden met kwetsbare mensen die misschien veel zieker kunnen worden van hetzelfde virus.'

Een bezoekje aan opa en oma kun je misschien beter uitstellen, maar boodschappen doen kan prima volgens het RIVM.

Kan ik me laten vaccineren? Vaccineren kan binnen de provincie Utrecht momenteel op twee locaties van de GGD, in Utrecht en in Amersfoort. Daar kun je de 'gewone' herhaalprik krijgen. Op de website van de GGD lees je meer hierover.

Momenteel wordt er ook gewerkt aan een nieuw vaccinatie voor een gemuteerde vorm van het virus. Die prik wordt nog ontwikkeld en zal in de loop van het najaar eerst beschikbaar zijn voor kwetsbare mensen, bijvoorbeeld ouderen en chronisch zieken. Waar die groepen de prik kunnen halen, is nog niet bekend.

Is de gemuteerde variant gevaarlijk? De EG.5 variant wordt ook wel Eris genoemd. De nieuwe variant van het virus gaat rond sinds de zomer. Het RIVM benadrukt het een milde variant is en dat niks erop wijst dat je van Eris zieker wordt dan van andere varianten. De herhaalprik die in het najaar beschikbaar wordt voor kwetsbare groepen, beschermt onder meer tegen deze variant.

Een stijging van coronabesmettingen in het najaar lijkt onvermijdelijk, net zoals dat bij de griep en de gewone verkoudheid ook gebeurt. Maar om het nu helemaal te rekenen tot een 'gewoon' luchtwegvirus is nog te vroeg. Daarom blijft het RIVM monitoren. Bron: RTV Utrecht, 30 augustus 2023.

Infectieradar

3,4%

Het percentage deelnemers van Infectionradar met een positieve corona-uitslag bleef ongeveer gelijk met **3,4%**.

Waarde van 18 - 25 december 2023

Bron: Infectionradar

Rioolwater

+8%

Het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes steeg licht (**+8%**) in de eerste 4 dagen van week 51 (18 - 21 december).

Waarde van 18 - 21 december 2023

Bron: RIVM

Virusvarianten

BA.2.86

In het rioolwater en in de kiemsurveillance worden vooral BA.2.86 varianten gevonden, met name subvariant JN.1, naast meerdere XBB-varianten.

Deze subvarianten lijken niet ziekmakender te zijn dan eerdere omikronvarianten.

Waarde van 19 december 2023

Bron: RIVM

Pirola blijkt nieuwste coronavariant, wat moeten we daarover weten?

Wellicht dat er ook in jouw omgeving zieken zijn, er woekeren blijkbaar nogal wat virussen rond. Nu is daar ook de Pirola-variant van corona.

Het RIVM sprak al eerder van een griep epidemie. Er zijn meer longontstekingen en ook het rhino-, griep- en coronavirus werden gesignaleerd. En van die laatste blijkt nu een nieuwe variant te zijn, met de naam Pirola.

De Telegraaf schrijft dat er zo'n 4000 virusdeeltjes per 100.000 inwoners in het rioolwater zaten. En ook in de ziekenhuizen zouden meer mensen met corona binnenkomen. 855 patiënten liggen in het ziekenhuis met het coronavirus, waarvan 42 op de ic. Wel geven ziekenhuizen aan dat het vaak gebeurt dat patiënten voor iets anders komen en bij hen toevallig corona wordt ontdekt.

Onder het coronavirus blijkt nu de Pirola-variant het steeds vaker voor te komen. Het gaat om een afstammeling van de eerdere Omicron-familie.

Krijg je andere verschijnselen van Pirola? Tranende ogen, uitslag in het gezicht, diarree en vermoeidheid worden aan Pirola gelinkt. Maar ook de bekende smaak- en reukverlies, keelpijn, een loopneus, verstopte neus, niezen en droge hoest kunnen aan de orde zijn. Net als hoofdpijn, spierpijn en vermoeidheid.

Mocht je dat soort symptomen ervaren, kan het zo zijn dat je Pirola te pakken hebt, volgens viroloog Bert Niesters. „Zeker als het gecombineerd is met luchtwegklachten. Maar het kan eveneens de griep of rsv zijn. Die twee virussen zijn ook in opkomst.”

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) houdt de Pirola-variant in de gaten. Uit een eerste evaluatierapport blijkt dat het virus zich erg makkelijk verspreidt. Daarnaast zou de variant de mogelijkheid hebben om aan antistoffen te kunnen ontsnappen, omdat er mutatie is geweest. Maar er is nog weinig onderzoek gedaan.

Voorlopig lijkt Pirola niet ziekmakender te zijn dan andere varianten van het coronavirus. Een studie in België concludeerde dat het risico op ziekenhuisopname ongeveer gelijk is vergeleken met niet-Pirola-varianten. In Singapore stelden onderzoekers zelfs dat het risico kleiner is. Maar er is relatief weinig data, benadrukt de WHO en schrijft ook *De Telegraaf*. Ook volgens viroloog Niesters hoeven we ons geen zorgen te maken.

Volgens hem is het een kwestie van gezond verstand gebruiken. Kwetsbaren kunnen wat hem betreft wat voorzichter zijn en wie zich niet lekker voelt, blijft bij voorkeur thuis. Bron: Metronieuws, 27 december 2023.

Centraal Bureau voor de Statistiek

<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/sterfte-aan-covi...>

Sterfte aan COVID-19 verder afgenomen in 2023

11 dec 2023 — CBS gaat over naar de reguliere statistieken over sterfte en doodsoorzaken van voor **corona**. Er overleden in **2023** veel minder mensen aan **COVID-19** ...

Het aantal mensen met corona loopt snel op en de hoeveelheid virusdeeltjes in het rioolwater is nooit eerder zo hoog geweest als nu. Epidemioloog Alma Tostmann van het Radboudumc beantwoordt vijf vragen over de huidige coronagolf.

Wat is er aan de hand?

‘Dit is de eerste winter zonder specifieke coronamaatregelen, zoals testen en thuisisolatie bij een positieve test. We zien de hoeveelheid virusdeeltjes in metingen van rioolwater al sinds september toenemen, tot een historisch hoogtepunt deze week. Er liggen nu meer dan achthonderd mensen in de ziekenhuizen, waarvan vijftig op de IC’s. Het aantal mensen dat ernstig ziek wordt is relatief laag, ondanks de hoge besmettingscijfers. Maar we zien toch dat sommige mensen nog steeds zo ziek worden door corona dat ze in het ziekenhuis worden opgenomen.’

Kunnen de ziekenhuizen het aan?

‘De beddendruk is op bepaalde afdelingen al hoog, maar het is nog onder controle. We verwachten wel dat het aantal ziekenhuisopnames door corona verder zal stijgen. We verwachten ook een griepgolf, die komt normaalgesproken in januari. Dus als we geluk hebben komen die golven van corona en griep achter elkaar, maar als ze gaan overlappen kan dat nog een uitdaging vormen. Zeker in combinatie met ziekteverzuim onder personeel, in de zorg maar ook in andere sectoren.’

Wat kunnen we doen om verdere verspreiding te voorkomen?

‘We moeten vooral blijven voorkomen dat we mensen met een kwetsbare gezondheid besmetten, zoals ouderen. Blijf je aan de basismaatregelen houden, dus hoesten in de ellenboog, handen wassen en ventileren. Let extra op bij klachten, niet alleen hoesten en snotteren, maar ook hoofdpijn, koorts of een ziek gevoel. Heb je lichte klachten, werk dan thuis als het kan. Ben je ziek, blijf dan thuis. En je kunt nog steeds een mondneusmasker

dragen bij contact met kwetsbaren. Daarnaast is het ook belangrijk dat mensen zich realiseren dat iedereen ook nu nog na een corona-infectie post-COVID syndroom (long COVID) kan krijgen, dus in die zin is iedereen 'kwetsbaar'.

Hoe moet dat met alle feestelijkheden de komende weken?

'Blijf alert met kerstborrels deze week, of met Kerst zelf, wanneer jong en oud samen aan tafel zitten. Testen hoeft niet meer, maar is nog steeds nuttig, zeker als je met kwetsbaren in contact komt. Als je dan weet dat je corona hebt, kun je extra preventiemaatregelen nemen. Het is in de huidige fase van de coronapandemie niet meer nodig om elke besmetting tegen te gaan, maar het is wel verstandig om te zorgen dat we kwetsbare mensen blijven beschermen. Ben je bijvoorbeeld alleen verkouden op de dag van je kerstdiner, overleg dan met elkaar en respecteer elkaars ideeën.'

Heeft een boostervaccinatie zin?

'Ja. Uit recente cijfers van het RIVM blijkt dat 60-plussers die de laatste booster hebben gehaald 77 procent minder risico hebben op een ziekenhuisopname, en 84 procent minder kans op een IC-opname. De booster voorkomt niet dat mensen besmet raken met corona, maar het doel is ernstige ziekte te voorkomen. Daarom worden voor de booster mensen opgeroepen die een hogere kans hebben om ernstig ziek te worden door corona, zoals ouderen, de griepgroep en zwangere vrouwen. Deze mensen kunnen deze week alsnog, tot 22 december, een boosterprik halen bij de GGD.' Bron: Radboudumc, 18 december 2023.

Aantal coronapatiënten in ziekenhuis stijgt snel: grootste instroom sinds maart

Ziekenhuizen zien sinds een paar dagen ineens weer veel coronapatiënten binnenkomen. Het totale aantal opgenomen patiënten is sinds vrijdag met meer dan honderd gestegen. Ook in het rioolwater zijn de laatste tijd weer meer virusdeeltjes te vinden.

Ziekenhuizen behandelen op dit moment 633 mensen die het coronavirus onder de leden hebben. Dat is het hoogste aantal sinds eind maart, ruim acht maanden geleden. Heel november was de bezetting behoorlijk stabiel op zo'n vijfhonderd positief geteste mensen in de ziekenhuizen.

Tussen maandagochtend en dinsdagochtend belandden 168 mensen met coronaklachten in een ziekenhuis. Dat is de grootste instroom in een dag tijd sinds half maart.

Het is niet bekend hoeveel mensen nu besmet zijn, het grootschalige testprogramma is gestopt. Het RIVM houdt de verspreiding nog wel in de gaten door virusdeeltjes in het rioolwater te meten. Die concentraties zijn in de afgelopen weken ook gestegen naar het hoogste niveau sinds maart.

Dat het aantal besmettingen stijgt, was op zich wel verwacht. Het coronavirus gaat gemakkelijker rond in de herfst en het najaar. Daarom kunnen mensen uit risicogroepen sinds begin oktober ook een boosterprik krijgen om de afweer te versterken.

De afgelopen week hebben iets meer dan 200.000 mensen die prik gehaald. Dat aantal ligt iets lager dan in de weken ervoor. In totaal zijn nu 2,3 miljoen mensen ingeënt. Voor de meeste groepen loopt de vaccinatie tot 22 december.

De najaarsprikronde begon met mensen van 60 jaar en ouder. In die groep is nu ongeveer 43 procent gevaccineerd, meldt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Bron: RTL Nieuws, 5 december 2023.

Ruim 1,5 miljoen mensen hebben boosterprik corona gehad

Het aantal mensen dat een boosterprik tegen het coronavirus heeft laten zetten, is opgelopen tot ruim 1,5 miljoen. Dat betekent dat ongeveer 300.000 mensen in de afgelopen week de extra prik hebben gehaald. In de weken ervoor haalden ongeveer evenveel mensen de inenting. De nieuwe vaccinatieronde, bedoeld om het afweersysteem een oppepper te geven, startte begin oktober.

De vaccinatie begon met mensen van 60 jaar en ouder. In die groep is inmiddels 28,9 procent gevaccineerd, meldt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Vorige week was dit 23,3 procent.

In totaal zijn deze ronde 1.555.833 prikken gezet. De vaccinatiegraad is het hoogst onder mensen die tussen 1934 en 1943 geboren zijn. In die groep is ruim de helft ingeënt.

Ook andere groepen kunnen de boosterprik krijgen. Dit zijn mensen van 18 tot en met 59 jaar die bijvoorbeeld het syndroom van Down hebben of een ernstige afweerstoornis. Zij lopen een groter risico als ze besmet raken met het coronavirus. Ook zorgmedewerkers en zwangere vrouwen kunnen de prik krijgen, net als mensen die zelf geen risico lopen maar een kwetsbaar gezinslid hebben.

De nieuwe vaccinatieronde startte begin oktober. @ ANP

Ongeveer 7,5 miljoen mensen komen in aanmerking voor de vaccinatie. Het ministerie van Volksgezondheid verwacht op basis van eerdere rondes dat ongeveer 4 miljoen mensen daadwerkelijk de prik laten zetten. De campagne loopt tot eind december.

De vaccinatieronde wordt gehouden omdat het coronavirus in het najaar en de winter sneller rondgaat. Het is niet bekend hoeveel mensen nu besmet zijn, het grootschalige testprogramma is gestopt.

Het RIVM houdt de verspreiding nog wel in de gaten door virusdeeltjes in het rioolwater te meten. Daar is de afgelopen weken een flinke toename te zien. De concentraties zijn gestegen naar het hoogste niveau sinds begin april. In de ziekenhuizen liggen meer dan vijfhonderd mensen die het virus onder de leden hebben. Die bezetting was in april voor het laatst zo hoog. Bron: RTL Nieuws, 14 november 2023.

RTL Nieuws

<https://www.rtlnieuws.nl> › nieuws › artikel › corona-l...

Corona vormt nog steeds risico: 'Er wordt te weinig ...

Corona vormt nog steeds risico: 'Er wordt te weinig gewaarschuwd'. 13 december

2023 16:39 Aangepast 13 december 2023 16:39. Covid maakt nog steeds mensen ...

Opnieuw is het aantal mensen dat in het ziekenhuis is opgenomen met corona flink toegenomen. De aantallen van tijdens de pandemie zijn het allang niet meer, maar toch doen

we er goed aan om corona serieus te blijven nemen, zeggen experts. We lopen nog steeds risico op het krijgen van langdurige klachten na corona. 'Er wordt te weinig gewaarschuwd.'

Vorige week steeg het aantal virusdeeltjes in het rioolwater met 57 procent ten opzichte van de week ervoor, maakte het RIVM vandaag bekend.

Ook ging het gemiddeld aantal ziekenhuisopnames omhoog met gemiddeld 108 per dag naar 143. Afgelopen week lagen er gemiddeld 686 patiënten met corona in het ziekenhuis. Dat is hoger dan de week ervoor.

Momenteel zijn er twee dominante varianten die in Nederland rondgaan: EG.5 en BA.2.86. De eerstgenoemde is volgens het RIVM de meest voorkomende variant. Viroloog Marion Koopmans zei vorige week tegen RTL Nieuws dat er tot nu toe nog geen aanwijzingen dat ze ziekmakender zijn dan eerdere varianten.

Maar je kunt er nog altijd ziek van worden, zegt Harald Wychgel van het RIVM. 'Door de vaccinaties en omdat we afweer hebben opgebouwd is de kans dat je nu in het ziekenhuis komt wel veel kleiner, maar covid maakt nog steeds mensen ziek of ernstig ziek.'

'Omdat de strenge maatregelen zijn opgeheven denken mensen misschien dat corona nu wel meevalt', zegt Wychgel. 'Maar corona is geen verkoudheid. Je kunt nog steeds ziek worden en langdurige klachten krijgen.'

Ook longarts Merel Hellemons van het Erasmus MC in Rotterdam is duidelijk: 'Covid is niet over. We moeten nog steeds voorzichtig zijn en onszelf isoleren als we klachten hebben.'

Het is niet precies duidelijk hoe groot de kans op het krijgen van langdurige klachten is, juist daarom moeten we extra voorzichtig zijn, vindt Hellemons. 'Aan de ene kant laten studies zien dat vaccineren de kans op post-covid in ieder geval vermindert.'

Aan de andere kant verwijst Hellemons naar een groot recent Canadees onderzoek, waaruit blijkt dat elke keer als je covid oploopt, er opnieuw tien tot vijftien procent kans is op het krijgen van langdurige klachten (post-covid). 'Die langdurige klachten kunnen ernstig en levensveranderend zijn. We moeten het niet onderschatten en waakzaam zijn.'

Langdurige coronaklachten zijn bijvoorbeeld vermoeidheid, kortademigheid en hartkloppingen die langer dan drie maanden aanhouden, 'en potentieel zelfs jarenlang', zegt Hellemons. 'Er wordt te weinig gewaarschuwd. We zien nog steeds mensen die ondanks eerdere vaccinatie of infectie alsnog post-covid krijgen.'

'Mijn advies zou zijn: probeer besmetting te voorkomen als het kan. Probeer ook als je zelf ziek bent uit de buurt van anderen te blijven.' Ook is het belangrijk om te blijven testen, vindt Hellemons. Dat heeft nog steeds zin, want de testen zijn ook gevoelig de varianten die nu rondwaren.

Vooraf kwetsbare mensen lopen een risico om ernstig ziek te worden. Daarom kunnen die mensen nog tot 22 december een herhaalprik halen. Het gaat om mensen van 60 jaar en ouder, volwassenen die ook de jaarlijkse griepvaccinatie krijgen, zorgmedewerkers en zwangeren. 'Daardoor is de kans dat je ernstig ziek wordt of in het ziekenhuis terechtkomt kleiner', zegt Wychgel.

De overheid geeft momenteel geen advies meer om specifiek besmetting met corona te voorkomen. Wel gelden er nog algemene adviezen om luchtwegvirussen zoals corona te voorkomen. Het gaat om:

- Was vaak en goed je handen met water en zeep en ventileer binnenruimtes.
- Blijf thuis als je ziek bent.
- Niet ziek maar wel klachten? Werk thuis als dat kan en overleg met je werkgever.
- Hoest en nies in je elleboog.

- Houd afstand tot anderen.
- Vermijd contact met mensen die ernstig ziek kunnen worden van een luchtweginfectie. Draag een mondneusmasker als contact toch nodig is, bijvoorbeeld bij mantelzorg.

Bron: RTL Nieuws, 13 december 2023.

Covid maakt nog steeds mensen ziek of ernstig ziek. @ Stork

Onderzoek naar bestaande medicijnen tegen post-covid is een lichtpuntje, maar frustratie over gebrek aan aandacht

Welk vooruitzicht is er voor mensen met post-covid in ons land? Nieuw onderzoek bekijkt of al bestaande medicijnen hulp kunnen bieden. Kelly Meijers is er blij mee, maar vindt ook dat er nog veel meer gedaan kan worden.

Bijna vier jaar na de eerste coronabesmetting in Nederland leven honderdduizenden mensen nog steeds met de gevolgen van de pandemie. Vermoeidheid, geheugenproblemen en hoofdpijn zijn maar een paar van de symptomen die patiënten tot wanhoop drijven.

Een uitgeschakeld lichaam

‘De eerste drie weken kon ik niet lopen. Alles moest voor me gedaan worden. Na een paar maanden kon ik 50 tot 100 meter lopen’, vertelt de 36-jarige Kelly Meijers uit Alkmaar. Ze raakte begin 2022 besmet met het coronavirus. ‘Tegenwoordig ben ik blij als ik 3 kilometer loop.’

‘Soms heb ik een terugval en dan begint mijn hele lichaam te trillen. Mijn lichaam doet dan zeer en opeens valt alles gewoon uit. Ik was eens met vrienden weg en toen schakelde mijn lichaam uit en toen hebben mijn vrienden me naar huis moeten tillen.’

Rouwproces

Kelly vermijdt daarom veel activiteiten en kan weinig ondernemen. ‘Ik zit een rouwproces. Ik wil het niet accepteren, want dat betekent dat het niet meer beter wordt.’

‘Maar ik blijf hoop houden’, zegt ze vastberaden. ‘Een depressie of een burn-out kan ik nu echt niet gebruiken.’

Nieuwe studie

Wat zou patiënten met post-covid kunnen helpen? Arts en microbioloog Marc Bonten van het UMC Utrecht is er druk mee bezig: ‘Op dit moment is er geen enkel medicijn voor de behandeling van post-covid wetenschappelijk onderbouwd.’

Daarom start hij samen met onderzoekers uit andere Europese landen een studie waarin meerdere geneesmiddelen tegelijk worden onderzocht. Kunnen die iets voor patiënten betekenen? Het gaat om medicijnen die nu al op de markt zijn en die gebruikt worden voor andere aandoeningen. Soms zien we dat ze werken in de behandeling van post-covid, maar dat moet wel wetenschappelijk onderbouwd worden.’

Verschillende verschijningsvormen

‘Ik verwacht niet dat er straks één pil is waarmee je post-covid geneest’, zegt Bonten. ‘Het is een moeilijk ziektebeeld met diffuse presentatievormen. Daarnaast werkt bepaalde medicatie bij de ene patiënt wel en bij de andere weer niet. Daarom moeten we dit goed onderzoeken.’

Het belangrijkste doel is dat er een correct antwoord komt op de vraag komt of een medicijn werkt of niet, zegt de arts. ‘We willen het liefst aantonen dat iets werkt. Maar ook als het niet werkt, is dat natuurlijk belangrijk om aan te tonen.’

Geen speciale klinieken

Dr. Sara Biere-Rafi is huisarts en medisch adviseur bij C-support, een organisatie die mensen met langdurige corona bijstaat. Ze is blij dat er onderzoek komt omdat dat noodzakelijk is voor inzichten over oorzaken en behandelmogelijkheden, maar dringt er tegelijkertijd op aan dat er nu iets moet gebeuren.

‘De reguliere zorg is op dit moment ontoereikend voor patiënten die ernstig zijn aangedaan, omdat behandelaars nog te weinig kennis hebben van post-covid. Er moeten dus plekken komen waar zorgmedewerkers werkzaam zijn die gespecialiseerd zijn in het behandelen van post-covid. Zodat patiënten met hun soms ernstig invaliderende klachten en vragen ergens terecht kunnen voor behandeling en advies.’

Niet serieus genomen

Toch komen zulke klinieken er niet, zo zei demissionair minister van Volksgezondheid Ernst Kuipers in het tv-programma Kassa. Hij is niet van plan daar extra geld voor vrij te maken. Hoewel Kelly Meijers het nieuwe onderzoek van het UMC 'een lichtpuntje' vindt, is ze erg teleurgesteld in de houding van de minister.

‘Post-covid wordt niet serieus genoeg genomen. Uiteindelijk luistert de minister niet naar de patiënt en kijkt hij alleen naar het geld. Wat kosten de mensen die ziek thuis zitten en een uitkering krijgen eigenlijk? Heeft hij überhaupt het hele financiële plaatje wel bekenen? Dit doet me gewoon pijn.’ Bron: EenVandaag, 9 december 2023.

Veel mensen zijn corona-adviezen vergeten, maar nog steeds geldt: ben je ziek, blijf dan thuis

Het aantal mensen met een virusinfectie stijgt. Het gaat in veel gevallen om corona. De hoeveelheid coronavirus-deeltjes in het rioolwater is hoger dan ooit. Tegelijk lijken corona-adviezen nog weinig mensen te boeien.

Weet jij wat de regels zijn als je ziek wordt en het misschien corona is? Wel of niet testen? Thuiswerken als je hoest en proest, of bij lichte klachten toch maar naar kantoor? Ook mondkapjes zijn nergens meer te bekennen.

Behoorlijke toename infectieziekten

Volgens internist-infectioloog aan het Radboudumc Chantal Rovers is het 'vergeten' van de adviezen bij luchtweginfecties niet verstandig. 'We zien de afgelopen weken een behoorlijke toename van infectieziekten zoals corona en ook andere virussen.'

'Dat is ook logisch', zegt de arts. 'Het hoort een beetje bij de tijd van het jaar. Maar de ziekenhuisopnames lopen op, vooral op de gewone afdelingen wordt het drukker.' De opnames stegen in de afgelopen week van gemiddeld 108 nieuwe opnames per dag naar 143 per dag.

Meer virusdeeltjes in rioolwater dan ooit

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) meet nog steeds het aantal coronavirus-deeltjes in het rioolwater. Daaruit valt af te lezen hoeveel mensen er op dit moment geïnfecteerd zijn met de ziekte.

Het landelijk gemiddelde van de virusdeeltjes schoot afgelopen week omhoog, met een toename van 57 procent ten opzichte van de voorgaande week. De totale hoeveelheid coronavirus-deeltjes in het rioolwater is op dit moment hoger dan ooit.

Uitvallende medewerkers

'Als mensen met een kwetsbare gezondheid corona krijgen, kunnen ze nog steeds ernstig ziek worden en in het ziekenhuis terechtkomen', legt Rovers uit. 'Daar kan het weer leiden tot hogere werkdruk en uitstel van andere zorg.'

Er zijn ook maatschappelijke gevolgen als veel mensen tegelijkertijd ziek worden: 'Je wilt voorkomen dat bedrijven met veel uitvallende medewerkers komen te zitten. Daarnaast kunnen mensen nog steeds het postcovidsyndroom oplopen, dat geldt ook voor jonge, voordien gezonde mensen.'

Afweer tegen het coronavirus

'De meeste mensen hebben inmiddels afweer opgebouwd tegen het coronavirus', vervolgt de arts. 'Ze hebben het virus al een of meerdere keren gehad, of vaccinaties gehaald. Maar ik denk dat het goed is als mensen zich realiseren dat er op dit moment veel corona rondgaat in de samenleving, en dat de kans dus groot is dat je besmet raakt.'

'Dat is met name een probleem voor mensen met een kwetsbare gezondheid', benadrukt Rovers. 'Die kunnen nog steeds ernstig ziek worden, in het ziekenhuis terechtkomen en in het ergste geval overlijden.'

De adviezen zijn er gewoon nog

Rovers vindt het daarom belangrijk dat er naar de adviezen voor luchtweginfecties geluisterd wordt. 'Deze adviezen zijn er gewoon nog: ben je ziek? Blijf thuis. Ben je niet ziek, maar heb je wel klachten? Werk dan thuis als dat kan. Vermijd contact met mensen die ernstig ziek kunnen worden van een infectie. Is contact toch nodig, bijvoorbeeld bij mantelzorg? Draag dan een mondneusmasker.'

Overheid moet duidelijker communiceren

De Nijmeegse arts is sinds een paar jaar ook hoogleraar Uitbraken van Infectieziekten. Ze is van mening dat de overheid duidelijker moet communiceren over de adviezen die er nog wel zijn, en dat het belangrijk is om ze serieus te nemen.

'De maatschappelijke perceptie van de risico's van corona en andere virusinfecties is momenteel laag', zegt Rovers. 'En veel mensen weten ook niet dat ze zich gewoon nog kunnen laten vaccineren als ze dat willen.'

Wat te doen met Kerst?

Er is zeker geen reden tot paniek, vindt Rovers, maar een beetje oppassen kan volgens haar geen kwaad. 'Het wordt niet meer zo erg als tijdens de pandemie, maar we moeten corona ook niet onderschatten. We moeten niet willen dat heel veel mensen ziek worden de komende weken.'

En wat te doen met Kerst en Oud en Nieuw? 'Het feit dat mensen niet meer móeten testen betekent niet dat je niet meer kúnt testen. Dat kan wel degelijk nuttig zijn, zodat mensen weten of ze zelf corona hebben. Dan kunnen ze extra voorzichtig zijn en bijvoorbeeld niet bij hun oude ouder of opa en oma op bezoek gaan.' Bron: EenVandaag, 16 december 2023.

WHO: zeker 1,4 miljoen levens in Europa gered met coronavaccins

@ ANP / Robin Utrecht

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zegt dat in werkgebied Europa, bestaande uit 53 landen waaronder een aantal in Centraal-Azië, zeker 1,4 miljoen levens zijn gered met coronavaccins.

Vooralsnog zouden volgens een analyse dankzij de vaccins nog in leven zijn, aldus regiodirecteur Hans Kluge tijdens een persconferentie.

Coronavaccinaties zijn volgens Kluge met name voor kwetsbaren essentieel voor bescherming in de wintermaanden. 'Alleen al de eerste boosterdoses hebben naar schatting 700.000 levens gered', aldus de WHO-directeur voor Europa. Hij zegt dat het 'absoluut noodzakelijk' is dat kwetsbare bevolkingsgroepen hun corona- en grieprikken zoals aanbevolen blijven halen.

In de regio Europa zijn volgens de WHO meer dan 277,7 miljoen coronabesmettingen geregistreerd. Het aantal sterfgevallen ligt boven de 2,2 miljoen. Kluge vindt dat Europa moet blijven investeren in de gezondheidszorg. 'Het kan dat we niet voorbereid zijn op iets ongebruikelijks, zoals de opkomst van een nieuwe, ernstigere variant van het coronavirus of een nog onbekende ziekteverwekker.' Bron: Trouw, 16 januari 2024.

Ouderen relaxen in een park van de miljoenenstad Fuyang, China. © Photo News

Bevolking China krimpt door corona en dalend geboortecijfer: pensioensysteem in 2035 zonder geld

De bevolking van China is in 2023 voor het tweede jaar op rij gedaald. Een afnemend geboortecijfer en een coronagolf na het versoepelen van strikte lockdowns worden als oorzaken aangeduid. Dat schrijft persbureau 'Reuters' op woensdag. De cijfers zetten vraagtekens bij groeipotentieel van de Chinese economie op lange termijn.

Volgens het Nationaal Bureau voor de Statistiek is het totaal aantal inwoners in 2023 gedaald met meer dan 2 miljoen, tot ruim 1,4 miljard. Dat is een snellere daling dan in 2022, toen de bevolking met 850.000 mensen kromp tegenover 2021. Dat was toen de eerste keer dat de bevolking afnam sinds 1961. Maar begin jaren 60 heerste er een hongersnood in het Aziatische land na de industrialiseringscampagne 'Grote Sprong Voorwaarts'.

Vorig jaar was het echter de coronapandemie die toesloeg: begin 2023 werd China getroffen door een forse besmettingsgolf, nadat de autoriteiten eind 2022 de strikte coronaregels ophieven die al drie jaar van kracht waren. Het sterftecijfer steeg met 6,6 procent.

Bovendien daalt het geboortecijfer al decennia door de 'éénkindpolitiek' die gold tussen 1980 tot 2015. In die periode mocht ieder stel maar één kind krijgen, om overbevolking tegen te gaan. Ouders die zich niet aan de regels hielden, konden zelfs tot abortus worden gedwongen. De versoepeling van het controversiële geboortebeperkingsbeleid in 2016 heeft slechts tijdelijk geleid tot een lichte stijging van het geboortecijfer.

Sinds 2021 mag ieder paar zelfs drie kinderen krijgen. Toch blijft het geboortecijfer dalen. Dat komt volgens experts ook omdat grote bevolkingsgroepen van het Chinese platteland naar de stad trokken, waar het hebben van een kind duurder is.

Slechtnieuwscoktail

Velen wijten de daling van 5,7 procent in het geboortecijfer vorig jaar aan de stijgende kosten voor levensonderhoud en een groeiend aantal vrouwen dat een baan heeft of naar de universiteit gaat. Ook steeg in 2023 de jeugdwerkloosheid tot recordhoogtes, daalden de lonen voor bedienden en werd de vastgoedsector (waarin twee derde van het vermogen van huishouden is geïnvesteerd) door een crisis getroffen.

Volgens het Chinese statistiekbureau groeide de nationale economie in 2023 nog met 5,2 procent. Ook dat is één van de laagste groeiniveaus in drie decennia, de coronaperiode buiten beschouwing gelaten. In 2022 groeide de economie met 3 procent, ondanks de coronamaatregelen. De groeiprognoze voor 2024 wordt bekendgemaakt tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van het Volkscongres in maart.

De slechtnieuwscocktail tempert de lange termijn verwachtingen van 's werelds op een na grootste economie, die te maken zal krijgen met een daling van het aantal werknemers en consumenten, terwijl de stijgende kosten van ouderenzorg en pensioenen druk zetten op de financiën van (lokale) overheden met schulden.

Tegen 2035 geen pensioen meer

De Chinese Academie van Wetenschappen verwacht ondertussen dat het pensioensysteem tegen 2035 zonder geld zal zitten. In dat jaar zullen meer dan 400 miljoen Chinezen van 60 jaar en ouder pensioengerechtigd zijn. Dat zijn bijna net zoveel mensen de gehele bevolking van de Verenigde Staten en Mexico samen.

In China werden vorig jaar 6,39 kinderen geboren per 1.000 mensen. Dat is lager dan het cijfer van 6,77 geboorten in 2022 en het laagste geboortecijfer ooit geregistreerd. Ter vergelijking: in dat jaar werden in het Vlaamse Gewest zo'n 9,4 geboorten per 1.000 inwoners geteld. Cijfers van 2023 zijn nog niet beschikbaar.

Het sterftecijfer van China in 2023 was 7,87 sterfgevallen per 1.000 mensen, vergeleken met een cijfer van 7,37 sterfgevallen in 2022. In het Vlaams Gewest werden zo'n 10 overlijdens per 1.000 mensen geteld dat jaar. Bron: HLN, 17 januari 2024.

Onderzoekers testen nieuwe dodelijke corona-mutatie: alle muizen verrassend snel overleden

Chinese wetenschappers hebben een nieuwe coronavirus-mutatie getest op 'gehumaniseerde' muizen en de resultaten waren ronduit verrassend. Het betreft een mutatie van het coronavirus GX/2017, dat gezien kan worden als een neefje van Covid-19. Uit berichtgeving van de New York Post blijkt dat onderzoekers de hersenen van de muizen dusdanig hadden gemodificeerd dat ze qua dna meer op menselijke hersenen leken. Alle muizen stierven toen ze in aanraking kwamen met het virus. De angst voor een nieuwe, dodelijkere, coronapandemie komt hiermee steeds dichterbij.

Het zogenaamde 'GX_P2V'-virus viel de hersenen, longen, botten, ogen én luchtpijpen van de muizen aan. Daardoor waren de beestjes weerloos. Ze stierven binnen acht dagen. Het resultaat van dit experiment kan echter ook voor mensen ongunstig zijn. De onderzoekers geven aan: 'Dit onderstreept het risico op het overslaan van GX_P2V naar mensen en biedt een uniek perspectief voor het begrijpen van hoe Covid-gerelateerde virussen cellen aanvallen.'

Dit is de allereerste keer dat een experiment met corona-virussen op muizen een sterftecijfer van 100 procent opleverde. Toch is niet iedereen nu in paniek. Professor Francois Balloux van het University College London noemde het Chinese experiment 'totaal zinloos' en 'verschrikkelijk.' Hij schreef op X: 'Ik weet niet wat er kan worden geleerd van het opzettelijk infecteren van vreemde gehumaniseerde muizen met een willekeurig virus.' Balloux is van mening dat het Covid-19 virus juist door dit soort experimenten ontstaan is.

Hij wordt hierin gesteund door dr. Gennadi Glinsky. 'Deze waanzin moet gestopt worden voordat het te laat is.' Dit recente onderzoek was op een andere plek gedaan dan het Wuhan

Instituut voor Virologie, waar de oorsprong van Covid-19 in verband mee werd gebracht. Het is overigens nog steeds niet duidelijk hoe het oorspronkelijke beruchte virus is ontstaan. Bron: De Telegraaf, 17 januari 2024.

Focus op coronabelastingschulden

Tijdens de coronapandemie hebben bedrijven en zzp'ers voor € 40 miljard aan belastinguitstel gekregen. Dit heeft veel bedrijven destijds geholpen met overleven. Inmiddels hebben ondernemers ongeveer € 26 miljard van deze uitgestelde belasting afgelost. Van het resterende bedrag (ongeveer € 14 miljard) is € 5,7 miljard in gevaar. Dit bedrag zal mogelijk maar deels, of grotendeels niet worden afgelost. De Belastingdienst heeft te weinig capaciteit om daar echt werk van te maken.

210.000 ondernemers hebben in totaal 14 miljard coronabelastingschuld

✓	×
Van de € 40 miljard aan uitgestelde belasting voor ondernemers is meer dan de helft, ruim € 26 miljard, inmiddels afgelost via de betalingsregeling.	De Belastingdienst heeft te weinig capaciteit om dwanginvorderingen op te starten en deurwaarders in te zetten als ondernemers niet aflossen of uit de regeling worden gezet. Ook is er te weinig capaciteit voor maatwerk bij het aflossen voor mkb en zzp'ers.

De openstaande belastingsschuld was op 1 januari 2024 € 14 miljard bij ongeveer 210.000 ondernemers. Van € 8,3 miljard is er een reële verwachting dat dit wordt afgelost. Van € 2,8 miljard wordt waarschijnlijk een deel afgelost, en een deel niet, mede afhankelijk van de inzet van de Belastingdienst. Het gaat hier voornamelijk om ondernemers die achterlopen met aflossingen. Te verwachten is dat voor de resterende € 2,9 miljard de Belastingdienst alleen via dwanginvordering nog een deel kan innen. Dit betreft ondernemers die nog niets hebben afgelost, of die uit de betalingsregeling zijn gezet. De minister van Financiën meldde vorig jaar dat hij in totaal € 2,5 miljard als oninbaar beschouwd. In de Voorjaarsnota 2024 wordt die raming geactualiseerd.

Waarom onderzochten we dit?

De openstaande belastingsschuld was op 14 augustus 2023 nog € 14,8 miljard. Een grote groep ondernemers met een betalingsregeling liep achter op de maandelijkse termijnbetalingen of had nog helemaal niks afgelost. Nu de Belastingdienst is begonnen met het invorderen van de schulden gaat een deel van de ondernemers mogelijk alsnog failliet. Ook waren er signalen dat de Belastingdienst niet genoeg capaciteit beschikbaar had om deze operatie goed uit te voeren.

Wat onderzochten we?

We onderzochten waar zowel de ondernemers als de Belastingdienst tegenaan lopen bij het aflossen en het innen van de coronabelastingsschulden. We brachten hiervoor de ondernemers met een coronabelastingsschuld in beeld: waarom betalen ze de schuld niet terug, waar lopen ze tegenaan en kunnen ze de schuld betalen? Daarnaast onderzochten we tegen welke uitvoeringsproblemen de Belastingdienst aanloopt.

Focusonderzoek

Dit is een focusonderzoek. Een focusonderzoek is een manier om snel onderzoeksresultaten te kunnen delen door middel van een kort, feitelijk en helder rapport met een afgebakende vraagstelling en zonder oordelen en aanbevelingen. Het onderzoek kent hierdoor een korte doorlooptijd. Bron: De Rekenkamer, 6 februari 2024.

Vandaag, 18:00

Fiscus heeft te weinig personeel om coronaschulden te innen

De Belastingdienst komt 400 fulltimers tekort om achter ondernemers aan te zitten die niet terugbetalen, schrijft de Algemene Rekenkamer.

De Belastingdienst heeft te weinig personeel om de belastingschulden in te vorderen die ondernemers in de coronacrisis hebben opgebouwd. Ondernemers die niet aflossen krijgen wel dwangbevelen opgestuurd, maar dwangmaatregelen volgen zelden. Ook worden nauwelijks deurwaarders op pad gestuurd.

Dat concludeert de Algemene Rekenkamer na onderzoek. Het gaat om een tekort van zo'n 400 fulltimers om de coronaschulden in te vorderen. Dat kan ertoe leiden dat ondernemers zich minder gaan houden aan de regels, waarschuwt de Rekenkamer. De schulden kunnen zo verder oplopen.

In de coronacrisis, tussen 2020 en 2022, kregen ondernemers de mogelijkheid om het betalen van belastingen uit te stellen. Het doel was om te voorkomen dat levensvatbare ondernemingen failliet zouden gaan. Zo'n 400.000 ondernemers bouwden hiermee een belastingschuld op van in totaal ruim 40 miljard euro.

Een groot deel daarvan werd snel afgelost. Wie dat niet deed, moest in oktober 2022 beginnen met aflossen. Zo'n 266.000 ondernemers (met bij elkaar toen zo'n 19 miljard euro aan belastingschulden) kregen daarvoor vijf jaar de tijd. Maar tienduizenden ondernemers begonnen niet met aflossen.

Na een aantal maanden, en meerdere brieven naar die ondernemers, raakte het geduld van de Belastingdienst op en sinds de herfst vorig jaar volgden aanmaningen. Ondernemers die te ver achterliepen moesten hun coronabelastingschuld in één keer terugbetalen. De eerste dwangbevelen werden gestuurd en deurwaarders kregen de opdracht om bij een paar honderd ondernemers beslag te leggen, zei de fiscus toen.

Het innen van coronabelastingschulden heeft de laagste prioriteit voor de Belastingdienst, schrijft de Rekenkamer nu. Vanwege personeelstekorten maakt de Belastingdienst keuzes. Het belangrijkste zijn taken als het verwerken van betalingen. De minste prioriteit heeft het invorderen van schulden, waaronder de coronabelastingschulden.

Zo'n 35.000 ondernemers hebben inmiddels een dwangbevel gekregen waarin staat dat ze binnen twee dagen hun totale schuld moeten betalen. Maar hoeveel dwanginvorderingen er vervolgens voor die ondernemers zijn opgestart weet de Belastingdienst niet, schrijft de Rekenkamer. Het daadwerkelijk sturen van deurwaarders om het geld terug te krijgen gebeurt nauwelijks, constateren de onderzoekers.

In een reactie bevestigt demissionair staatssecretaris Van Rij dat de Belastingdienst niet of nauwelijks toekomt aan het invorderen van de schulden vanwege capaciteitsproblemen. Dat neemt volgens hem niet weg dat die invorderingsmaatregelen op termijn wel zullen volgen. Daarnaast worden ondernemers aangespoord om hulp te vragen bij instanties om te voorkomen dat het tot een dwangbevel komt, zegt de staatssecretaris.

Het ministerie van Financiën ging er altijd al van uit dat een deel van de schuld niet terugbetaald zou worden, bijvoorbeeld omdat bedrijven failliet zouden gaan. Op 1 januari jongstleden stond er nog een coronabelastingschuld open van 14 miljard euro bij 210.000 ondernemers. De Algemene Rekenkamer verwacht dat zo'n 2,9 miljard euro daarvan alleen

nog door dwanginvordering geïnd kan worden. Nu daar geen capaciteit voor is, is het de vraag of dat geld ooit terugkomt.

En de vooruitzichten zijn niet veel beter. De Rekenkamer verwacht dat de personeelstekorten bij de Belastingdienst de komende jaren alleen maar zullen groeien. Ook grote dossiers zoals de toeslagenhersteloperatie blijven drukken op de capaciteit. Bron: NOS, 6 februari 2024.

Winkelketens niet van plan om massaal de prijzen te verlagen

Het was een opvallende stunt van meubelgigant Ikea en koopjesketen Action: ze voerden prijsverlagingen door voor duizenden producten, soms zelfs tot het niveau van vóór corona. Volgens de bedrijven kan dat mede doordat de transport- en materiaalkosten zijn gedaald.

Maar de verwachting is niet dat veel andere winkelketens dit voorbeeld zullen volgen, blijkt uit een rondgang van de NOS. Een moeizame rondgang, want verkoopprijzen zijn bij veel bedrijven vanzelfsprekend een gevoelig onderwerp.

Problemen op de Rode Zee

De transportkosten daalden inderdaad vorig jaar gestaag, maar de problemen met beschietingen op de Rode Zee hebben tot een keerpunt geleid. Doordat veel schepen moeten omvaren, zijn de containerprijzen sinds eind vorig jaar verdubbeld. En dus is het voor winkelketens plotseling weer veel duurder geworden om spullen uit Azië te halen.

Omdat niemand weet hoelang de situatie op de Rode Zee nog duurt, durven bedrijven nog geen massale prijsverlagingen door te voeren. 'We wachten af wat het prijsniveau zal zijn na Chinees Nieuwjaar en wat de gevolgen hiervan voor onze prijzen zijn', zegt een woordvoerder van Xenos. 'Op basis daarvan nemen we een besluit.'

De mate waarin bedrijven last hebben van de hoge containerprijzen, is van meerdere factoren afhankelijk. 'Het hangt erg af van de sector en welke producten wanneer worden verscheept', zegt Dirk Mulder, econoom bij ING. 'De bedrijven die er vroeg bij waren, profiteren nu. De rest zit met vertraging en hogere containerprijzen. Ikea en Action hebben er schijnbaar minder last van.'

Mulder verwacht dat de onzekerheid de komende tijd blijft, maar dat er wel enige verlichting komt. 'Vanaf maart zullen er nieuwe containerschepen op de markt komen, dus dan neemt de capaciteit toe. Dat zou het omvaren en de vertraging deels kunnen opvangen en de prijzen iets omlaag kunnen brengen.'

Inhaalslag van vorig jaar

De transport- en materiaalkosten hebben invloed op de marges, maar in de retail zijn loon- en huurkosten nog van veel groter belang. En juist op die vlakken zien veel bedrijven het somber in.

Zo gingen 200.000 winkelmedewerkers er vorig jaar in de nieuwe cao ruim 7 procent op vooruit en ook het minimumloon maakte forse sprongen. Ook stegen de huren vorig jaar gemiddeld met zo'n 9 procent.

Eén groot retailbedrijf, dat anoniem wil blijven, zegt de gestegen huren en loonkosten van vorig jaar nog niet eens volledig te hebben doorberekend in de prijzen. Laat staan die van dit jaar.

'Behalve een inhaalslag op de kostenstijgingen van afgelopen jaar, zullen we dus ook deze nieuwe kostenstijgingen op de een of andere manier moeten doorberekenen', zegt een woordvoerder. 'De huren en lonen zijn zo hard gestegen dat een eventuele daling van grondstof- en transportkosten dat nooit kan compenseren. Wij verwachten dan ook niet dat de prijzen ooit nog op het niveau van voor corona kunnen komen.'

@ ANP

Een aantal ketens laat weten wel recent prijsverlagingen te hebben doorgevoerd. Zo zegt Intratuin dat dit seizoen bijvoorbeeld tuinmeubelen en potten weer goedkoper zijn 'Prijzen zitten niet op het niveau van voor corona', zegt een woordvoerder. 'Maar ze zijn wel 10 tot 15 procent lager dan vorig jaar.'

Kledingketen Primark zegt vorig herfstseizoen de prijzen te hebben verlaagd van kinderkleding, maar verwacht dat dit jaar niet opnieuw te doen. 'Over het algemeen zien we dat de prijzen dit jaar weer op een normaal niveau liggen', zegt een woordvoerder. 'We verwachten dan ook geen significante bewegingen in welke richting dan ook.'

Terug naar Ikea en Action. Het kan goed zijn dat deze bedrijven niet alleen te maken hebben met lagere kosten, maar ook inleveren op hun marges.

'Ikea geeft bijvoorbeeld zelf al aan dat ze ook geld vrijmaken om de prijzen te verlagen, om zo marktaandeel te kopen', zegt ING-econoom Mulder. 'Het kan ook strategie zijn. Mensen komen bij Ikea niet voor één product, ze gaan bijna altijd met meer weg. Wellicht denken ze met die andere producten de marges wel hoog te kunnen houden.' Bron: NOS, 6 februari 2024.

Vorig jaar meer luchtvaartpassagiers in Nederland maar minder dan voor corona

Het aantal passagiers van en naar de vijf grote luchthavens in Nederland is afgelopen jaar gestegen naar 71,3 miljoen. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het gaat om een toename van ruim 16 procent ten opzichte van 2022. Wel zijn het nog altijd minder reizigers dan voor de coronapandemie: in het recordjaar 2019 waren er ruim 81 miljoen reizigers.

In totaal waren er vorig jaar bijna 506.000 commerciële vluchten, een toename van 9 procent ten opzichte van 2022. Ook zaten er meer mensen in een vlucht. Gemiddeld 79 van elke 100 vliegtuigstoelen waren er vorig jaar bezet, ten opzichte van 76 in 2021.

Het vrachtvervoer nam wel af, met bijna 9 procent.

Eindhoven blijft tweede luchthaven

Schiphol verwerkte vorig jaar bijna 442.000 vluchten en bijna 62 miljoen reizigers. Daarmee had Schiphol bijna 18 procent meer reizigers dan in 2022. In dat jaar kampte de luchthaven met grote problemen als gevolg van personeelstekorten. Het aantal reizigers was vorig jaar nog wel 14 procent lager dan in 2019.

Volgens het CBS waren Rotterdam The Hague Airport en Eindhoven Airport de enige twee luchthavens in Nederland die in 2023 meer passagiers verwerkten in vergelijking met 2022 én voor de coronapandemie. Er reisden vorig jaar bijna 6,9 miljoen mensen via Eindhoven Airport en 2,2 miljoen passagiers via Rotterdam. Via Maastricht Aachen Airport reisden vorig jaar 223.000 mensen, via Groningen Airport Eelde waren het er ruim 108.000.

Europese bestemmingen populairst

Van de 71,3 miljoen reizigers, reisden er 37,1 miljoen binnen de Europese Unie en nog eens 15,3 miljoen van en naar andere Europese landen. De meeste reizigers gingen van en naar Spanje (9,3 miljoen mensen) en het Verenigd Koninkrijk (8,6 miljoen).

De verbinding tussen Nederland en Barcelona-El Prat was met bijna 1,8 miljoen reizigers het populairst, gevolgd door de route naar Londen Heathrow (1,4 miljoen). Verder reisden er nog eens 830.000 mensen tussen Nederland en Londen Gatwick. Buiten Europa was de route tussen Nederland en de Verenigde Staten het populairst, met 5,8 miljoen reizigers.

De brancheorganisatie van Europese luchthavens, ACI Europe, concludeerde vorige week dat het aantal luchtvaartpassagiers in Europa in 2023 weer bijna op het niveau van voor corona was. ACI Europe telde vorig jaar 2,3 miljard reizigers via Europese luchthavens. Dat is een stijging van 19 procent ten opzichte van 2022, en 5,3 procent minder dan in 2019. Schiphol is in aantallen reizigers de vierde luchthaven van Europa, Londen Heathrow staat met 79 miljoen reizigers op de eerste plaats. Bron: NOS, 6 februari 2024.

EU-lidstaten ontvingen bijna 225 miljard euro uit coronaherstelfonds

Drie jaar na de lancering van het Europese coronaherstelplan heeft de Europese Commissie bijna 225 miljard euro subsidies en leningen overgemaakt aan de lidstaten. Hoewel de impact op de economische groei tot nu toe lager uitviel dan verwacht, is de Commissie ervan overtuigd dat het plan zijn vruchten al heeft afgeworpen en de economie, op kruissnelheid, een flinke boost zal geven.

Het herstelplan is geslaagd in zijn oorspronkelijke ambitie om de lidstaten sneller te laten herstellen van de harde sociale en economische impact van de pandemie, zo maakte vicevoorzitter Valdis Dombrovskis woensdag een tussenbalans. Nu de coronabladzijde is omgeslagen, zal het plan volgens hem bijdragen aan het versterken van de economische weerbaarheid van Europa en de groene en digitale transitie.

Spil van het coronaherstelplan is de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht, dat tot 338 miljard euro aan subsidies en 385 miljard euro aan leningen ter beschikking stelt van de lidstaten om te investeren, met een focus op de groene transitie en digitalisering. Om geld uit het fonds te ontvangen, moesten de regeringen wel een nationaal herstelplan opmaken, met een hele reeks hervormingen en investeringen, die gemeten worden in mijlpalen en doelstellingen.

Na drie jaar is bijna 225 miljard euro (144 miljard euro subsidies en 80,2 miljard euro leningen) uitgekeerd. De lidstaten ontvingen daarvan 67 miljard euro in de vorm van voorfinanciering na de goedkeuring van hun nationale plan. Samen hebben ze intussen ook 1.153 van de 6.266 mijlpalen en doelstellingen gehaald, wat neerkomt op zo'n 18 procent.

De lidstaten uit het zuiden, de grootste voorvechters en begunstigden van het fonds, boeken de beste resultaten. Italië, Spanje en Kroatië hebben de meeste mijlpalen behaald en ze ontvingen ook al drie tot vier schijven uit het fonds, net als onder andere Griekenland en Portugal.

België blijft achter

België is een ander verhaal. Het nationale plan werd in juni 2021 goedgekeurd en ons land ontving intussen meer dan 900 miljoen euro voorfinanciering, maar verdere betalingen bleven uit.

In september vorig jaar werd uiteindelijk een eerste aanvraag ingediend, maar zes maanden later zijn nog steeds niet alle mijlpalen gevalideerd door de Commissie. Het gaat dan onder meer om de veelbesproken pensioenhervorming, maar ook om mijlpalen met betrekking tot het administratief systeem voor boekhoudkundig beheer en audits.

De regering hoopt dat alles nog dit voorjaar kan worden afgerond. Ook Ierland, Hongarije, Nederland, Polen, Zweden en Finland hebben om allerlei redenen nog geen geld ontvangen na de voorfinanciering.

Onder meer daarom is de impact op de economische groei lager uitgevallen dan verwacht. Zo zou het Europese geld, afhankelijk van het gebruikte model, in 2022 0,4 tot 0,8 procent extra groei hebben opgeleverd, terwijl bij aanvang nog op het dubbele werd gehoopt. Dat heeft te maken met de trager dan verwachte uitbetalingen, legde Dombrovskis uit, maar ook met de hoge inflatie en het feit dat niet alle leningen worden aangesproken.

De vicevoorzitter verwacht wel dat een snellere implementatie de komende jaren tot meer impact zal leiden. Tegen eind 2024 zouden de lidstaten meer dan de helft van de mijlpalen bereiken, goed voor de uitkering van nog eens 100 miljard euro. Tegen 2026 zou het plan voor 1,4 procent extra economische groei kunnen zorgen.

Vertrouwen op moment van crisis

De Commissie hamert er ook op dat het plan het vertrouwen van de financiële markten in het Europese herstel versterkte op een moment van ongeziene crisis en dat een economische versplintering op de eenheidsmarkt is vermeden.

In tegenstelling tot de financiële crisis bleven de openbare investeringen tijdens de pandemie en de energiecrisis op peil. Ze stegen van 3,0 procent van het bruto binnenlands product in 2019 naar 3,3 procent vorig jaar. Ongeveer de helft van de verwachte groei van de openbare investeringen in de periode van 2019 tot 2025 zal volgens de Commissie voortvloeien uit Europese financiering.

Defensie als nieuwe doelstelling

Het herstelplan loopt tot 2026. Er wordt wel al geopperd om de deadline voor de uitbetaling van fondsen uit te stellen of om nu ook een defensieeluk aan het plan te haken, in navolging van REPowerEU (een Europees voorstel om de afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen te beëindigen) ten tijde van de energiecrisis, maar de Commissie moedigt de lidstaten aan om te focussen op de realisatie van het huidige plan. 'Ik zou aanraden om geen politiek kapitaal te investeren in het uitstellen van de deadline, maar om dat kapitaal te investeren in het identificeren van nieuwe gemeenschappelijke middelen voor gemeenschappelijke doelstellingen, zoals uiteraard defensie', klonk het bij Eurocommissaris voor Economie Paolo Gentiloni. Bron: HLN, 21 februari 2024.

Bron: MyCards.nl

We gaan gezonder het nieuwe jaar in: het aantal mensen met griep, corona of andere infecties is gedaald. Dat blijkt uit cijfers van het RIVM en gezondheidsorganisatie Nivel.

In december kwamen er meer dan 56 op de 100.000 mensen met griepklachten bij de huisarts. Dat basisniveau werd twee weken overschreden, waardoor volgens het RIVM officieel sprake was van een griepepidemie. Inmiddels is dat aantal gedaald naar 27 per 100.000 mensen.

Van een griepepidemie is dus geen sprake meer. Vorig jaar was er rond deze tijd wel een epidemie. Toen hadden meer dan 66 mensen per 100.000 last van het griepvirus.

Ook het aantal mensen met corona is flink gedaald. Volgens het RIVM was de hoeveelheid virusdeeltjes in het riool eind december met 35 procent gedaald ten opzichte van de week daarvoor.

Deze week daalde het aantal mensen met een positieve coronatest opnieuw. Het aantal gemiddelde dagelijkse ziekenhuisopnames daalde van 165 naar 141.

In december werd nog een recordaantal virusdeeltjes in het riool gemeten. Hoewel dat aantal nu daalt, is het nog flink groter dan vorig jaar.

Aantal patiënten bij huisarts met influenza-achtig ziektebeeld.

Minder longontstekingen, maar nog steeds meer dan anders

Naast corona en de griep slaan ook andere virussen minder om zich heen. Zo daalt het aantal kinderen van vijf tot veertien jaar met een longontsteking. Het aantal kinderen met een longontsteking was vorige maand nog 140 per 100.000. Inmiddels is dat aantal gedaald tot 80.

Wel zijn dat er nog flink meer dan normaal. Daarom onderzoekt het RIVM die stijging. Het Nivel gaat huisartsen vragen om extra keel- en neusmonsters op te sturen naar het RIVM.

‘We hopen op zoveel mogelijk monsters, zodat we goed kunnen onderzoeken wat deze stijging heeft veroorzaakt’, meldde een woordvoerder van het RIVM eerder aan NU.nl.

Aantal kinderen (5-14 jaar) met longontsteking.

Minder schurft, kinkhoest en RS-virus

Het aantal mensen met schurft is voor het eerst kleiner dan een jaar eerder. Momenteel hebben zo'n 75 op de 100.000 mensen last van schurft.

De aandoening komt vooral voor onder mensen van 15 tot 24 jaar. Het vormt een groot probleem onder studenten die met velen in een huis wonen. Hoewel een daling is ingezet, is het aantal mensen met schurft groter dan in eerdere jaren.

Ook het aantal kinderen met kinkhoest is gedaald en de RS-piek is voorbij. Het aantal baby's en peuters met het RS-virus is de afgelopen twee weken verder gedaald, meldt het RIVM. Ook liggen er minder kinderen in het ziekenhuis met het RS-virus, dat verschillende luchtweginfecties kan veroorzaken. Bron: NU.nl, 22 februari 2024.

Praatgroep ex-Coronapatiënten

Veel mensen die corona hebben gehad, kampen nog lang met klachten. Ze zijn snel moe, hebben weinig energie of hebben moeite om dingen te onthouden of een slechte conditie. Daarvoor hoef je niet in het ziekenhuis gelegen te hebben. Ook voor mensen die thuis uitzielen is het leven vaak niet meer zoals voor corona en zij staan voor de opgave een nieuwe fysieke balans te vinden en hun leven anders in te richten. Dit proces heeft veel impact op het psychosociale functioneren. Ook de primaire leefomgeving, de mensen met wie je dagelijks samenleeft, ondervinden de gevolgen van dit ziekteproces.

Het delen van ervaringen met lotgenoten kan dan uiterst waardevol zijn. De uitwisseling schept herkenning. De deelnemers ontwikkelen hierin een referentiekader voor zichzelf, kunnen elkaar steunen en bemoedigen en van elkaar leren door het delen van successen en goede tips.

In de groep praten we over:

- De impact van Covid-19
- Lichamelijke- en cognitieve restklachten en vermoeidheid; een nieuwe balans
- Leven tussen hoop en vrees (niet weten wanneer je volledig zult herstellen)
- Psychosociale gevolgen: acceptatie, rouw, angst
- Schuldgevoel en schaamte
- Betekenis voor de omgeving en werk; begrip en onbegrip

Maar ook de onderwerpen die jij inbrengt zullen we zoveel mogelijk aan bod laten komen. Bron: Maatschappelijk werk Gouda Kwadraad.nl, 12 februari 2024.

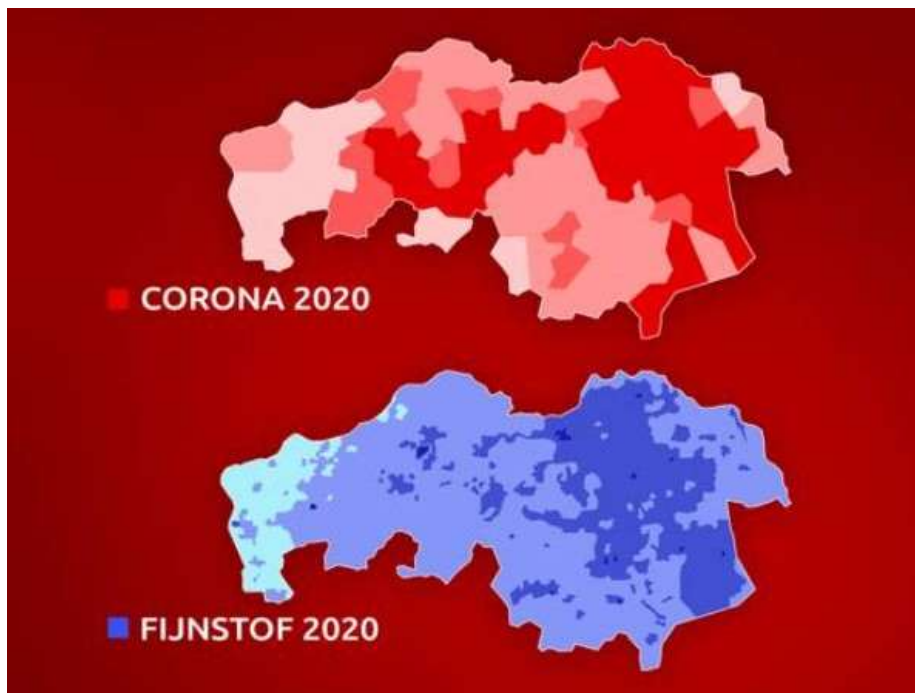
Verband tussen corona en slechte luchtkwaliteit: was te verwachten

Dat het coronavirus in Oost-Brabant erger om zich heen greep dan gemiddeld was al bekend. Nu bevestigt een onderzoek van het RIVM dat mensen in gebieden met een slechte luchtkwaliteit meer kans hebben om corona te krijgen en ernstiger ziek worden. 'Dit was allang te verwachten', zegt GGD-arts Jos Van de Sande.

Het onderzoek is volgens de GGD-arts geen verrassing. 'Natuurlijk was de start van carnaval in Oost-Brabant de grote boosdoener, maar dat het coronavirus zo lang heeft kunnen aanhouden heeft echt te maken met de luchtkwaliteit.'

'Het is goed dat hier nu eens kritisch naar gekeken wordt', zegt van de Sande. 'Het aantal gevallen met Q-koorts in die regio was ook al opvallend hoog. Nu zien we dus dat de luchtkwaliteit bij infectieziekten echt wel effect heeft op de verspreiding.'

Een buitenlands onderzoek toonde dit eerder al aan, maar nu blijkt het ook uit een Nederlands onderzoek. Luchtvervuiling zorgt niet voor de verspreiding van het virus, maar de kans op luchtwegaandoeningen en infecties is wel groter.

Een kaart met het aantal coronapatiënten in 2020 (foto boven) en een kaart met de hoeveelheid fijnstof in 2020 (foto onder). Hoe donkerder de kleur, hoe hoger het aantal is.

Dit zorgt ervoor dat mensen uit regio's waar de lucht vervuild is met ergere klachten in het ziekenhuis belanden. Bovendien zijn er meer mensen overleden aan corona. Als de lucht schoner was geweest, waren daar 400 tot 800 mensen minder overleden aan corona.

Een slechtere luchtkwaliteit kan komen door verkeer, industrie en veehouderij. Vooral de fijnstof die vrijkomt bij veehouderij heeft invloed op de kans op besmetting en de ernst van de ziekte. Ook fijnstof van wegverkeer heeft invloed op de ernst van de ziekte.

De kaart met het aantal corona- en Q-koortsbesmettingen lijkt erg veel op de kaart waarop de hoeveelheid fijnstof wordt aangegeven. Het zijn gebieden met veel traditionele veehouderijgebieden, een belangrijke bron van fijnstof. Volgens chirurg Ignas van Bebber kan dit geen toeval zijn.

'Er zijn veel mensen met longklachten in Oost-Brabant.' De hoeveelheid fijnstof die in deze regio in de lucht zit, onder meer door de veehouderij en het verkeer, heeft er volgens hem wel aan bijgedragen dat de regio de coronahotspot van Nederland was.

'We moeten iets doen aan de intense veehouderij in het gebied.'

Het onderzoek moet volgens Jos Van de Sande een motivatie zijn om het probleem aan te pakken. 'We moeten iets doen aan de intensieve veehouderij in het gebied. Denk aan het verminderen van het aantal dieren. Zo komt er minder uitstoot.'

'Dat verkleint de kans op luchtweginfecties en zorgt ervoor dat mensen bij een besmetting minder ziek worden', vult Femke Dingemans van de Brabantse milieufederatie aan. Het onderzoek van het RIVM benadrukt dat schonere lucht geen epidemie voorkomt, maar wel zorgt voor minder nadelige effecten.

Het RIVM deed dit onderzoek samen met Universiteit Utrecht, Wageningen Bioveterinary Research en GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) Nederland. Bron: Omroep Brabant, 4 april 2024.

Meer longontstekingen, een griep epidemie, meer kinkhoest en buikgriep: we snotteren en hoesten erop los. Omdat het de tijd van het jaar is of ook door corona, vroegen lezers op ons reactieplatform NUjj. Ons immuunsysteem blijkt weer kennis te moeten maken met virussen.

‘Ons immuunsysteem is niet slechter, maar het is tijdens de coronapandemie minder aan het werk gezet’, benadrukt Margreet Te Wierik. Zij is arts bij de Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding van het RIVM.

Het aantal longontstekingen onder kinderen neemt af, maar is nog steeds veel hoger dan eerdere jaren. @ Nivel

‘En nu zien we een inhaalslag: heel veel mensen komen nu weer voor het eerst in aanraking met een virus of bacterie en worden dus ziek.’ Dat beaamt ook Mariette Hooiveld van gezondheidsorganisatie Nivel. ‘Mensen die tijdens de lockdown bepaalde infectieziekten niet

hebben doorgemaakt, krijgen die nu vaak alsnog. Maar dat zegt niets over een verzwakt immuunsysteem.'

Hoe zit dan wel? Tijdens de pandemie zagen we elkaar minder, we hielden afstand en we wisten onze handen meerdere malen per dag. 'Daardoor zagen we dat heel veel bacteriën en virussen, waaronder griep, kinkhoest en het norovirus (buikgriep) vrijwel helemaal weg waren.' Die konden zich niet goed verspreiden via besmette handen, hoesten en niezen en mensen die dicht bij elkaar zaten.

Ons immuunsysteem kent de aanpak van virussen nog niet

Meestal worden we ziek als we voor het eerst of na langere tijd met een besmette persoon in aanraking komen. 'Vanaf dat moment herkent ons immuunsysteem de ziekteverwekker en als we dan binnen korte tijd weer met een besmette persoon in aanraking komen, worden we niet opnieuw ziek van hetzelfde virus of bacterie', legt Te Wierik uit.

'Maar tijdens de lockdown kwamen we veel minder in aanraking met virussen en bacteriën, waardoor ons immuunsysteem het 'aanpakken' van die virussen niet leerde.' De immuniteit voor een aantal infecties is daardoor afgenomen, zegt viroloog Marion Koopmans.

'Dat noemen we de immuniteitsgap', vertelt immunoloog Geert van den Boogaart van de Rijksuniversiteit Groningen. 'Dat is een theorie die is gebaseerd op het idee dat ons immuunsysteem voortdurend geprikkeld moet worden om ons immuniteit te behouden. Door social distancing (afstand houden) zijn we die eigenlijk een beetje verloren.'

Na opheffing coronaregels werden we gewoon weer ziek

Tijdens de pandemie zagen we een 'gigantische terugname' van griep en andere ziektes, zegt Van den Boogaart. 'Toen dachten we aan een positief bijeffect, maar dat bleek niet te kloppen. Want door mutaties in het griepvirus werden we na de opheffing van de maatregelen gewoon weer ziek.'

We gingen namelijk weer meer reizen en meer mensen opzoeken. Maar om besmet te worden moeten veel mensen elkaar zien. Daarnaast kost het tijd voordat de griep 'langs' een groot aantal mensen in geweest, stelt Van den Boogaart. Inmiddels zien we die aantallen terug in de cijfers.

Maar ik heb al griep gehad, waarom word ik dan nog steeds ziek?

'Dat komt doordat virussen muteren', legt Van den Boogaart uit. Dat betekent dat het virus er eigenlijk elke keer net een beetje anders uitziet, waardoor het immuunsysteem het niet herkent en je dus opnieuw ziek kan worden. Dat muteren gebeurt als er heel veel mensen griep hebben.

Tijdens de coronamaatregelen kreeg het griepvirus minder kans om te muteren, omdat we geen griep kregen. Toch is er nu weer een nieuw griepvirus dat ons immuunsysteem niet herkent. 'Mogelijk is die mutatie in een land ontstaan waar ze het afstand houden niet zo nauw namen', denkt de immunoloog.

Vooraf kinderen zorgen voor brede verspreiding

De brede verspreiding van onder meer het griepvirus ligt vooral bij kinderen, stelt de immunoloog. 'Zij hebben geen goede weerstand opgebouwd tijdens de pandemie en verspreiden nu sneller virussen.'

Vooraf bij streptokokken-A is daar bewijs voor. Dat is een bacteriële infectie die keelontsteking veroorzaakt. 'Normaal gesproken 'onthoudt' het immuunsysteem deze bacterie, maar kinderen kwamen daar tijdens corona niet mee in aanraking.'

Dat ziet Koopmans ook. 'Voor veel infecties geldt dat die het meest voorkomen bij kinderen. Zij dragen die over aan volwassenen. Nu maken virussen een inhaalslag en zul je dat dus ook bij volwassenen zien', meent ze.

Om toch te voorkomen dat je ziek wordt, zou je je toch weer een beetje moeten houden aan de coronamaatregelen. 'We hebben geleerd dat het werkt', zegt Te Wierik. 'Dus houd afstand van zieke of hoestende mensen en hoest en nies in je elleboog.' Bron: NU.nl, 10 februari 2024.

ZorgKrant.nl

<https://zorgkrant.nl> › anders › 18380-slechte-luchtkwalit...

Slechte luchtkwaliteit veroorzaakte extra sterfte door corona

1 dag geleden — Mensen die wonen in gebieden met een slechte luchtkwaliteit hebben meer kans om **corona** te krijgen. Ook zijn de klachten erger waardoor er ...

Bron: Zorgkrant, 4 april 2024.

Het wordt weer druk op de wegen: dagelijks bijna net zo veel auto's op Utrechtsebaan als vóór corona

Automobilisten die geregeld gebruikmaken van de toegangswegen naar Den Haag, hebben het al gemerkt: het wordt weer drukker op de weg. Het verkeer op de A12 en Utrechtsebaan staat nu bijna dagelijks vast in de spits. Dat is niet gek, want uit de meest recente cijfers van de gemeente blijkt dat er nu bijna net zo veel auto's de stad inrijden als vóór de coronacrisis. Bron: AD, 4 april 2024.

Mega-diefstal Europees coronaherstelfonds: lijkt op Netflix-scenario

De Italiaanse politie heeft 22 mensen gearresteerd in Italië, Oostenrijk, Roemenië en Slowakije op verdenking van het stelen van 600 miljoen euro uit het Europees coronaherstelfonds. Het is de grootste zaak die de Europese openbare aanklager ooit heeft ontdekt. 'Maar er zitten er ongetwijfeld nog meer aan te komen', zegt Europa-correspondent Stefan De Vries.

Het betreft een geval van verduistering met subsidies en leningen uit het coronaherstelfonds, dat een bedrag van bijna 800 miljard euro omvat. Het fonds werd door de Europese Unie in het leven geroepen als reactie op de coronapandemie.

'De verdachten kregen zelfs hulp van accountants en notarissen,' aldus Europa-correspondent Stefan De Vries.

Volgens de Italiaanse politie hebben de verdachten ervaring met het aanvragen van overheidsfinanciering via een uiterst complex netwerk. 'Er werden fictieve bedrijven gebruikt die handig waren opgezet, in onder meer Italië, Oostenrijk, Slowakije en Roemenië. Bovendien werden geavanceerde technologieën, cryptocurrencies en zelfs kunstmatige intelligentie ingezet om valse documenten te produceren', zegt De Vries.

Rolexen, villa's en sportwagens

Daarbij kregen ze zelfs hulp van accountants en notarissen. 'Het klinkt bijna als het een scenario voor een nieuwe Netflix-serie', aldus De Vries. De politie heeft appartementen, villa's, Rolexen en dure auto's in beslag genomen. 'Denk aan een Lamborghini, een Porsche en een Audi.' Er is nog niet precies duidelijk wat er met het geld gebeurd is, 'maar er is in ieder geval veel witgewassen'.

De daders werden opgespoord door onderzoek van het Europees Openbaar Ministerie in samenwerking met verschillende lidstaten. 'Daarnaast stond Italië al onder scherper toezicht vanwege eerdere fraudegevallen', stelt de Europa-correspondent. Bovendien ontvangt het land

het grootste deel van het fonds, bijna 200 miljard euro. De Europese openbare aanklager doet grondig onderzoek naar verdachte transacties en onjuiste aanvragen, 'en daarbij is deze zaak nu aan het licht gekomen'.

Grootste fraudezaak ooit

Deze fraude is niet de eerste in verband met het grote herstelfonds; er zijn al tweehonderd andere onderzoeken gestart naar mogelijke fraude met subsidies. 'Maar met zulke immense bedragen worden mensen ook gemakkelijk verleid tot fraude', zegt De Vries. 'Dit is ook in Nederland gebeurd.' Tot nu toe is dit de grootste zaak die de Europese openbare aanklager heeft ontdekt. 'Ongetwijfeld zitten er nog meer aan te komen. Deze politieactie is niet de laatste', aldus de Europa-correspondent. Bron: BNR, 4 april 2024.

Deze fraude is niet de eerste in verband met het grote herstelfonds; er zijn al tweehonderd andere onderzoeken gestart naar mogelijke fraude met subsidies. @ ANP / DPA Picture-Alliance

Anna nam het vaccin niet en nu heeft ze spijt: 'We hadden corona nog niet gehad'

De vaccinatiegraad daalt in Nederland. Hoe kan het toch dat mensen ervoor kiezen om zich niet te laten vaccineren? Ook onze verslaggeefster Anna Dijk stelt zichzelf die vraag regelmatig: 'En meteen daarna voel ik me weer hypocriet. Ik heb immers zelf ook een keer een vaccin geweigerd'. Dit is haar verhaal.

Verslaggeefster Anna Dijk. Foto rechts: HPV vaccinaties © Paul Rapp/ANP

In 2009, toen ik op de middelbare school zat, startte de overheid met een vaccinatiecampagne voor de HPV-prik tegen baarmoederhalskanker. Het eerste jaar wilden ze een inhaalslag maken, en meisjes van 12 tot en met 16 jaar werden opgeroepen. Ik was toen 13 en net als mijn vriendinnen kreeg ik een brief toegestuurd om een prikafpraak te maken.

Het Humaan Papilloma Virus (HPV) is een seksueel overdraagbaar virus, dat acht op de tien mensen in hun leven krijgen. In de meeste gevallen ruimt je lichaam het zelf op, maar bij 10 tot 20 procent van de mensen gebeurt dit niet. Bij een deel van hen kan kanker ontstaan zoals baarmoederhalskanker, peniskanker en mond- en keelholtekanker. Het HPV-vaccin beschermt tegen de varianten HPV die het vaakst tot kanker leiden.

Voor mij was vaccineren iets wat je gewoon deed, of het nou difterie was, mazelen of polio. Mijn vader nam me mee naar een onbekende gymzaal. Een verpleegkundige zei: 'Kijk daar eens'. Ik keek. En net op het moment dat ik doorhad dat ik in de maling was genomen (er was helemaal niks te zien!) stak een andere verpleegkundige een naald in mijn arm. De pijn was minder erg dan de schaamte dat ik in zo'n simpel trucje was getrapt.

Maar met de HPV-prik was er ineens discussie. In de pauze besprak ik de brief die ik had gekregen met mijn vriendinnen. Veel van hen hadden vragen: werkte het vaccin wel echt? Hoe weet je dat als je tot de eerste mensen behoort die het krijgen? Terechte vragen waarvan we niet wisten hoe we ze moesten beantwoorden. En er waren meer geruchten over nare bijwerkingen. Een paar meiden hadden ergens gehoord dat je zelfs onvruchtbaar kon worden van de prik.

Ik was 13, en ineens leek het alsof ik moest kiezen tussen een kans om onvruchtbaar te worden of kanker. Ook mijn ouders twijfelden. 'Er was toen veel discussie over het vaccin', zegt mijn vader nu, 'over bijwerkingen en of het nou werkte. We hebben er toen wel echt over nagedacht, maar we kwamen er gewoon niet uit.'

Mijn ouders nemen vaccineren serieus, ik heb alle andere prikken gewoon gehad, en toch ben ik niet gegaan. Zij wisten niet wat ze aan moesten met de geruchten die rond gingen op werk, bij mij op school en online. Ik heb het er meerdere keren met mijn hen over gehad, maar uiteindelijk hebben we de afspraak gewoon niet gemaakt. Niks doen is makkelijker als je niet weet welke keuze je moet maken. Het voelde niet eens echt als een beslissing.

Hoe kon dit? Misschien lag het aan mijn omgeving. Ik ging naar een middelbare Vrijeschool, daar praatten mensen wel eens over homeopathie en 'big pharma', de complottheorie dat de farmaceutische industrie het eigen belang laat prevaleren boven het algemeen belang. Ik had in elk geval één vriendin die nooit gevaccineerd was. Maar deze discussies speelden niet alleen daar: in het hele land gaf slechts 45 procent van meisjes gehoor aan de oproep.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat de campagne organiseerde, was dit niet gewend. 'In 2009 lag de vaccinatiegraad voor andere ziektes nog heel hoog', zegt woordvoerder Coen Berends. Maar het RIVM had geen rekening gehouden met sociale media.

Het HPV-vaccin was nieuw, en mensen deelden hun vragen en twijfels op Facebook en Hyves. Al snel gingen er allerlei verhalen rond. Het RIVM was op dat moment nog niet actief op sociale media. Berends: 'We hebben het jaar daarop bij de campagne ook informatie verspreid via sociale media, maar toen was het kwaad al geschied.'

In de loop van de tijd bleek alleen maar hoe effectief het vaccin eigenlijk is. Volgens het RIVM beschermt het vaccin voor 87 procent tegen baarmoederhalskanker. Daarnaast beschermt het ook tegen andere kankers die door HPV kunnen ontstaan zoals penis- en mond- en keelholtekanker. Sinds 2021 worden daarom alle kinderen, en niet alleen meisjes opgeroepen voor de prik.

En de berichten over ernstige bijwerkingen als onvruchtbaarheid of chronische vermoeidheid bleken niet te kloppen. 'Er zijn in ruim 10 jaar nooit ernstige, blijvende bijwerkingen van de vaccinatie gevonden, ook niet in andere landen', staat op de website van het rijksvaccinatieprogramma. Soms zijn er lichte bijwerkingen als spierpijn, misselijkheid en een paar dagen koorts.

Mijn moeder denkt dat ze niet voorbereid waren op misinformatie. Ze gingen er niet vanuit dat mensen verkeerde informatie over vaccineren zouden verspreiden, dus waren ze er gevoelig voor. 'We hadden corona nog niet gehad', zegt ze. 'We waren nog niet echt kritisch.' Ze heeft er spijt van dat ik het vaccin niet heb genomen. Mijn vader ook: 'Stel dat jij baarmoederhalskanker zou krijgen, dan zou ik daar wel spijt van hebben ja.' Bron: BN De Stem, 2 april 2024.

 Up in the Sky
<https://www.upinthesky.nl> › ... › Nieuws › Coronavirus

IATA: luchtvaartindustrie weer terug naar pre-coronaniveau

48 minuten geleden — IATA laat weten dat de passagiersaantallen eindelijk weer terug zijn geklommen naar hun pre-corona niveaus.

Bron: Up in the Sky, 5 april 2024.

 Nieuws.nl
<https://nieuws.nl> › algemeen › voor-het-eerst-meer-vraag...

Voor het eerst meer vraag naar vliegreizen dan voor corona

21 uur geleden — "De sterke start van 2024 zette zich in februari voort met een dubbelcijferige groei van het passagiersverkeer op alle markten, behalve Noord- ...

Bron: Nieuws.nl, 5 april 2024.

De levens van meer dan vierduizend coronapatiënten in verzorgingstehuizen in Madrid hadden mogelijk gered kunnen worden. De regionale overheid had moeten toestaan dat ze in een normaal ziekenhuis werden behandeld in de eerste maanden van de pandemie, stelt een onderzoekscommissie.

De coronacommissie, die werd opgezet door Spaanse burgers, deed maandenlang onderzoek naar de verhalen van familieleden van patiënten en personeel van de verzorgingstehuizen, meldt The Guardian.

Ze probeerden te achterhalen hoe het kan dat er zoveel doden vielen op die locaties. In eerste maanden van de coronapandemie had Madrid namelijk te maken met enorm hoge sterftecijfers. Mortuaria konden de vraag in die periode nauwelijks aan.

In maart en april 2020 overleden in totaal 9.470 mensen in verzorgingstehuizen in Madrid. Dat komt neer op ongeveer één van de vijf bewoners. 'Ze overleden terwijl ze zich vastklampten aan de tralies van hun bed, terwijl ze probeerden te ademen', zei een van de medewerkers tegen de onderzoekscommissie.

Kans op overleven was groter in ziekenhuis

Het sterftecijfer ligt ver boven dat in andere Spaanse regio's. Volgens het afgelopen maand gepubliceerde rapport van de coronacommissie werd het overgrote deel van de overledenen niet in het ziekenhuis behandeld. Het ging om zo'n 7.300 patiënten.

Volgens de commissie daalde het aantal patiënten dat vanuit verzorgingstehuizen naar het ziekenhuis werd gebracht in maart 2020. In die maand steeg het aantal coronabesmettingen juist sterk.

Verzorgingstehuizen die te maken hadden met personeelstekorten, een gebrek aan zuurstofmaskers of een gebrek aan de juiste medicijnen voor coronabehandelingen zouden aan hun lot zijn overgelaten.

Van de mensen die wél werden overgebracht naar het ziekenhuis, overleefde 65 procent. Dat blijkt uit cijfers die de commissie verzamelde. Het suggereert dat veel van de coronapatiënten in Madrid gered hadden kunnen worden, als ze toch in het ziekenhuis waren behandeld.

Madrid startte eerder zelf een onderzoek

Het bestuur van Madrid startte eerder een onderzoek naar het hoge sterftecijfer tijdens de coronapandemie. Maar dat onderzoek werd gestaakt vanwege vervroegde verkiezingen in 2021.

Toen burgers vergeefs vroegen of dat onderzoek weer kon worden voortgezet, richtten ze de onderzoekscommissie op. Dat gebeurde onder leiding van een voormalige rechter van het Spaanse hooggerechtshof. Bron: NU.nl, 29 maart 2024.

Een op de twintig jongeren tussen de 12 en 25 jaar houdt na een coronabesmetting last van langdurige klachten. Van de volwassenen van 26 jaar of ouder heeft 3 procent long covid.

Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het Netwerk Gezondheidsonderzoek bij Rampen (Netwerk GOR).

Bijna een kwart van de 26-plussers met postcovid zegt zich in het dagelijks leven erg beperkt te voelen. Dit geldt ook voor een vijfde van de jongeren met long covid. Ze hebben klachten als vermoeidheid, geheugen- en concentratieproblemen, benauwdheid en kortademigheid.

Bij sommige mensen houden de klachten jarenlang aan. 32 procent van de 26-plussers houdt twee tot drie jaar last van klachten. Ze merken dat tijdens hun werk, maar kunnen ook in huis minder doen. 9 procent van de jongeren zegt twee tot drie jaar last te hebben van postcovid.

Huisartsen krijgen aanzienlijk meer mensen met geheugen- en concentratieproblemen in hun praktijk dan voor de uitbraak van COVID-19. Vooral mensen tussen de 24 en 45 jaar gaan vaker met zulke klachten naar de huisarts. In die groep gaat het om een stijging van 60 procent. Bron: NU.nl, 18 maart 2024.

Demissionair minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) wil geen extra geld vrijmaken voor behandelcentra en behandelingen voor mensen die kampen met het postcovidsyndroom. Eerst moeten de behandelingen wetenschappelijk worden getest.

Dat zegt hij in de uitzending van het televisieprogramma *Kassa* van zaterdagavond. Aan behandelingen die nog niet wetenschappelijk zijn getest, kleven 'te veel risico's', vindt Kuipers. Hij pleit voor meer onderzoek naar het syndroom.

Kuipers benadrukt dat bij 'hele complexe ziektebeelden (zoals het postcovidsyndroom, red.) het komen tot oplossingen iets van de lange adem is'. Patiënten met ernstige klachten kunnen volgens hem wel de 'normale route' bewandelen. Ze kunnen met klachten naar de huisarts, fysiotherapeut of medisch specialist.

De demissionaire minister realiseert zich dat het een harde boodschap is voor de 450.000 Nederlandse patiënten die lijden aan het postcovidsyndroom. Voor hen is nu helemaal geen behandeling mogelijk. Naar schatting kampen 90.000 patiënten met ernstige klachten, bleek deze zomer uit een rapport van het Maatschappelijk Impact Team (MIT). Het MIT adviseert het kabinet over de gevolgen van het coronavirus voor economie en maatschappij.

Volgens Kuipers is extra onderzoek nodig omdat niet duidelijk is hoe het syndroom precies ontstaat. Ook zijn er 'geen aangrijpingspunten' en is er geen wetenschappelijk onderbouwde 'medicamenteuze behandeling' beschikbaar. De frustratie van patiënten begrijpt hij, maar meer onderzoek en dus langer wachten op behandeling is volgens de bewindsman 'het eerlijke verhaal'.

Postcovidsyndroom

Het postcovidsyndroom stond tot voor kort bekend als langdurige covid of long covid. Op advies van de Gezondheidsraad is de naam veranderd en spreken we nu van het postcovidsyndroom als het gaat om aanhoudende klachten na corona. *Post* betekent 'na' in het Latijn. De klachten komen namelijk ná corona.

We moeten nu toepassen wat we nu al weten

Patiëntenorganisatie PostCovidNL is niet te spreken over het besluit van Kuipers. 'Deze patiënten kunnen niet vijf jaar wachten tot er grondig bewezen behandelmethoden zijn. We

moeten nú toepassen wat we nú al weten. Het gaat dan bijvoorbeeld om medicatie die voor andere ziektes al bewezen effectief en veilig is', zegt directeur Diewke De Haen.

PostCovidNL pleit voor navolging van de Duitse aanpak, waar al wél klinieken zijn opgezet en waar wordt geëxperimenteerd met bestaande behandelingen en medicatie. Kuipers benadrukt dat de bal bij ziekenhuizen ligt om aan dit soort behandelingen te beginnen. Maar dat zal wel uit eigen budget gefinancierd moeten worden.

Eerder beloofde de demissionaire minister om 32 miljoen euro vrij te maken voor onderzoek. PostCovidNL en artsen zouden graag zien dat tenminste een deel van dat geld ook naar expertisecentra of experimentele behandelingen gaat.

Ziekenhuizen starten zelf met onderzoek

Omdat het vrijgemaakte geld pas in het begin van volgend jaar beschikbaar is, besloten vijf ziekenhuizen zelf het initiatief te nemen en te beginnen met onderzoek naar het postcovidsyndroom. Dat onderzoek is betaald met ingezameld geld.

Kuipers besloot eerder ook al tegen het advies van het MIT in om postcovidpatiënten niet landelijk te registreren.. bron: NU.nl, 9 december 2023.

Amsterdamse wetenschappers hebben een verschil gevonden in het spierweefsel van mensen die aan postcovid lijden en gezonde mensen. Het is een volgend puzzelstukje in de zoektocht naar de oorzaak van de langdurige klachten die sommigen overhouden aan een covid-besmetting.

Het postcovidsyndroom (voorheen bekend als long covid of langdurige covid) is een verzamelnaam voor langdurige klachten na een besmetting met het coronavirus.

Patiënten hebben bijvoorbeeld langer dan drie maanden last van vermoeidheid, geheugenproblemen, hoofdpijn en duizeligheid. Naar schatting hebben tienduizenden tot honderdduizenden Nederlanders hier last van.

Onderzoekers van Amsterdam UMC en de Vrije Universiteit (VU) Amsterdam hebben specifiek naar patiënten gekeken die meer last hebben van hun klachten nadat ze zich emotioneel of cognitief hebben ingespannen: post-exertionele malaise (PEM). Dat deden ze door mensen een kwartier lang zo hard mogelijk te laten fietsen.

Aan het onderzoek deden 25 mensen met postcovid mee en 21 gezonde mensen die wel covid hebben gehad, maar daarna volledig zijn hersteld. Een dag later werden bloed en een stukje spierweefsel afgenomen. Dit materiaal is vergeleken met materiaal dat een week voor de fietstest was afgenomen.

De onderzoekers ontdekten dat de schade in het spierweefsel bij mensen met postcovid groter is dan bij gezonde mensen. Daarnaast lijken hun mitochondriën het minder goed te doen. Mitochondriën zorgen voor energieproductie in cellen. Het is nog onduidelijk waarom de mitochondriën minder goed werken bij mensen met postcovid.

De wetenschappers vonden ook meer eiwitklontertjes tussen de spiercellen, maar ook daarvan is nog onduidelijk wat het betekent. Het onderzoek is gepubliceerd in het tijdschrift Nature Communications.

Mooie stap, maar raadsel postcovid zeker nog niet ontrafeld

Arts-microbioloog Marc Bonten was niet bij het onderzoek betrokken, maar noemt het fantastisch en een mooie stap. Hij benadrukt wel dat er nog veel meer onderzoek naar postcovid nodig is.

'Het onderzoek is uitstekend uitgevoerd. Maar het is onzin dat postcovid hiermee opgelost zou zijn', zegt Bonten. Hij doet zelf ook onderzoek naar de gevolgen van corona, onder meer naar medicijnen.

'Het is nu de vraag in hoeverre dit onderzoek tot geneesmiddelen of behandelingen kan leiden, en of die voor iedereen werken. Niet alle patiënten hebben dezelfde symptomen. Sommigen hebben bijvoorbeeld geen last van vermoeidheid. We weten niet hoelang de weg naar een oplossing nog is, maar dat duurt nog wel even.' Bron: NU.nl, 4 januari 2024.

Experts vinden dat er een speciale aanpak moet komen voor mensen met langdurige gezondheidsklachten na hun coronabesmetting. In Nederland gaat het om tienduizenden mensen. Sommigen van hen deelden hun verhaal op ons reactieplatform NUjij. Hoe is het om postcovid te hebben, of een partner te hebben die dat heeft?

Na drie jaar nauwelijks meer contact met collega's

NUjj'er Kamp: 'Hier iemand met postcovid. Als gezonde, sportende veertiger ben ik bijna drie jaar geleden besmet geraakt. Het leek mee te vallen en ik bleef vanuit huis doorwerken totdat ik compleet instortte. Ik kon alleen maar slapen en liggen.'

'Ik heb alles aangegrepen om beter te worden: fysiotherapie, ergotherapie, revalidatiekliniek, osteopathie, vitamines, enzovoorts. Ik vind m'n werk leuk en m'n werkgever doet er alles aan om me te houden. Inmiddels kan ik een paar uur per dag vanuit huis werken, maar ik moet uitkijken voor overprikkeling. Na drie jaar niet op kantoor te zijn geweest, heb ik nauwelijks meer contact met collega's.'

'Als je me ziet lopen of op social media volgt, denk je dat er niets aan de hand is. Sociale activiteiten moet ik bewust inplannen, zodat ik de week daarna kan bijkomen. Maar ik ben mens, ik wil niet alleen in m'n huis opgesloten zitten. Dus dan neem ik een terugval voor lief.'

Kamps verzoek aan het kabinet en de medische wereld: 'Help me. Zorg voor onderzoek en een oplossing. En met mij vele anderen, die er soms erger aan toe zijn.'

Wat is langdurige covid (of postcovid)?

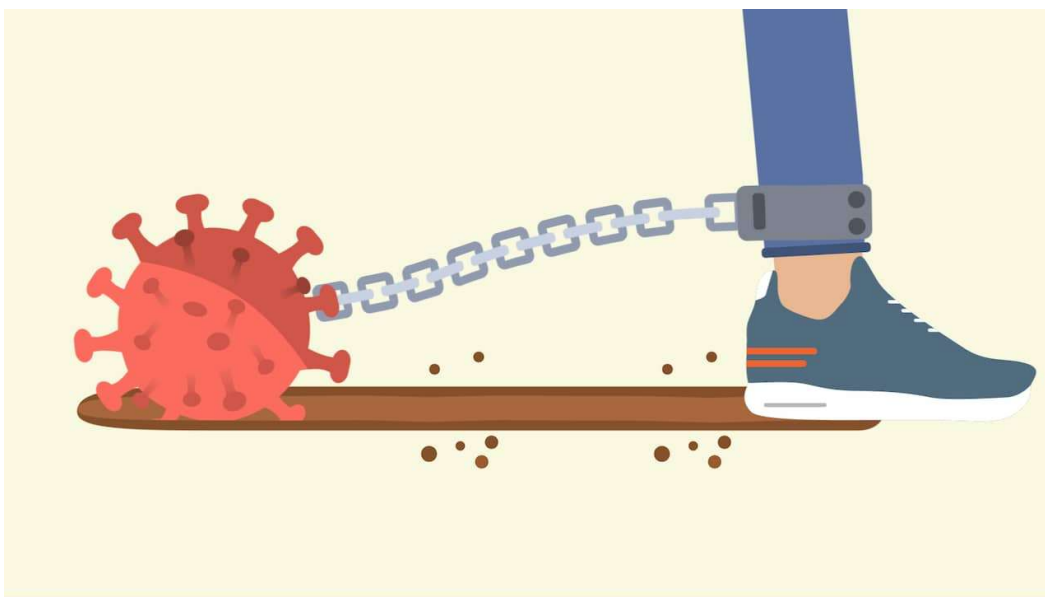
Volgens het RIVM houden sommige mensen langdurig klachten als ze COVID-19 hebben gehad. Dit kan maanden of zelfs jaren aanhouden. Dat wordt long covid, langdurige covid of postcovid genoemd. Voorbeelden van langdurige klachten na corona zijn vermoeidheid, benauwdheid en pijn.

Slapen lukte nauwelijks vanwege de pijn

NUjj'er Anirbas: 'Ook ik ben een van de mensen die al 2,5 jaar last heeft van postcovid. Van een gezonde begin dertiger die sportte en een eigen bedrijf had, en daar een afstudeertraject en een gezin met drie kinderen mee combineerde, naar iemand die nauwelijks nog iets kan.'

'Ik heb constant extreme spierpijnen, ben enorm benauwd, elke prikkel is me te veel en ik heb ook cognitief veel klachten: ik ben vergeetachtig enzovoorts. Zelfs slapen lukte vanwege de pijn uiteindelijk ook nauwelijks nog.'

'Nu zit ik sinds drie maanden aan flinke medicatie als symptoombestrijding. Dat helpt iets, maar mijn leven is verre van wat het was en de situatie heeft heel veel gevraagd van mijn gezin. Het zou zo mooi zijn als er voor onderzoek naar deze situatie meer samengewerkt wordt binnen Nederland, maar ook wereldwijd.'

Ze had geen spierkracht en was oververmoeid

NUij'er G127 heeft een partner met postcovid. 'Ze werkt in de zorg en kreeg anderhalf jaar geleden corona. Het eerste half jaar kon ze niets. Ze had onder meer geen spierkracht, was oververmoeid en had last van prikkels. Met een jong kind thuis is dat niet gemakkelijk.'

'Sindsdien is ze langzaam vooruitgegaan. Ze werkt weer, maar nog niet volledig. Ze is ook zeer gemotiveerd, maar dat kan ook een nadeel zijn - als je te snel meer gaat doen, volgt vaak een terugval.'

'De medische trajecten zijn allemaal afgerond. Er is geen behandeling en geen traject meer dat ze niet al gevolgd heeft. Oordoppen helpen nu tegen de prikkels.'

'Voor ze besmet werd met corona, had ze geen fysieke klachten. Ze at gezond, had geen burn-out en sportte veel. Ik vermeld dat omdat mensen vaak claimen dat mensen met een dergelijke levensstijl minder of niet vatbaar zijn voor postcovid.'

We hopen dat er ooit nog verbetering in komt

NUij'er Zonnetje18: 'Mijn partner (56) kampt met postcovid. Een zeer slanke, sportieve en gezonde vent die marathons liep en een hele goede conditie had. Ook heeft hij nooit gerookt.'

'In 2021 is hij besmet geraakt en kreeg hij thuis geen zuurstof na dubbele longontstekingen. Ziekenhuizen waren helaas vol. Nu is hij 100 procent afgekeurd. Dit na alle mogelijke trajecten doorlopen te hebben zoals ergotherapie, fysiotherapie, bezoeken aan de cardioloog en longarts, een revalidatiekliniek en ga zo maar door.'

'Gelukkig krijgen we veel hulp van stichting C-Support. Hij kampt nog steeds met een hele reeks klachten. We hopen dat er ooit nog verbetering in komt.' Bron: NU.nl, 19 juni 2023.

Het kabinet moet geld steken in een centraal en langdurig onderzoek naar het postcovidsyndroom in Nederland. Daarvoor pleiten longarts Leon van den Toorn (Erasmus MC) en hoogleraar Inwendige Geneeskunde Michèle van Vugt (Amsterdam UMC). Nu moeten zij mensen met langdurige klachten na corona steeds teleurstellen.

Naar schatting tienduizenden tot honderdduizenden mensen in ons land hebben het postcovidsyndroom. Van Vugt vindt het 'heel schrijnend' om te zien dat relatief veel mensen door de ziekte geraakt worden en dat artsen die groep 'op dit moment nog weinig te bieden hebben'.

Van den Toorn vult aan: 'Maar zolang we geen gespecialiseerd en gezamenlijk onderzoek kunnen doen in Nederland, komen we met z'n allen niet verder. Dat is heel frustrerend, voor patiënt en dokter.'

Artsen en onderzoekers die uitgebreider onderzoek naar het postcovid syndroom willen doen, zijn er volgens hem genoeg. Maar wat ze tegenhoudt, is een tekort aan geld. Dat is ook de reden dat het Erasmus MC in Rotterdam en het Amsterdam UMC hun postcovid zorg onlangs flink hebben afgeschaald. In Amsterdam is nog maar één van de vier postcovid klinieken open. Het Erasmus MC is gestopt met een gespecialiseerd postcovid programma.

Postcovid syndroom

Het postcovid syndroom stond tot voor kort bekend als langdurige covid of long covid. Op advies van de Gezondheidsraad is de naam veranderd en spreken we nu van het postcovid syndroom als het gaat om aanhoudende klachten na corona. *Post* betekent 'na' in het Latijn. De klachten komen namelijk ná corona.

Nog altijd zoeken naar de oorzaak

Het gevolg is dat beide ziekenhuizen nog maar weinig kunnen doen voor mensen met langdurige klachten na corona. 'We kunnen ze hoop bieden, of helpen omgaan met de klachten. Soms helpt een antidepressivum. Maar wat voor de een helpt, werkt niet per se voor de ander', vertelt Van Vugt.

En daarmee raakt ze aan de kern van het probleem. Artsen en onderzoekers weten namelijk nog altijd niet precies wat de oorzaak van het postcovid syndroom is. Daarom bestaat er ook nog geen behandeling tegen de ziekte die bewezen helpt. Was die behandeling er wel, dan was financiering waarschijnlijk ook geen probleem geweest.

Er zijn de afgelopen jaren wel meerdere losse onderzoeken naar postcovid gedaan. Die waren steeds kort, 'want dan was het geld weer op', zegt Van den Toorn. 'Wat je wil, is een groot gefinancierd project met een paar grote centra in Nederland dat zo'n drie of vier jaar de tijd krijgt om alles uit te zoeken.'

Veelvoorkomende klachten

- Vermoeidheid
- Concentratieproblemen
- Geheugenproblemen
- Kortademigheid
- Overgevoeligheid voor licht en geluid
- Hoofdpijn
- Somberegheid en prikkelbaarheid
- Slaapproblemen
- Spierpijn
- Duizeligheid

Sommige mensen houden langdurige klachten als ze corona hebben gehad. Als die klachten langer dan drie maanden duren, is er sprake van het postcovid syndroom. Patiënten hebben vaak uiteenlopende klachten als:

De klachten kunnen maanden of soms langer aanhouden. Bij sommige mensen verdwijnen de klachten na verloop van tijd.

Wachten op wat minister Kuipers nu wil

Van Vugt sluit zich bij de longarts aan. 'De klachten die bij het postcovid syndroom horen zijn heel breed. Daarom moeten we verschillende onderzoeksgroepen bundelen.' Ontrafelen wat

de onderliggende oorzaken van het postcovidsyndroom zijn, moet volgens haar het eerste doel zijn. 'Dat weten we nu deels. Tot een behandeling komen is dan de volgende stap.'

Kinderarts Károly Illy steunt een gezamenlijke aanpak van het postcovidsyndroom, maar benadrukt dat daarin wel aandacht moet zijn voor jonge patiënten. Het kan bijvoorbeeld zijn dat toekomstige behandelingen wel bij volwassenen werken, maar niet bij kinderen. 'Een kind is geen kleine volwassene', zo zegt hij.

Minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid) vindt het 'van groot belang om kennis en expertise te bundelen'. Hoe hij dat precies voor zich ziet, wil hij de Tweede Kamer nog deze maand laten weten. 'Een fysiek expertisecentrum op één plek' heeft in elk geval niet zijn voorkeur. Ondertussen zoekt hij ook naar manieren om als Nederland aan te haken bij Europese onderzoeken naar het postcovidsyndroom. Bron: NU.nl, 8 maart 2023.

14 mei 2023 om 08:05

Stelling: Postcovid-patiënten moeten ondanks bezwaren Kuipers landelijk geregistreerd worden

Bron: NU.nl.

Minister Ernst Kuipers (Volksgezondheid) is tegen een landelijke registratie van mensen met postcovid. De bewindsman acht dat moeilijk omdat er niet duidelijk is hoeveel mensen echt last hebben van langdurige klachten na een coronabesmetting.

Kuipers vindt registratie lastig omdat er geen heldere definitie is van postcovid, zei hij in de Tweede Kamer. Verder wees hij erop dat het registreren erg lang gaat duren. Het gaat volgens Kuipers om 'enkele honderdduizenden' mensen. Verder zou het bulk van dit werk op het bordje van huisartsen komen. Die hebben het al erg druk, zei Kuipers.

Postcovidsyndroom

Het postcovidsyndroom stond tot voor kort bekend als langdurige covid of long covid. Op advies van de Gezondheidsraad is de naam veranderd en spreken we nu van het postcovidsyndroom als het gaat om aanhoudende klachten na corona. *Post* betekent 'na' in het Latijn. De klachten komen namelijk ná corona.

'Ik denk dat we het niet nodig hebben', zei Kuipers over een landelijke registratie. Als een medische beroepsgroep met een patiëntenorganisatie zelf de registratie wil opzetten, zal de minister dat niet in de weg zitten. Die manier van registreren is eerder bij andere ziektes wel eens gebeurd.

Volgens de minister krijgt volgens onderzoek één op de acht mensen die besmet raken met het coronavirus, te maken met langdurige klachten. Het kan dan gaan om zaken als smaakverlies en spierpijn, maar ook om veel ernstigere gevolgen. De klachten verdwijnen bij een deel van de mensen ook weer na een bepaalde tijd.

Speciaal adviesteam en Kamerleden dringen aan op landelijke registratie

Het Maatschappelijk Impact Team (MIT) ziet juist veel waarde in een volledige registratie van mensen met postcovid. Het speciale team adviseert het kabinet over de gevolgen van corona voor de maatschappij en economie. Daarmee zijn ze anders dan het Outbreak Management Team (OMT), dat adviseert wat medisch gezien nodig is om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

Voorzitter Jolande Sap van het MIT zei dinsdag in de Kamer dat registratie belangrijk zou zijn voor allerlei organisaties die met de gevolgen van postcovid te maken krijgen, zoals verzekeraars. Ook zou het voor patiënten een belangrijke vorm van erkenning zijn als ze beter in beeld komen.

Veel Kamerleden maken zich druk over de zorg voor patiënten met postcovid, omdat speciale poliklinieken de deuren sluiten. 'Is de klinische zorg nog toereikend?', vroeg Nico Drost (ChristenUnie). Volgens Kuipers sluiten de poli's omdat ze niet meer nodig zijn. Patiënten met postcovid blijven welkom in ziekenhuizen, maar niet meer in specifieke poliklinieken. Bron: NU.nl, 10 mei 2023.

28 apr 2023 om 14:49

Vergoeding voor zorgpersoneel dat door postcovidsyndroom niet meer kan werken

23 okt 2023 om 17:33

Bijna 900 zorgmedewerkers doen beroep op vergoeding voor longcovidklachten

7 apr 2023 om 11:39

Mensen met migratieachtergrond hebben vaker postcovidsyndroom

7 apr 2023 om 10:56

Helft van patiënten kan langer dan jaar niet werken door postcovidsyndroom

Bron: NU.nl.

Het ministerie van Volksgezondheid heeft te weinig gedaan om de schijn van belangenverstrengeling bij de aankoop van de eerste coronavaccins te voorkomen. Dat concludeert de Algemene Rekenkamer na onderzoek.

De Algemene Rekenkamer heeft onderzocht hoe de overheid in 2020 en 2021 coronavaccins heeft ingekocht. Het lukte het ministerie om in korte tijd aan genoeg veilige vaccins te komen, concludeert het onafhankelijke instituut. Maar daar was wel kennis van buiten het ministerie voor nodig.

Ook werden in de haast verschillende slordigheidsfoutjes gemaakt, maar die hadden geen ernstige gevolgen. Zo was er niet genoeg aandacht voor mogelijke belangenverstrengeling bij de aanstelling van de speciaal gezant corona.

Oud-DSM-topman Feike Sijbesma werd in maart 2020 benoemd tot speciaal gezant corona. Hij kreeg de opdracht om contact te leggen met bedrijven die de overheid konden helpen bij het bestrijden van de coronapandemie. Het ging om fabrikanten van coronatests en farmaceuten die aan vaccins werkten.

In eerste instantie was het de bedoeling dat Sijbesma zich alleen met coronatests zou bezighouden. Toen Sijbesma dat zag, mailde hij naar het ministerie: 'Dan liever niets.'

Duitsland stelde pijnlijke vragen

Een paar maanden nadat Sijbesma als coronagezant was begonnen, kwam aan het licht dat zijn broer een hoge functie bij vaccinontwikkelaar AstraZeneca had. 'Het ministerie had bij het aantreden van Sijbesma geen gesprek met hem gevoerd over mogelijke belangenconflicten', schrijft de Rekenkamer in het onderzoeksrapport.

Duitsland stelde na een overleg tussen Europese landen over de inkoop van vaccins vragen over de functie van Sijbesma's broer. De Algemene Rekenkamer noemt dat een 'pijnlijk incident'. Pas na deze uitspraak ging het ministerie met de speciaal gezant in gesprek over zijn broer.

Sijbesma zei dat hij de vaccins niet met zijn broer had besproken. Het ministerie sprak toen met hem af dat de gezant niet langer contact met AstraZeneca zou onderhouden.

Geen aanwijzingen voor voortrekken AstraZeneca

De onderzoekers benadrukken dat er geen enkele aanwijzing is dat Sijbesma AstraZeneca heeft voorgetrokken. De speciaal gezant vond zelfs dat Duitsland zijn hoop te veel op dat bedrijf vestigde en te weinig naar andere ontwikkelaars keek.

Uit het onderzoek komt naar voren dat Sijbesma in het voorjaar en de zomer van 2020 een belangrijke rol had in de onderhandelingen. Hij bracht contacten in de vaccinmarkt en kennis van het leveringsproces mee. Daarmee was Sijbesma erg belangrijk voor het ministerie, dat volgens de Rekenkamer te weinig kennis had over de manier waarop vaccins worden ontwikkeld, geproduceerd en geleverd.

Minister wist in korte tijd vaccins aan te schaffen

Over het algemeen vindt de Algemene Rekenkamer dat toenmalig minister Hugo de Jonge het redelijk tot goed heeft gedaan bij de inkoop van vaccins. 'De minister was niet voorbereid op een uitbraak van de omvang van COVID-19, maar wist in korte tijd een manier te vinden om de ontwikkeling van vaccins te stimuleren en werkende vaccins aan te schaffen. Die vaccins bleken de voornaamste uitweg uit de wereldwijde pandemie,' aldus de Algemene Rekenkamer.

De Jonge speelde daar zelf een belangrijke rol in: 'De besluitvorming week in de crisis af van de normale gang van zaken, maar we hebben geen aanwijzingen dat dit een negatieve invloed heeft gehad op de genomen besluiten.'

In eerste instantie ontbrak de benodigde kennis bij het ministerie. Maar door de juiste expertise aan te trekken, slaagde het ministerie erin snel voldoende vaccins te krijgen. Bron: NU.nl, 10 april 2024.

Heel veel coronageld komt keurig terug, maar miljarden euro's mogelijk niet

Een bordje met de tekst gesloten op het raam van een café in Amsterdam. De horeca moest in coronatijd geregeld dicht. @ ANP

De overheid gaf tientallen miljarden coronasteun aan bedrijven. Een deel was gift, een deel niet. Komt daar nog wat van terug? Het meeste wel, maar een deel ook niet.

Bijna vier jaar nadat premier Rutte Nederland 'op slot' deed – op 15 maart 2020 – en bijna twee jaar nadat de laatste coronasteunmaatregelen werden ingetrokken, zijn diverse instanties nog bezig met de afwikkeling van die regelingen. Nederland gaf kapitalen uit om bedrijven door de lockdowns te loodsen en massaontslagen te voorkomen. Streng waren de regels niet, verfijnd evenmin. Er was haast bij. Het was de grootste steunoperatie ooit.

Een deel van die steun was een gift, een deel werd uitgekeerd in de vorm van voorschotten en moest terug richting Rijk. Hoe staat het met die afwikkeling? Is er veel misbruik gemaakt van de regelingen die, in vergelijking met die van andere landen, royaal waren?

De NOW-regeling: nette betaalmoraal

Bij het UWV zijn nog 80 tot 130 mensen bezig met de afwikkeling van de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW), een tegemoetkoming in de loonkosten die vijf keer werd verlengd. Ondernemers die door corona een omzetverlies van 20 procent of meer vreesden, konden er een beroep op doen. Ze maakten een schatting van hun verlies, deden een aanvraag en kregen geld. Achteraf werd dan gecontroleerd of het verkregen geld strookte met het daadwerkelijke omzetverlies.

Het UWV keerde 23,5 miljard euro aan voorschotten uit. Dat bleek 6,6 miljard te veel te zijn. Veel bedrijven hadden hun omzetverliezen te hoog ingeschat. Van die 6,6 miljard is 1,9 miljard (29 procent) nog niet terugbetaald. 84.000 bedrijven staan nog bij het UWV in het krijt. Daarvan zitten er 18.000 binnen de vastgestelde betalingstermijn, met de rest zijn betalingsafspraken gemaakt.

Die zullen niet allemaal betalen. Er zijn bedrijven gestopt, failliet of bijna failliet. Er waren bedrijven bij die het al voor corona moeilijk hadden. Er is misbruik geweest. In september 2023 lagen er 1400 zaken bij, of waren op weg naar, een deurwaarder. Maar, zo staat in een UWV-memo uit september 2023: 'Over het algemeen zien we een nette betaalmoraal'. Eind maart komt het UWV met een schatting van de hoeveelheid geld die niet terugkomt.

De TVL: nog 272 miljoen te gaan

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland handelt de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) af. Ook dat was een voorschotregeling, gebaseerd op het verwachte omzetverlies. De RVO keerde 9,3 miljard uit, 921 miljoen te veel bleek later. Daarvan is 649 miljoen (70 procent) terugbetaald.

Er zijn 22.644 bedrijven waarvan de RVO nog geld te goed heeft: een deel loopt achter met betaling. 40 miljoen euro al is afgeschreven. Dat zijn ondernemers die (bijna) failliet zijn, zijn gestopt of die de regeling hebben misbruikt. De RVO heeft nog een tijd werk aan de TVL. Er lopen nog beroepszaken van bedrijven die vinden dat ze te weinig geld hebben gekregen en er zijn er die een extra lange betaalregeling hebben gekregen. Voor de NOW geldt dat trouwens ook.

De Tozo-regeling: onbewuste fouten

Gemeenten verzorgden de uitvoering van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo): zzp'ers konden tot 1500 euro per maand krijgen als zij dachten dat hun inkomen door corona tot onder het bijstandsniveau zou dalen. Op de Tozo is 530.000 keer een beroep gedaan, meldde minister Schouten aan de Kamer. Gemeenten keerden 3,5 miljard aan Tozo-geld uit.

Ongeveer 40 procent van de gemeenten maakt melding van 'enig misbruik en/of oneigenlijk gebruik' van de eerste Tozo-regeling. Maar volgens Schouten ging het waarschijnlijk meestal

om 'onbewuste fouten van de aanvragers.' Er is een (kleine) groep ondernemers die 'worstelt' met het terugbetalen. Om hoeveel geld het gaat, schreef Schouten niet.

Belastinguitstel: mogelijk 5,7 miljard schade

Tenslotte konden ondernemers vanaf medio 2020 uitstel van belastingbetaling krijgen. Ruim 400.000 bedrijven vroegen dat aan, voor 47,7 miljard euro. Daarvan moet nog 11,5 miljard (24 procent) terugkomen, schreef staatssecretaris Van Rij in februari aan de Kamer.

Volgens Van Rij lopen 55.000 bedrijven achter met betalen: zij hadden een schuld van 3,7 miljard. Bijna 15.000 bedrijven hebben nog niets afbetaald: zij hebben een schuld van 0,7 miljard. Dikke kans dat Van Rij van dat laatste bedrag (bijna) niets terugziet. Daarnaast is bij 40.000 ondernemers voor 2,2 miljard de betalingsregeling ingetrokken. Een deel voldeed zijn schuld, een groter deel niet.

Het ministerie van financiën schat dat er minstens 2,5 miljard euro niet zal worden terugbetaald. Waarschijnlijk valt de schade hoger uit: mogelijk 5,7 miljard, vreest de Algemene Rekenkamer. Dat komt onder meer doordat de Belastingdienst zwaar onderbemenst is en geen prioriteit geeft aan het innen van (corona)schulden.

De balans

Is er een balans op te maken? Nederland was scheutig voor zijn ondernemers. Mede daardoor veerde de economie na de pandemie sneller op dan elders. Het aantal faillissementen was in coronatijd heel laag. Veel bedrijven die steun kregen, hadden het voor corona al moeilijk of stonden op omvallen. Volgens de Rekenkamer gold dat voor zelfs 37 procent van de uitstelaanvragers.

Met de steun heeft het Rijk het leven van veel wankele bedrijven tijdelijk gered. Dus was ingecalculeerd dat een deel van de belastingsteun en de te veel uitgekeerde voorschotten niet zou worden terugbetaald. Met dat in het achterhoofd lijkt het bedrag dat niet terugkomt door misbruik van de regelingen niet groot te zijn. Bron: Trouw, 1 maart 2024.

Door vuile lucht zijn mogelijk honderden mensen extra overleden aan de gevolgen van het coronavirus. Mensen die in gebieden met een slechte luchtkwaliteit woonden, liepen een groter risico om te overlijden na besmetting. Dat meldt onder meer het RIVM na onderzoek.

Bewoners van gebieden met een slechte luchtkwaliteit liepen niet alleen meer risico op overlijden na besmetting. Ze hadden ook meer kans om het virus überhaupt op te lopen. Daarnaast waren hun coronaklachten erger.

Dat blijkt uit onderzoek van koepelorganisatie GGD GHOR, het RIVM en de universiteiten van Utrecht en Wageningen. De onderzoekers bestudeerden coronabesmettingen, ziekenhuisopnames en sterfgevallen tussen begin 2020 en begin 2021. Het gaat dus om de periode van de uitbraak tot de start van de vaccinatiecampagne.

In die periode werden ruim 760.000 mensen positief getest op corona. Ook belandden ruim 31.000 mensen met coronaklachten in een ziekenhuis. Bijna 22.500 patiënten overleden. Als de luchtkwaliteit gemiddeld was geweest in de regio's met een slechte luchtkwaliteit, was de situatie anders geweest. Het zou volgens het onderzoek 6.000 tot 13.500 besmettingen hebben geschied. Ook zouden er ongeveer 1.100 ziekenhuisopnames minder zijn geweest. En het zou tot 400 tot 800 sterfgevallen minder hebben geleid.

Voor de studie werden regio's met een slechte luchtkwaliteit vergeleken met plekken waar de luchtkwaliteit beter was. De onderzoekers keken niet expliciet naar om welke regio's het ging. Wel onderzochten ze drie belangrijke bronnen van fijnstof die invloed hebben op de luchtverontreiniging: landbouw, verkeer en industrie. Ze constateren dat met name de veehouderij en het verkeer invloed hadden op het hogere risico op corona en ernstige ziekte. Welk effect de industrie had, is lastiger vast te stellen.

Besmetting werd niet veroorzaakt door slechte vuile lucht

Het is niet zo dat mensen corona opliepen door de slechte kwaliteit van de lucht. Dat gebeurde namelijk door menselijk contact, benadrukken de onderzoekers. Maar als mensen fijnstof inademen en dit in de longen komt, kunnen ze op den duur last krijgen van longklachten en hart- en vaatziekten. Ook zijn mensen die in vervuilde lucht wonen vatbaarder voor luchtweginfecties. Dat kan tot een zwakkere gezondheid leiden.

De onderzoekers zien in de uitkomsten een bevestiging dat schonere lucht belangrijk is voor de volksgezondheid. 'Schonere lucht kan een toekomstige epidemie die de luchtwegen aantast niet voorkomen', waarschuwen ze. 'Wel kan schonere lucht de nadelige effecten van een epidemie verminderen.'

GGD dringt aan op verbeteren luchtkwaliteit

Vanwege de resultaten van het onderzoek roept GGD GHOR ertoe op meer te doen aan de luchtkwaliteit. Het orgaan dringt er bij gemeenten en het Rijk op aan meer maatregelen te nemen. 'Dan gaat het bijvoorbeeld om minder en schoner verkeer, scherpe vergunningen voor bedrijven en het beperken van houtstook', zegt een woordvoerder.

De koepelorganisatie roept gemeenten op zich aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord. In dat akkoord hebben partijen als het Rijk, de provincies en meer dan honderd gemeenten afgesproken de luchtkwaliteit te verbeteren om gezondheidswinst te behalen.

Volgens de GGD's is luchtverontreiniging na roken een van de grootste bedreigingen voor de gezondheid van Nederlanders. Vervuilde lucht vergroot de kans op luchtziektes, waarschuwt GGD GHOR. Daarbij kan worden gedacht aan astma bij kinderen en hart- en vaatziekten bij volwassenen. Bron: NU.nl, 3 april 2024.

Overleden Nederlander had met 613 dagen langste coronabesmetting ooit

Een Nederlander die in 2022 besmet raakte met het coronavirus en afgelopen oktober aan een onderliggende aandoening overleed heeft 613 dagen positief op corona getest. Zover bekend is dat de langste besmetting ooit. Het virus muteerde meer dan vijftig keer.

Onderzoekers van het Amsterdam UMC komen in een persbericht met meer informatie. Zij raden aan verder onderzoek te doen naar langdurige besmettingen en virusvarianten die daardoor kunnen ontstaan. Ook waarschuwen ze dat de nieuwe varianten moeilijker te behandelen kunnen zijn.

De onderzoekers kwamen de langdurige besmetting op het spoor toen de 72-jarige man maar niet herstelde van de Omikron-variant. Twee jaar geleden was hij in een Amsterdamse kliniek opgenomen met die coronabesmetting. De man had een verzwakt immuunsysteem. Tot aan zijn overlijden in oktober 2023 testte hij continu positief op corona.

In de 613 dagen dat hij met corona kampte, heeft hij voor zover bekend niemand besmet met de inmiddels flink gemuteerde versie van het coronavirus. Het virus muteerde meer dan vijftig keer.

Dit geval is interessant voor de onderzoekers omdat het coronavirus bij zulke langdurig geïnfecteerde mensen ernstig kan veranderen. Daardoor ontstaat het risico dat er varianten van het virus opduiken die het immuunsysteem van gezonde mensen ook niet aankunnen. Volgens de onderzoekers vormen deze varianten een mogelijke bedreiging voor de volksgezondheid. Bron: NU.nl, 20 april 2024.

Bijwerkingencentrum Lareb adviseert verder onderzoek naar een verband tussen coronavaccins en gezondheidsklachten die lijken op het postcovid syndroom. Wat weten we over de klachten? En waarom is verder onderzoek nodig? Zes vragen over het mogelijke verband tussen coronavaccins en deze medische klachten.

Hoeveel mensen hebben last van deze klachten?

In Nederland zijn in totaal zo'n 40 miljoen coronaprikken gezet. Dat is inclusief herhaalprikken en verschillende boosterrondes. Vooral mensen met een kwetsbare gezondheid en ouderen hebben meerdere boosters gehad.

Lareb heeft 2.282 meldingen over gezondheidsklachten ontvangen na een coronavaccin. Het bijwerkingencentrum ontving de meldingen via zijn online meldpunt. De klachten hielden langer dan zes maanden aan en ontstonden binnen 28 dagen na het vaccin.

78 personen die een melding hebben gedaan hebben dezelfde klachten, die lijken op de klachten van het postcovid syndroom (ook bekend als long covid). 'Maar daarmee zeggen we nog niet dat het long covid is', zegt Lareb-directeur Agnes Kant.

Het bijwerkingencentrum meldt in een rapport dat er geen bewijs is dat de vaccins de oorzaak van de klachten zijn. Lareb constateert alleen dat er bij verschillende personen dezelfde soort langdurige klachten opkwamen in de weken na de vaccinatie en adviseert om daar verder onderzoek naar te doen.

Welke klachten hebben deze mensen?

De 78 mensen met postcovidachtige klachten hebben last van een combinatie van klachten, die per persoon iets verschillen. Denk aan kortademigheid, vermoeidheid, hartkloppingen, duizeligheid en verminderd concentratievermogen. 'Juist vanwege de combinatie dachten wij: dit lijkt veel op de klachten van long covid', zegt Kant. Sommige mensen hebben aan Lareb laten weten dat ze door hun klachten niet normaal kunnen leven.

Waarom staat de groep van 78 mensen centraal in het onderzoek?

'We zijn gestart met een inventarisatie van wat we aan langdurige klachten hebben gevonden', zegt Kant. 'Toen zijn we gaan zoeken naar patronen. Daar kwamen deze 78 personen naar boven, waar we verder op zijn gaan focussen.'

Kant benadrukt dat het vinden van de postcovidachtige klachten niet het doel van het onderzoek was. 'We zijn niet actief op zoek geweest naar klachten die op long covid lijken, maar we zijn erop uitgekomen.'

Buiten de groep van de 78 personen heeft Lareb weinig opmerkelijks gevonden tussen de meldingen. 'Het ging vooral om klachten die al bekend waren in de bijsluiter van de vaccins of die bij andere vaccinaties ook voorkomen', vertelt Kant. 'Opgezwollen lymfeklieren of pijn aan de arm kunnen ook langer duren dan we normaal zien, maar die klachten kenden we al.'

Levert het vaccin van de ene fabrikant vaker klachten op dan dat van de ander?

Volgens Lareb geeft het vaccin van de ene fabrikant geen groter risico op klachten dan de vaccins van andere fabrikanten. Het lijkt er vooralsnog niet op dat een vaccin van een specifieke fabrikant veel vaker klachten veroorzaakt.

Waarom is verder onderzoek nodig?

Lareb kan niet uitsluiten of corona een oorzaak van de klachten is. 'Mensen die 28 dagen voor de klachten positief getest zijn, hebben we uitgesloten uit de selecte groep', zegt Kant. 'Maar daarmee is corona nog niet helemaal uitgesloten. Er zijn mensen die niet wisten of ze besmet waren, omdat ze geen test hebben gedaan. Of omdat ze niet het vermoeden hadden dat ze corona hadden.'

Kant hoopt dat verder wetenschappelijk onderzoek hier uiteindelijk duidelijkheid over kan geven. 'Als de oorzaak van long covid gevonden wordt, kan dat hopelijk ook duidelijk maken of de klachten van onze onderzoeksgroep wel of niet door vaccins komen.'

Waarom is onderzoek belangrijk voor patiënten?

De mensen die deze klachten kregen na een vaccin voelen zich vaak niet gezien, zegt Eline Hofman. Zij is huisarts en medisch adviseur bij C-support, een organisatie die mensen met postcovid en aanhoudende klachten na vaccinatie ondersteunt en adviseert.

'Het is erkenning voor deze patiënten dat er goed naar hun problemen gekeken wordt. Zij hebben klachten na hun vaccinatie, maar de aandacht gaat eigenlijk vooral uit naar patiënten met postcovid', weet Hofman. 'Als er een verband tussen hun klachten en de vaccinatie bestaat, is het belangrijk dat dit wordt aangetoond. Vervolgens kan er net als bij het postcovid syndroom worden gezocht naar behandelmogelijkheden.'

'Wat ook speelt is dat de mensen die kampen met klachten na vaccinatie geen recht hebben op een herstelzorgregeling. Zo'n regeling bestaat bijvoorbeeld wél voor patiënten met postcovid. Het ontbreken van zo'n regeling draagt ook niet bij aan erkenning en herstel.' Bron: NU.nl, 25 januari 2024.

Een nieuwe variant van het coronavirus, de zogenoemde JN.1-variant is dominant geworden in Nederland. Daarom adviseert het Europese geneesmiddelenbureau EMA om de coronavaccins aan te passen voor de komende prikronde in de herfst.

JN.1 werd begin oktober vorig jaar voor het eerst in ons land waargenomen. Daarna nam het aantal besmettingen snel toe. Begin december ging het in meer dan de helft van de coronabesmettingen om JN.1.

Inmiddels heeft JN.1 de andere varianten overwoekerd, zegt het Europese geneesmiddelenbureau. Deze variant is net iets anders dan de vorige dominante versie. Daardoor wist JN.1 de opgebouwde afweer tegen het virus te omzeilen. Ook eerdere varianten van het virus konden zich op die manier verspreiden.

Omdat het virus zich continu aanpast, moeten vaccins daar ook op worden aangepast. Volgens het RIVM zijn er geen aanwijzingen dat mensen van JN.1 ernstiger ziek worden dan van eerdere varianten.

Mensen met medische risico's kunnen zich elk najaar laten vaccineren tegen COVID-19. Dit zijn bijvoorbeeld mensen met het syndroom van Down, mensen met een afweerstoornis, zorgmedewerkers en ouderen. Zwangere vrouwen konden afgelopen najaar ook een prik krijgen, maar dat is volgens het RIVM niet meer nodig.

Sinds de piek in december is het aantal besmettingen in Nederland snel gedaald, blijkt uit metingen in het rioolwater. Ook in de ziekenhuizen liggen nauwelijks nog mensen met het coronavirus. Bron: NU.nl, 30 april 2024.

Coronadashboard na vier jaar definitief uit de lucht gehaald

Bijna vier jaar na zijn lancering komt er dinsdag een einde aan het coronadashboard. Nu de pandemie voorbij is, bezoeken steeds minder mensen de site.

De overheid gebruikte het dashboard om mensen te informeren over de uitbraak van COVID-19. Op het dashboard waren onder meer het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames te zien.

De gegevens achter het dashboard blijven wel beschikbaar voor onderzoekers. Bovendien blijft het RIVM de verspreiding van het virus in de gaten houden, bijvoorbeeld door de concentraties virusdeeltjes in het rioolwater te meten.

Toenmalig gezondheidsminister Hugo de Jonge kondigde het dashboard in mei 2020 aan. Zijn opvolger Ernst Kuipers schreef in december aan de Tweede Kamer dat het dashboard weinig meer toevoegde en in april uit de lucht gehaald zou worden.

'De coronacrisis is voorbij en de noodzaak voor een dashboard dat alleen over corona informeert is afgenomen', schrijft de overheid op de pagina waar het dashboard zich bevond.

Dashboard breidde verder uit

Het dashboard meldde eerst alleen het aantal positieve tests per 100.000 mensen, het gemiddelde aantal ziekenhuisopnames en het aantal opnames op de intensive cares.

Later kwam er andere informatie bij, zoals het reproductiegetal, dat aangaf hoe snel het virus zich verspreidde. Ook het aantal besmettingen bij kwetsbare personen, het aantal vaccinaties, het aantal virusdeeltjes in het rioolwater en de meest rondgaande varianten waren af te lezen.

Het dashboard toonde daarnaast het risiconiveau vanwege corona. De standen waren waakzaam, zorgelijk, ernstig en zeer ernstig. Sinds 2022 spreekt de overheid niet meer van een risiconiveau, maar wordt er gebruikt gemaakt van een zogenoemde 'coronathermometer'. Bron: NU.nl, 2 april 2024.

Corona 2024

Het coronavirus SARS(severe acute respiratory syndrome)-CoV(coronavirus)-2 veroorzaakt de ziekte COVID-19. De klachten lijken in het begin vaak op een verkoudheid. Het ziekteverloop verschilt van mens tot mens. Sommige mensen worden niet of maar een beetje ziek van het virus. Anderen kunnen ernstig ziek worden en soms aan de gevolgen van de ziekte

overlijden of houden na een besmetting langdurig klachten. Vaccinatie beschermt je tegen (ernstig) ziek worden.

COVID-19 is de ziekte die wordt veroorzaakt door het coronavirus SARS(severe acute respiratory syndrome)-CoV(coronavirus)-2. De ziekte kan luchtwegklachten en koorts veroorzaken en in ernstige gevallen ademhalingsproblemen. Het virus wordt verspreid door druppeltjes. Bijvoorbeeld door hoesten, niezen of zingen of praten. Dan komen er druppeltjes vrij en komt het virus in de lucht. Als andere mensen die druppeltjes inademen, of bijvoorbeeld via de handen in de mond, neus of ogen krijgen, kunnen zij besmet raken met het virus.

Hoe lang ben ik besmettelijk als ik corona heb?

Je bent besmettelijk 1 à 2 dagen voordat je klachten krijgt. De eerste dagen nadat je klachten hebt gekregen, ben je het meest besmettelijk. Dit neemt snel af en na 5 dagen ben je meestal niet meer besmettelijk. Als je hoest en niest ben je besmettelijker. Wees voorzichtig met mensen met een kwetsbare gezondheid die ernstig ziek kunnen worden van een luchtweginfectie. Draag zo nodig een mondneusmasker als je klachten hebt en geen afstand kunt houden.

Mogelijke klachten bij COVID-19

- Verkoudheidsklachten (zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn)
- Hoesten
- Benauwdheid
- Verhoging of koorts
- Plotseling verlies van reuk en/of smaak (zonder neusverstopping)

Hiernaast is soms sprake van:

- Vermoeidheid
- Algehele pijnklachten
- Hoofdpijn
- Spierpijn
- Duizeligheid
- Prikkelbaarheid/verwardheid
- Buikpijn
- Afvallen/verlies van eetlust
- Diarree
- Overgeven / misselijkheid
- Oogpijn
- Oogontsteking
- Verschillende huidafwijkingen
- Zich niet lekker voelen

Wat te doen bij klachten?

Als je klachten hebt die passen bij het coronavirus dan hoef je geen zelftest meer te doen. Wel is het belangrijk dat je een mogelijke besmetting niet overdraagt, zeker met het oog op mensen met een kwetsbare gezondheid.

COVID-19 is een luchtweginfectie. Volg daarom bij klachten de algemene adviezen die gelden bij Luchtweginfecties.

Adviezen bij klachten

Je kunt niet helemaal voorkomen dat je een luchtweginfectie krijgt. Met de volgende algemene adviezen kun je wel de kans verkleinen dat je het virus doorgeeft aan iemand anders:

- Ben je ziek? Blijf thuis.
- Ben je niet ziek, maar heb je wel klachten? Werk thuis als dat kan. Overleg indien nodig met je werkgever.
- Hoest en nies in je elleboog.
- Houd afstand tot anderen.
- Vermijd contact met mensen die ernstig ziek kunnen worden van een luchtweginfectie.
- Is contact toch nodig (bijvoorbeeld bij mantelzorg)? Draag een mondneusmasker.

Goede hygiëne helpt om verspreiding te beperken en kan helpen voorkomen dat je zelf ziek wordt. Was daarom vaak en goed je handen met water en zeep en ventileer binnenruimtes.

Risicogroepen

Mensen met een hogere leeftijd, onderliggende aandoeningen of mensen met een immuunstoornis lopen meer risico ernstig ziek te worden, zeker wanneer zij niet gevaccineerd zijn of eerder een infectie hebben doorgemaakt.

Herstel na ziekte

Het kan per persoon verschillen hoe lang het duurt voordat je hersteld bent. Sommige mensen ervaren alleen verkoudheidsklachten en herstellen binnen enkele dagen, maar er zijn ook gevallen bekend van mensen die langdurig (vele weken) klachten blijven houden. Mensen die in het ziekenhuis zijn opgenomen, hebben over het algemeen meer tijd nodig om te herstellen. Dit is onder andere afhankelijk van of zij verder gezond zijn.

Long (langdurige) COVID

Een deel van de mensen houdt na een besmetting met SARS(severe acute respiratory syndrome)-CoV(coronavirus)-2 langdurig klachten. Dat heet 'Long COVID' of 'PASC' (Post-Acute Sequelae of SARS-CoV-2 Infection). Deze klachten kunnen enkele weken tot enkele maanden en soms zelfs jaren of na een infectie met het coronavirus aanhouden.

Meerdere keren ziek

Mensen die opnieuw besmet raken, lijken over het algemeen minder ernstig ziek te worden, maar kunnen anderen nog wel besmetten. De meeste mensen bouwen afweer op tegen het virus nadat zij besmet zijn geweest. We weten nog niet precies hoe lang je in welke mate je beschermd bent tegen verschillende varianten van het virus.

Vaccinaties

Een coronaprik voorkomt dat je ernstig ziek kunt worden door een coronabesmetting. Als je gevaccineerd bent kun je wel besmet raken. Maar de kans dat jij zelf besmettelijk wordt is kleiner dan wanneer je niet gevaccineerd bent.

Coronavirussen

Er zijn veel verschillende soorten virussen, waaronder de zogenoemde 'coronavirussen'. Voorbeelden van coronavirussen zijn MERS(Middle East Respiratory Syndrome)-CoV, SARS-CoV-1 en HCoV-NL63. Het coronavirus dat COVID-19 veroorzaakt, heet officieel SARS-CoV-2. Van het SARS-CoV-2-virus zijn er verschillende varianten, zoals bijvoorbeeld de deltavariant en de Omikron-variant.

Kunnen dieren ook besmet raken met het coronavirus?

Uit onderzoek uit begin 2021 blijkt dat ongeveer 1 op de 5 katten en 1 op de 7 honden uit Nederlandse huishoudens antistoffen tegen het coronavirus in het bloed hebben. Ook andere dieren zoals konijnen, fretten of hamsters kunnen het virus krijgen. Waarschijnlijk raakt het merendeel van deze huisdieren besmet door hun baasjes. Bron: RIVM, 12 juni 2024.

De Chinese viroloog Zhang Yongzhen mag sinds maandag zijn laboratorium niet meer in. Yongzhen was in januari 2020 de eerste wetenschapper die over COVID-19 schreef. Nu zegt hij dat de Chinese overheid hem van zijn werkplek heeft verbannen.

Zhang en zijn medewerkers kregen maandag onverwacht te horen dat ze hun laboratorium in Shanghai moesten verlaten. Volgens de viroloog is het een poging van de Chinese regering om wetenschappers onder druk te zetten.

De wetenschapper denkt dat de regering wil verhullen hoe slecht ze de uitbraak van COVID-19 heeft aangepakt. Dat schreef hij maandag in een inmiddels verwijderde post op het Chinese sociale medium Weibo.

Een medewerker van Zhang bevestigde maandag dat de arts een protestactie is gestart. Hij zat de hele dag voor zijn laboratorium in de stromende regen.

De Britse krant The Guardian sprak dinsdag kort met Zhang. Hij kon weinig zeggen over zijn protestactie en liet weten dat het 'ongelegen' voor hem kwam om te praten.

China had tijdens de coronapandemie de strengste maatregelen ter wereld. Terwijl veel landen de meeste maatregelen lieten varen, werden Chinese miljoenensteden nog op slot gegooid bij enkele besmettingen. De besmettings- en sterftcijfers die de Chinese overheid heeft gepubliceerd, worden sterk in twijfel getrokken. Bron: NU.nl, 12 juni 2024.

China en covid-19

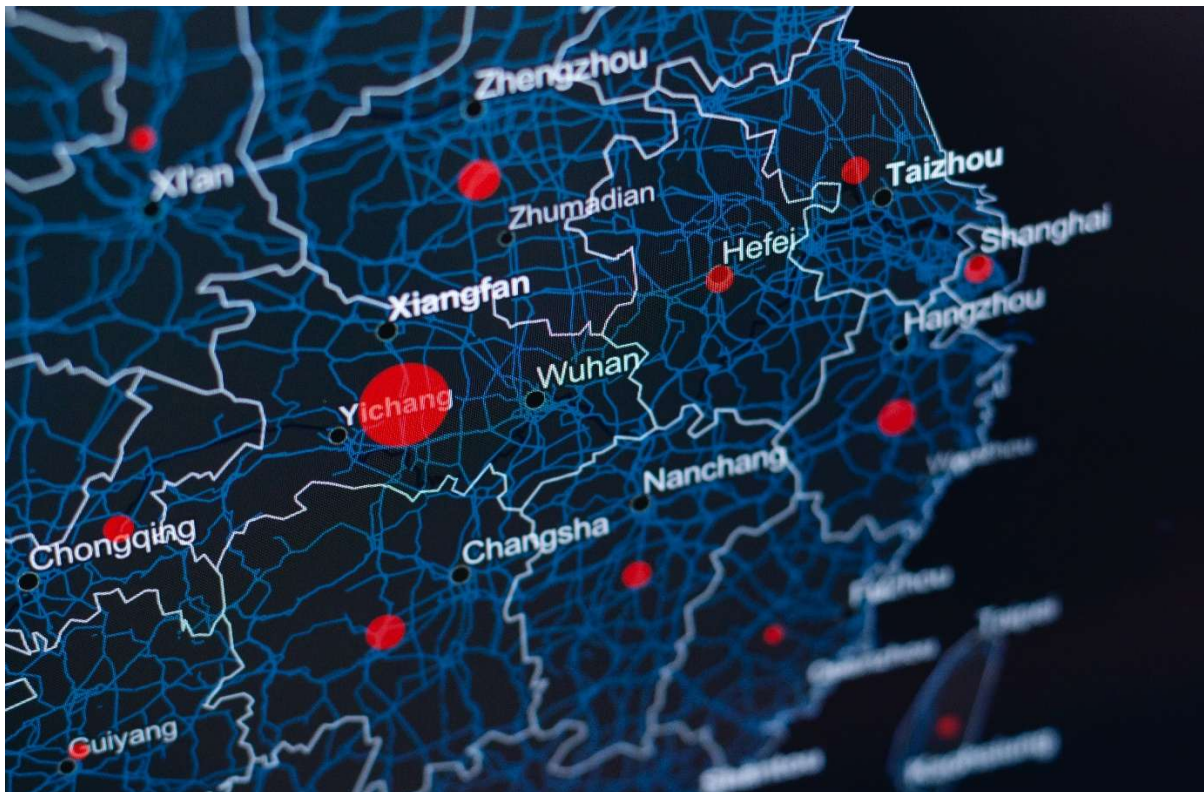
In december 2019 werden in het Chinese Wuhan de eerste gevallen van het coronavirus covid-19 ontdekt en besproken onder een groepje lokale artsen. In plaats van hun zorgen serieus te nemen, werden de betrokken wetenschappers gesommeerd om de informatie geheim te houden.

Zo werd dr. Li Wenliang berispt voor het verspreiden van de bevindingen. Hij moest een brief ondertekenen die stelde dat hij op illegale wijze onware informatie had verspreid, en zo de sociale orde ernstig had verstoord.

Relatieve openheid en strenge censuur

Dr. Li Wenliang ging na zijn berisping weer aan het werk, maar raakte vervolgens zelf geïnfecteerd met het virus. Hij overleed in februari 2020 aan de gevolgen ervan. Na een storm

van protest trokken de autoriteiten de beschuldigingen tegen dr. Li in, en boden ze officieel hun excuses aan zijn familie aan. Zijn dood, de aanhoudende censuur en nieuwe inzichten over de schaal van coronabesmettingen in China resulteerden echter in een storm van (online) kritiek. Dr. Li Wenliang's Weibo (Chinese Twitter)-account veranderde in een virtuele klagmuur, waar netizens hun steun betuigden en zich beklagden over de overheidsaanpak. Hoewel er op sommige momenten een relatieve openheid was voor mensen om hun zorgen uit te drukken, haalde strenge censuur steeds de bovenhand. Burgerjournalisten die kritisch rapporteerden over de Covid maatregelen – zoals Chen Qiushi en Fang Bin – verdwenen van de radar of zijn gevangengezet, zoals Zhang Zhan. Activisten zoals Chen Mei, die zich inspanden om een archief op te bouwen van gecensureerde artikelen over covid-19, werden vervolgd en vastgehouden.

Persvrijheid en het recht op onafhankelijke informatie zijn onmisbare mensenrechten in het effectief bestrijden van een pandemie. Eind december 2019 werden de eerste anti-coronamaatregelen getroffen, maar de Chinese autoriteiten lieten na om vitale informatie over de aard en verspreiding van het virus publiekelijk te verspreiden. Hierdoor ging kostbare tijd verloren. Op 30 januari verklaarde de Wereldgezondheidsorganisatie het virus een 'global emergency'. Toen had het virus in alle Chinese provincies al zijn intrede gedaan. Wereldwijd heeft het coronavirus een belangrijke impact op de mensenrechten.

Inperking bewegingsvrijheid

China hield zich strikt vast aan het zero-covid-beleid, waarbij geen enkele besmetting in het land acceptabel was. Hiervoor werden er vergaande maatregelen genomen om de verspreiding van het virus te voorkomen, zoals reis- en uitgaansverboden, en lockdowns in de steden. Shanghai is in het voorjaar 2022 ruim twee maanden in lockdown geweest, waarbij inwoners hun woning alleen mochten verlaten voor een PCR test of urgente medische hulp. Naar buiten gaan voor een wandeling of om boodschappen te doen was niet toegestaan. Ambtenaren en vrijwilligers brachten eten rond, maar vanwege de omvang en het hoeveelheid werk hebben mensen soms dagenlang geen eten gehad en hebben zij op hun laatste voorraad moeten teren. De opheffing van de lockdown betekende echter niet dat de bewoners weer helemaal vrij waren. Lokale lockdowns in de stad waren nog steeds aan de orde om de besmetting in te

dammen. De lockdown in Shanghai heeft er echter ook voor gezorgd dat de economie het zwaar te verduren heeft gehad en het zal nog maanden duren voordat bijvoorbeeld de internationale distributie weer op orde is. Dit heeft ook tot gevolg gehad dat internationale bedrijven hebben overwogen om Shanghai te verlaten en hun bedrijf elders voort te zetten.

Zorgen om het imago

Naast de hierboven beschreven concrete maatregelen besteedden de autoriteiten ook veel aandacht aan China's imago. De partijtop in Wuhan werd beschuldigd van nalatigheid en prompt vervangen. Internationaal voerde China stevige corona-propaganda. China spande zich in om schuld over de uitbraak en de globale verspreiding van het virus af te wenden, en gebruikte de pandemie om het eigen regeringssysteem te promoten en zijn imago in het buitenland te versterken.

Zo speculeerde China via verschillende diplomatieke kanalen over de oorsprong van het virus, en suggereerde het dat het virus mogelijk uit de VS kwam. De Chinese ambassade in Den Haag haalde fel uit naar de Volkskrant naar aanleiding van een artikel over de toedracht van en de Chinese respons op het virus. De autoriteiten belichtten ook stevast de hoeveelheid medische hulpgoederen die vanuit China naar andere landen vertrokken, maar waarschuwden tegelijkertijd dat gebreken die werden vastgesteld bij hulpgoederen geen politiek issue mochten worden.

De Chinese overheid bleef lang vasthouden aan het zero-covid-beleid. Binnen China nam de kritiek van inwoners op deze aanpak toe. China gebruikte nieuwe covidtaal, waarbij er bijvoorbeeld niet meer van een lockdown wordt gesproken maar van een stille periode, in een poging om steun te blijven genereren voor hun covidmaatregelen. Li Qiang, de partijsecretaris van Shanghai die de lockdown in deze stad overzag, kreeg via social media veel kritiek over zich heen. Ondanks de onvrede over zijn aanpak van de Covid situatie, is hij bij het twintigste Partijcongres benoemd tot lid van het Permanente Comité van het Politbureau.

Sinds december 2022 heeft de Chinese overheid het zero-covid-beleid losgelaten. Bron: Amnesty.nl,

China kwam gisteren met een opvallende verklaring: het land liet weten het coronavirus te hebben verslagen. De autoriteiten spreken van een 'fantastische overwinning'. Volgens correspondent Roland Smid heeft het alles te maken met een partijcongres dat eraan komt. 'En daarnaast werd in 2020 ook al geroepen dat het coronavirus verslagen was.'

Volgens de Chinese autoriteiten die gisteren de overwinning meldden is er geen enkel land ter wereld dat zo'n laag sterftecijfer had na de coronapandemie.

Maar internationale experts twijfelen of dit waar is: China zou simpelweg niet alle coronabesmettingen en doden melden.

Beleid abrupt omgegooid

China stopte in december abrupt met het strenge coronabeleid en liet de teugels vieren. Sindsdien zegt China dat 80 procent van de 1,4 miljard inwoners besmet zijn geraakt, maar volgens de officiële cijfers zijn er 'slechts' 80.000 coronadoden.

Miljoen coronadoden?

Mogelijk waren er geen 80.000 maar zo'n miljoen coronadoden in de afgelopen maanden, legt Smid uit. 'Ziekenhuizen hadden het enorm druk en op het platteland was helemaal geen coronazorg mogelijk, maar daar wordt nu niets over gezegd. Het enige dat telt is een belangrijk politiek evenement waarvoor een overwinning gepresenteerd moet kunnen worden.'

Daarnaast vindt Smid het opvallend dat het coronavirus een paar maanden geleden door de Chinese autoriteiten als zeer gevaarlijk werd bestempeld. 'Het virus was iets waar we ons kostte wat kost tegen moesten wapenen. We mochten de strijd niet opgeven, was de boodschap. Nu leven we in een totaal andere wereld', zegt Smid. Bron: RTL nieuws, 12 juni 2023.

De hevige covid-uitbraak in China heeft sinds december aan 60.000 mensen het leven gekost, zeggen de autoriteiten in Peking. Voor het eerst heeft China het dodental nu fors omhoog bijgesteld. Maar het genoemde getal is 'ongeloofwaardig en nog altijd absurd laag', zegt onze correspondent in China, Roland Smid. 'De crematoria liggen helemaal vol, het aantal mensen dat sterft aan corona zal vele malen hoger liggen.'

Na jaren van keiharde aanpak en lange lockdowns heeft China eind vorig jaar plotseling de teugels laten vieren. Wat volgde was een ongekende uitbraak van covid, omdat de Chinezen door het eerdere beleid minder immuun zijn, en de vaccinaties niet zo goed werken als bij ons. Maar over hoe heftig covid huishoudt, daarover zeggen de Chinese autoriteiten weinig.

En daarom krijgt Peking veel kritiek, van de wereldgezondheidsorganisatie WHO bijvoorbeeld. Nu is er dus een update; in de ziekenhuizen zijn 60.000 coronadoden geteld, sinds is gestopt met de coronabeperkingen.

21.000 per dag

China-correspondent Roland Smid zegt erover: 'We voelen aan alles dat dit niet klopt. Maar omdat de autoriteiten alles onder de pet houden, kunnen we ook niet vaststellen hoeveel doden het nou werkelijk zijn. China had het zelf tot nu toe over soms drie doden per dag. Maar het gerenommeerde Brits onderzoeksinstituut Airfinity kwam eerder al tot een schatting van 21.000 doden. Per dag. Met een totaal mogelijk 345.000 doden. Dat is wel wat meer dan 60.000.'

@ Getty Images

China gebruikte gekoelde containers om de vele coviddoden in te bewaren, tot de uitvaart.

En er zijn meer cijfers, van Chinese instanties zelf. 'De Universiteit van Peking kwam tot de conclusie dat sinds het begin van deze coronagolf 900 miljoen mensen besmet zijn geraakt. Dat is extreem veel, meer dan de helft van de bevolking van anderhalf miljard. De ziekenhuizen liggen vol, crematoria draaien overuren. Dan klopt dat getal dat ze nu noemen natuurlijk van geen kant', zegt Smid.

Bovendien worden nu alleen de sterfgevallen in het ziekenhuis geteld. 'Mensen die thuis overlijden worden niet meegeteld. Maar ook in de ziekenhuizen worden de cijfers laag gehouden. Als bijvoorbeeld iemand binnenkomt met longontsteking, maar ook covid heeft, dan wordt die niet geregistreerd als coronadode. Terwijl dat natuurlijk wel een grote rol speelt', aldus Smid.

© Getty Images

De ziekenhuizen in de grote steden werden afgelopen weken overspoeld met covidpatiënten.

De grote vraag is waarom China zo verkrampt probeert te goochelen met de cijfers. Smid: 'Vanaf het allereerste begin van corona heeft China altijd naar de bevolking gecommuniceerd dat het zeer gevaarlijk was.

Maar sinds alles na hevige protesten werd opengegooid ging het over een andere boeg. 'Gewoon voorzorgsmaatregelen nemen, afstand houden, mondkapjes, dan komt het wel goed', werd er gezegd. Maar die boodschap rijmt natuurlijk niet met een hoog dodental nu.'

Prestige

Bovendien speelt vertrouwen in de autoriteiten en prestige een rol. 'Toen corona ook in de VS heel groot werd en er onder Trump veel doden vielen, kon Peking zeggen: 'zie je wel, ons systeem is beter, want in Amerika zijn een miljoen doden'. Dat is wat de Chinezen ingepeperd kregen. Als China dan nu opeens ook hele hoge dodentallen gaat publiceren, dan klopt het beeld dat China het beter doet niet meer, en is dat heel slecht voor het eigen imago.'

Het lijkt er in China op dat de eerste piek van deze covidgolf in de grote steden achter de rug is. Maar volgens Smid kan het land de borst nat maken voor veel meer ellende, wacht het Chinees Nieuwjaar komt eraan.

Smid: 'Dan gaan ontzettend veel mensen op reis, naar het platteland. Dat zal daar vermoedelijk een hoop besmettingen veroorzaken. En daar is de gezondheidszorg een stuk minder dan in de steden. Minder ziekenhuizen, minder bedden. Mensen moeten ook nog eens veel verder reizen naar ziekenhuizen. Ze zijn ook armer dus dat gaat moeilijker. Het is potentieel een nog groter drama, dus het is nog zeker niet voorbij voor China.' Bron: RTL nieuws, 12 juni 2023.

Corona waart rond in Tourpeloton: Pidcock niet meer van start

Wielrenner Tom Pidcock gaat niet meer van start in de veertiende etappe van de Tour de France. De 24-jarige Brit van Ineos Grenadiers heeft symptomen van Covid-19, meldt zijn ploeg.

Pidcock stapt op advies van de medische staf van zijn ploeg niet meer op. Hij gaat naar huis om te herstellen, laat het team via X weten. De Brit wil over enkele weken op de Spelen van Parijs zijn olympische titel in het mountainbiken verdedigen.

De besmetting staat niet op zichzelf. Vrijdag moest de Spanjaard Juan Ayuso, een belangrijke helper van geletruidrager Tadej Pogacar, afstappen. Ook hij had corona.

De hele week zijn er al berichten van renners die niet in de teambus meereizen en een mondkmasker dragen. Remco Evenepoel, de nummer twee in het klassement, riep journalisten op om uit voorzorg een mondkmasker te dragen. Bron: De Volkskrant 13 juli 2024.

De Brit Tom Pidcock. @ Belga

NOS

[Biden heeft corona, druk om terug te trekken uit presidentsrace neemt toe](#)

1 dag geleden

Bron: NOS, 18 juli 2024.

Biden heeft corona met milde symptomen en zegt toespraak in Las Vegas af

Joe Biden heeft het coronavirus, meldt het Witte Huis. De Amerikaanse president heeft een toespraak in Las Vegas op woensdagavond (plaatselijke tijd) afgezegd. Hij heeft milde symptomen.

De gezondheid van Biden ligt onder een vergrootglas sinds zijn desastreuze optreden tijdens een debat met Donald Trump. Die kritiek groeide na een toespraak op een NAVO-bijeenkomst waarbij hij de Oekraïense president Volodymyr Zelensky per ongeluk Poetin noemde. Meerdere Democraten willen dat de 81-jarige Biden plaatsmaakt voor een andere Democratische kandidaat.

Biden zou woensdag spreken op een evenement van UnidosUS, een burgerrechtenorganisatie voor latino's. De president heeft last van een loopneus en gaat in de staat Delaware in isolatie. Hij blijft wel aan het werk, meldt het Witte Huis.

Eerder op woensdag riep de invloedrijke Democraat Adam Schiff Biden openlijk op te stappen. In een verklaring in de krant Los Angeles Times prijst hij president Biden, maar uit hij ook zijn 'grote zorgen' of de 81-jarige partijgenoot de Republikein Donald Trump kan verslaan bij de presidentsverkiezingen. Schiff noemt een herverkiezing van Trump een bedreiging voor 'het fundament van de democratie'. Hij roept Biden op 'de fakkel door te geven'.

Biden heeft tot nu toe telkens laten weten dat hij niet van plan is uit de race te stappen. Volgens *The New York Times* overweegt hij wel te stoppen als artsen zeggen dat zich een medische aandoening ontwikkelt. Bron: NU.nl, 18 juli 2024.

New Yorkse coronaterrassen worden blijvend

In New York hebben de zogenaamde 'coronaterrassen' een permanente status gekregen. Deze terrassen die tijdens de pandemie werden opgezet om restaurants en cafés meer ruimte te bieden, staan op stoepen en langs straatranden. Lokale horecaondernemers kunnen nu een permanente vergunning aanvragen, aldus zender WABC.

De terrassen begonnen als een tijdelijke oplossing toen binnenruimtes beperkt of gesloten waren. Dit hielp de horeca om gasten te blijven bedienen. De terrassen zijn vaak naast drukke wegen op parkeerplaatsen geplaatst en zagen er tijdelijk of zelfs geïmproviseerd uit.

De beslissing om deze terrassen permanent te maken ondersteunt de nieuwe dynamiek in het New Yorkse stadsbeeld. New York staat bekend om zijn gebrek aan pittoreske pleintjes en

groene ruimtes. Veel gelegenheden die normaal dakterrassen of binnenplaatsen zouden kiezen, vonden hierin een alternatief.

Voor een permanent terras zijn de kosten van een vergunning 1500 dollar per locatie. Ondernemers die zowel een stoep- als een straatterras willen behouden betalen 2100 dollar. Bron: HLN, 21 juli 2024.

Parijs 2024/ Wordt corona dan toch weer een thema? NOC*NSF adviseert mondkapjes en boks

Na de corona-edities van de Olympische Spelen in Tokyo (2021) en Peking (2022) leek de editie in Parijs vrij te blijven van het virus, maar niets blijkt minder waar. Het eerste coronageval is inmiddels al te melden, en NOC*NSF adviseert het dragen van mondkapjes en een 'boks' in plaats van een handdruk of knuffel.

Zo heeft de Nederlandse sportkoepel de sporters inmiddels medegedeeld dat het in drukke ruimtes het best een mondkapje kan dragen om risico's te mijden. Personen kunnen het best begroet worden met een boks in plaats van met een uitbundige knuffel.

Advies

'Graag willen we allerlei soorten infecties voorkomen. Maar we hebben geen strenge regels, maar voorlopig alleen maar adviezen', zo licht een woordvoerder van sportkoepel NOC*NSF dinsdag toe.

Dorp

'De Olympische Spelen zijn het grootste sportevenement van de wereld', zegt NOC*NSF. 'En dus is het behoorlijk druk in bijvoorbeeld het olympisch dorp.' Een voorbeeld van zo'n drukke plek waar volgens de sportkoepel een mondkapje zou kunnen worden gedragen, is de eetgelegenheid op het olympisch dorp. Daar komen vaak duizenden deelnemers en begeleiders van de verschillende landen samen en is de kans op infecties dus het grootst.

Eerste coronabesmetting

Het eerste coronageval is inmiddels een feit. Een van de waterpolosters van het Australische team heeft vlak voor de officiële start van de Olympische Spelen in Parijs positief getest op het virus. De speelster is inmiddels geïsoleerd van de rest van de ploeg. Dat meldt Anna Meares, de chef de mission van de Australiërs. De sportster maakt het goed.

Olympische fakkelestafette @ videostill

Strenger

Corona is aan een opmars bezig. Het virus laat zich ondanks de hogere temperaturen niet tegenhouden. Recent kregen de renners in de Tour de France al te maken met een mondkapjesplicht in de paddock. Ook keerden er renners huiswaarts die het virus onder de leden bleken te hebben. Bron: Eurosport, 23 juli 2024.

Advies voor Nederlandse sporters: mondkapje in gesloten ruimtes en een boks ter begroeting

Een mondkapje in gesloten ruimten en een boks ter begroeting: met dat advies stuurt sportkoepel NOC*NSF de Nederlandse olympiërs naar Parijs. Zo hoopt de sportkoepel 'allerlei soorten infecties' te voorkomen. Volgens NOC*NSF gaat het om 'permanente adviezen' die ook bij eerdere internationale sporttoernooien golden. 'Maar de Olympische Spelen zijn wel wat groter dan bijvoorbeeld een WK handbal, dus het is hier wat massaler.'

De Spelen van Parijs zijn de eerste sinds de coronapandemie. Tijdens de vorige editie, in 2021 in Tokio, woedde die nog volop en waren er stringente maatregelen (en nauwelijks publiek). Toch is corona ook nu niet helemaal verdwenen: twee speelsters van de Australische waterpoloploeg testten dinsdag positief.

Van het Belgisch olympisch comité moeten journalisten een mondkapje dragen als zij in Parijs in contact komen met sporters, zo werd dinsdag bekend. 'Dat doen wij niet', stelt de NOC*NSF-woordvoerder. Ook afstand houden hoeft niet, wat vanuit het Belgisch comité wel wordt gevraagd. Mogelijk speelt bij de extra waakzaamheid mee dat afgelopen weken in de Tour de France meerdere renners moesten afhaken door een coronabesmetting. Bron: De Volkskrant, 23 juli 2024.

Kan covid ook tijdens deze Olympische Spelen nog een boosdoener zijn? Voor atleten is het vooral vervelend

Ook op de Olympische Spelen in Parijs zal het coronavirus nog niet volledig te negeren zijn. Kan covid, ruim vier jaar na de uitbraak, echt nog dromen verpesten? 'Zelfs een klein beetje ziek zijn, heeft een impact op je sportprestaties.' Al is de verspreiding voorlopig gelukkig beperkt.

Is er weer een stijging van het aantal covidbesmettingen?

In juni zijn de besmettingen beginnen toenemen, maar het piekje ligt in principe al achter ons. In België waren er in de week van 8-14 juli iets meer dan 1.500 covidgevallen, maar vorige week waren er dat nog slechts 197. 'We blijven het week na week opvolgen', zegt virologe Erika Vlieghe. 'Het is allemaal niet zo dramatisch, maar het is wel opvallend dat we voor het eerst in hele lange tijd dat we weer zoveel mensen op de afdeling (*in het UZ Antwerpen, red.*) hebben moeten opnemen met covid. Dat zegt wel iets over onze immuniteit die weer een beetje minder scherp staat.'

De Franse overheid en de Wereldgezondheidsorganisatie bevestigden al dat covid ook in Frankrijk rondgaat, maar dat het slechts over een lichte toename gaat. 'We hebben een kleine piek waargenomen, maar verre van wat we zagen in 2020, 2021 en 2022. Er is geen groot risico', relativeerde de Minister van Gezondheid Frédéric Valletoux.

Woensdagochtend raakte bekend dat er 'een handvol' Belgische atleten nog niet afgereisd zijn naar Parijs wegens een covidbesmetting. Een van hen is reservegymnaste Erika Pinxten. 'Zij komen niet in het olympisch dorp tot ze vrij zijn van symptomen en een negatieve coronatest kunnen voorleggen, maar hun Spelen zijn niet in gevaar. Ze zijn aan het einde van hun besmetting.', zegt Johan Bellemans, de hoofddokter van het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC). In de Belgische 'bubbel' in Parijs is er voorlopig geen enkele besmetting.

Erika Pinxten (links) is een van de Belgische atleten die besmet is. © AFP

In het olympisch dorp in Parijs zijn er in totaal wel al vijf covidbesmettingen geregistreerd. Het gaat om vijf speelsters van het waterpoloteam van Australië. Als gevolg is de voltallige Australische delegatie getest op het coronavirus, maar voorlopig kwamen daar geen andere gevallen uit.

Wat gebeurt er met besmette atleten in Parijs?

Een positieve test betekent niet automatisch de uitsluiting van de competitie - zoals dat drie jaar geleden in Tokio wél het geval was - maar wel isolatie. 'In overleg met het IOC zijn isolatiekamers voorzien. Atleten die positief testen krijgen zo'n aparte kamer en trainen en eten apart', aldus dokter Bellemans. 'In geval van koorts, zouden we de atleten wel ten sterkste afraden om deel te nemen.'

Hoe ziek ben je tegenwoordig van covid?

'De afgelopen weken zijn er veel mensen toch flink ziek geweest van covid. Ook jonge mensen', zegt Erika Vlieghe. 'Degenen die in het ziekenhuis zijn opgenomen zijn wel allemaal mensen met een verzwakte weerstand. Voor mensen met een kwetsbare gezondheid, mensen met een lage immuniteit of ouderen blijft het advies om weg te blijven van grote evenementen en van mensen die ziek zijn.'

Voor topfitte atleten daarentegen vallen de covidsymptomen tegenwoordig wel mee. Meestal hebben zij last van een alledaagse verkoudheid. 'Voor de atleten zelf is het vooral vervelend. Want zelfs een klein beetje ziek zijn, heeft een impact op je sportprestaties', aldus Vlieghe. 'In topsport moet je 100 procent fit zijn', benadrukt Bellemans. 'Wie twee procent van zijn mogelijkheden verliest, merkt meteen een enorme impact op zijn prestatie.'

Welke voorzorgsmaatregelen zijn er genomen?

Vanuit de organisatie is er voorlopig niets verplicht, maar verschillende landen, waaronder Team Belgium, nemen zelf maatregelen. 'Er is een mondkemperplicht voor atleten en delegatieleden die onze bubbel binnenkomen', zegt Bellemans. 'Ook intern in die bubbel zijn een aantal bijkomende maatregelen ingevoerd die we kennen van een paar jaar geleden. Ontsmetten van de handen, vermijden van contacten met buitenlandse atleten, 1,5 meter afstand houden van mensen buiten de Belgische bubbel en mondkemperplicht tijdens het drukke transport.'

‘Wanneer iemand van de Belgische atleten of delegatieleden symptomen van een verkoudheid vertoont, zijn ze verplicht om een coronatest te nemen. Daarbij testen we op drie virussen: covid, RSV en influenza.’

Hebben de atleten zelf schrik?

‘Ik ben daar persoonlijk héél nuchter in’, zei topturnster Nina Derwael woensdag op haar persconferentie. ‘We nemen de voorzorgsmaatregelen die we kunnen nemen, zoals we de voorbije drie à vier jaar eigenlijk altijd hebben gedaan. Dat gaat niet alleen over corona, maar ook over niet ziek worden in het algemeen. Als ik op een drukke vlucht stap, zette ik sowieso altijd een mondmasker op. Dat doe ik nu ook in Parijs als ik op een bus van de organisatie stap.’

‘Iedere atleet moet dat voor zichzelf beslissen, maar beseft ook dat je hier bent om te presteren. Je wil zo gezond mogelijk blijven, dus je neemt je voorzorgsmaatregelen. Voor topatleten is dat allemaal héél erg logisch. Zeker in de aanloop naar een topcompetitie. Natuurlijk worden we niet meer met de neus op de feiten gedrukt zoals in Tokio, toen we elke ochtend een verplichte coronatest moesten afnemen. Ik ben er eigenlijk redelijk gerust in. Ik voel me goed en ik neem mijn voorzorgsmaatregelen. Meer kan ik ook niet doen. Je voelt ook dat de andere atleten redelijk op hun gemak zijn.’ Bron: Het Nieuwsblad, 24 juli 2024.

De Standaard

https://www.standaard.be/cnt/dmf20240718_93387270

Reservegymnaste Erika Pinxten heeft covid: Team Belgium ...

2 uur geleden — Na de Tour de France zijn ook de **Olympische Spelen** van Parijs in de ban van **corona**. Ook enkele Belgische olympiërs hebben positief getest en ...

Bron: De Standaard, 24 juli 2024.

Sporters reizen vanwege coronabesmetting niet naar Olympische Spelen in Parijs

Net nu de Olympische Spelen in Parijs van start gaan, steekt het gevreesde coronavirus weer de kop op. Enkele Belgische atleten mogen daarom - nog - niet afreizen naar de Franse hoofdstad. Ze moeten na een positieve test wegblijven bij de andere sporters totdat ze geheel symptoomvrij zijn.

De VRT meldt:

‘Er zijn inderdaad al enkele positieve gevallen gedetecteerd’, bevestigt Johan Bellemans, hoofdarts van het BOIC. ‘Die atleten mogen niet binnen in onze bubbel tot ze volledig symptoomvrij zijn en een negatieve test kunnen voorleggen.’ ‘Ook wij hebben de mondmaskerplicht weer ingevoerd voor atleten en delegatieleden die onze bubbel in het Olympische Dorp binnentreden’, legt Bellemans uit. ‘Zo willen we toch vermijden dat het virus binnengebracht wordt.’

De Belgen nemen geen risico, delen weer mondkapjes uit en hebben ook de anderhalve meter afstandsregel weer ingevoerd. Besmetting betekent niet dat de atleet wordt uitgesloten van deelname. De symptomen zijn immers veel minder ernstig dan bij de vorige Spelen in Tokio. Het virus lijkt inmiddels op een gewone verkoudheid maar de organisatie wil de kans op besmetting van andere sporters zo klein mogelijk maken. Bron: Joop, 24 juli 2024.

Corona-alarm gaat af bij Belgische delegatie: al enkele olympiërs zijn niet kunnen afreizen door positieve test

Covid werpt opnieuw zijn schaduw over de Olympische Spelen. En dat heeft Team Belgium al aan den lijve ondervonden. Zo mochten enkele Belgische atleten de voorbije dagen niet naar

Parijs vertrekken door een positieve test, dat bevestigde BOIC-hoofddarts Johan Bellemans deze ochtend. Ook het coronaprotocol wordt aangescherpt in Parijs, al is er opnieuw een grote 'maar' aan verbonden.

Het meest gevreesde woord op deze Olympische Spelen zal opnieuw covid zijn.

Niemand wil het werk van vier jaar verloren zien gaan door een positieve test, maar we kunnen er niet langer omheen: het virus sluimert weer veelvuldig in het luchtruim. Zo kwam deze ochtend nog aan het licht dat er de voorbije dagen zelfs al enkele Belgische atleten niet naar Parijs zijn kunnen vertrekken door een covidbesmetting.

'Er zijn inderdaad al enkele positieve gevallen gedetecteerd', bevestigt Johan Bellemans, hoofddarts van het BOIC. 'Die atleten mogen niet binnen in onze bubbel tot ze volledig symptoomvrij zijn en een negatieve test kunnen voorleggen.'

Over welke atleten het gaat, is nog niet bekend.

Isolatiekamers

In Tokio bleven drie jaar geleden nog volledige tribunes leeg en werden atleten volledig afgezonderd. Zo erg zal het in Parijs niet zijn, maar verschillende delegaties - waaronder de Belgische - beginnen nu toch extra voorzorgsmaatregelen te nemen.

'Ook wij hebben de mondmaskerplicht weer ingevoerd voor atleten en delegatieleden die onze bubbel in het Olympische Dorp binnentreden', legt Bellemans uit. 'Zo willen we toch vermijden dat het virus binnengebracht wordt.'

En daar blijft het niet bij: 'We willen nauwe contacten met buitenlandse atleten ook vermijden en hebben daarom opnieuw een afstandsperimeter van anderhalve meter ingevoerd. Ook binnen onze delegatie.'

In de Tour de France zagen we de voorbije weken dat het een publiek geheim was geworden dat sommige renners positief rondreden of gewoon niet durfden te testen. Hoe zal dat in Parijs verlopen?

'Bij de eerste symptomen van een verkoudheid hebben wij een testplicht. In het geval van een positieve test zijn er ook al isolatiekamers voorzien om de atleet apart te houden van de rest. Wij willen op dat moment vooral de besmetting van andere atleten beperken.'

'Maar iemand is niet automatisch uitgesloten van de competitie', maakt Bellemans een belangrijke kanttekening. 'Wij zullen de atleten - wanneer de symptomen niet te uitgebreid zijn - dus niet verbieden om deel te nemen. De covid-aantastingen zijn ook veel minder symptomatisch dan twee à drie jaar geleden geworden. Het is eigenlijk een gewone verkoudheid geworden.'

Een policy die door vele andere landen in het drukbezette dorp gevolgd wordt. Bron: VRT NWS, 24 juli 2024.

Enkele Belgische olympiërs besmet met corona: team Belgium voert extra maatregelen in

Na de Tour de France zijn ook de Olympische Spelen van Parijs in de ban van corona. Ook enkele Belgische atleten hebben positief getest en hebben hun vertrek moeten uitstellen. Mondmaskers, 1,5 meter afstand, verplichte testen, alle maatregelen zijn terug.

Drie jaar na de vreselijke corona-Spelen van Tokio, moesten de Olympische Spelen van Parijs die van de zorgeloosheid en de sociale vrijheid worden. Maar corona (en de schrik ervoor) is helemaal terug. Het begon al in de Tour de France, waar een dozijn renners met een besmetting de wedstrijd moest verlaten en uiteraard ontsnapt het grootste sportevenement ter wereld met atleten uit alle uithoeken van de planeet er niet aan.

Dus schroeven zowat alle delegaties in het atletendorp de preventieve maatregelen op. Ook Team Belgium. 'Er is een mondkemperplicht voor atleten en delegatieleden die onze bubbel binnenkomen om te vermijden dat ze het virus binnenbrengen', zegt BOIC-hoofdarts Johan Bellemans. 'Ook intern in die bubbel zijn een aantal bijkomende maatregelen ingevoerd die we kennen van een paar jaar geleden. Ontsmetten van de handen, vermijden van contacten met buitenlandse atleten, 1,5 meter afstand houden van mensen buiten de Belgische bubbel en mondkemperplicht tijdens het transport. Wanneer iemand van de Belgische atleten of delegatieleden symptomen van een verkoudheid vertoont, zijn ze verplicht om een coronatest te nemen. Daarbij testen we op drie virussen: Covid, RSV en influenza.'

Isolatiekamers

Een positieve test betekent niet automatisch de uitsluiting van de competitie - zoals in Tokio nog wel het geval was - maar vliegt wel onmiddellijk in isolatie. 'In overleg met het IOC zijn isolatiekamers voorzien. Atleten die positief testen krijgen zo'n aparte kamer en trainen en eten apart. We sluiten hen niet automatisch uit van de competitie omdat Covid veel minder symptomatisch is dan een paar jaar geleden. Eigenlijk is het een gewone verkoudheid geworden. We willen vooral het gevaar op besmetting vermijden. Je bent niet er niet echt ziek meer van, maar in topsport moet je 100 procent fit zijn. Wie 2 procent van zijn mogelijkheden verliest door corona, merkt meteen een enorme impact op zijn prestatie. Daarom zijn de atleten zelf vragende partij om zo streng mogelijk te zijn.'

In de Belgische bubbel hebben voorlopig geen atleten positief getest, maar enkele Belgische atleten die naar Parijs wilden afzakken hebben wel hun vertrek moeten uitstellen na een besmetting. 'Zij komen er niet in tot ze vrij zijn van symptomen en een negatieve coronatest kunnen voorleggen', zegt Bellemans. 'Gelukkig is de kleine piek van corona stilaan aan het verdwijnen en zal het betere weer ook een positieve impact hebben.' Bron: HBVL 24 juli 2024.

Twee Australische waterpolosters testen positief op corona

Twee speelsters van het Australische waterpoloteam zijn vlak voor aanvang van de Olympische Spelen positief getest op het coronavirus. Het zijn de eerste bekende gevallen van het virus in aanloop naar wat een evenement zonder coronamaatregelen moet worden.

Franse en Australische autoriteiten proberen het nieuws van de besmettingen zo klein mogelijk te houden. 'We behandelen covid niet anders dan virussen als de griep', aldus de Australische chef de mission Anna Meares vanochtend tijdens een persconferentie. 'Dit is niet Tokio', zei ze, verwijzend naar de Spelen van drie jaar geleden, die grotendeels zonder publiek plaatsvonden en met stringente maatregelen om besmettingen te voorkomen.

Gisteravond testte een eerste Australische speelster positief. 'Ze voelt zich niet bijzonder ziek', zei Meares, die geen namen noemde. Wel trainde ze vanmiddag apart van de groep. Een tweede speelster testte later positief, maar hoefde niet in isolatie en voelde zich goed genoeg om met haar teamgenoten mee te trainen. Aanstaaende zaterdag speelt Australië de eerste wedstrijd tegen China.

Ook volgens de Franse minister van Gezondheid, Frederic Valletoux, is het risico op een grote uitbraak klein. 'We zien een kleine piek', zei hij in gesprek met omroep franceinfo. 'Maar we zijn ver verwijderd van wat we zagen in 2020, 2021, en 2022.' Hij voegde daaraan toe dat een mondkapjesplicht vanwege het lage aantal besmettingen niet nodig is. Onlangs voerde de organisatie van de Tour de France die maatregel wel in voor journalisten om de renners te beschermen. Bron: De Volkskrant, 23 juli 2024.

Nieuwe FLiRT Covid-19-stam gedetecteerd in Oekraïense ziekenhuizen

Drie gevallen van de nieuwe FLiRT-stam van het coronavirus werden in juli in Oekraïne ontdekt, meldde het Oekraïense ministerie van Volksgezondheid op 5 augustus.

De FLiRT-stam van Covid-19 verwijst naar een reeks subvarianten met vergelijkbare mutaties, die allemaal zijn afgeleid van de Omicron-variant. FLiRT werd voor het eerst bedacht als naam voor deze varianten in maart 2024.

Twee gevallen werden ontdekt in Kyiv en één geval werd geregistreerd in de oblast Ivano-Frankivsk, aldus het ministerie van Volksgezondheid. De patiënten waren twee vrouwen en een man, en alle drie waren ze ouder dan 60 jaar.

'Beschikbaar onderzoek toont aan dat de huidige vaccins, waaronder boosters, effectief blijven in het beschermen tegen ernstige vormen van Covid-19, hoewel ze infectie met de nieuwe stam mogelijk niet volledig voorkomen', aldus het ministerie van Volksgezondheid.

De FLiRT-stam heeft specifieke mutaties die mensen met een verzwakte immuniteit sneller treffen, omdat het virus beter bindt aan cellen en de immuunrespons vermijdt, aldus het ministerie van Volksgezondheid.

Sinds het begin van de coronaviruspandemie in 2020 zijn in Oekraïne meer dan 5,5 miljoen bevestigde gevallen van coronavirus geregistreerd, wat heeft geleid tot meer dan 112.000 doden, volgens gegevens van het ministerie van Volksgezondheid. Oekraïne heeft de Covid-19-beperkingen officieel opgeheven in juli 2023. Bron: The Kyiv Independent, 5 augustus 2024.

Het sterftecijfer in Oekraïne in 2024 is 3 keer hoger dan het geboortecijfer, zo blijkt uit gegevens

Het geboortecijfer in Oekraïne zet zijn neerwaartse trend voort in 2024, aangezien uit officiële gegevens blijkt dat er in de eerste zes maanden van het jaar één pasgeborene per drie sterfgevallen is, zei de Opendatabot-dienst op 5 augustus.

In de eerste helft van 2024 werden ongeveer 87.655 kinderen geboren, terwijl in dezelfde periode 250.972 burgers aan verschillende oorzaken stierven, zo blijkt uit gegevens. De cijfers zijn waarschijnlijk onvolledig vanwege de aanhoudende bezetting van Oekraïense gebieden door Rusland.

Hoewel de lage geboortecijfers en het hoge sterftecijfer al lang een probleem zijn in Oekraïne, is de demografische crisis verdiept tijdens de Covid-19-pandemie en de grootschalige oorlog in Rusland.

Volgens gegevens van het ministerie van Justitie waren de meest geregistreerde geboorten in de stad Kiev (9.695), de oblast Lviv in het westen (7.923) en de dichtbevolkte oblast Dnipropetrovsk (6.962) in het centraal-oostelijke deel van het land.

De minste geboorten werden geregistreerd in frontlinie- en grensoblasten, zoals de oblasten Tsjernihiv (1.904), Sumy (1.798), Zaporizja (1.576), Donetsk (702) en Kherson (221). De laatste drie worden gedeeltelijk bezet door Rusland, wat betekent dat niet alle gegevens beschikbaar zijn.

Oekraïne heeft geen officiële gegevens geregistreerd over geboortecijfers in de volledig bezette Krim of de bijna volledig bezette oblast Luhansk.

De meeste sterfgevallen tussen januari en juni 2024 werden geregistreerd in de oblast Dnipropetrovsk (26.374), de noordoostelijke oblast Kharkiv (17.999) en de zuidelijke oblast Odesa (16.085). Alle drie de regio's zijn dichtbevolkt en herbergen enkele van de grootste steden van Oekraïne, hoewel ze ook regelmatig te maken hebben met Russische aanvallen.

De door Opendatabot geciteerde gegevens maakten geen onderscheid tussen verschillende doodsoorzaken.

Het geboortecijfer in 2024 is 1,4 keer lager dan tijdens een periode van zes maanden in 2021, toen 132.595 geboorten werden geregistreerd. Het aantal sterfgevallen in dezelfde tijdspanne in 2021 bedroeg 349.041, hoewel dit cijfer werd geregistreerd tijdens de piek van de Covid-19-pandemie.

Een muurschildering van een moeder die een baby vasthoudt, blijft op een muur van een door vijandelijkheden beschadigd woongebouw op 24 december 2022 in Bakhmut, oblast Donetsk, Oekraïne. @ Serhii Mykhalchuk/Global Images Oekraïne via Getty Images

In 2019 bedroeg het aantal sterfgevallen gedurende een half jaar 304.330, terwijl het aantal geboorten 149.549 bedroeg.

Emigratie en vluchtelingen is een andere belangrijke factor die de demografische crisis in Oekraïne verdiept. Meer dan 6 miljoen Oekraïners blijven in het buitenland nadat ze het land zijn ontvlucht als gevolg van de grootschalige oorlog in Rusland. Naar verwachting zullen in 2024-2025 nog eens ongeveer 700.000 mensen Oekraïne verlaten.

De bevolking van het land ging van de piek van meer dan 50 miljoen in het begin van de jaren 1990 naar meer dan 37 miljoen in januari 2024. Volgens een van de prognoses van de VN zou de bevolking tegen 2100 kunnen dalen tot 15,3 miljoen. Bron: The Kyiv Independent, 5 augustus 2024.

Steeds meer coronagevallen door lage afweer en nieuwe variant, maar volgens deze infectioloog is er geen reden tot paniek

Corona lijkt zich de laatste tijd weer meer te verspreiden in Nederland. Zo worden er in het riool meer virusdeeltjes aangetroffen. Moeten we ons zorgen maken nu het virus weer opleeft? 'De afweer loopt langzaam maar zeker weer terug.'

Snotteren, verkoudheid, hoofdpijn: steeds meer mensen lopen de laatste tijd weer corona op. Dat ziet ook het RIVM, want uit recente cijfers blijkt dat er sinds enkele weken sprake is van een stijging van het aantal gevallen. Hoe moeten we daarmee omgaan? We vragen het aan internist-infectioloog Chantal Rovers van het Radboudumc in Nijmegen.

Uit de rioolwatermetingen blijkt dat corona weer meer aanwezig is, merkt u dat ook?

Rovers bevestigt de stijging, ook in het Radboudumc in Nijmegen worden weer meer mensen met de ziekte opgenomen. 'We zien sinds de afgelopen paar weken dat meer mensen door corona in het ziekenhuis belanden en worden opgenomen. We zitten nu wel tegen de tien opnames in een week', vertelt de internist-infectioloog.

Tegelijkertijd zijn dat geen aantallen waarmee het hele ziekenhuis vol komt te liggen met patiënten met corona, benadrukt ze. 'Maar het is wel echt meer dan we de afgelopen maanden hebben gezien. En je hoort ook bij collega's dat ze soms een paar dagen ziek thuis zijn omdat ze ook corona hebben gekregen.'

Hoe valt deze stijging te verklaren?

Volgens de infectioloog heeft de toename van het aantal besmettingen te maken met een aantal factoren. 'Het is al even geleden dat veel mensen corona hebben gehad of een vaccinatie hebben gekregen. Hierdoor is de afweer dus langzaam maar zeker een beetje terug aan het lopen.'

En dan is er ook nog een nieuwe subvariant van het coronavirus ontstaan, weet de Rovers. 'Dit is een subvariant van Omikron die nog beter weet de ontstane immuniteit te omzeilen. En dan kun je dit soort verspreiding weer krijgen.'

Is deze nieuwe variant een agressieve variant?

Rovers, die ook hoogleraar uitbraken van infectieziekten is, zegt dat er tot nu toe nog geen aanwijzingen zijn dat het ziektebeeld bij de nieuwe variant anders is dan bij de andere subvarianten van Omikron. Het is nu dus nog niet bekend of deze variant gevaarlijker zou zijn voor de gezondheid, concludeert ze.

Moeten we ons nu weer gaan testen op corona?

Strikt genomen hoeft je jezelf niet meer te testen als je denkt dat je corona hebt, weet Rovers. Tegelijkertijd is het belangrijk dat je probeert te voorkomen dat anderen aansteekt. 'Of je klachten nou komen door corona of door een ander virus, de adviezen blijven hetzelfde: blijf thuis als je ziek bent of lichtere klachten hebt en draag dan een mondkapje.'

De infectioloog benadrukt dat het belangrijk is om in dat geval contact te vermijden met mensen met een kwetsbare gezondheid, zoals sommige ouderen of mensen die door ziekte een slechtere afweer hebben. 'En als je graag wil weten of je corona hebt, dan kun je natuurlijk nog steeds een zelftest doen.'

Sommige ziekenhuizen zijn gestopt met het bijhouden van het aantal coronapatiënten, is dat verstandig?

Rovers denkt dat ziekenhuizen hierdoor minder zicht hebben op het effect van het virus en daardoor ook op de belasting van de zorg. Het Radboudumc houdt juist nog wel bij hoeveel patiënten met corona zijn opgenomen, vertelt ze. 'Deze informatie is voor ons van belang.'

De internist-infectioloog legt uit deze informatie ziekenhuizen helpt om in te schatten met hoeveel opnames er in de komende dagen en weken rekening gehouden moet worden. Coronazorg vergt volgens haar namelijk veel van de inzet van het personeel: 'Voor de ziekenhuizen kan ik me dus voorstellen dat dit nog steeds informatief is.' Bron: Een Vandaag, 18 juli 2024.

Welke corona heerst er op dit moment?

Huidige situatie JN 1 sub-variant KP 3 komt het meeste voor in Nederland. De afgelopen periode zijn JN.1 en diverse subvarianten van JN.1 dominant in Nederland. Sub-variant KP.3 en afgeleiden daarvan komen het meeste voor. Sinds week 29 wordt ook variant XEC waargenomen. Bron: RIVM, 3 okt 2024.

De huidige situatie rondom corona in Nederland is redelijk stabiel. Volgens de laatste cijfers van het RIVM is de circulatie van het SARS-CoV-2 virus afgelopen week niet verder toegenomen. Het aantal virusdeeltjes in het rioolwater is zelfs gedaald met 17.7 procent ten opzichte van de week ervoor. Het percentage positieve testuitslagen blijft echter op een relatief hoog niveau, met 1.4 procent van de deelnemers aan de infectieradar die positief testten.

Het RIVM blijft de situatie nauwlettend volgen, vooral met het oog op het nieuwe respiratoire seizoen 2024/2025.

Er zijn ook zorgen over langdurige klachten na een coronabesmetting, ook wel bekend als long-covid.

Op dit moment zijn er in Nederland geen landelijke coronamaatregelen van kracht. De meeste beperkingen zijn opgeheven, en het dagelijks leven is grotendeels teruggekeerd naar normaal. Wel blijft het RIVM adviseren om voorzichtig te zijn, vooral voor kwetsbare groepen. Het is bijvoorbeeld verstandig om drukke plekken te vermijden als je symptomen hebt of als je tot een risicogroep behoort.

Er zijn momenteel enkele gebieden in de wereld waar corona nog steeds een groot probleem is. India en Brazilië worden beschouwd als grote coronabrandhaarden. In deze landen stijgt het aantal coronabesmettingen nog steeds aanzienlijk, wat leidt tot grote zorgen over de volksgezondheid. Bron Bing copilot, 14 oktober 2024.

Zal COVID zich rond 2025 voordoen?

We schatten dat het aantal COVID-19 besmettingen per 17 juni 2025 in 0 staten toeneemt of waarschijnlijk toeneemt, in 17 staten afneemt of waarschijnlijk afneemt en in 27 staten niet verandert.

Welke klachten corona 2025?

Verkoudheidsklachten (zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn) hoesten, benauwdheid, verhoging of koorts.

Zal corona ooit verdwijnen?

De verwachting is dat het coronavirus niet zal verdwijnen maar jaarlijks oplevingen kent, bijvoorbeeld in de winter.

Wat zal waarschijnlijk de volgende pandemie zijn?

De kans is groot dat de volgende pandemie ook een zoönotische ziekte zal zijn – dat wil zeggen, iets dat van dieren op mensen overdraagbaar is. Sinds ik in 1981 bij Infectieziekten begon te werken, hebben we hiv/aids, ebola, SARS, MERS, de H1N1-griep en nu COVID-19 gezien, die allemaal zoönotisch van oorsprong waren.

Zal de wereld ooit herstellen van COVID?

Het is onwaarschijnlijk dat de wereld na COVID-19 zal terugkeren naar de wereld van voor COVID-19. Veel trends die al gaande waren in de wereldeconomie, worden versneld door de impact van de pandemie.

Hoe lang is COVID 2025 besmettelijk?

Mensen met COVID-19 kunnen besmettelijk zijn vanaf 1 tot 2 dagen voor het begin van de symptomen tot 8 tot 10 dagen nadat deze beginnen

Komen we ooit van COVID af?

Als we ten slotte de drie voorwaarden in ogenschouw nemen die nodig zijn om een ziekte als COVID-19 uit te roeien en de mogelijkheden en faciliteiten die beschikbaar zijn om SARS-COV-2 te voorkomen en te bestrijden, lijkt het erop dat het niet onmogelijk zal zijn om deze ziekte uit te roeien.

Waarom zijn mensen nog steeds bang voor COVID?

De duur van de pandemie heeft ongetwijfeld het gedrag van mensen beïnvloed en bij veel mensen angst aangewakkerd, omdat mensen een verhoogd risico op ziek worden waarnemen, vooral nadat het aantal besmette personen is toegenomen of een familielid ziek is geworden of is overleden aan een COVID-19-infectie.

Zijn er mensen die nooit herstellen van langdurige COVID?

Mogelijk heeft u langdurig COVID. Vijf jaar nadat het COVID-19-virus de wereld overspoelde, hebben veel mensen al een infectie doorgemaakt en zijn ze ervan hersteld. Ongeveer 6 procent van de mensen die COVID krijgen, herstelt echter nooit volledig. Ze kunnen drie maanden tot enkele jaren na besmetting symptomen hebben.

Wat kun je overhouden na corona?

Sommige mensen houden langdurige klachten nadat ze COVID-19 (corona) hebben gehad. Houden de klachten minimaal drie maanden aan, dan is er sprake van post-COVID. Post-COVID patiënten kunnen zich via de huisarts aanmelden voor een post-COVID expertisecentrum.

Zal corona ooit verdwijnen?

De verwachting is dat het coronavirus niet zal verdwijnen maar jaarlijks oplevingen kent, bijvoorbeeld in de winter. Bron: RIVM en Rijksoverheid.

7 miljoen mensen ontvangen uitnodiging voor vaccinatieronde: coronavirus kan weer oplaaien

Dinsdag gaan de eerste uitnodigingen voor een nieuwe ronde coronavaccinaties de deur uit. Dit omdat het virus nog altijd rondwaart. In totaal zullen zo'n 7 miljoen mensen worden uitgenodigd. 'Ons afweersysteem is niet altijd bestand tegen nieuwe varianten van het virus.'

Tot half oktober stuurt het RIVM uitnodigingen naar mensen van 60 jaar en ouder. De eerste prik wordt op 15 september gegeven. Daarom: zeven vragen over dit vaccin en het coronavirus.

1. Waarom komt er een nieuwe vaccinatieronde?

'In het najaar krijgen meer mensen een luchtweginfectie', zegt Harald Wychgel, woordvoerder bij het RIVM. 'Sommige mensen kunnen erg ziek worden van het griepvirus of het coronavirus. De coronaprik geeft mensen die een hoger risico lopen om ernstig ziek te worden extra bescherming tegen ziekenhuisopname of overlijden door corona.'

2. Bestaat corona dan nog?

Wychgel: 'Jazeker, het coronavirus is nooit weg geweest. Het is er nog en kan weer opleven.' Er zijn nog wekelijks nieuwe ziekenhuisopnames.

'Elke week zijn er een tot twee mensen die zo ziek zijn door het virus, dat ze in ons ziekenhuis moeten worden opgenomen', vertelt Chantal Rovers, internist-infectioloog en hoogleraar uitbraken infectieziekten bij het Radboudumc.

Dat is trouwens allang niet meer hetzelfde virus als in 2020, toen een nationale uitbraak het publieke leven bijna twee jaar lamlegde. 'Er zijn inmiddels talloze subvarianten geweest', legt Rovers uit. 'Die allemaal onder de Omikronvariant vallen.'

'Hoewel we ondertussen wel een afweer hebben opgebouwd tegen meerdere varianten, kan een virusvariant zodanig veranderen dat het door ons afweersysteem niet goed wordt herkend, ondanks een eerdere vaccinatie. Dat zorgt ervoor dat je, als je een kwetsbare gezondheid hebt en corona krijgt, toch in een ziekenhuis kunt belanden en zelfs kunt overlijden', aldus de internist-infectioloog.

3. Wat zijn de verschijnselen van de nieuwe variant?

'De symptomen zijn hetzelfde als bij de eerste en latere varianten: koorts, hoofdpijn, een droge hoest en vermoeidheid. Ook normale verkoudheidsklachten kunnen voorkomen, zoals keelpijn, niezen en een loopneus.'

Er is volgens de hoogleraar geen dringend advies voor het doen van een zelftest. 'Als je dat wilt, kan dat natuurlijk wel. De zelftesten die momenteel in de winkel verkrijgbaar zijn, werken ook voor de huidige coronavarianten.'

4. Wie liggen er momenteel in het ziekenhuis met corona?

Over het algemeen zijn het ouderen of mensen met een sterk verminderd afweersysteem, zegt Rovers: 'Zoals bijvoorbeeld patiënten die herstellen van een chemobehandeling, nierpatiënten die net een transplantatie ondergingen of mensen met ernstige long- en luchtweginfecties.'

Overlijdens in ziekenhuizen worden ook nog gemeld, al is het zeer sporadisch. 'Voor mensen met een onderliggende ziekte kan zo'n corona-infectie net de druppel zijn. Gelukkig is het niet zo erg als in 2020.'

Ook in verpleeghuizen overlijden nog steeds mensen aan corona. 'Zij zijn soms al zo ernstig ziek dat afspraken gemaakt zijn over het afzien van een ziekenhuisopname, omdat dit de kwaliteit van leven nog verder vermindert. Bij een ernstige corona-infectie overlijden zij daarom soms buiten het ziekenhuis.'

5. Is er een nieuwe coronagolf op komst?

Wychgel: 'Nee, dat verwachten we nu niet, maar het coronavirus is er nog steeds en kan weer opleven.' Ook Rovers zegt: 'Dat er een nieuwe variant ontstaat die weer veel mensen zo ziek maakt als in het begin, kan theoretisch. Maar ik ga daar niet van uit.'

6. Wie krijgt er een uitnodiging voor een vaccinatie?

Iedereen vanaf 60 jaar ontvangt een brief van het RIVM. Bij mensen die vorig jaar een coronaprik hebben gehaald bij de GGD, staat er al een voorstel voor een afspraak in. Ook mensen die een grieprik krijgen, worden uitgenodigd voor het coronavaccin. Er wordt geprikt met Pfizer, volgens de Gezondheidsraad is het bewezen effect van dit vaccin het grootst tegen de coronavarianten die nu rondgaan.

Volwassenen van 50 tot en met 59 jaar die jaarlijks een uitnodiging voor de grieprik krijgen, kunnen ook een coronaprik halen. Dit geldt ook voor kinderen en volwassenen met een medisch hoog risico, bijvoorbeeld met een ernstige afweerstoornis. Meer informatie hierover is te vinden via [rivm/corona/risicogroepen](https://www.rivm.nl/corona/risicogroepen).

Bewoners van zorginstellingen krijgen de coronaprik in de instelling zelf. Zij ontvangen via de zorginstelling meer informatie hierover. Wychgel: 'Ook zorgmedewerkers die werken met kwetsbare patiënten komen in aanmerking voor een coronaprik. Deze groepen ontvangen géén uitnodigingsbrief van het RIVM.'

Volwassenen en kinderen die niet tot de doelgroep behoren, maar vanwege bijvoorbeeld een kwetsbaar gezinslid of op advies van een behandelend arts toch een coronaprik willen, kunnen die halen.

'Omdat besmetting vaak plaatsvindt in huiselijke kring kun je door te kiezen voor vaccinatie je dierbare kwetsbaren beter beschermen tegen het virus dan wanneer alleen mensen met een kwetsbare gezondheid zelf gevaccineerd worden', zegt Rovers.

In totaal komen meer dan 7 miljoen mensen in aanmerking voor een nieuwe prik.

7. Bescherm het vaccin ook tegen long covid?

'Onderzoek heeft laten zien dat een corona-infectie na vaccinatie waarschijnlijk minder vaak tot long covid leidt dan zonder vaccinatie. Het vaccin verkleint ook de kans op besmetting met corona', legt Rovers uit. 'Wie corona krijgt, kan nog steeds long covid krijgen. Dus indirect vermindert vaccinatie zo ook de kans op long covid.' Bron: AD, 26 augustus 2025.

Corona nog steeds gevaarlijk voor risicogroepen: moet je nog een prik halen?

Het coronavirus steekt de kop op in meerdere Europese landen. In Nederland lijkt het nog mee te vallen. Wat zeggen de cijfers over de staat van het virus? En heeft het nog zin om een prik te halen?

De herfst staat voor de deur, en dat is het moment dat een grote groep Nederlanders een coronaprik haalt.

Hoeveel Nederlanders er precies kampen met een coronabesmetting, valt lastig te bepalen. Dit komt doordat veel minder mensen een coronatest afnemen wanneer ze klachten krijgen dan tijdens de pandemie. Om toch een indicatie te krijgen van het aantal besmettingen in de bevolking, doet het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) onder andere rioolwateronderzoek.

Minder zieken

De aanwezigheid van het virus in het rioolwater zegt niet alles over hoe ernstig mensen ziek worden, zegt Harald Wychgel, woordvoerder van het RIVM. "Enkele jaren geleden zagen we een hoge aanwezigheid van het virus in het rioolwater én veel besmettingen. Maar nu is dat veranderd: veel mensen worden minder ziek van het virus."

Dit komt doordat vrijwel iedereen in Nederland inmiddels een keer besmet is geraakt of gevaccineerd is, zegt Wychgel. "Hierdoor heeft de bevolking een basisimmunititeit opgebouwd. Het virus circuleert dus nog wel, maar de impact op de gezondheid is kleiner."

"Als je ziek wordt door corona, dan scheid je het virus uit en komt het in het rioolwater terecht. Op basis daarvan kunnen we meten hoeveel virusactiviteit er is. Samen met informatie die we krijgen van de huisartsen en de Infectieradar kunnen we een inschatting maken van de besmettingsgraad onder de bevolking", legt Wychgel uit. "Wel zien we dat het coronavirus het afgelopen jaar minder aanwezig was in vergelijking met de eerste jaren."

Het RIVM beschouwt corona inmiddels niet anders dan andere luchtweginfecties net als griep en verkoudheid. Vanwege de opgebouwde immunitet is het niet meer nodig dat iedereen zich laat vaccineren. Toch benadrukt Wychgel dat het virus gevaarlijk kan blijven voor risicogroepen, vergelijkbaar met bijvoorbeeld de griep.

Daarom wordt geadviseerd dat de volgende groepen om de prik te halen:

- mensen van 60 jaar en ouder,
- mensen van 50 jaar of ouder met een onderliggende aandoening of chronische ziekte die jaarlijks een uitnodiging krijgen voor de griepvaccinatie,
- kinderen en volwassenen die erg ziek kunnen worden door corona,
- zorgmedewerkers die direct contact hebben met kwetsbare patiënten.

Prik halen

Deze tijd van het jaar krijgen deze groepen een uitnodiging van het RIVM om de prik te halen. "We zijn nog bezig met het versturen van de uitnodigingen. Hoeveel mensen de prik daadwerkelijk halen, weten we pas aan het eind van het jaar", zegt Wychgel.

Omdat corona dodelijk kan zijn voor mensen uit de risicogroepen, voelde 30 procent zich schuldig over het besmetten van een ander. Dat blijkt uit resultaten van het RTL Nieuwspanel. Zo voelde Yvonne zich schuldig nadat haar man bijna was overleden aan corona in 2021. Bron: RTL Boulevard, 24 september 2025.

Extreem rechtse propaganda

WAT WE MOETEN DOEN?

NIKS. HELEMAAL NIKS.

We zijn alweer ruim vijf jaar later. In maart 2020 overkwam ons iets wat we nog nooit eerder hadden meegemaakt.

Van bovenaf werd ons opgedragen alles stop te zetten. Een levensgevaarlijk virus had zich wereldwijd verspreid onder de mensheid. Alles zou anders worden vanaf dat moment.

Achteraf kunnen we concluderen dat dit het enige was waar ze NIET over hebben gelogen.

Een zogenaamd nog te ontwikkelen vaccin zou onze enige redding zijn. Angst werd bewust als psychologisch wapen ingezet om de bevolking wereldwijd te onderwerpen aan het nieuwe normaal. De politiek en de media propageerden het vereiste narratief. De uitvoerende macht en de rechtspraak zorgden voor de naleving ervan.

Dagelijks werden via de media alle cijfers gepresenteerd om diezelfde angst gestaag in stand te houden. Zij die hieraan dorsten te twijfelen dan wel kritische vragen te stellen werden meteen als dissident bestempeld. Een complotdenker. Artsen die zich waagden aan een alternatief geneesmiddel anders dan het vaccin werden strafrechtelijk vervolgd en uit hun ambt geschorst.

Wat een tijd! Wat een lef! Wat een leugens!

Onderdrukking, censuur en dictatuur werden een feit. Een regelrechte coup tegen de bevolking. De burger werd als zodanig een gedragsexperiment.

Alles hebben ze uit de kast gehaald.

Alles wat niet boog of gebukt ging, moest worden gebroken. Neergeknuppeld. Klein gekneed en murw geslagen.

Absurde niet effectieve maatregelen werden heilig verklaard. En wie zich er niet aan hield, die zou het weten. We moesten alles geloven wat ze ons wijsmaakten. In de media aan de praattafels werden enkel diegene uitgenodigd die het narratief versterkten. Andersdenkenden werden niet uitgenodigd oftewel getolereerd.

Maar nu, vijf jaar later, is alles duidelijk. De andersdenkenden hebben gelijk gekregen. Vele mensen wachten op vergelding. Dat de veroorzakers, aanstichters en medeplichtigen worden opgepakt. Ook de meelopers en weggijkers hebben grote schuld. Dat vergeet men nog weleens. Want anders had deze coup tegen de bevolking, deze misdaad tegen de menselijkheid nooit plaats kunnen vinden.

De gevolgen van de opgelegde maatregelen door de overheid aan de burgers zijn immens en nog volop “on going as we speak”.

In Nederland alleen al rijzen de faillissementen de pan uit. De zogenaamde reddende Corona steun van die overheid “met diepe zakken” destijds heeft de bedrijven nu finaal genekt. Men werd verplicht om de keet te sluiten, omzetting voor lief te nemen en zich afhankelijk te maken van diezelfde overheid die nu de Belastingdienst op alle bedrijven heeft losgelaten. Terugbetalen! Alles! En snel! Geen enkel bedrijf kan deze verliesgevende jaren in een paar jaar goedmaken. Alleen de ondernemingen met wat vlees op de botten en reserves uit het verleden redden het net.

De overheid wist toen al dat ons dit te wachten stond.

En wij, de andersdenkenden, de kritische minderheid, hebben daar destijds ook voor gewaarschuwd. Maar helaas, tevergeefs. Wie luistert er nou naar Wappies? Toch?

Ook de vaccinaties hebben hun vruchten inmiddels afgeworpen. Massale oversterfte. Al ruim vier jaar nu. And guess what?

Nobody cares. Nobody gives a shit.

In tegenstelling tot de dagelijkse cijfertjes en getalletjes van toen om de angst erin te houden is het nu al vier jaar oorverdovend stil.

Waarom?

Omdat men namelijk weet dat de oversterfte een direct gevolg is van de prikken. Een cover-up. Een doofpot. Dat merkten we al aan de WOB en WOO documenten. Oftewel werd alles zwart gelakt en anders gewoonweg niet vrijgegeven.

Men weet dat wij het weten.

De arrogantie van de macht.

Propaganda.

Censuur.
Alles hebben ze uit de kast gehaald.
En de coup? Die gaat gewoon door.
Verdeel en heers.
Polarisatie.
Ben je voor Rusland of Oekraïne?
Voor Israël of Palestina?
Oorlog of vrede?
Trump of Biden?
Links of rechts?
Gender?
Klimaat?
Woke?
Ben je voor of tegen?
Man tegen vrouw.
Zwart tegen wit.
Jong tegen oud.

Zij die zien dat alles met mekaar te maken heeft en alles met elkaar verbonden is, weten dat dit allemaal gestuurd is en van te voren gepland.
Ja, ook de oorlogsretoriek. Massa immigratie. Lentekriebels. Chemtrails. Climate shit.
Gecreëerde energieschaarste. Waterverontreiniging. Gif in het voedsel. Inflatie. De verarming van de bevolking.
Alles is echter terug te brengen..
tot slechts één woord.
Depopulatie.

En laat dit onderwerp nou net op de agenda hebben gestaan van de Bilderberg conferentie die laatst plaatsvond.
Toeval? Yeah sure.
Wat kunnen we hiertegen doen?
Massale volksopstand?

Ik dacht het niet.
Want dan geven we deze corrupte overheid een stok om mee te slaan.
Wat we moeten doen?
Niks.
Maar dan letterlijk.
Helemaal niks.

Wat bedoel ik hiermee?
Vredelievend en geweldloos de hele zooi platleggen.
En hoe doen we dat?
Waar zijn ze als de dood voor?
Stakingen.

Kijk maar eens om je heen. Als de boel staakt loopt het hele systeem vast. Meteen.
En let maar eens op hoe snel men er een CAO verbetering uitschudt. In no time.
Wanneer de bevolking zich verzamelt, organiseert en vervolgens afsprekt om tegelijk met velen HELEMAAL NIKS meer te doen, dan is het klaar, over en uit. Ogenblikkelijk.

Gewoon landelijk collectief ziekmelden.
Alle maandlasten storneren op de bank.
En een generale stop op belasting betalen.
Geen “bank run” in de normale betekenis van het woord maar letterlijk met je reet op de bank gaan liggen. Gooi Netflix aan en pak die zak chips. Lockdown all over again.
Alleen nu is het.. ONZE Lockdown!

Zo'n landelijke collectieve staking met tot gevolg lege snelwegen is vredelievend en geweldloos. Dit is geen misdrijf. Maar wel doeltreffend. Beter dan in een wei met spandoeken rond te lopen in ieder geval.

Zij wilden een avondklok.

Geef ze er dan ook één.

Maar in dit geval 24/7.

Daarom.

Als men mij vraagt wat we hiertegen kunnen doen dan is mijn antwoord heel simpel.

Niks. Helemaal niks.

Bron: MS, 18 september 2025.

Nieuwe coronavariant in opmars: opletten

Vandaag maakt het RIVM nieuwe cijfers over het coronavirus bekend. In het rioolwater zijn de afgelopen weken meer virusdeeltjes gevonden en ook de verkoop van zelftesten loopt op. Nog geen reden tot paniek, maar volgens het RIVM is het wel zaak om alert te blijven, vooral voor ouderen en mensen met een zwakke gezondheid.

Corona, bestaat dat nog', zul je misschien wel denken. Van de Alfavariant tot Omikron: het virus hield een paar jaar geleden de hele wereld in zijn greep.

Terwijl de lockdowns en persconferenties verleden tijd zijn, blijft het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) continu onderzoeken welke varianten in Nederland voorkomen en of die in aantal toenemen.

Dat gebeurt met zogeheten kiemsurveillance: laboratoria in het hele land onderzoeken positieve coronatests om te zien welke variant erin zit. Ook via het rioolwater wordt gekeken welke virusvarianten rondgaan. Uit cijfers van het RIVM blijkt dat afgelopen week 21 procent meer positieve testuitslagen werden gemeten dan de week ervoor.

Stratus neemt de overhand

Sinds het einde van 2023 zijn de Omikronvariant en haar subvarianten het meest gevonden in Nederland. In de zomer van 2025 waren er weinig coronagevallen, maar de afgelopen weken is dat aantal weer wat gestegen. De subvariant XFG, ook wel bekend als de stratusvariant, komt nu het vaakst voor. Ook in andere landen is stratus bezig aan een opmars.

"Eigenlijk is het een beetje vroeg voor een nieuwe variant, maar hij is er", zegt immunoloog Ger Rijkers van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis. Hoewel mensen na het uitzwaaien van de zomer relatief sneller verkouden worden of covid oplopen, gebeurt dit normaal gesproken iets later in het jaar.

Nieuwe variant niet gevaarlijker

Rijkers legt uit dat nieuwe varianten steeds beter worden in het vermenigvuldigen en daardoor ook besmettelijker kunnen zijn. Zo'n nieuwe variant ontstaat als kleine veranderingen, zogeheten mutaties, in het virus optreden. "De nieuwe variant kan net iets harder fietsen dan oudere varianten en wint daardoor."

Volgens het RIVM zijn er geen signalen dat stratus of andere recente subvarianten mensen zieker maken dan eerdere Omikronvarianten. "Het gaat om normale verkoudheidsklachten zoals hoesten en snotteren", zegt Rijkers. De meeste mensen hebben nog wat immuniteit tegen het virus, en volgens de immunoloog lijken nieuwe varianten juist iets minder ziekmakend. Ook het risico op longcovid neemt daardoor af.

"Een virus kan zich namelijk het best verspreiden wanneer het mensen kan infecteren zonder dat ze er erg ziek van worden", zegt hij. "Want dan blijven we gewoon naar de supermarkt en de kroeg gaan, waardoor we elkaar sneller besmetten." En daar hebben virussen baat bij.

Dus, stelt Rijkers gerust: "Er is geen reden tot paniek, maar hou rekening met ouderen en mensen met een zwakke gezondheid. Want die kunnen wel in het ziekenhuis belanden door het virus. Voor degenen die een oproep hebben gekregen voor een vaccin is mijn welgemeende advies: doe het."

Oude test werkt nog

Heb je op zolder nog een oude coronatest liggen? Dan kun je die nog steeds gebruiken om de nieuwe variant te testen. "Dat komt omdat die test kijkt naar een eiwit van corona dat helemaal niet verandert", zegt de immunoloog. Bron: RTL Nieuws, 15 oktober 2025.

Actuele stand van Corona-besmettingen wereldwijd

De waarden worden automatisch elk uur ververst.

Country	Total cases	Critical	Deaths	Recovered	Today cases	Today deaths
USA	108602115	1558	1176159	106373134	0	0
India	44998565	0	531930	44466078	0	0
France	40138560	869	167642	39970918	0	0
Germany	38486260	0	175989	38240600	0	0
Brazil	37789040	0	705313	36249161	0	0
S. Korea	34571873	231	35934	34535939	0	0
Japan	33803572	83	74694	0	0	0
Italy	26043870	48	191586	25698988	0	0
UK	24704113	0	229089	24461871	0	0
Russia	23029404	0	400047	22468635	14435	24
Turkey	17232066	0	102174	0	0	0
Spain	13914811	231	121760	13762417	0	0
Australia	11768585	23	22754	11740373	0	0
Vietnam	11623631	6	43206	10640767	26	0
Taiwan	10241523	0	19005	10222516	0	0
Argentina	10070247	363	130608	9936400	0	0
Netherlands	8617412	53	22992	8594211	0	0
Mexico	7649199	0	334472	6899865	0	0
Iran	7615822	18	146364	7377233	0	0
Indonesia	6813429	0	161918	6646827	0	0
Poland	6522227	53	119650	5335940	357	4
Colombia	6378000	342	142961	6190683	0	0
Greece	6101379	115	37089	6064290	0	0
Austria	6081287	14	22542	6054934	0	0
Portugal	5621390	61	27437	5583454	0	0
Ukraine	5557995	0	112418	5445577	0	0
Chile	5293064	13	64497	5228452	0	0
Malaysia	5125900	4	37172	5077516	0	0
Israel	4837411	21	12670	4798473	0	0
Belgium	4814913	43	34376	4771334	0	0
N. Korea	4772813	0	74	4772739	0	0
Thailand	4757283	0	34474	4692636	0	0
Canada	4721640	99	53644	4652806	0	0
Czechia	4650112	7	42843	4604202	699	1
Peru	4519976	4	222161	4297815	0	0

Switzerland	4412543	39	14452	4394637	0	0
Philippines	4174101	162	66643	4103828	0	0
South Africa	4076463	192	102595	3912506	0	0
Romania	3455207	74	68341	3353635	14861	27
Denmark	3183756	4	8814	3174843	0	0
Hong Kong	2920026	28	14246	2902646	0	0
Sweden	2716903	1	24858	2690121	0	0
Singapore	2573677	2	1875	2149583	0	0
Serbia	2552178	0	18057	2529789	0	0
New Zealand	2467468	0	4828	2461144	0	0
Iraq	2465545	21	25375	2439497	0	0
Hungary	2204488	2	48881	2152155	0	0
Bangladesh	2045602	0	29477	1998448	0	0
Slovakia	1867421	6	21167	1846074	0	0
Georgia	1855289	0	17132	1776548	0	0
Jordan	1746997	59	14122	1731007	0	0
Ireland	1720466	19	9234	1708256	0	0
Pakistan	1581817	1	30664	1538689	0	0
Norway	1488254	20	5653	1482192	0	0
Finland	1485539	21	10221	1474309	0	0
Kazakhstan	1411831	24	13848	1383020	0	0
Slovenia	1345024	8	7100	1337079	58	0
Lithuania	1328566	3	9707	1314087	533	0
Bulgaria	1313282	19	38463	1272342	0	0
Guatemala	1277458	5	20263	1256433	0	0
Morocco	1276430	3	16297	1256151	0	0
Croatia	1275337	0	18351	1256588	0	0
Lebanon	1243838	74	10952	1087587	0	0
Costa Rica	1238883	52	9428	860711	0	0
Bolivia	1207206	220	22399	1177145	0	0
Tunisia	1153361	44	29423	0	0	0
Cuba	1115125	2	8530	1106533	0	0
Ecuador	1069114	759	36042	1033072	0	0
UAE	1067030	0	2349	1054525	0	0
Panama	1048341	16	8661	1039604	0	0

Uruguay	1038774	18	7634	1030944	0	0
Mongolia	1010975	192	2179	1008796	0	0
Nepal	1003434	0	12031	991322	0	0
Belarus	994037	0	7118	985592	0	0
Latvia	978760	0	6397	971406	0	0
Saudi Arabia	841469	66	9646	827923	0	0
Azerbaijan	832809	0	10321	822263	0	0
Paraguay	815102	7	20020	0	0	0
Bahrain	728428	4	1573	726553	0	0
Sri Lanka	672587	0	16882	655699	0	0
Dominican Republic	670627	4	4384	666104	0	0
Kuwait	666284	0	2570	660237	0	0
Cyprus	660854	60	1364	659490	0	0
Myanmar	641253	0	19495	619922	0	0
Moldova	621865	49	12126	504142	0	0
Palestine	621008	17	5404	615445	0	0
Estonia	619881	0	3001	524990	101	0
Venezuela	552695	31	5856	546537	0	0
Egypt	516023	122	24613	442182	0	0
Qatar	514524	16	690	513687	0	0
Libyan Arab Jamahiriya	507270	0	6437	500833	0	0
China	503302	0	5272	379053	0	0
Ethiopia	501032	0	7574	488171	0	0
Réunion	486588	10	921	418572	0	0
Honduras	474078	105	11165	0	0	0
Armenia	449357	0	8751	435162	0	0
Bosnia	403117	0	16352	379084	0	0
Oman	399449	2	4628	384669	0	0
Zambia	349287	0	4069	341316	0	0
Macedonia	348411	0	9941	337068	0	0
Kenya	343955	1	5689	337309	0	0
Albania	334726	0	3602	329428	0	0
Botswana	330256	1	2801	327049	0	0
Luxembourg	319959	0	1232	316690	0	0
Brunei	310522	3	225	243601	0	0
Montenegro	292941	6	2828	289427	0	0
Algeria	271853	0	6881	183061	0	0
Nigeria	266675	11	3155	259953	0	0
Zimbabwe	265748	12	5718	258888	0	0
Uzbekistan	253662	23	1637	241486	0	0

Mozambique	233417	11	2243	228805	0	0
Martinique	230354	12	1102	0	0	0
Afghanistan	226050	0	7947	206591	46	0
Lao People's Democratic Republic	218866	0	758	0	2	0
Iceland	209191	2	229	0	0	0
Kyrgyzstan	206897	131	2991	196406	0	0
Guadeloupe	203235	19	1021	0	0	0
El Salvador	201785	8	4230	179410	0	0
Trinidad and Tobago	191496	8	4390	187078	0	0
Maldives	186694	25	316	163687	0	0
Namibia	171998	0	4098	167099	0	0
Uganda	171829	3	3632	100431	0	0
Ghana	171740	2	1462	170255	0	0
Jamaica	156469	0	3664	103191	0	0
Cambodia	138941	0	3056	135885	0	0
Rwanda	133194	0	1468	131647	0	0
Cameroon	125090	13	1974	122807	0	0
Malta	120444	0	862	118911	0	0
Barbados	109503	0	620	108647	0	0
Angola	105384	0	1934	103419	0	0
Channel Islands	101717	0	228	101321	0	0
French Guiana	98041	6	420	11254	0	0
DRC	97697	0	1468	84489	0	0
Senegal	89014	0	1971	87024	0	0
Malawi	88908	67	2686	85651	0	0
Côte d'Ivoire	88338	0	835	87497	0	0
Suriname	82588	0	1408	0	0	0
New Caledonia	79922	9	314	79605	0	0
French Polynesia	78627	7	649	0	0	0
Swaziland	74882	0	1427	73116	0	0
Guyana	73385	0	1299	72013	0	0
Belize	70782	6	688	70085	0	0
Fiji	69117	0	885	67226	0	0
Madagascar	68330	0	1425	66862	0	0
Cabo Verde	64238	23	415	63755	0	0
Sudan	63993	0	5046	58947	0	0
Mauritania	63746	0	997	62471	0	0
Bhutan	62697	0	21	61564	0	0
Syrian Arab Republic	57743	0	3165	54578	0	0
Burundi	54241	0	38	53569	0	0

Seychelles	50937	0	172	50750	0	0
Gabon	48992	0	307	48674	0	0
Andorra	48015	14	165	47563	0	0
Papua New Guinea	46864	7	670	46168	0	0
Curaçao	45986	3	295	44720	0	0
Aruba	44224	2	292	42438	0	0
Tanzania	43078	7	846	0	0	0
Mauritius	42916	0	1051	41190	0	0
Mayotte	42027	0	188	0	0	0
Togo	39513	0	290	39216	0	0
Guinea	38563	8	468	37757	0	0
Bahamas	38084	1	844	36366	0	0
Isle of Man	38008	0	116	0	0	0
Lesotho	34790	0	723	25980	0	0
Faroe Islands	34658	5	28	0	0	0
Haiti	34306	0	860	33372	0	0
Mali	33152	0	743	32332	0	0
Cayman Islands	31472	1	37	8553	0	0
Saint Lucia	30122	0	409	29095	0	0
Benin	28014	0	163	27847	0	0
Somalia	27334	0	1361	13182	0	0
Micronesia	26546	1	65	0	0	0
Congo	25375	0	386	24006	0	0
San Marino	24608	4	126	24411	0	0
Solomon Islands	24575	1	153	0	0	0
Timor-Leste	23460	0	138	23102	0	0
Burkina Faso	22056	0	396	21596	0	0
Liechtenstein	21486	0	94	21352	0	0
Gibraltar	20550	0	113	16579	0	0
Grenada	19693	4	238	19358	0	0
Bermuda	18860	0	165	18685	0	0
Nicaragua	18491	0	225	4225	0	0
South Sudan	18368	1	138	18115	0	0
Tajikistan	17786	0	125	17264	0	0
Macao	17479	0	123	3487	0	0
Equatorial Guinea	17229	5	183	16907	0	0
Monaco	16944	4	67	15992	0	0
Tonga	16825	0	13	15638	0	0
Samoa	16778	0	31	1605	0	0
Marshall Islands	16133	0	17	16109	0	0
Dominica	15760	0	74	15673	0	0
Djibouti	15690	0	189	15427	0	0
Central African Republic	15368	2	113	15200	0	0
Gambia	12626	0	372	12189	0	0
Saint Martin	12324	7	63	1399	0	0
Vanuatu	12019	0	14	11976	0	0
Greenland	11971	4	21	2761	0	0
Yemen	11945	23	2159	9124	0	0
Caribbean Netherlands	11682	0	38	10476	0	0
Sint Maarten	11051	0	92	10905	0	0

Liberia	8090	2	295	7783	0	0
Sierra Leone	7762	0	126	0	0	0
Chad	7701	0	194	4874	0	0
British Virgin Islands	7305	0	64	0	0	0
Cook Islands	7158	0	2	7150	0	0
Turks and Caicos Islands	6630	4	39	6576	0	0
Saint Kitts and Nevis	6607	0	48	6559	0	0
Sao Tome and Principe	6597	0	80	6517	0	0
Palau	6241	0	9	6227	0	0
St. Barth	5507	0	6	0	0	0
Nauru	5393	0	1	5347	0	0
Kiribati	5085	3	24	2703	0	0
Anguilla	3904	4	12	3879	0	0
Wallis and Futuna	3550	0	8	438	0	0
Saint Pierre Miquelon	3452	1	2	2449	0	0
Tuvalu	2943	0	1	0	0	0
Saint Helena	2166	0	0	2	0	0
Falkland Islands (Malvinas)	1930	0	0	1930	0	0
Montserrat	1403	0	8	1376	0	0
Niue	887	0	0	887	0	0
Diamond Princess	712	0	13	699	0	0
Tokelau	80	0	0	0	0	0
Holy See (Vatican City State)	29	0	0	29	0	0
Western Sahara	10	0	1	9	0	0
MS Zaandam	9	0	2	7	0	0

Brpn: i-Concept.nl/coronacrisis, 10 november 2025.

Afgelopen week van 27 okt t/m 2 nov '25 in cijfers

Bron: Infectieradar.nl, 10 november 2025.

Laatste woorden

Het is nog steeds mogelijk om besmet te raken met het coronavirus, zelfs na vaccinatie. Vaccins bieden echter sterke bescherming tegen ernstige ziekte en overlijden. Als je

symptomen hebt of in contact bent geweest met iemand die positief is getest, is het belangrijk om je te laten testen en de richtlijnen van de gezondheidsautoriteiten op te volgen.

Nederland heeft voor het SARS-COV-2 virus met betrekking tot de Omikron-(sub)varianten een endemische fase bereikt.

Een endemische ziekte is een besmettelijke aandoening die niet helemaal verdwijnt, maar blijft sluimeren. Een epidemie of pandemie wordt een endemie als het aantal besmettingen niet meer exponentieel toeneemt, maar relatief constant blijft. Zowel ernstige als minder ernstige ziektes kunnen endemisch zijn.

Het RIVM blijft zicht houden op de verspreiding van het SARS-CoV-2 virus en andere virussen. COVID-19 is de ziekte die wordt veroorzaakt door het coronavirus SARS-CoV-2. Het kan luchtwegklachten, koorts en in ernstige gevallen ademhalingsproblemen veroorzaken. Het virus wordt verspreid door druppeltjes, bijvoorbeeld door hoesten, niezen of praten. Vaccins bieden sterke bescherming tegen ernstige ziekte en overlijden. Maar het is nog steeds mogelijk om Covid-19 te krijgen na vaccinatie, meestal met milde of geen symptomen. De laatste specifieke corona-adviezen zijn vervallen maar het is belangrijk om bij luchtwegklachten je gezonde verstand te gebruiken.

Wekelijkse update (5 juni 2024);

- Het SARS-CoV-2-virus circuleert momenteel minimaal in Nederland.
- Het gemiddelde aantal virusdeeltjes in rioolwater steeg met 38 procent in week 22, maar bleef laag.
- Minder dan 1 procent van de deelnemers testte positief in de Infection Radar-enquete, maar er is een opwaartse trend in de afgelopen twee weken.
- Het gemiddelde aantal ziekenhuisopnames steeg van 14 naar 18 per dag in de afgelopen twee weken.

Bron: Bing AI, copilot, 11 juni 2024.

Wat is de huidige covid-variant?

Huidige situatie: JN.1 subvariant XFG komt het meeste voor in Nederland. Sinds het einde van 2023 zijn omikron JN.1 en diverse subvarianten van JN.1 dominant in Nederland. Bron: AI, 10 november 2025.

Is er nog steeds sprake van oversterfte?

De oversterfte bleef 10 procent. In maart 2022 waren de meeste coronamaatregelen voorbij en de oversterfte bleef 9 procent. In 2023 dachten we niet na over corona en alsnog was de oversterfte 7,5 procent. In 2024 was de oversterfte nog steeds hoog. Bron: AI, 20 februari 2025.

Is corona terug in 2025?

SARS-CoV-2 subvariant XFG komt sinds juni 2025 het meeste voor in Nederland. Er zijn geen aanwijzingen dat deze Omikron subvariant ziekmakender is dan andere subvarianten. Naast het coronavirus SARS-CoV-2 zorgen ook andere virussen en bacteriën voor luchtweginfecties.

Is quarantaine nog verplicht bij corona?

Quarantaine, de term gebruikt voor personen die (nog) geen COVID-19 hebben maar wel blootgesteld werden aan het virus, is momenteel niet meer van toepassing.

Wanneer is de coronaprikronde in najaar 2025?

Met de coronaprik zijn mensen die een hoger risico lopen op ernstige ziekte en ziekenhuisopname door corona weer beter beschermd. De coronaprikronde loopt van 15 september tot en met 5 december 2025.

Waarom nog een coronaprik?

De coronaprik maakt de afweer tegen het coronavirus sterker. Zo beschermt de coronaprik tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname door corona.

Meest voorkomende bijwerkingen COVID-19-vaccins

Bijwerkingen als hoofdpijn, pijn op de prikplek, moeheid, spierpijn, gewrichtspijn, koude rillingen en koorts beginnen enkele uren of dagen na de prik. Bijwerkingen ontstaan omdat een coronavaccinatie het afweersysteem van je lichaam aan het werk zet. Bron: RIVM, 10 november 2025.

Bron: AD, 16 februari 2025

Wierden, 10 november 2025.